

09.12.2020

Kokousaika 09.12.2020 16:00 - 20:18

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Kivekäs, Otso	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	osittain etänä
Arhinmäki, Paavo	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	etänä
Vapaavuori, Jan	pormestari
	osittain etänä
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
	etänä
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	etänä
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	etänä
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
	osittain etänä
Apter, Ted	etänä
Arajärvi, Pentti	etänä
Aro, Katju	etänä
	saapui 16:14, poissa: 350 - 351 §
Asko-Seljavaara, Sirpa	etänä
Biaudet, Eva	etänä
Borgarsdottir Sandelin, Silja	etänä
Chydenius, Jussi	etänä
Diarra, Fatim	etänä
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	etänä
Haglund, Mia	etänä
Hakola, Juha	etänä
Halla-aho, Jussi	
Hamid, Jasmin	etänä
Harjanne, Atte	etänä
Harkimo, Joel	
Heinäluoma, Eveliina	etänä
Honkasalo, Veronika	etänä

09.12.2020

Hussein, Abdirahim Husu	etänä
Jalovaara, Ville	etänä
Juva, Kati	etänä
Järvinen, Jukka	
Kaleva, Atte	etänä
Karhuvaara, Arja	etänä
	saapui 17:04, poissa: 350 - 354 §
Kivelä, Mai	etänä
Koivulaakso, Dan	etänä
Kolbe, Laura	etänä
Kopra, Pia	etänä
Korkkula, Vesa	etänä
Koskinen, Kauko	
Koulumies, Terhi	etänä
Laaksonen, Heimo	etänä
Malin, Petra	etänä
Meri, Otto	
Muttalainen, Sami	
Muurinen, Seija	etänä
Månsson, Björn	etänä
Niskanen, Dani	etänä
Oskala, Hannu	etänä
Pajunen, Jenni	
Parpala, Matti	etänä
Pelkonen, Jaana	
Peltokorpi, Terhi	etänä
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	etänä
Rantala, Marcus	etänä
Rantanen, Mari	etänä
Rantanen, Tuomas	etänä
Rautava, Risto	
Rydman, Wille	etänä
Said Ahmed, Suldaan	etänä
Saxberg, Mirita	osittain etänä
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	etänä
Stranius, Leo	etänä
Sydänmaa, Johanna	etänä
	saapui 17:44, poissa: 350 - 357 §
Taipale, Ilkka	
Terho, Sampo	etänä
Torsti, Pilvi	etänä
Urho, Ulla-Marja	
Wallgren, Thomas	poistui 18:00, poissa: 359 - 372 §

09.12.2020

Vanhanen, Reetta	etänä
Vepsä, Sinikka	etänä saapui 18:37, poissa: 350 - 358 §
Vuorjoki, Anna	etänä
Väyrynen, Paavo	etänä
Yanar, Ozan	etänä
Anttila, Maija	varajäsen etänä
Hillman, Perttu	varajäsen etänä poistui 17:04, poissa: 355 - 372 §
Hyttinen, Nuutti	varajäsen
Kiesiläinen, Mikko	varajäsen etänä
Laine, Anna	varajäsen etänä poistui 17:44, poissa: 358 - 372 §
Nieminen, Jarmo	varajäsen etänä
Nuorteva, Johanna	varajäsen etänä
Pajula, Matias	varajäsen etänä
Pasanen, Amanda	varajäsen etänä poistui 19:24, poissa: 366 - 372 §
Rissanen, Laura	varajäsen etänä
Sevander, Tomi	varajäsen etänä
Sivonen, Sameli	varajäsen etänä saapui 19:24, poissa: 350 - 365 §
Särelä, Mikko	varajäsen etänä
Taipale, Kaarin	varajäsen etänä
Tamminen, Lilja	varajäsen etänä
Muut	
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Summanen, Juha	hallintojohtaja
Peltonen, Antti	hallintopäällikkö etänä

09.12.2020

	Hyttinen, Hannu Menna, Lauri	johtava kaupunginsihteeri johtava asiantuntija etänä
	Djupsjö, Stefan Schroderus, Jenny Hopeakunnas, Maisa Snellman, Johanna	ylikielenkääntäjä kielenkääntäjä viestintäasiantuntija viestintäasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Otso Kivekäs	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 350 - 359 §, 369 - 372 §
	Harry Bogomoloff	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja 360 - 368 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Lauri Menna	johtava asiantuntija 350 - 354 §, 360 - 366 §, 371 - 372 §
	Antti Peltonen	hallintopäällikkö 355 - 358 §
	Hannu Hyttinen	johtava kaupunginsihteeri 359 §, 367 - 370 §

09.12.2020

Tid 09.12.2020 16:00 - 20:18

Plats Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Kivekäs, Otso	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande delvis på distans
Arhinmäki, Paavo	stadsfullmäktiges II vice ordförande på distans
Vapaavuori, Jan	borgmästare delvis på distans
Pakarinen, Pia	biträdande borgmästare på distans
Razmyar, Nasima	biträdande borgmästare på distans
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare på distans
Vesikansa, Sanna	biträdande borgmästare delvis på distans
Apter, Ted	på distans
Arajärvi, Pentti	på distans
Aro, Katju	på distans anlände 16:14, frånvarande: 350 - 351 §
Asko-Seljavaara, Sirpa	på distans
Biaudet, Eva	på distans
Borgarsdottir Sandelin, Silja	på distans
Chydenius, Jussi	på distans
Diarra, Fatim	på distans
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	på distans
Haglund, Mia	på distans
Hakola, Juha	på distans
Halla-aho, Jussi	
Hamid, Jasmin	på distans
Harjanne, Atte	på distans
Harkimo, Joel	
Heinäluoma, Eveliina	på distans
Honkasalo, Veronika	på distans
Hussein, Abdirahim Husu	på distans

09.12.2020

Jalovaara, Ville	på distans
Juva, Kati	på distans
Järvinen, Jukka	
Kaleva, Atte	på distans
Karhuvaara, Arja	på distans
	anlände 17:04, frånvarande: 350 - 354 §
Kivelä, Mai	på distans
Koivulaakso, Dan	på distans
Kolbe, Laura	på distans
Kopra, Pia	på distans
Korkkula, Vesa	på distans
Koskinen, Kauko	
Koulumies, Terhi	på distans
Laaksonen, Heimo	på distans
Malin, Petra	på distans
Meri, Otto	
Muttalainen, Sami	
Muurinen, Seija	på distans
Månsson, Björn	på distans
Niskanen, Dani	på distans
Oskala, Hannu	på distans
Pajunen, Jenni	
Parpala, Matti	på distans
Pelkonen, Jaana	
Peltokorpi, Terhi	på distans
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	på distans
Rantala, Marcus	på distans
Rantanen, Mari	på distans
Rantanen, Tuomas	på distans
Rautava, Risto	
Rydman, Wille	på distans
Said Ahmed, Suldaan	på distans
Saxberg, Mirita	delvis på distans
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	på distans
Stranius, Leo	på distans
Sydänmaa, Johanna	på distans
	anlände 17:44, frånvarande: 350 - 357 §
Taipale, Ilkka	
Terho, Sampo	på distans
Torsti, Pilvi	på distans
Urho, Ulla-Marja	

09.12.2020

Wallgren, Thomas	avlägsnade sig 18:37, frånvarande: 359 - 372 §
Vanhanen, Reetta	på distans
Vepsä, Sinikka	på distans anlände 18:37, frånvarande: 350 - 358 §
Vuorjoki, Anna	på distans
Väyrynen, Paavo	på distans
Yanar, Ozan	på distans
Anttila, Maija	ersättare på distans
Hillman, Perttu	ersättare på distans
	avlägsnade sig 17:04, frånvarande: 355 - 372 §
Hyttinen, Nuutti	ersättare
Kiesiläinen, Mikko	ersättare på distans
Laine, Anna	ersättare på distans
	avlägsnade sig 17:44, frånvarande: 358 - 372 §
Nieminen, Jarmo	ersättare på distans
Nuorteva, Johanna	ersättare på distans
Pajula, Matias	ersättare på distans
Pasanen, Amanda	ersättare på distans
	avlägsnade sig 19:24, frånvarande: 366 - 372 §
Rissanen, Laura	ersättare på distans
Sevander, Tomi	ersättare på distans
Sivonen, Sameli	ersättare på distans
	anlände 19:24, frånvarande: 350 - 365 §
Särelä, Mikko	ersättare på distans
Taipale, Kaarin	ersättare på distans
Tamminen, Lilja	ersättare

09.12.2020

på distans

Övriga

Sarvilinna, Sami	kanslichef
Summanen, Juha	förvaltningsdirektör
Peltonen, Antti	förvaltningschef
	på distans
Hyttinen, Hannu	ledande stadssekreterare
Menna, Lauri	ledande sakkunnig
	på distans
Djupsjö, Stefan	övertranslator
Schroderus, Jenny	translator
Hopeakunnas, Maisa	kommunikationsspecialist
Snellman, Johanna	kommunikationsspecialist

Ordförande

Otso Kivekäs	stadsfullmäktiges ordförande 350 - 359 §, 369 - 372 §
Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande 360 - 368 §

Protokollförare

Lauri Menna	ledande sakkunnig 350 - 354 §, 360 - 366 §, 371 - 372 §
Antti Peltonen	förvaltningschef 355 - 358 §
Hannu Hyttinen	ledande stadssekreterare 359 §, 367 - 370 §

09.12.2020

---

§	Asia	
350	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
351	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
352	Asia/3	Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2023 Helsingfors stads budget för år 2021 och ekonomiplan för åren 2021–2023
353	Asia/4	Lakisääteiset luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset Förtroendevaldas och tjänsteinnehavares lagstadgade redogörelser för bindningar
354	Asia/5	Käräjäoikeuden lautamiehen valinta Val av nämndeman vid tingsrätten
355	Asia/6	Selvitys vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä Utredning om åtgärderna med anledning av utvärderingsberättelsen för år 2019
356	Asia/7	Kustaankartanon palvelukeskuksen rakennusten luovutus apporttisijoituksena Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle Överlåtelse av byggnader vid Gustafsgårds servicecentral genom apportplacering i Helsingfors stads bostäder Ab:s ägo
357	Asia/8	Stadin ammatti- ja aikuisopiston Myllypuron kampuksen hankesuunnitelma Projektplan för Stadin ammatti- ja aikuisopisto i Kvarnbäckens campus
358	Asia/9	Bulevardi 29-31 asemakaavan muuttaminen (nro 12627) Detaljplaneändring för Bulevarden 29-31 (nr 12627)
359	Asia/10	Ratakatu 3:n asemakaavan muuttaminen Detaljplaneändring för Bangatan 3
360	Asia/11	Valtuutettu Alviina Alametsän aloite uusista uimalaitureista Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om nya badbryggor
361	Asia/12	Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite Pirkkolan liikuntapuiston pysäköintipaikoista Den av ledamoten Jussi Chydenius väckta motionen om bilplatserna i

09.12.2020

-
- Britas idrottspark
- 362 Asia/13 Valtuutettu Emma Karin aloite linjauksesta lintujen pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi
Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om uppehåll i avverkningen under fåglarnas häckningstid
- 363 Asia/14 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite autopaikkojen rakennuskustannusten huomioimisesta maankäyttömaksuissa
Den av ledamoten Tapio Klemetti väckta motionen om beaktande av kostnaderna för bilplatser i markanvändningsavgifterna
- 364 Asia/15 Valtuutettu Mia Haglundin aloite Vaasankadun muuttamisesta pihakuksi
Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om ändring av Vasagatan till gårdsgata
- 365 Asia/16 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite henkilökohtaisen päästökaupan kokeilusta Helsingissä
Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om ett försök med personlig utsläppshandel i Helsingfors
- 366 Asia/17 Valtuutettu Mai Kivelän aloite melojien harrastusmahdollisuuksien parantamisesta
Den av ledamoten Mai Kivelä väckta motionen om bättre hobbymöjligheter för paddlare
- 367 Asia/18 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite tekonurmikenttien varaamisesta myös muille kuin urheiluseuroille
Den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen om reservering av konstgräsplaner också för andra än idrottsföreningar
- 368 Asia/19 Valtuutettu Emma Karin aloite matalan kynnyksen parisuhdetuen tuomisesta perhekeskuksiin
Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om parrelationsstöd med låg tröskel på familjecentren
- 369 Asia/20 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite toimenpideohjelmasta ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi
Den av ledamoten Marcus Rantala väckta motionen om ett åtgärdsprogram för att trygga servicen på svenska för barn med särskilda behov
- 370 Asia/21 Valtuutettu Mia Haglundin aloite rasismikokemusten tutkimisesta sosi-aali- ja terveysterveisissä
Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om utredning av upplevd rasism i social- och hälsovårdstjänsterna

09.12.2020

-
371	Asia/22	Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite lastenvalvojan toiminnan ja palvelun kehittämisestä Den av ledamoten Mirita Saxberg väckta motionen om utveckling av verksamheten och servicen inom barn tillsynen
372	Asia/23	Kokouksessa jätetyt aloitteet Motioner inlämnade vid sammanträdet

09.12.2020

Asia/1

§ 350

Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenhuuto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen jättäneiden tilalle on kutsuttu seuraavat varavaltuutetut:

- Juhana Vartiainen, tilalle Laura Rissanen
- Mia Nygård-Peltola, tilalle Matias Pajula
- Osmo Soininvaara, tilalle Jarmo Nieminen
- Emma Kari, tilalle Johanna Nuorteva
- Mari Holopainen, tilalle Lilja Tamminen
- Maria Ohisalo, tilalle Mikko Kiesiläinen
- Alviina Alametsä, tilalle Mikko Särelä
- Kaisa Hernberg, tilalle Amanda Pasanen
- Tuula Haatainen, tilalle Maija Anttila
- Johanna Laisaari, tilalle Tomi Sevander
- Matias Turkkila, tilalle Nuutti Hyttinen
- Arja Karhuvaara, tilalle Perttu Hillman
- Johanna Sydänmaa, tilalle Anna Laine
- Sinikka Vepsä, tilalle Kaarin Taipale

Nimenhuudosta olivat poissa seuraavat valtuutetut:

- Katju Aro

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenhuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

09.12.2020

Asia/1

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenhuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 351

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginvaltuusto valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi valtuutetut Jasmin Hamidin ja Matti Parpalan sekä varalle valtuutetut Terhi Peltokorven ja Pentti Arajärven.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 352

Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2023

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvion vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2021 - 2023.

Käsittely

Puheenjohtaja totesi, että 25.11.2020 hyväksytyn käsittelyjärjestyksen mukaisesti jatketaan Helsingin kaupungin talousarvion 2021 ja taloussuunnitelman 2021 - 2023 käsittelyä ja että keskustelu asiassa on päätynyt.

Selonteko

Keskustelun aikana tehtiin kaksi aikaisemmin tehdyn vastaehdotuksen kanssa samansisältöistä ehdotusta. Valtuutettu Terhi Peltokorven vastaehdotukset tulkittiin vastaavien Anna Vuorjoen tekemien vastaehdotusten kannatuksiksi.

Lisäksi Anna Vuorjoen vastaehdotukset 6 ja 7 käsiteltiin yhdessä, sillä vastaehdotuksessa 7 on kyse vastaehdotuksessa 6 lisättävien määrärahojen kohdentamisesta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi selonteon 25.11.2020 kokouksessa tehdyistä ehdotuksista alla mainitun mukaisesti.

Äänestysjärjestys

Vastaehdotuksista äänestettiin kaikista erikseen pohjaa vastaan numerojärjestyksessä pienimmästä suurimpaan, jonka jälkeen äänestettiin hylkäysehdotuksesta.

Toivomusponsista äänestettiin jokaisesta erikseen.

Vastaehdotukset

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa (1):

Lisätään talousarvion kohdan Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala menoja 36 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohella määrärahalisäyksiä ohjataan oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä oppilashuollon vahvistamiseen, jotta koronavirukseen lisä-
mään tuen tarpeeseen voidaan vastata.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Terhi Peltokorven kannattamana seuraavaa (2):

Poistetaan sivulta 185 teksti "Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin, ja muutos astuu voimaan 1.6.2021".

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Terhi Peltokorven kannattamana seuraavaa (3):

Poistetaan sivulta 185 teksti "perusopetuksessa jako- ja kerho-
tuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen, ryhmäko-
kojen kasvattaminen, aamutoiminnasta luopuminen sekä tun-
timäärien mahdollinen vähentäminen vastaamaan perusope-
tusasetuksen vähimmäisvuosiviikkotuntimääriä"

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa (4):

Poistetaan sivuilta 184-185 seuraava teksti:

"Talousarvioehdotuksen määrärahakasvu kattaa asiakasmää-
rän kasvusta aiheutuvat menot ja vuokramenojen kasvun.
Muiden välttämättömien menojen ja hintatason nousun sekä
palkankorotusten kattaminen on rahoitettu talousarvioehdo-
tuksessa tuottavuustoimenpiteillä. Toimialan tuottavuus kas-
vaa 1,6 -indeksiyksikköä vuoden 2020 ennustettuun tuotta-
vuuteen verrattuna.

Talousarvioehdotuksen sisältämiä tuottavuustoimenpiteitä
ovat:

- tilojen yhteiskäytön lisääminen toimialan ja muiden toimialo-
jen kesken ja palveluverkkotarkastelu,
- varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalveluissa laajempaan
kilpailutukseen siirtyminen,
- varhaiskasvatuksen järjestöavustuksista luopuminen,

- lukioissa kurssitarjonnan tuotantotapojen kehittäminen sekä lukioiden välisten yhteisten kurssien tarjonnan lisääminen,
- ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen osuuden kasvattaminen sekä ei-vetovoimaisten tutkintojen tarjoamisen vähentäminen,
- vapaan sivistystyön opetustarjonnan kohdentaminen ja tuotantotapojen kehittäminen.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa (5):

Lisätään talousarviokohtaan 5 10 01 Sosiaali- ja terveystalouden menot 40 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan terveysasemien ja vanhustenhoidon vahvistamiseen sekä tuetun asumisen jonojen purkuun. Lisäksi varataan rahaa koronakriisin aiheuttaman palvelutarpeen lisäyksen kattamiseksi ja eriarvoistumista lisäävien vaikutusten korjaamiseksi mm. aikuissosiaalityöhön, mielenterveyspalveluihin, perhekeskuksiin ja päihdehuoltoon.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa (6):

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika menot 6 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan nuorisotyön resurssien vahvistamiseen ja kulttuurialan ammattilaisten työllistämiseen koronakriisin välillisten vaikutusten ehkäisemiseksi sekä, kulttuurin ja liikunnan avustusmäärärahojen kasvattamiseen.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset 0,585 milj euroa.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset 0,404 milj euroa.

09.12.2020

Asia/3

Hyväksytyn selonteon ja käsittelyjärjestyksen mukaisesti Anna Vuorjoen tekemä ja Katju Aron kannattama seuraava vastaehdotus käsitellään edellä mainitun vastaehdotuksen kanssa yhdessä (7):

Lisätään liitteessä 1

kulttuurijaoston avustuksiin 0,85 milj €

liikuntajaoston avustuksiin 0,418 milj €.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa (8):

S. 106 Teksti "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen sekä työnantajan tarpeisiin osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa."

muutetaan muotoon:

"Kaupunki jatkaa vuonna 2021 yhteistyössä henkilöstön kanssa pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen. Suunnitelmassa otetaan huomioon työnantajan tarpeet osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa, palkkausjärjestelmään liittyvien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusongelmien poistaminen sekä pienipalkkaisimpien työntekijöiden palkkatason nostaminen esimerkiksi takaamalla kaikille kaupungin työntekijöille vähintään 2000 euron palkkatason."

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa (9):

Tehdään investointiosaan seuraavat muutokset:

TA2021 1000 € Muutos 1000 € Kohdan loppusumma 1000 €

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset
10 100 + 1 700 11 800

- josta 0,2 milj. euroa luonnonsuojeluun

8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet 9 000 +
1 500 10 500

- kohdennetaan erityisesti lähiöiden liikuntapaikkoihin

HKL Investoinnit 234 346 259 346

Muut investoinnit +25 000

- metro- , bussi- ja juna-asemien peruskorjauksiin 13 milj. euroa

- asemanseutujen pyöräpysäköintiin 1 milj. euroa

- muihin kriittisiin investointeihin 11 milj. euroa

Hylkäysehdotus

Valtuutettu Mari Rantanen ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana että kaupunginvaltuusto hylkää päätösehdotuksen seuraavin perustein:

Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä.

Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäköymät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla.

Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tar-

ve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoitus pohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa.

Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi.

Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialtoittain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen.

Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten lasten, vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluavat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Toivomusponnet

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ehdotti valtuutettu Paavo Väyrysen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään vuoden 2021 talousarvion kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet kartoittaa ensi vuoden aikana päiväkotien pihojen kunto.

Valtuutettu Pia Kopra ehdotti valtuutettu Mari Rantasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavat kolme toivomusponntta:

- 1 Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuuksia arvioida vammaisten sosiaalityöntekijöiden riittävyyttä asiakkaiden tarpeisiin nähden.
- 2 Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuuksia Helsingin pelastuslaitoksen palomiesten ja ensihoitajien palkkatason vertaamiseen naapurikuntiin ja tarpeeseen omalle palkkaohjelmalle.
- 3 Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta arvioida ja seurata yli 1-vuotiaiden päivähoiton kehittymistä ja Helsinki-lisän poistosta aiheutuvia vaikutuksia.

1 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Anna Vuorjoen 1. vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Anna Vuorjoen 1. vastaehdotus koskien kasvatuksen ja koulutuksen menoja sekä tekstiilisyystä

Jaa-äännet: 71

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Bjaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 11

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai

Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 3

Laura Kolbe, Terhi Peltokorpi, Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Anna Vuorjoen 1. vastaehdotusta.

2 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Anna Vuorjoen 2. vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Anna Vuorjoen 2. vastaehdotus koskien sivulta 185 poistettavaa tekstiä Helsinki-lisään liittyen

Jaa-äännet: 62

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Baudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 23

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Anna Vuorjoen 2. vastaehdotusta.

3 äänestys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Anna Vuorjoen 3. vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Anna Vuorjoen 3. vastaehdotus koskien sivulla 185 poistettavaa tekstiä perusopetukseen liittyen

Jaa-äännet: 64

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Bijaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdurahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Terhi Koulu-mies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 21

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Anna Vuorjoen 3. vastaehdotusta.

4 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Anna Vuorjoen 4. vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Anna Vuorjoen 4. vastaehdotus koskien sivujen 184 - 185 poistettavaa tekstiä tuottavuustoimenpiteisiin liittyen

Jaa-äännet: 74

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Bijaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius,

Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 11

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Anna Vuorjoen 4. vastaehdotusta.

5 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Anna Vuorjoen 5. vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Anna Vuorjoen 5. vastaehdotus koskien sosiaali- ja terveystalouden menoja sekä tekstilisäystä

Jaa-äännet: 71

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Baudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima

Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 14

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Anna Vuorjoen 5. vastaehdotusta.

6 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Anna Vuorjoen 6. ja 7. vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Anna Vuorjoen 6. ja 7. vastaehdotus koskien kulttuuri- ja vapaa-ajan menoja, tekstilisäystä, laitosavustuksia sekä jaostojen avustuksia

Jaa-äännet: 73

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Baudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 12

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mia Haglund, Joel Harkimo, Veronika

Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Anna Vuorjoen 6. ja 7. vastaehdotusta.

7 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Anna Vuorjoen 8. vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Anna Vuorjoen 8. vastaehdotus koskien palkka-kehityssuunnitelmaa

Jaa-äännet: 72

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 13

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Anna Vuorjoen 8. vastaehdotusta.

8 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Anna Vuorjoen 9. vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

Ei-ehdotus: valtuutettu Anna Vuorjoen 9. vastaehdotus koskien investointiosaa

Jaa-äännet: 74

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulu-mies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 11

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Anna Vuorjoen 9. vastaehdotusta.

9 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, hylkäysehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

Ei-ehdotus: valtuutettu Mari Rantasen hylkäysehdotus

Jaa-äännet: 80

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan

Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 5

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

10 äänestys

Valtuutettu Terhi Peltokorven ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään vuoden 2021 talousarvion, kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet kartoittaa ensi vuoden aikana päiväkotien pihojen kunto.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 19

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Ei-äännet: 1

Otto Meri

Tyhjä: 65

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Baudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jamin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Seija Muurinen,

Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Terhi Peltokorven ehdotamaa toivomuspontta.

11 äänestys

Valtuutettu Pia Kopran ehdottama toivomusponssi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuuksia arvioida vammaisten sosiaalityöntekijöiden riittävyyttä asiakkaiden tarpeisiin nähden.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 20

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Ei-äännet: 1

Otto Meri

Tyhjä: 64

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Baudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdurahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas

09.12.2020

Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Pia Kopran ehdottamaa toivomuspontta.

12 äänestys

Valtuutettu Pia Kopran ehdottama toivomusponssi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuuksia Helsingin pelastuslaitoksen palomiesten ja ensihoitajien palkkatason vertaamiseen naapurikuntiin ja tarpeeseen omalle palkkaohjelmalle.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 20

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Hallaaho, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Ei-äännet: 1

Otto Meri

Tyhjä: 64

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Bjaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdurahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Pia Kopran ehdottamaa toivomuspontta.

---

13 äänestys

Valtuutettu Pia Kopran ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta arvioida ja seurata yli 1-vuotiaiden päivähoiton kehittymistä ja Helsinki-lisän poistosta aiheutuvia vaikutuksia.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 22

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Hallaaho, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Ei-äännet: 1

Otto Meri

Tyhjä: 62

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Baudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdurahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Terhi Koulu-mies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Pia Kopran ehdottamaa toivomuspontta.

Eriävä mielipide

Valtuutettu Mari Rantanen jätti seuraavan eriävän mielipiteen.

Perussuomalaiset jättävät päätökseen eriävän mielipiteen seuraavin perustein:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittamaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä.

Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäkömät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla.

Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valittavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoituspohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa.

Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttaa niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi.

Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoittain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen.

Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten lasten, vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluavat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Eriävään mielipiteeseen yhtyivät Nuutti Hyttinen, Mika Raatikainen, Pia Kopra, Jussi Halla-aho.

09.12.2020

Asia/3

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021-2023
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto Helsingin kaupungin talousarviosta vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021-2023
- 4 Esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti ja tekniset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen
- 5 Budjettineuvottelujen neuvottelutulos

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarvio vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelma vuosiksi 2021 - 2023 sisältyy liitteeseen 1. Vastaukset talousarvioaloitteisiin sisältyvät liitteeseen 2.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021-2023
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto Helsingin kaupungin talousarviosta vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021-2023
- 4 Esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti ja tekniset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen

5

Budjettineuvottelujen neuvottelutulos

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.11.2020 § 328

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

25.11.2020 Pöydälle

Kaupunginvaltuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksesta seuraavan käsittelyjärjestyksen:

Asiassa käydään tässä kokouksessa keskustelu. Keskustelun kuluessa on tehtävä talousarviota 2021 ja taloussuunnitelmaa 2021 – 2023 sekä talousarvioaloitteita koskevat ehdotukset. Lisäksi on esitettävä asiaan liittyvät mahdolliset toivomusponnet.

Keskustelun päätyttyä asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan seuraavassa kokouksessa. Tällöin toimitetaan tarvittavat äänestykset vasta- ja hylkäysehdoista sekä toivomusponneista. Asian käsittelyn keskeyttämistä koskevat ehdotukset käsitellään tässä kokouksessa.

Palautusehdotus

Valtuutettu Mari Rantanen ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi seuraavasti:

Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä.

sä.

Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäköymät ja mahdollinen maakuntaudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamisaineita kaikilla toimialoilla.

Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoituspohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa.

Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi.

Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoitain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen.

Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten lasten, vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluavat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelas-

tusalan ammattilaiset Helsingissä.

1 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: valtuutettu Mari Rantasen palautusehdotus

Jaa-äännet: 77

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 5

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen

Poissa: 3

Alviina Alametsä, Jasmin Hamid, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Vastaehdotukset

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Lisätään talousarvion kohdan Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala menoja 36 milj euroa.

09.12.2020

Asia/3

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäyksiä ohjataan oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä oppilashuollon vahvistamiseen, jotta koronavirukseen lisäämään tuen tarpeeseen voidaan vastata.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana seuraavaa:

Poistetaan sivulta 185 teksti "Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin, ja muutos astuu voimaan 1.6.2021".

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Poistetaan sivulta 185 teksti "perusopetuksessa jako- ja kerho-
tuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen, ryhmä-
kojen kasvattaminen, aamutoiminnasta luopuminen sekä tun-
timäärien mahdollinen vähentäminen vastaamaan perusope-
tusasetuksen vähimmäisvuosiviikkotuntimääriä"

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Poistetaan sivuilta 184-185 seuraava teksti:

"Talousarvioehdotuksen määrärahakasvu kattaa asiakasmää-
rän kasvusta aiheutuvat menot ja vuokramenojen kasvun.
Muiden välttämättömien menojen ja hintatason nousun sekä
palkankorotusten kattaminen on rahoitettu talousarvioehdo-
tuksessa tuottavuustoimenpiteillä. Toimialan tuottavuus kas-
vaa 1,6 -indeksiyksikköä vuoden 2020 ennustettuun tuotta-
vuuteen verrattuna.

Talousarvioehdotuksen sisältämiä tuottavuustoimenpiteitä
ovat:

- tilojen yhteiskäytön lisääminen toimialan ja muiden toimialo-
jen kesken ja palveluverkkotarkastelu,
- varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalveluissa laajempaan
kilpailutukseen siirtyminen,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

- varhaiskasvatuksen järjestöavustuksista luopuminen,
- lukioissa kurssitarjonnan tuotantotapojen kehittäminen sekä lukioiden välisten yhteisten kurssien tarjonnan lisääminen,
- ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen osuuden kasvattaminen sekä ei-vetovoimaisten tutkintojen tarjoamisen vähentäminen,
- vapaan sivistystyön opetustarjonnan kohdentaminen ja tuotantotapojen kehittäminen.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Lisätään talousarviokohtaan 5 10 01 Sosiaali- ja terveystalouden menot 40 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan terveysasemien ja vanhustenhoidon vahvistamiseen sekä tuetun asumisen jonojen purkuun. Lisäksi varataan rahaa koronakriisin aiheuttaman palvelutarpeen lisäyksen kattamiseksi ja eriarvoistumista lisäävien vaikutusten korjaamiseksi mm. aikuissosiaalityöhön, mielenterveyspalveluihin, perhekeskuksiin ja päihdehuoltoon.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika menot 6 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan nuorisotyön resurssien vahvistamiseen ja kulttuurialan ammattilaisten työllistämiseen koronakriisin välillisten vaikutusten ehkäisemiseksi sekä, kulttuurin ja liikunnan avustusmäärärahojen kasvattamiseen.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset 0,585 milj euroa.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset

set 0,404 milj euroa.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Lisätään liitteessä 1
kulttuurijaoston avustuksiin 0,85 milj €
liikuntajaoston avustuksiin 0,418 milj €.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

S. 106 Teksti "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen sekä työnantajan tarpeisiin osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa."

muutetaan muotoon:

"Kaupunki jatkaa vuonna 2021 yhteistyössä henkilöstön kanssa pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen. Suunnitelmassa otetaan huomioon työnantajan tarpeet osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa, palkkausjärjestelmään liittyvien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusongelmien poistaminen sekä pienipalkkaisimpien työntekijöiden palkkatason nostaminen esimerkiksi takaamalla kaikille kaupungin työntekijöille vähintään 2000 euron palkkatason."

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Tehdään investointiosaan seuraavat muutokset:

TA2021 1000 € Muutos 1000 € Kohdan loppusumma 1000 €

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset
10 100 + 1 700 11 800

- josta 0,2 milj. euroa luonnonsuojeluun

8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet 9 000 +
1 500 10 500

- kohdennetaan erityisesti lähiöiden liikuntapaikkoihin

HKL Investoinnit 234 346 259 346

Muut investoinnit +25 000

- metro- , bussi- ja juna-asemien peruskorjauksiin 13 milj. euroa

- asemanseutujen pyöräpysäköintiin 1 milj. euroa

- muihin kriittisiin investointeihin 11 milj. euroa

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ehdotti valtuutettu Paavo Väyrysen kannattamana seuraavaa:

Poistetaan talousarvioehdotuksen sivulta 185 teksti "perusopetuksessa jako- ja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen, ryhmäkokojen kasvattaminen, aamutoiminnasta luopuminen sekä tuntimäärien mahdollinen vähentäminen vastaamaan perusopetusasetuksen vähimmäisvuosiviikkotuntimääriä."

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana seuraavaa:

Poistetaan talousarvioehdotuksen sivulta 185 teksti "Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin, ja muutos astuu voimaan 1.6.2021."

Hylkäysehdotus

Valtuutettu Mari Rantanen ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana, että kaupunginvaltuusto hylkää päätösehdotuksen seuraavin perustein:

Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinora-

kenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä.

Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäköymät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla.

Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoitus pohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa.

Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi.

Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoitain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen.

Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimmassa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten lasten, vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluavat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ehdotti valtuutettu Paavo Väyrysen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Toivomusponsiehdotukset

Hyväksyessään vuoden 2021 talousarvion kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet kartoittaa ensi vuoden aikana päiväkotien pihojen kunto.

Valtuutettu Pia Kopra ehdotti valtuutettu Mari Rantasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavat kolme toivomuspontta:

- 1 Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuuksia arvioida vammaisten sosiaalityöntekijöiden riittävyyttä asiakkaiden tarpeisiin nähden.
- 2 Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuuksia Helsingin pelastuslaitoksen palomiesten ja ensihoitajien palkkatason vertaamiseen naapurikuntiin ja tarpeeseen omalle palkkaohjelmalle.
- 3 Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta arvioida ja seurata yli 1-vuotiaiden päivähoidon kehittymistä ja Helsinki-lisän poistosta aiheutuvia vaikutuksia.

Puheenjohtaja totesi keskustelun päättyneen ja asian käsittelyn jatkuvan seuraavassa kokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

matti.malinen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 793

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2021 - 2023.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

- talousarvio (liite 1) muutetaan liitteen 4 mukaisesti
- talousarviovastauksissa (liite 2) huomioidaan neuvottelutuloksen keskeiset linjaukset
- liitteeksi 4 lisätään esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti
- liitteeksi 5 lisätään budjettineuvottelujen neuvottelutulos
- asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmaan 2020 tulleet muutokset huomioidaan talousarviossa teknisinä korjauksina

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää talousarviota palautettavaksi valmisteluun. Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä. Emme voi tehdä koronan jälkeisen ajan odotuksiin nojaavaa budjettia keskellä epidemiaa. Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäkymät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla. Kaupungin väestö on kasvanut viime

vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoituspohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa. Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi. Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoittain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen. Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkien heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten vanhusien, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluaisivat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: KASVATUS JA KOULUTUS

Lisätään talousarvion kohdan Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala menoja 36 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäyksiä ohjataan oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä oppilashuollon vahvistamiseen, jotta koronakriisin lisäämään tuen tarpeeseen voidaan vastata.

Poistetaan sivun 182 viimeinen kappale ja sivun 183 ensimmäinen kappale sekä mahdollinen kirjaus, että Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin 1.6.2021 alkaen.

(“Talousarvioehdotuksen määrärahakasvu kattaa asiakasmäärän kasvusta aiheutuvat menot ja vuokramenojen kasvun. Muiden välttämättömien menojen ja hintatason nousun sekä palkankorotusten kattami-

nen on rahoitettu talousarvioehdotuksessa tuottavuustoimenpiteillä. Toimialan tuottavuus kasvaa 2,5 -indeksiyksikköä vuoden 2020 ennustettuun tuottavuuteen verrattuna.

Talousarvioehdotuksen sisältämiä tuottavuustoimenpiteitä ovat

- tilojen yhteiskäytön lisääminen toimialan ja muiden toimialojen kesken ja palveluverkkotarkastelu,
- kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen,
- varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalveluissa laajempaan kilpailutukseen siirtyminen,
- varhaiskasvatuksen järjestävyydestä luopuminen,
- perusopetuksessa jako- ja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen, ryhmäkokojen kasvattaminen, aamutoiminnasta luopuminen sekä tuntimäärien mahdollinen vähentäminen vastaamaan perusopetusasetuksen vähimmäisvuosiviikkotuntimääriä,
- lukioissa kurssitarjonnan tuotantotapojen kehittäminen sekä lukioiden välisten yhteisten kurssien tarjonnan lisääminen,
- ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen osuuden kasvattaminen sekä ei-vetovoimaisten tutkintojen tarjoamisen vähentäminen,
- vapaan sivistystyön opetustarjonnan kohdentaminen ja tuotantotapojen kehittäminen.”)

SOSIAALI JA TERVEYS

Lisätään talousarviokohtaan 5 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut menoja 40 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan terveysasemien ja vanhustenhoidon vahvistamiseen sekä tuetun asumisen jonojen purkuun. Lisäksi varataan rahaa koronakriisin aiheuttaman palvelutarpeen lisäyksen kattamiseksi ja eriarvoistumista lisäävien vaikutusten korjaamiseksi mm. aikuissosiaalityöhön, mielenterveyspalveluihin, perhekeskuksiin ja päihdehuoltoon.

KULTTUURI JA VAPAA-AIKA

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika menoja 6 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan nuorisotyön resurssien vahvistamiseen ja kulttuurialan ammattilaisten työllistämiseen koronakriisin välillisten vaikutusten

ehkäisemiseksi sekä, kulttuurin ja liikunnan avustusmäärärahojen kasvattamiseen.

Lisätään liitteessä 1
kulttuurijaoston avustuksiin 0,85 milj €
liikuntajaoston avustuksiin 0,418 milj €.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset 0,585 milj euroa.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset 0,404 milj euroa.

KESKUSHALLINTO

S. 106 Teksti "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen sekä työnantajan tarpeisiin osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa."

muutetaan muotoon "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 yhteistyössä henkilöstön kanssa pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen. Suunnitelmassa otetaan huomioon työnantajan tarpeet osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa, palkkausjärjestelmään liittyvien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusongelmien poistaminen sekä pienipalkkaisimpien työntekijöiden palkkatason nostaminen esimerkiksi takaamalla kaikille kaupungin työntekijöille vähintään 2000 euron palkkatason."

INVESTOINNIT

HKL:n investointeihin:

- kriittisiin investointeihin 11 milj euroa
- metro-, bussi- ja juna-asemien peruskorjauksiin 13 milj euroa
- asemanseutujen pyöräpysäköintiin 1 milj euroa

Lisätään talousarvion kohtaan 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet 3,2 milj. euroa, josta luonnonsuojeluun 0,2 milj euroa.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 12

Fatim Diarra, Mikko Kiesiläinen, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 12 - 2 (1 tyhjä).

Mika Raatikainen, Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Mika Raatikainen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää talousarvioehdotuksesta eriävän mielipiteensä. Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä. Emme voi tehdä koronan jälkeisen ajan odotuksiin nojaavaa budjettia keskellä epidemiaa. Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäkymät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla. Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttaja-taustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoituspohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa. Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää

09.12.2020

asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi. Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoittain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen. Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluaisivat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Kaupunginhallituksen hyväksymä talousarvio vaarantaa merkittäväällä tavalla tasa-arvoisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen toteutumisen Helsingissä ja estää eriarvoistumisen torjumista lähihistorian pahimman kriisin keskellä. Talousarviossa olisi ollut syytä huomioida koronavirusepidemian aiheuttamat taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset sekä korjata pitkään jatkunut lastensuojelun ja vammaispalveluiden alibudjetointi. Nyt talousarvioesitys ei anna siihen mahdollisuuksia. Lisäksi kevään rajoitustoimien vaikutukset näkyvät ihmisten hyvinvoinnissa jo nyt ja lisäävät esimerkiksi mielenterveyspalveluiden ja oppimisen tuen tarvetta. Kaikki tämä olisi ollut syytä huomioida talousarviossa. Helsingin pitää omilla toimillaan turvata asukkaidensa hyvinvointi ja varmistaa, ettei pandemiasta tule pitkäkestoista sosiaalista kriisiä.

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

29.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 21.10.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Kansliapäällikkö päätti hyväksyä ehdotukset kaupunginkanslian (talousarvioluku 140) ja kaupunginkanslian irtaimen omaisuuden perushankinnan (ta-kohta 8 05 01) vuoden 2021 talousarvioksi ja 2021-2023 taloussuunnitelmaksi liitteen 1 mukaisesti sekä kaupunginkanslian talousarvion perustelutekstin (liite 2).

Lisäksi kansliapäällikkö päätti hyväksyä talousarvioluku 150 keskitetysti maksettavat menot, kaupunginkanslian käytettäväksi, vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2021-2023 taloussuunnitelman (liite 1) sekä talousarvion perustelutekstin (liite 3).

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 17.8.2020 vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohteet, jonka mukaan kaupungin vuoden 2021 talousarvion raami ja taloussuunnitelma 2021–2023 perustuu kaupunkistrategian taloustavoitteisiin ja 27.11.2019 hyväksytyyn vuoden 2020 talousarvioon sekä ohjeellisesti hyväksytyyn taloussuunnitelmaan 2021–2022.

Lisätiedot

Mari Paananen, taluspäällikkö, puhelin: 310 73 043
mari.paananen(a)hel.fi

Merja Koski, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 36 292
merja.koski(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 24.09.2020 § 144

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen (HKL) vuoden 2021 talousarvioesityksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaesityksen vastaehdotuksen mukaan jäljempänä mainituin muutoksin sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraava-

vat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutusskenaarioon 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasilaraitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur), asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

Käsittely

24.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Laura Rissasen tekemän ja varapuheenjohtaja Anu Suorannan kannattaman vastaehdotuksen mukaisen lisäyksen päätösehdotukseen:

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraavat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutusskenaarioon 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasilaraitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur), asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

17.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 23.09.2020 § 33

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Merkittiin, että esittelijä muutti esitystään niin, että talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen liitteessä 5 vuodelle 2021 todettu asiakasko-

kemustavoitearvo muutetaan tavoitearvoksi 3.6. Lisäksi esittelijä muutti talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitystään niin, että vuosien 2022-2023 tilikausien tulos asettuu nollan tasolle.

Merkittiin, että puheenjohtaja teki vastaehdotuksen esittäen, että liite 5 hyväksytään sisällöltään puheenjohtajan vastaehdotuksen mukaisesti niin, että siinä huomioidaan esittelijän tässä kokouksessa tehdyt muutokset.

Johtokunta päätti hyväksyä yksimielisesti Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaituksen

- vuoden 2021 talousarvioesityksen liitteen 5 osalta puheenjohtajan esityksen mukaisena, sekä
- taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2022-2023 liitteiden 1-4 mukaisesti esittelijän esittämin vuosien 2022-2023 tilikausien tulosta koskevin muutoksin.

17.09.2020 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpitoapäällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 538

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021-2023.

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi –toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä tasolla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tukeu-

tuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä
- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltaojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävä liikumisen kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta
- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunki-uudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoitua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Mikko Aho: Esittelijän esitystä on täydennetty seuraavasti:

Liite 1, sivu 14: Tarkennettu poistoja sekä käyttötalousraamin sisällä ti-liryhmien välisiä muutoksia henkilöstömenot/palvelujen ostot.

Liite 1, sivu 17: Päivitetty avustukseen Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen osuus, mikä myös sisältyy käyttötalousraamiin.

Lisätty liite 2: Tilankäyttösuunnitelma.

Liite 3: Korjattu Palun yksikkökustannuksia (lisätty luottotappiot ennusteeseen, kustannukset / pysäköinnin valvontatapahtumaindeksi).

Lisätty liite 15: Puistojen ja liikunta-alueiden rakennusohjelma.

Lisätty liite 18: Hyte talousarviotavoitteet 2021 (jaettu pöydälle).

Vastaehdotus: Anni Sinnemäki:

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi-toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä ta-

solla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tuke-
tuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä
- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltaojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävän liikkumisen kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta
- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunki-uudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoitua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle liitteenä olevan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen.

Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli Tero Vuontisjärvi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään esitysehdotukseen toiseksi kappaleeksi seuraavaa:

"Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa."

Kannattaja: Emma Kari

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisän poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa kouluteuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

Pia Kopran vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Pia Kopra jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisän poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo

nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 164

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioksi ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaksi.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta totesi, että sosiaali- ja terveyspalveluissa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympäri- vuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveyspalveluihin on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokau-

tisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestävä ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite sote-palveluissa voi olla liian kunnianhimoisen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomautti, että esityksessä rakennuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden varhaisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntyneitä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin. Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyvaatimusten mukaisten ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielen-terveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveysasemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupungin hallituksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteet (liite 4).

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari, johtava controller Mikael Karell ja johtava arkkitehti Pirjo Sipiläinen olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään päätösehdotuksen toisesta kappaleesta alkaen seuraavaa:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystaloudessa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveystaloudessa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa

suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveyspalveluihin on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokautisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestävä ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite sote-palveluissa voi olla liian kunnianhimoisen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomauttaa, että esityksessä rakenneuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden varhaisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntyneitä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveystoimen lautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkakuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyaikaisien ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielen-terveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Sosiaali- ja terveystoimen lautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Aleks Niskanen: Muutetaan liitteen 1 "Sosiaali- ja terveystoimialan ehdotus talousarvioksi vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2022–2023" sivun 6 kohta "Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa" kuulumaan seuraavasti:

"Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa. Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työkokemuksen hankkimisessa on vaadittava riittävää suomen kielen taitoa. Puutteellinen suomen kieli hoitotyössä vaarantaa potilasturvallisuuden."

Jäsen Aleks Niskasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Aleksi Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta linjaa, että omaishoito on yksi palvelun muoto, jonka käyttöä tulisi lisätä varmistaen riittävät tukipalvelut."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 4:

Jäsen Aleksi Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta korostaa, että etähoidon varaan ei pidä laskea liikaa kotihoitossa. Kun kyseessä ovat esimerkiksi huonokuntoiset ja yksinäiset vanhukset, he tarvitsevat läsnäolevaa hoitoa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 5:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään päätösehdotuksen loppuun seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveysasemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Vastaehdotus 6:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen viidennen kappaleen loppuun seuraavaa: "Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla."

Kannattaja: jäsen Cecilia Ehrnrooth

Vastaehdotus 7:

Jäsen Sandra Hagman: Poistetaan liitteen 1 sivulta 13 virke "Palvelusetelien käyttöä lisätään ja terveysasemapalveluja hankitaan lisäpalveluina".

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 10
Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 1
Aleksi Niskanen

Tyhjä: 2
Leo Bergman, Sandra Hagman

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 1 - 10 (tyhjää 2).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 8
Tapio Bergholm, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3
Katju Aro, Sandra Hagman, Alekski Niskanen

Tyhjä: 2
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 3 - 8 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 2
Tapio Bergholm, Karita Toijonen

Ei-äännet: 10
Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Pia Hytö-

nen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 10 - 2 (tyhjää 1).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 6 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 4
Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Ei-äännet: 8
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 8 - 4 (tyhjää 1).

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 7 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 9
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Aleksi Niskanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4
Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 4 - 9.

09.12.2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

Jäsen Aleksi Niskanen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen tekemiensä vastaehdotusten mukaisin perusteluin.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 148

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotuksen (liite 1).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohteet (liite 2).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi rakentamisohtelman, vuokra- ja osakehankintaehdotukset sekä liikuntapaikkarakentamisen ohjelmat vuosille 2021–30 (liitteet 3–5).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ymmärtää, että koronapandemian taloudellisten vaikutusten vuoksi investointiohtelmaa on tarve sopeuttaa, mikä tarkoittaa hankkeiden myöhentämistä suunnitellusta.

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittävästä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että tiukemmassakin taloudellisessa tilanteessa toteutetaan hankkeita, jotka parantavat

asuinalueiden vetovoimaa ja torjuvat eriarvoistumista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toivoo, että toteutukseen päätyvien hankkeiden osalta vielä arvioidaan tilaohjelmia niin, että toteutettavissa hankkeissa voidaan toteuttaa useamman käyttäjän tarpeita. Tämä tarkoittaa nykyistä merkittävästi tiiviimpää toimialojen yhteistyötä palveluverkon suunnittelussa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota koulurakennusten suunnitteluun tavalla, joka tukee myös kulttuurin, vapaa-ajan ja kansalaistoiminnan tarpeita.

Aluehankkeista lautakunta korostaa erityisesti Kontulan ostoskeskuksen ja Oulunkylän aseman uudistuksia. Molemmilla hankkeilla on merkittävä vaikutus kaupungin elinvoimaan ja kuntalaisten hyvinvointiin. Kontulan ostoskeskus on yksi Helsingin suurimpia kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen keskittymiä. Ostoskeskuksen kunnianhimoisen uudistaminen vastaa myös kaupungin tavoitteisiin eriarvoistumisen torjumisesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että muutamien hankkeiden myöhäistäminen ehdotetulla tavalla synnyttää suuria toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Lautakunta pitää tärkeänä, että hankeohjelmasta jatketaan neuvotteluja. Rakennetun omaisuuden käyttökelpoisuuden, turvallisuuden ja terveellisyyden varmistamisen, työturvallisuuden sekä palveluiden jatkuvuuden näkökulmasta seuraavien hankkeiden osalta tulee jatkaa neuvotteluja suhteessa kaupunkiympäristön toimialan esitykseen:

- Yrjönkadun uimahallin perusparannus
- Itäkeskuksen uimahallin perusparannus
- Rikhardinkadun kirjaston perusparannus
- Oulunkylän jäähallin ja liikuntapuiston huoltorakennuksen perusparannukset
- Pasilan pääkirjaston perusparannus
- Suuntimopuiston monitoimitalon uudisrakennus

Töölön kisahallin peruskorjauksen osalta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota siihen, että peruskorjauksen siirtäminen neljällä vuodelle synnyttää merkittäviä toiminnallisia riskejä ja mitä todennäköisimmin tarpeita jo seuraavien vuosien aikana tehtäviin laajoihinkin korjauksiin. Töölön kisahallin peruskorjauksen poikkeuksellisen laajuuden vuoksi hankkeen aikataulusta tarvitaan vielä lisätietoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota myös siihen, että merellisen strategian toteuttaminen edellyttää riittäviä tukitoimintoja merelliselle huollolle. Suunnitellun Kruunuvuorenrannan lisäksi sijainniksi selvitetään parhaillaan myös Santahaminaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että nykyisten tukikohtien alueet on suunnitel-

tu käytettäväksi asuntorakentamiseen ja erilaiset väliaikaissijainnit tulevat kaupungille kalliiksi. Merellisen tukikohdan hanketta on aikaistettava, koska nykyisistä tukikohdista ei ole mahdollista luopua ennen uuden rakentamista.

Toiminnan taloudellisuuden ja jatkuvuuden kannalta olisi tärkeää, että Hakasalmen huvilan perusparannus toteutettaisiin samanaikaisesti Finlanditalon peruskorjauksen kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitetäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kanta-kaupungissa.

Erittäin huolestuttavaa ohjelmaluonnoksessa on edelleen pienentyvä kohdentamattomien korjaushankkeiden rahoitusvaraus, jota tarvittaisiin entistä enemmän tilojen pitämiseen turvallisina ja käyttökuntoisina hankkeiden alkamiseen saakka. Pienentyvä kohdentamattomien korjaushankkeiden investointirahoitusvaraus aiheuttaa paineita erityisesti liikunnan osalta käyttötalousmäärärahoihin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa lisäksi kiinnittää huomiota irtaimen omaisuuden rahoihin. Irtaimen omaisuuden määrärahat vaikuttavat tilojen turvallisuuteen ja viihtyisyyteen ja mielikuvaan niiden kunnosta. Irtaimen omaisuuden määrärahoilla toteutetaan myös suuri osa Helsingin taidehankinnoista ja uusitaan liikuntapalvelujen työkoneet. Kesällä 2020 toteutettu kaupunkitasoinen laaduntarkkailuhanke nosti esille, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluissa asiakkaita palvellaan ystävällisesti ja tilat ovat siistissä kunnossa. Samalla laaduntarkkailijat kiinnittivät huomiota opasteiden puutteisiin sekä saavutettavuuden ja esteettömyyden ongelmiin. Näihin asioihin tarvitaan juuri irtaimen omaisuuden määrärahoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä henkilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Lopuksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta

kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on varauduttava myös talousarviossa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana olivat talous- ja suunnittelupäällikkö Ari Tirri, tilapalvelupäällikkö Matti Kuusela, liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre ja ulkoilupalvelupäällikkö Stefan Fröberg. Asiantuntijat poistuivat kuumemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään esitysehdotuksen loppuun.

Lautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä henkilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Kannattaja: Pauliina Saares

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (10) loppuun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitettäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kantakaupungissa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 3:

Pauliina Saares: Lisätään esityksen loppuun:

“Lopuksi lautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on varauduttava myös talousarviossa.”

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Pauliina Saareksen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 4:

Nasima Razmyr: Lisätään esityksen loppuun:

"Lautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten."

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 5:

Nasima Razmyr: Lisätään kappaleen (4) jälkeen:

"Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittävydestä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella."

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Otto Meri

Ei-äännet: 8

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjo-kari

09.12.2020

Asia/3

Tyhjä: 4

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1–8. (4 tyhjää).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 22.09.2020 § 60

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021–2023.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: 310 36581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 22.09.2020 § 26

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi vuoden 2021 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2023 liitteiden 1-2 mukaisesti.

09.12.2020

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Katariina Niemelä, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054082
katariina.niemela(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 75

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupungin-
hallitukselle esitettäväksi Staran talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdo-
tuksen 2021 – 2023 liitteen mukaisena.

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 14

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä talous-
hallintopalveluliikelaitoksen talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja ta-
loussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021 - 2023 sekä lähettää talous-
arvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen liitteineen kaupunginhallituksel-
le.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ulla Kukkonen

Lisätiedot

Kaisa Okkeri, talouspäällikkö, puhelin: 310 25106
kaisa.okkeri(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 15.09.2020 § 44

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti äänestyksen jälkeen hyväksyä pelastuslaitoksen muutetun vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2022-2023 taloussuunnitelman esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle. Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusumma on 61 953 000 euroa.

Pelastuslaitoksen toiminnot

Pelastuslaitoksen palvelutuotanto muodostuu seuraavista päätoiminnoista:

1. Pelastuslain mukainen pelastustoimi, joka muodostuu seuraavista palveluista:
  1. Pelastustoiminta
  2. Onnettomuuksien ehkäisy
  3. Alusöljyvahinkojen torjunta
  4. Väestönsuojeluun varautuminen
2. Terveydenhuoltolain mukainen kiireellinen ensihoitopalvelu

Lisäksi pelastuslaitos vastaa Helsingin kaupungin yleisten väestönsuojien hallinnosta ja ylläpidosta.

Toiminnan painopisteet 2021

Talousarviossa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2023 toiminnan painopisteet ovat seuraavat:

1. Pelastustoimen valmiuden ja palvelutason kasvattaminen valvontaviranomaisen velvoitteiden täyttämiseksi.
2. Ensihoitopalvelun palvelutason ja potilasturvallisuuden varmistaminen.
3. Johtamisen ja esihenkilötyön erinomaisuuden tavoittelu.
4. Tietojohtamisen, palvelutuotannon omavalvonnan ja pelastustoimen tietojärjestelmähankkeiden edistäminen.
5. Kaupunkiyhteisen pelastustoiminnan, väestönsuojelun ja varautumisen yhteistoiminnan ja valmiuden kehittäminen.

Lisäksi palomiesten palkkausta kehitetään talousarvion määrärahojen puitteissa kaupunginkanslian kanssa erikseen sovittavassa aikataulussa.

Toimintaympäristön muutosten ja palveluiden kehittämisen vaikutukset taloussuunnitelmiin

Pelastustoimen valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden täyttäminen sekä ensihoitopalvelun palvelutason ylläpitäminen tilaajan asettaman palvelutason mukaisesti ovat toiminnan kehittämisen kärjet vuosina 2021-2023. Palvelutuotannon kehittämiseen kytkeytyvät kiinteästi lisäksi Uudenmaan yhteisen johtokeskuksen valmistelu, onnettomuuksien ehkäisyn kansallisen tietojärjestelmän käyttöönotto ja useat muut kansallisen tason pelastustoimen tietojärjestelmähankkeet.

HR-toimintojen, johtamisen, esihenkilötyön ja tietojohdamisen kehittäminen jatkuu vahvana. Riittävästä resursoinnista näiden tukemiseksi huolehditaan.

Erittäin voimakkaan palveluiden ja muun kehittämistoiminnan seurauksena pelastuslaitoksen kustannusten kasvun arvioidaan ylittävän Helsingin kaupungin keskimääräiset kokonaistuottavuuden kehittämisen tavoitteet.

1 Suhdanneltilanne ja pandemian vaikutukset

Talouden ennusteet ovat muuttuneet voimakkaasti ja nopeasti vuoden 2020 aikana. Viimeisimmässä noususuhdanteessa voimakkaaksi noussut kasvu on Suomessakin muun euroalueen tapaan ollut hidastumassa ja kuntatalouden näkymät olivat huolestuttavat jo aiemmin ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdanneltilanteen heikkeneminen. Väestönkasvun Helsingissä ennustetaan jatkuvan noin 1 % vauhdilla vuosittain.

Korona-pandemian vaikutukset Helsingin kaupungin taloudelliseen tilanteeseen ovat merkittävät ja heijastuvat myös pelastuslaitoksen talousarvioon vuonna 2020. Pelastuslaitos on toistaiseksi selviytynyt pandemiasta ilman merkittäviä vaikutuksia palvelutuotantoon. Kevään poikkeustilanne heijastui palvelutuotantoon vähentyneinä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun tehtävinä. Tilanne on kesän aikana normalisoitunut.

2 Pelastustoimen valvontaviranomaisen velvoitteet

Hallinto-oikeus on ratkaissut Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasoa ja siihen liittyvää uhkasakkovelvoitetta koskevan asian. Päätöksen mukaan Helsingin pelastustoimen I riskiruuduissa esiintyvistä pelastustoiminnan toimintavalmiutta koskevista puutteista on korjattava 1/4 vuoden 2022 loppuun mennessä 1 000 000 euron sakon uhalla ja edelleen kunakin seuraavana vuonna 1/4 vuosittain kutakin vuotta koskevan 1 000 000 euron sakon uhalla. Velvoitteet on oltava täytetty täysimääräisesti vuoden 2025 loppuun mennessä.

Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasopäätöksen voimassaolo päättyy 31.12.2020. Vuosien 2021-2024 palvelutasopäätöksen valmistelussa on huomioitu valvontaviranomaisen velvoittama pelastustoiminnan kehittämistarve. Vuonna 2020 Konalan alueelle on lisätty kärkiyksikkö. Vuonna 2021 Kontulaan sijoitetaan toinen kärkiyksikkö ja samalla vahvistetaan onnettomuuksien ehkäisyn, omavalvonnan ja turvallisuusviestinnän toimintaa riskiperusteisesti.

Vuonna 2022 käynnistetään kärkiyksikön toiminta Tapanilan alueella ja Konalan kärkiyksikkö vahvennetaan pelastusyksiköksi. Vuonna 2023 operoinnin aloittaa uusi kärkiyksikkö, jonka sijaintipaikaksi on tässä vaiheessa suunniteltu Vuosaarta. Myös Uudenmaan pelastuslaitosten uusi yhteinen johtokeskus on suunniteltu käynnistettäväksi vuonna 2023.

Pelastustoimen palvelutason kehittämisestä ja valvontaviranomaisen asettamista velvoitteista aiheutuva kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 1,015 miljoonaa euroa ja henkilöstölisäys 15 vakanssia. Vuoden 2021 palvelutason lisäykset kytkeytyvät vuosien 2022-2023 taloussuunnitelmaan, koska henkilöstö uusille toiminta-alueille on rekrytoitava huomattavan etupainotteisesti. Palvelutason saattaminen valvontaviranomaisen edellyttämälle tasolle edellyttää taloussuunnitelman mukaista resurssien portaittaista kasvattamista joka vuosi ja kehittämissuunnitelman mukaisesti aina vuoteen 2030 ulottuen.

3 Ensihoitopalvelun palvelusuunnitelman toteutumisen varmistaminen

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin akuuttiyksikön mukaan ensihoidon palvelusuunnitelman mukainen tehtäväsidonaisuusaika ei toteudu Helsingissä. Palvelusuunnitelman mukainen tavoite on 31-45 % ja keskimääräinen yksiköiden toteutunut tehtäväsidonaisuusaika 49 %. Resurssipula ja yksiköiden korkea tehtäväsidonaisuus voivat vaarantaa potilasturvallisuuden. Myös pelastuslaitoksen ensihoidon tehtävämäärä on kasvanut Helsingissä viimeisten vuosien aikana jatkuvasti eikä aiempina vuosina saaduilla lisäresurssilla ole pystytty korvaamaan vuosien saatossa syntynyttä vajetta. Vuosina 2009-2019 tehtävämäärä on noussut 21 219 tehtävän verran ja samassa ajassa koko Helsingin alueelle on tehty vain 2,5 kokovuorokautisen ensihoitoyksikön lisäresursointi, mikä ei ole suhteessa tapahtuneeseen tehtävämäärän ja tehtäväsidonaisuuden kasvuun. Sovitun ensihoitovalmiuden ohella lisävalmiuksia on tarvittu jatkuvasti, jotta potilasturvallisuus on kyetty säilyttämään vaadittavalla tasolla.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on esittänyt, että Helsingin pelastuslaitoksen ensihoitoresursseja lisätään välttämättömillä ja kriitti-

sillä lisäyksillä vuoden 2021 alusta yhteensä 12 vakanssilla, millä varaudutaan kahden osa-aikaisen ensihoitoyksikön lisäykseen. Kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 0,64 miljoonaa euroa.

Ensihoitopalvelussa tehtävämäärän kasvun ennakoitaan jatkuvan 1-2 % vuodessa, mikä ilman lisäresursseja heijastuu ensihoitopalvelun henkilöstön entistä suurempaan kuormittumiseen sekä palveluviiveisiin. Ensihoitopalvelun resurssien kasvutarpeeksi taloussuunnitelmakaudella arvioidaan keskimäärin 12 uutta vakanssia vuodessa.

4 Väestönsuojien ylläpito ja väestönsuojeluun varautuminen

Pelastusasemien ja väestönsuojien uudis- ja korjausrakentamisen investoinnit kuuluvat kaupunkiympäristön toimialan päätettäväksi. Näistä tarpeista on annettu lausunto kaupunkiympäristön toimialalle. Väestönsuojien korjausvelka uhkaa kasvaa entisestään taloussuunnitelmakaudella.

Pelastuslautakunta on kesäkuussa 2020 tehnyt esityksen, että kaupunginkanslia ryhtyy toimenpiteisiin normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen erityis- ja väestönsuojelutehtäviin varattavien henkilöiden hallinnointiin ja rekisteröintiin tarvittavan tietojärjestelmän määrittelymiseksi ja hankkimiseksi Helsingin kaupungin toimialojen, liikelaitosten, kaupungin omistamien yhtiöiden ja pelastuslaitoksen yhteiskäyttöön. Tavoitteena on hankkia kaupunkiyhteinen järjestelmä, jolla huolehditaan Helsingin kaupungin palvelutuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi tarvittavan kriittisen osaamisen ja kyvykkyyksien kartoittamisesta ja ylläpidosta sekä huolehditaan kyvykkyyden täyttävän henkilöstön varamisesta palvelutuotannon tarpeisiin henkilöstön väestönsuojelumuodostelmiin sijoittamisen lisäksi. Järjestelmän myötä voidaan tehokkaasti varmistaa valmiuslain 12 §:n mukaisen Helsingin kaupungin varautumisvelvollisuuden sekä saman lain 120 §:n mukaisten kunnan, pelastustoimen ja väestönsuojelun erityisjärjestelyiden toteuttaminen poikkeusoloissa.

Koska Helsingin kaupungin työntekijät muodostavat olennaisen osan järjestelmän tietosisällöstä, olisi järjestelmän määrittely ja hankinta käynnistettävä siten, että sen käyttöönotto voidaan huomioida osana Helsingin kaupungin HR-järjestelmien uudistamista vuosina 2021 ja 2022.

Vastuullinen taloudenpito ja tuottavuus

Helsingin kaupungin talousarvion valmisteluohjeiden mukaan kustannustasoa olisi korona-pandemian aiheuttamien talousvaikutusten laimentamiseksi sopeutettava 1,7 % vuoden 2020 tulosbudjetin tasoon

verrattuna. Pelastuslaitoksen osalta täysipainoiset sopeuttamistoimet eivät ole mahdollisia puuttumatta pelastustoimen palvelutason kehittämistoimiin tai vaarantamatta ensihoidon potilasturvallisuutta ja henkilöstön työssä jaksamista. Talousarviossa kuluja on ennen toiminnallisista muutoksista johtuvia lisäyksiä sopeutettu noin 0,9 % verrattuna 2020 tasoon. Yleinen kustannustason muutos on huomioitu 1,0 % tasolla vuoteen 2020 verrattuna palkkoja koskevien sopimusratkaisujen lisäksi.

Helsingin tavoitteena on kehittää kaupungin kokonaistuottavuutta siten, että kustannusten vuotuinen kasvu on 0,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin väestönkasvun ja peruspalveluiden hintaindeksin kasvu. Pelastuslaitoksen käyttömenoista pääosan muodostavat palvelutuotantoon sidotut henkilöstö-, vuokra-, materiaali- ja palvelukustannukset. Huomioiden palvelutuotannon mittavat kehittämistoimet vuonna 2020 ja edelleen vuosina 2021-2023, ei talousarviossa tai taloussuunnitelmassa ole erikseen huomioitu tuottavuustavoitetta. Pelastuslaitos varautuu kehittämistoimien täysimääräiseen toimeenpanoon. On mahdollista, että henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet vaikuttavat positiivisesti toteutuviin kustannuksiin. Tätä ei kuitenkaan ole talousarviossa huomioitu siihen liittyvän epävarmuuden johdosta.

Vuoden 2020 talousarviosta lähtien pelastuslaitoksen toiminnan tuottavuutta seurataan pelastuslaitoksen käyttömenojen yksikkökustannuksilla ennen poistoja, joka jakautuu pelastustoimen (78 % käyttömenoista) ja ensihoitopalvelun (22 %) yksikkökustannuksiin. Vuonna 2019 pelastuslaitoksen yksikkökustannukset olivat 82,88, pelastustoimen 64,74 ja ensihoitopalvelun 18,14 euroa/asukas.

Vuonna 2021 pelastustoimen käyttömenojen arvioidaan nousevan 5,5 %, josta palvelutason kehittämisen osuus on 2,8 prosenttiyksikköä. Ensihoitopalvelun käyttömenojen kasvuksi arvioidaan 4,0 %, josta palvelutason kehittäminen noin puolet. Asukasluvun ja peruspalveluidenhintaindeksin muutoksella korjattujen yksikkökustannusten arvioidaan vuonna 2021 nousevan pelastustoimen osalta 70 euroon (64,7 euroa v. 2019) ja ensihoitopalvelun osalta 19,5 euroon (18,1 euroa v. 2019) asukasta kohden. Taloussuunnitelman toteutuessa pelastuslaitoksen inflaatiokorjattu yksikkökustannusindeksi (2019=100) on 107,9 vuonna 2021 ja 116,4 vuonna 2023.

Pelastuslaitoksen irtaimen investoinneista tärkeimpiä vuonna 2020 ovat ensihoito- ja pelastusajoneuvojen elinkaaren mukaiset korvaushankinnat, yhteensä noin 3,2 miljoonaa euroa, sekä kärkiyksiköiden uushankinnat, väestöhälytinjaerjestelmän ja palvelinjaerjestelmien suunnittelu ja uusinnat. Irtaimen vuotuinen investointitaso on säilytettävä noin 5,3 mil-

joonan euron tasolla vuosina 2022-2023, jotta palvelutuotannon kehittämistoimet voidaan toteuttaa.

Talousarvioaloitteet

Talousarvioaloitteissa HEL 2020-003272, HEL 2020-003275 ja HEL 2020-003295 on esitetty palomiesten palkkojen korjaamista. Pelastuslautakunta on 9.6.2020 kannattanut aloitteita ja todennut, että Helsingin kaupungin tulee laatia palomiehille palkkaohjelma, jolla palomiesten palkkaus korjataan muiden Uudenmaan pelastuslaitosten palomiesten palkkaukseen nähden kilpailukykyiselle tasolle.

Pelastuslaitoksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan varataan 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi vuonna 2021. Määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen.

Talousarvioehdotuksen 2021 lisäksi vuoden 2022 taloussuunnitelmassa palkkaohjelmaan on varattu 730 000 euroa ja vuoden 2023 taloussuunnitelmassa 800 000 euroa. Varaus sisältää palomiehen tehtäväkohtaisen palkan korjaamisen Keski- ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten palkan tasolle sekä ylipalomiesten palkan korjaamisen 20 euroa tämän tason yläpuolelle. Varaus ei sisällä määrärahaa palomies-ensihoidtajien tai paloiesimiesten palkkatason muuttamiseen.

Määrärahat taloussuunnitelmaan 2022-2023 on varattu talousarvioehdotuksen laatimisen ajankohdan mukaisen henkilöstöennusteen perusteella ja edellyttäen, että palomiesten tehtävä- ja palkkaus rakenne pysyy ennallaan. Pelastuslautakunta toteaa, että Uudenmaan pelastuslaitosten keskenään erilaisesta palkkarakenteesta riippumatta Helsingin pelastuslaitoksen palkkojen korjauksessa on huolehdittava siitä, että palomiesten ja ylipalomiesten vertailukelpoinen kokonaiskuukausipalkka on vähintään samalla tasolla Uudenmaan muiden pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten ja ylipalomiesten palkkauksen kanssa.

Pelastuslautakunta toteaa edelleen, että palomies-ensihoidtajien saataavuus on kriittinen menestystekijä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun synergian täysimääräiseksi hyödyntämiseksi erityisesti suuronnettomuuksissa, muissa vakavissa monipotilastilanteissa ja poikkeusoloissa. Perustason palkkojen korjaamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, että tehtävien vaativuuseroon perustuva palkkaero perustason palomiesten ja hoitotason palomies-ensihoidtajien välillä ei kavennu merkittävästi ja että paloiesimiesten palkkaus on oikeassa suhteessa palomies-ensihoidtajien palkkaukseen. Nämä muutokset on huomioitava ta-

loussuunnitelmassa nyt vuosille 2022-2023 varattujen määrärahojen lisäksi.

Palomiesten tehtäväkohtaisesta palkasta ja palkkausrakenteesta päättää Helsingin kaupungin henkilöstöjohtaja tai se, jolle toimivalta hallintosäännön mukaisesti on annettu. Pelastuslautakunta toteaa, että lopullinen määrärahatarve tarkennetaan 2021 tulosbudjetissa ja vuosien 2022 ja 2023 talousarvioehdotuksissa sen jälkeen, kun tehtävä- ja palkkarakenne ja niitä koskevan palkkakehitysohjelman toteutusaikataulu on suunniteltu yhdessä kaupunginkanslian kanssa.

Palomiesten palkkojen korjaamiseen varatuilla määrärahoilla ei ole vaikutusta suoritemääriin tai muutoin palvelutuotantoon.

Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen

1 Yleinen viihtyisyys ja turvallisuus

Pelastuslaitos huolehtii Helsingin turvallisuudesta kaupungin kasvun ja valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden mukaisesti.

Jatkuvalla riskianalyysillä, monipuolisilla onnettomuuksien ehkäisyn menetelmillä sekä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuuden tarkoituksenmukaisella mitoituksella varmistetaan yleistä turvallisuutta Helsingin kaupunkirakenteen kehittyessä. Sopimuspalokuntien ja Helsingin pelastusliiton roolia pelastuslaitoksen viranomaistoiminnan tukena onnettomuuksien ehkäisyssä vahvistetaan.

Pelastustoiminnassa kärkiyksikön toimintamallilla vastataan kustannustehokkaasti sekä pelastustoiminnan että ensihoitopalvelun valitun riskiprofiilin mukaisiin tehtäviin katvealueilla.

2 Digitaalisuus

Turvallisuusviestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Pelastuslaitos on aktiivisessa roolissa kehittämässä valtakunnallista tietojärjestelmää valvontatoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn palveluprosessien, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi.

Digitaalista viestintää kehitetään palvelutuotannon, työnantajamielikkyyden sekä sisäisen viestinnän tarpeisiin.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa, mikäli kaupunkiyhteisen varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankin-

nan valmistelu toteutuu. Järjestelmä kytkeytyy kaupungin strategiaan sekä digitalisaation, että turvallinen kaupunki -näkökulmien kautta.

3 Henkilöstön hyvinvointi ja johtaminen

Pelastuslaitoksen tavoitteena on erinomainen ihmisten johtaminen. Sitä ja työhyvinvointia mittaavien indikaattoreiden arvot paranevat.

Kertapalkitsemiseen on varattu 1 % henkilöstön vuotuisesta säännöllisen työajan palkkasummasta.

4 Taloudellisesti kestävä kehitys

Pelastustoimen käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja ovat vertailuryhmän keskiarvoa paremmat.

Ensihoitopalvelun käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja ovat vertailuryhmässään kilpailukykyiset.

Pelastuslaitoksen henkilöstösuunnitelma 2021 – 2023

Henkilöstösuunnitelma kattaa pelastustoimen palvelutason ja ensihoitopalvelun kehittämistarpeiden perusteella suunnitellut henkilöstöresurssinnit.

Pelastuslaitos perustaa 27 uutta vakanssia vuonna 2021, joista Kontulan kärkiyksikköön 12 ja onnettomuuksien ehkäisyn toimintaan 3. Ensihoitoon lisätään 12 vakanssia, joten vuoden 2021 talousarvio sisältää yhteensä 734 palkkaa saavaa.

Vuonna 2022 pelastustoimeen lisätään 26 vakanssia Konalan ja Tapanilan valmiuteen ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2022 palkkaa saavien määrä on 772.

Vuonna 2023 pelastustoimeen lisätään 12 vakanssia Vuosaaren kärkiyksikön tarpeisiin ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2023 palkkaa saavien määrä on 796.

Ansiotason muutoksena on huomioitu 2,05 % vuonna 2021, 0,4 % vuonna 2022 ja 1,0 % vuonna 2022 sekä varauduttu pelastushenkilöstön palkkatason korjaukseen Uudenmaan muiden pelastuslaitosten tasolle vuosina 2022-2023.

Tilankäyttösuunnitelma 2021 - 2023

Konalaan valmistuu uusi pelastusasema vuonna 2022. Kontulaan ja Tapanilaan rakennetaan kevytasemat ja Kontulan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään. Vuosaareen suunnitellaan kevytasemaa.

Malmin aseman korvaava väliaikainen asema on valmistunut kesällä 2020. Konalan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään vuonna 2020 ja Kontulan aseman rakentaminen vuonna 2023.

Uudenmaan laajuisen pelastustoiminnan johtokeskus sekä keskuspelastusaseman vesi- ja viemärikorjaus valmistuvat vuonna 2023.

Yleiset väestönsuojat ovat nykyisin pelastuslaitoksen hallinnassa. Maakuntauudistukseen liittyen neuvotellaan väestösuojien hallinnan ja ylläpidon ratkaisusta niiden toiminnan häiriöttömän jatkuvuuden turvaamiseksi. Väestönsuojien korjausvelan ratkaisemisesta neuvotellaan kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Digitalisaatio ja tietotekniikka palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

Pelastuslaitos kehittää aktiivisesti valtakunnallista valvontatoiminnan tietojärjestelmää palveluprosessin, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi valvontatoiminnassa.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankinnan valmistelussa.

Turvallisuusviestinnän ja muun ulkoisen viestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Taloussuunnitelmaan liittyvät uhkat

1 Henkilöstön saatavuus ja Pelastuskoulun asema

Pelastushenkilöstön saatavuus on merkittävä uhka pelastustoimen palvelutason kehittämiselle. Voimassa olevan toimiluvan mukaan Helsingin Pelastuskoulun viimeinen pelastajakurssi valmistuu syksyllä 2023. Pelastuskoulun toiminnan jatkuvuus on kriittinen tekijä henkilöstön saatavuuden edistämiseksi.

Vallitsevassa suhdanteessa ja ympäröivien pelastustoimen alueiden korkeamman palkkatason johdosta pelastuslaitos ei kykene kilpailemaan työvoiman saatavuudessa Uudellamaalla, mikä aiheuttaa jatkuvaa resurssivajetta pelastuslaitoksen eri toiminnoissa. Ongelman ratkaisemiseksi pelastushenkilöstön tehtäväpalkkoja nostetaan vuosina 2022-2023. Lisäksi pelastuslaitos panostaa ennakkolliseen rekrytointiin sekä työnantajakuvan kehittämiseen kriittisten osaamistarpeiden ja käytettävissä olevan työvoiman kohtaamisen parantamiseksi.

2 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä koskeva uudistus

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kesällä 2020 hallitus on antanut esityksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi. Perustettaville uusille maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä. Uuttamaata koskevan erillISRatkaisun mukaan Helsingin kaupunki vastaisi sote-maakuntien tehtävistä Helsingin alueella. Kokonaiskuvan muodostaminen uudistuksen rahoitusmallista, taloudellisista vaikutuksista sekä vaikutuksista Helsingin kaupungin pelastustoimeen on lähes mahdotonta. Pelastuslakiin ehdotettavat muutokset eivät sisälly hallituksen esitykseen ja Helsingin pelastustoimen alueen erityispiirteitä ja toiminnan tuloksia ei ole riittävästi huomioitu uudistuksen valmistelussa.

Ehdotettu sote- ja maakuntaudistuksessa suunniteltu maakunnan ja pelastustoimen strategisen ohjauksen keskittäminen valtiolle uhkaa rapauttaa Helsingin pelastustoimen mahdollisuudet päättää pelastustoimen palvelutasosta paikallisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla vuoden 2023 alusta lukien.

Uudistuksessa pelastustoimen rahoitus on ehdotettu siirrettäväksi valtiolle osana sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen yleiskatteellista rahoitusta. Ehdotettuun lakipakettiin sisältyvien rahoituslaskelmien mukaan Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus alentuisi 144 miljoonaa euroa eli 222 euroa asukasta kohden. Pelastustoimen osalta laskennallinen vähennys olisi 0,86 miljoonaa euroa eli 1 euroa/asukas. Uudistusta koskevassa esityksessä ei ole riittävästi huomioitu pelastustoimen palveluverkon kasvattamisesta, tietojärjestelmäkehityksestä ja tiedonhallintaan ja asiantuntijatyön kasvuun liittyviä kustannuspaineita. Merkittävänä uhkana on, että sote- ja maakuntaudistuksen toteutuessa pelastustoimen yhteinen kansallinen rahoituspohja ja Helsingin pelastustoimen osuus eivät riitä kattamaan pelastustoimen kustannuksia tulevaisuudessa.

Uudistusta koskevan lakipaketin valmistelussa ei ole riittävästi huomioitu myöskään niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat pelastustoimen palvelutason ja muun kehittämisen sekä päällekkäisten hallinnollisten ohjausmekanismien johdosta tulevina vuosina. Helsingin pelastustoimen alueen osalta ehdotettu rahoitusmalli vaarantaa pelastustoimen tuottavan järjestämisen.

Lakiuudistuksen keskeneräisyyden vuoksi siihen liittyviä seikkoja ei ole ollut mahdollista huomioida tämän taloussuunnitelman valmistelussa.

3 Väestönsuojien korjausvelka

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Väestönsuojien jatkuvasti kasvava korjausvelka vaarantaa poikkeusolojen lisäksi väestönsuojien normaaliajan käytön sekä kasvattaa väestönsuojien ylläpito- ja korjauskustannuksia käyttömenoilla.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Outi Alanen: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi:

Esitys 500 000 € lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi alkaen jo vuodesta 2021. Pelastuslaitos on esittänyt suunnitelmassaan (8.9.2020) 1,5 M lisärahoitusta vuosille 2022-23. Pitkään jatkuneen epäkohdan viivyttämiseen ei ole riittäviä perusteita. Helsingin pelastuslaitos on noudattanut tiukkaa talouskuria jo 8 vuotta. Olisi kohtuullista että 1,7 % säästötavoitteesta luovutettiin yhdeksi vuodeksi, koska henkilöstö ei jaksakaan enää odottaa lupauksen täyttämistä ja etsii töitä muualta. Ylitöitä on teetetty tänä vuonna lähes tuplasti enemmän kuin edellisvuonna. Henkilöstö on joutunut venymään ja sopeutumaan normaalia enemmän poikkeusoloissa, kun ylitöihin ei ole saatu aina riittävästi henkilöstöä.

Avin edellyttämän pelastusvalmiuden parantaminen neljässä vuodessa nyt kevytyksiköllä ja ensihoitovalmiuden lisääminen HUSin vaatimuksesta kaventavat ylijäämän +0,9 prosenttiin. Todettakoon että 0,9 % on pelastuslaitoksen budjetissa juuri tuo 0,5 M. Henkilöstölle on luvattu, että palkkaus on tärkein prioriteetti, tahdosta teoiksi. Vastuullisuutta ei ole säästää sieltä missä ei ole säästettävää ja ylläpitää Suomen huonointa palkkatasoa yhdessä Suomen arvostetuimmista ammateista. Vastuullisuutta on käynnistää palkkaohjelma viipymättä ja turvata Suomen koulutetuimpien palomiesten pysyminen Helsingissä ja korjata vääristynyt työnantajakuva. Helsinki tulee varmasti tekemään koronasta huolimatta vähintään kymmenien miljoonien ylijäämän, jossa 0,5 M satsaus turvallisuuteen ja houkuttelevuuteen on pieni summa.

Palkkaohjelmasta on tehty kolme valtuustoaloitetta, joissa palkkaepäkohta on tunnistettu. Aloitteet ovat saaneet kannatusta ja myös pelastuslautakunta oli 9.6.2020 asian takana. Palkkaohjelman 1. osa on taktisesti keskeistä saada läpi jo ensi vuodelle, koska keväällä on jo uudet vaalit. Valtuuston osittain vaihduttua, vaikuttamistyö alkaa alusta. Mutta jos pohjalla on jo aloitettu palkkaohjelma, tulevat palkkojen lisäerät menevät helpommin läpi.

Kannattaja: Anja Malm

Vastaehdotus 2:

Matias Turkkila: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi ja priorisointijärjestys:

Vuoden talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään Alasen ehdotuksen mukaisesti 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 toteutetaan ensisijaisesti esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen. Muilta osin vastaehdotus on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Kannattaja: Maria Landén

1. äänestys:

JAA-ehdotus: Outi Alasen vastaehdotus

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen

Ei-äännet: 5

Sanna Aivio, Jarmo Kelo, Maria Landén, Dennis Pasterstein ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

2. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Sanna Aivio, Jarmo Kelo ja Dennis Pasterstein

Ei-äännet: 5

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen, Maria Landén ja Matias Turkkila

09.12.2020

Asia/3

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi
Kari Virtanen, tekninen päällikkö, puhelin: 310 31400
kari.virtanen(a)hel.fi

§ 353

Lakisääteiset luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset

HEL 2017-011969 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kuntalain 84 §:n tarkoittamat sidonnaisuusilmoitukset.

Esittelijä

Tarkastuslautakunta

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset 17.11.2020
- 2 Viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset 17.11.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 84 §:n 2 momentissa tarkoitettun kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan ja muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi vähintään kaksi kertaa vuodessa. Ilmoitusvelvollinen on itse vastuussa sidonnaisuusilmoituksen tekemisestä. Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu luottamustoimeensa tai tehtäväänsä. Lisäksi henkilöllä on velvollisuus viivytyksettä ilmoittaa muutoksista sekä korjata virheelliset tiedot.

09.12.2020

Asia/4

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevasta säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Ilmoitusvelvolliset

Luottamushenkilöistä velvollisuus tehdä sidonnaisuusilmoitus on pormestarilla, apulaispormestareilla, kaikilla muilla kaupunginhallituksen jäsenillä ja varajäsenillä, kaupunginhallituksen jaostojen jäsenillä ja varajäsenillä, valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla, lautakuntien ja jaostojen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen jaostojen jäsenillä ja varajäsenillä.

Helsingin kaupungin oikeuspalvelujen mukaan viranhaltijoista velvollisuus tehdä sidonnaisuusilmoitus on kaupunginhallituksen sekä sen jaostojen esittelijöillä sekä heidän sijaisikseen nimetyillä henkilöillä, lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijöinä toimivilla henkilöillä sekä heidän sijaisiksiin nimetyillä henkilöillä. Esittelijän sijaisen sijaisena toimiminen ei luo velvollisuutta tehdä sidonnaisuusilmoitusta, jos kyseinen henkilö ei käytännössä koskaan toimi esittelijänä.

Sidonnaisuusilmoitusten tilanne Helsingin kaupungilla 17.11.2020

Ilmoitusvelvollisia luottamushenkilöitä on 105. Luottamushenkilöiden ilmoitustiedot ovat liitteenä 1. Ilmoitusvelvollisia viranhaltijoita on 143. Viranhaltijoiden ilmoitustiedot ovat liitteenä 2.

Ajantasaiset sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan kaupungin internetsivulla osoitteessa:

<https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/muutoksenhaku-paatoksiin/sidonnaisuusilmoitukset/>

Esittelijä

Tarkastuslautakunta

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset 17.11.2020
- 2 Viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset 17.11.2020

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.12.2020

Asia/4

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 17.11.2020 § 82

HEL 2017-011969 T 00 01 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti merkitä tiedoksi luottamushenkilöiden ja vi-
ranhaltijoiden kuntalain 84 §:n tarkoittamat sidonnaisuusilmoitukset.

Lisäksi tarkastuslautakunta päätti saattaa sidonnaisuusilmoitukset val-
tuustolle tiedoksi.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

§ 354

Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2020-011440 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- totesi, että käräjäoikeuden lautamies Kerttu Suojalehdon luottamustoimi on päättynyt ja
- valitsi Leena Melasniemen käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 § 294 Kerttu Suojalehdon (Vihr.) käräjäoikeuden lautamieheksi vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Kerttu Suojalehto on kuollut 14.7.2020.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee käräjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastaa-

vaksi ajaksi. Käräjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Käräjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 830

HEL 2020-011440 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- toteaa, että käräjäoikeuden lautamies Kerttu Suojalehdon luottamustoimi on päättynyt ja
- valitsee Leena Melasniemen käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.12.2020

Asia/5

---

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 355

Selvitys vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi esityslistan liitteenä olevan selvityksen vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta kaupunginvaltuusto toivoo selvitettävän, miten ruotsinkielisten päivähoitopaikkojen tarve voidaan varmistaa mahdollisimman lähellä koteja. (Björn Månsson)

Käsittely

Valtuutettu Björn Månsson ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta kaupunginvaltuusto toivoo selvitettävän, miten ruotsinkielisten päivähoitopaikkojen tarve voidaan varmistaa mahdollisimman lähellä koteja.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

14 äänestys

Valtuutettu Björn Månssonin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta kaupunginvaltuusto toivoo selvitettävän miten ruotsinkielisten päivähoitopaikkojen tarve voidaan varmistaa mahdollisimman lähellä koteja.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 74

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Ha-

kola, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Petra Malin, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Parkarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1
Otto Meri

Tyhjä: 10
Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Nuutti Hyttinen, Mikko Kiesiläinen, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Sampo Terho

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Björn Månssonin ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus sekä asianomaiset lautakunnat antoivat toukokuussa lausunnot tarkastuslautakunnalle vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitetyistä toimenpidesuosituksista ja -kehotuksista. Näissä lausunnoissa esitettiin, mihin toimenpiteisiin kaupunginkanslian ja toimialojen oli tarkoitus ryhtyä arviointikertomuksen johdosta.

Kaupunginvaltuusto päätti 17.6.2020 tarkastuslautakunnan ehdotuksen mukaisesti merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2019 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten lautakuntien lausunnot sekä kehotti kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2020 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat tahot ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta.

Toimenpiteet, joihin kaupunginkanslia ja toimialat ovat ryhtyneet arviointikertomuksen esitettyjen toimenpidesuosituksen ja -kehotusten johdosta, on koottu liitteenä olevaan selvitykseen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Tarkastusvirasto
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.12.2020

Asia/6

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 834

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa kaupunginvaltuustolle esityslistan liitteenä olevan selvityksen vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

Käsittely

30.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Liitteen sivulta 8 teksti

"Kaupunginkanslia on käyttänyt toimialajohtajan mahdollisuutta lausua aloitteista suoraan ja on hyvin kannatettavaa, että aloitettua käytäntöä jatketaan. Tarkasteluun voisi jatkossa myös ottaa, onko lausuntoja tarpeen pyytää lainkaan, jos lautakunta tai toimiala on äskettäin lausunut samankaltaisesta asiasta."

Muutetaan muotoon:

"Kaupunginkanslia on käyttänyt toimialajohtajan mahdollisuutta lausua aloitteista suoraan. Tarkasteluun voisi jatkossa myös ottaa, onko lausuntoja tarpeen pyytää lainkaan, jos lautakunta tai toimiala on äskettäin lausunut samankaltaisesta asiasta. Kaupunginhallitus pitää kuitenkin tärkeänä, että lautakunnilla on jatkossakin riittävä mahdollisuus ottaa kantaa aloitteisiin ja että aloitteiden käsittelystä lautakunnissa linjataan aloiteprosessia kehitettäessä."

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

23.11.2020 Pöydälle

25.05.2020 Ehdotuksen mukaan

18.05.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

09.12.2020

Asia/6

Kaupunginvaltuusto 17.06.2020 § 169

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti

- 1 merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2019 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten lautakuntien lausunnot
- 2 kehottaa kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2020 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta
- 3 merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2019
- 4 hyväksyä tilintarkastuskertomuksessa esitetyn perusteella tilinpäätöksen
- 5 myöntää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä esitetyn perusteella vastuuvapauden tilikaudelta 2019 kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille.

Käsittely

17.06.2020 Ehdotuksen mukaan

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto hyväksyi menettelyn, että esityslistan asioiden 6 ja 7 kohdalla keskustelu käydään yhdessä. Keskustelun kuluessa on tehtävä molempia asioita koskevat ehdotukset.

Esittelijä

Tarkastuslautakunta

Lisätiedot

Minna Tiili, arviointipäällikkö, puhelin: 31036545
minna.tiili(a)hel.fi

Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: 31036580
arto.ahlqvist(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.06.2020 § 99

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon seuraavista arviointikertomuksen kohdista:

Kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antama ohjaus

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sivuilla 27–31 seuraavaa:

Apulaispormestareiden ja toimialajohtajien tulee

- selvittää toimialansa henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohtajan välinen työnjako.

Kaupunginhallituksen tulee

- arvioida kansliapäällikölle hallintosäännössä määriteltyjen tehtävien tarkoituksenmukaisuus.

Kaupunginkanslian tulee

- parantaa osastojensa välistä koordinaatiota.
- osallistaa toimialat kaupunkiyhteisten linjausten valmisteluun riittävän aikaisessa vaiheessa.
- parantaa kaupunginkanslian ja toimialojen välistä vuoropuhelua osallistamalla ja tutustumalla enemmän toimialojen toimintaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunta toteaa, että arviointikertomuksessa mainitut huomiot kaupunginkanslian ohjauksesta ovat oikeansuuntaisia. Kaupunginkanslian siiloutuneisuus haastaa toimialan hallinnon työskentelyä ja tuottaa ristipaineita strategian toteuttamisen ja taloudellisten vaatimusten kesken.

Kaupunginkanslian palvelutehtävää toimialojen suuntaan tulisi kehittää ja ottaa toimialojen asiantuntijat mukaan prosessien kehittämiseen, jolloin annettujen ohjeiden käytettävyyden paranisi. Lisäksi tulisi kiinnittää huomiota ohjeistuksien ja linjauksien aikataulutukseen, jotta toimialoilla ehditään reagoida pyyntöihin mahdollisimman hyvin.

Tilankäytön tehostamisen vaikutukset

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sivuilla 32–35 seuraavaa:

Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee

- toteuttaa mahdollinen monitoimitiloihin siirtyminen siten, että asiakkaat ja henkilöstö voivat alusta alkaen osallistua tilojen suunnitteluun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että toimialan osallisuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan vuosille 2018–2021 on kirjattu tavoite laatia osallisuus- ja viestintäsuunnitelmamallit kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tilahankkeisiin (kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.11.2018, § 213). Tavoitetta on tarkennettu ja vahvistettu toimialan palveluverkkosuunnittelun periaatteissa (kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 14.1.2020, § 3), jonka mukaisesti toimialalla otetaan käyttöön tilahankkeiden vuorovaikutusmalli ja laajennetaan asukkaiden ja muiden tilan mahdollisten käyttäjien osallistumista merkittävien tilahankkeiden ohjaukseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tilahankkeissa on pääsääntöisesti otettu kaupunkilaiset ja tilojen tulevat käyttäjät mukaan suunnitteluun. Kaupunkilaisten osallistaminen tilasuunnitteluun nähdään toimialan palvelutehtävänä, viimeisimpinä esimerkkeinä toimialan uudet työtilat ja Töölön kisahallin remontti. Toimialan keväällä 2020 valmistuvien uusien työtilojen ja kaupunkilaisten yhteisölle avoimen aulatilin suunnittelussa Fredriksberg talo B:n toimitilat Sturenkadulla on suunniteltu alueen asukkaiden sekä toimialan henkilöstön tarpeet huomioiden. Tietoa kerättiin työntekijöiltä ja alueen asukkailta kyselyiden, haastatteluiden ja kahden työpajan avulla. Töölön kisahallin remontin tarvesuunnittelun osana kuultiin Kisahallin nykyisiä käyttäjiä sekä laajemmin kaupunkilaisia kyselyn ja työpajan avulla syksyllä 2019.

Haasteena kaupunkilaislähtöiselle tilasuunnittelulle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on resurssien puute tilasuunnittelua ohjaavien palveluiden projektijohtamisesta ja palveluiden kehittämisestä. Lisäksi kaupungin organisaatio asettaa palvelut omiin budjetti- ja päätöksenteon sektoreihinsa, mikä vaikeuttaa usean palvelun yhteisten tilojen suunnittelua ja yhteistyötä tilojen käytössä.

Digitaalisten asiointipalvelujen laatu

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sivuilla 54–59 seuraavaa:

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee

- edelleen tunnistaa palveluita, joita kaupunki voi tarjota ennen asiakkaan tekemää aloitetta silloin, kun kaupungilla on palvelutarve tiedossa.
- kehittää palvelujen yhteen toimivuutta niiden tietojen osalta, jotka asiakas on antanut tai jotka kaupungilla on muuta kautta käytössä.
- kehittää digitaalisia palveluita siten, että asiakas voisi hoitaa asian sa alusta loppuun saman palvelukanavan kautta.

- säilyttää perinteiset palvelut digitaalisten palveluiden rinnalla palvelujen yhdenvertaisen saavutettavuuden varmistamiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että toimialan palveluja kehitetään asiakaslähtöisesti, asiakkaan näkökulmasta, hyödyntämällä asiakastietoa sekä arvioimalla vaikuttavuutta. Omadata-asiakkuus on helsinkiläisten ja muiden palveluiden käyttäjien yhtenäisen asiakaskokemuksen perusta. Palveluiden ja toiminnan kehittämisen perustana käytetään tietoa ja niitä markkinoidaan asiakaslähtöisesti ja monikanavaisesti. Asukkaat voivat määritellä kiinnostuksen kohteensa, minkä perusteella heille voidaan tarjota palveluja ja asiakasviestintää kohdenetusti.

Kaupunkistrategian mukaisesti koko kaupunkia kehitetään kokeilujen sekä luovan elinkeino- ja kansalaistoiminnan alustana. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena on toimia johtavana kokeilualustana. Kaikkea ei tehdä itse, vaan yhdessä tekemisen ja kokeilukulttuurin ekosysteemiä rakennetaan kaikkien kiinnostuneiden kanssa. Toimialan keskeinen digitalisaatiotavoite on ehkäistä digitaalista syrjäytymistä ja tehdä digitaalisiin palveluihin pääsy helpoksi. Kirjastojen asiakastietokoneet takaavat kaikille pääsyn tietoverkkoon ja sähköisiin palveluihin ja henkilöstö tarjoaa opastusta ja neuvontaa niiden käytössä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan digitalisaatio-ohjelman ensimmäisen vuoden aikana on käynnistetty koko toimialan verkkosivustokokonaisuuden uudistaminen ottaen huomioon muun muassa saavutettavuuden ja palvelujen paremman löydettävyyden. Uudistus noudattaa kaupunkiyhteistä verkkokanavalinjausta. Ensimmäiset uudet verkkosivustot ovat tapahtumat.helsinki sekä nuorten.helsinki -sivustot.

Toimiala on siirtämässä pääkehitysvastuuta Helsinki Profiiliin jatkokehittämisestä kaupungin kanslialle. Helsinki-profiilin ajatuksena on, että asiakas itse hallitsee omia tietojaan ja antaa luvan kullekin palvelulle käyttää niitä. Tulevaisuudessa Helsinki-profiilin käyttöönotto auttaa kaupunkia myös profiloimaan asiakkaalle juuri häntä kiinnostavaa sisältöä ja tekemään proaktiivista viestintää. Tarve yhtenäiselle käyttäjähallinnalle ja asiakkuudelle nousi alun perin kulttuurin ja vapaa-ajan hajanaisen asiakashallintakokonaisuuden tarpeista.

Osana digitalisaatio-ohjelmaa Helsingin kaupunki uudistaa tilavarauksiin liittyvää digitaalista kokonaisuutta. Uudistuksen tavoitteena tarjota laajasti kaupungin tiloja eri toimijoiden käyttöön, mahdollistaen kansalaistoiminnan eri muodot ja tehostaen samalla kaupungin tilojen käyttöä. Digitaalisen kokonaisuuden tulee tarjota kaupunkilaisille mahdollisimman yhtenäinen käyttäjäkokemus sekä selkeät prosessit ja periaatteet tilojen varaamiseen liittyen. Digitaaliset ratkaisut muodostavat laa-

jan kokonaisuuden, hyödyntäen muita kehitteillä olevia osuuksia kuten esim. Helsinki-profiilia, verkkomaksamista ja monikanavaista asiakaspalvelua. Tavoitteena on tilojen varaamisen sujuva käyttäjäpolku ja läpinäkyvä prosessi.

Toimialan digiohjelman puitteissa on julkaistu täysin uusi Kulttuurin kummilapset -palvelu, joka jalkautuu muun muassa neuvoloiden kautta. Joka vuosi kokonainen ikäluokka saa oman kulttuuriorganisaation kummikseen. Sama organisaatio lähettää vuosittain kummilapsilleen kutsuja kutsuvierastilaisuuksiin ja rakentaa siten tiivistä kulttuurisidettä asukkaisiin. Myös veneiden laituripaikkojen varaamisen prosessi digitalisoitiin.

Toimialan digiohjelma on tunnistanut runsaasti kehityskohteita tuleville vuosille. Kehityskohteita pyritään priorisoimaan käyttäjätarpeet, kaupunkistrategian painopisteet ja kustannussäästöt huomioiden. Muun muassa kirjastojen Helmet-sivuston uusimisen palvelumuotoilu käynnistetty.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan uusien digitaalisten palveluiden kehittämisessä on selkeät periaatteet, joilla varmistetaan palveluiden laatu:

1. Toimimme asiakaslähtöisesti.
2. Osallistamme ja ehkäisemme syrjäytymistä.
3. Toimimme avoimesti.
4. Toimimme ketterästi ja kokeillen.
5. Teemme yhdessä.
6. Noudatamme parhaita käytäntöjä palvelujen kehittämisessä.
7. Toteutamme joustavia ja helposti hallittavia ratkaisuja

Nämä periaatteet tukevat hyvin valtakunnallisia digitaalisten palveluiden arviointikriteerejä. Eri rekistereissä valmiiksi olevia tietoja hyödynnetään, asiakkaille tarjotaan palvelussa selkeät ohjeet ja tukea, palvelut kehitetään jatkuvasti saavutettavuusnäkökulma edellä ja auditoidaan saavutettavuuden osalta ennen julkaisua, palvelut toimivat yhdenmukaisella tavalla, palvelut mahdollistavat asioiden maksamisen (esim. venepaikat, Varaamon tilavaraukset), palvelut auditoidaan tietoturvan ja tietosuojan osalta ennen julkaisua, ja käyttäjät osallistetaan jo palvelun konseptointivaiheesta alkaen palvelujen kehittämiseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala pyrkii jatkossakin tunnistamaan tilanteita, joissa se voi olla tarjoamassa asiakkaille ja asukkaille proaktiivisesti tietoa ja palveluita. Mahdollisuuksia tähän on tunnistettu liikunnan, kulttuurin ja kirjastopalveluiden piirissä, mutta myös ennakoivan nuorisotyön mahdollisuuksia tutkitaan. Kaupunkiyhteisen Helsinki Profiilin tuotantoon saaminen ja jatkuva kehittäminen ovat edellytyksenä

useimmille käyttötapauksille. Se mahdollistaa myös palveluiden saumattoman yhteen toimivuuden ilman, että asiakkaalta tarvitsee pyytää samoja tietoja uudelleen. Asiakas pääsee samoilla kirjautumistiedoilla kaikkiin kulttuurin ja vapaa-ajan palveluihin ja hänelle voidaan omien mieltymysten perusteella suositella mielekästä tekemistä koko kaupungissa.

Digitaalisten palveluiden kehittäminen vapauttaa henkilöstöä palvelemaan entistä paremmin niitä asiakasryhmiä, jotka eivät käytä digitaalisia kanavia.

Liikunta- ja kulttuuripalvelujen omistajaohjaus ja kokonaisuuden hallinta

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sivuilla 36–39 seuraavaa:

Kaupunginhallituksen tulee

- ottaa kantaa siihen, onko toimialojen virkamiesjohdon roolia omistajaohjauksessa tarpeen vahvistaa.
- ottaa kantaa siihen, mikä on ohjaus- ja koordinaatioryhmien rooli konserniohjauksessa.

Kaupunginkanslian tulee

- valmistella kaupunginhallitukselle päätös siitä, miten tytäryhteisöjen omistajaohjausvastuut jakautuvat pormestarin ja apulaispormestareiden kesken.
- valmistella konsernijaostolle ja kaupunginhallituksen päätettäväksi yhteisökohtainen omistajastrategia aina, kun uusi tytäryhteisö perustetaan.

Kaupungilta on tähän mennessä puuttunut selkeä määrittely kulttuurin ja vapaa-ajan palveluissa siitä, mitä kaupunki tekee itse, millaista toimintaa avustetaan, mitä toteutetaan yhteistyöllä yritysten, yhteisöjen ja kansalaisten kanssa ja mikä jää muiden toimijoiden vastuulle. Määrittely on kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sitova tavoite vuodelle 2020.

Liikuntasektorin ja kulttuurisektorin omistajaohjaus on arvion mukaan järjestetty pääosin tarkoituksenmukaisesti ja kokonaisuuden hallintaa kehitetään. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että konserni- ja omistajaohjauksen tehtävät ja vastuut on kuvattu hallintosäännössä ja kaupunginkanslian toimintasäännössä sekä kaupunginvaltuuston päättämässä konserniohjeessa. Omistajaohjauksen vastuut ovat niiden perusteella selkeät ja toimivalta konserniohjauksessa on konsernijohtoon ohella kaupunginkanslialla. Tarvetta hallintosäännön tai konserniohjeen muuttamiselle ei ole tältä osin tunnistettu.

Toimiala toivoo itselleen vahvempaa roolia omistajaohjauksessa. Epävirallista ja hyvää yhteistyötä talousarviotavoitteiden asettamisvaiheessa on toimialan ja kaupunginkanslian konserniohjausyksikön välillä, mutta tämä yhteistyö pitäisi kuvata ja todentaa kirjallisesti. Toimintaedellytyksiä ja kaupungin kokonaisuutta parantaisi toimialajohtajan puhe- ja läsnäolo-oikeus konsernijaostossa kulttuurin ja liikunnan alan tytäryhteisöjen asioiden kohdalla.

Lautakunta toteaa, että kaupungin vahvan ja aktiivisen omistajaohjauksen kannalta on tärkeää, että tytäryhtiöiden hallituksissa on henkilöitä, joilla on hyvä käsitys siitä, mitä kaupunki omistajana haluaa ja millaisia yleisiä intressejä kaupungilla on. Konserni-intressin edistämiseen liittyvät perusteet puoltavat sitä, että konsernijohtoon kuuluvan henkilön osallistumista kaupungin tytäryhtiön hallitukseen ei ole pidettävä periaatteellisesti ja kategorisesti ongelmallisena.

Lautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

02.06.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Nasima Razmyr: POISTETAAN lausunnon lopusta seuraavat kappaleet:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että omistajaohjausta ei ole järjestetty kulttuurin ja liikunnan osalta siinä mielessä tarkoituksenmukaisesti, että toimialan viranhaltijoilla ei ole selkeää roolia omistajaohjauksessa.

Se, mitä tuotetaan konserniyhtiöissä ja mitä kaupungin toimialalla, tulisi nähdä palvelustrategisena valintana ja jota pitäisi tarkastella kokonaisuutena. Liikuntajohtajan ja kulttuurijohtajan vastuulla on hallintosäännön mukaan johtaa liikunta- ja kulttuuripolitiikkaa. Tähän tehtävään ei nykyisessä mallissa oli riittäviä välineitä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että toimialan tulee pystyä osallistumaan oman sektorinsa tytäryhteisöjen ohjaamiseen. Epävirallista ja hyvää yhteistyötä talousarviotavoitteiden asettamisvaiheessa on toimialan ja kaupunginkanslian konserniohjausyksikön välillä, mutta tämä yhteistyö pitäisi kuvata ja todentaa kirjallisesti.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan apulaispormestarin roolia tulisi vahvistaa hallintosäännön 9 luvun 2 §:n 7. kohdan mukaisessa tehtäväsäännössä, eli että hän toimialallaan osaltaan vastaa kaupungin edun valvomisesta niissä yhteisöissä ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa. Lisäksi toimialan johtavien viranhaltijoiden toimintaedelly-

tyksiä ja kokonaiskuvaa kaupunkikonsernin tarjoamista sektorin palveluista parantaisi toimialajohtajien osallistuminen kulttuurin ja liikunnan alan tytäryhteisöjen vuosittaisiin tavoiteneuvotteluihin. Toimintaedellytyksiä ja kaupungin kokonaisetua parantaisi toimialajohtajan puhe- ja läsnäolo-oikeus konsernijaostossa kulttuurin ja liikunnan alan tytäryhteisöjen asioiden kohdalla.

Lisäksi arvioinnissa todetaan, että vuoden 2017 tarkastuskertomuksessa mainittu konsernijohtoon kuuluvien luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kaksoisrooli omistajaohjauksessa on edelleen ongelmallinen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tarkastuslautakunnan ehdotuksia tältä osin kannatettavina.

TILALLE lisätään seuraavat kappaleet:

Liikuntasektorin ja kulttuurisektorin omistajaohjaus on arvion mukaan järjestetty pääosin tarkoituksenmukaisesti ja kokonaisuuden hallintaa kehitetään. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että konserni- ja omistajaohjauksen tehtävät ja vastuut on kuvattu hallintosäännössä ja kaupunginkanslian toimintasäännössä sekä kaupunginvaltuuston päättämässä konserniohjeessa. Omistajaohjauksen vastuut ovat niiden perusteella selkeät ja toimivalta konserniohjauksessa on konsernijohtoon ohella kaupunginkanslialla. Tarvetta hallintosäännön tai konserniohjeen muuttamiselle ei ole tältä osin tunnistettu.

Toimiala toivoo itselleen vahvempaa roolia omistajaohjauksessa. Epävirallista ja hyvää yhteistyötä talousarviotavoitteiden asettamisvaiheessa on toimialan ja kaupunginkanslian konserniohjausyksikön välillä, mutta tämä yhteistyö pitäisi kuvata ja todentaa kirjallisesti. Toimintaedellytyksiä ja kaupungin kokonaisetua parantaisi toimialajohtajan puhe- ja läsnäolo-oikeus konsernijaostossa kulttuurin ja liikunnan alan tytäryhteisöjen asioiden kohdalla.

Lautakunta toteaa, että kaupungin vahvan ja aktiivisen omistajaohjauksen kannalta on tärkeää, että tytäryhtiöiden hallituksissa on henkilöitä, joilla on hyvä käsitys siitä, mitä kaupunki omistajana haluaa ja millaisia yleisiä intressejä kaupungilla on. Konserni-intressin edistämiseen liittyvät perusteet puoltavat sitä, että konsernijohtoon kuuluvan henkilön osallistumista kaupungin tytäryhtiön hallitukseen ei ole pidettävä periaatteellisesti ja kategorisesti ongelmallisena.

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Nasima Razmyarin vastaehdotuksen mukaisesti muutettu-
na.

Jaa-äännet: 1

Mika Ebeling

Ei-äännet: 12

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Jussi Chydenius, Arja Karhuvaara, Heimo
Laaksonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Nasima
Razmyar, Ville Sinnemäki, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura
Varjokari

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen mukaan
muutetun ehdotuksen äänin 1 - 12.

19.05.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marja-Liisa Komulainen, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 85506
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi
Joonas Pekkanen, ICT-kehityspäällikkö, puhelin: 310 25031
joonas.pekkanen(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 02.06.2020 § 44

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että tämä
päittäisi:

- merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodel-
ta 2019 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten
lautakuntien lausunnot
- kehottaa kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2020 loppuun
mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toimin-
nasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointiker-

09.12.2020

tomuksen johdosta

- merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2019
- hyväksyä tilintarkastuskertomuksessa esitetyn perusteella tilinpäätöksen
- myöntää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä esitetyn perusteella vastuuvapauden tilikaudelta 2019 kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille.

14.04.2020 Ehdotuksen mukaan

08.04.2020 Ehdotuksen mukaan

07.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Minna Tiili, arviointipäällikkö, puhelin: +310931036545
minna.tiili(a)hel.fi

Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: +358931036580
arto.ahlqvist(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.05.2020 § 309

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sitovien toiminnan tavoitteiden arvioinnista (sivut 14–19) seuraavaa:

kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- Selkeyttää kaavoitetun asuntokerrosalan mittarin täydennysrakentamisen osuuden määritelmää.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että vuoden 2019 aikana kaavoitettiin ennätysmäärä asuinkerrosalaa. Tulos ylitti asetetun tavoitetason 700 000 k-m² huomattavasti. Tavoitetasosta täydennysrakentamista on 40,2 %. Vuoden 2019 tulokseen vaikutti voimakkaasti Her-

nesaaren asemakaava, joka yksin tuotti 315 000 k-m² asuntokerrosalaa. Ison yksittäisen projektialueen asemakaavan vaikutus kokonaiskerrosalaan suhteutettuna on merkittävä, eikä ole mahdollista, että tavoitetaso ylittyessä kokonaiskerrosalan osalta myös vuorovaikutuksellisesti huomattavasti vaativampi täydennysrakentamisen tavoite kasvaa samassa suhteessa. Vähimmäismäärä tulee kuitenkin saavuttaa. Kaupunkiympäristön toimialan sitova toiminnallinen tavoite täydennysrakentamisen osalta on asetettu niin, että vähimmäismäärä 40% täyttyy tavoitetaso osalta ja toimintasuunnitelmat on laadittu sen perusteella.

Tämän vuoksi kaupunkiympäristön toimiala on katsonut, että vuoden 2019 sitova toiminnan tavoite on asuinkerrosalan kaavoittamisen sekä sen täydennysrakentamisen osuuden osalta on täyttynyt.

Sanamuotoa on jatkossa mahdollista täsmentää siten, että tulkinnanvara ei ole, esimerkiksi muotoon; kaavoitetaan vähintään 700 000 k-m² pääosin raideliikenteen palvelualueelle. Tavoitetasosta on täydennysrakentamista vähintään 40% (280 000 k-m²).

Kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antama ohjaus

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antamasta ohjauksesta (sivut 27–31) seuraavaa:

Apulaispormestareiden ja toimialajohtajien tulee:

- Selventää toimialansa henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohtajan välisen työnjako

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestarin ja toimialajohtajan roolit, työnjako ja toimivalta ovat olleet selvät organisaatiomuutoksen alusta alkaen, joten asiassa ei ole selventämistarvetta toimialan henkilöstölle.

Tilankäytön tehostamisen vaikutukset

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen tilankäytön tehostamisen vaikutuksista (sivut 32–35) seuraavaa:

Kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee:

- Päiväkotien peruskorjauksissa ja rakentamisessa varmistaa, että erityisesti pienistä lapsista koostuville lapsiryhmille on varattu riittävästi rajattavissa olevia rauhallisia tiloja.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että päiväkotien suunnittelussa ja rakentamisessa noudatetaan Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan laatimaa tilaohjelmaa ja kaupungin suunnitteluohjeita. Näiden tavoitteena on turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen oppimisympäristö, joka tukee sekä lasten että henkilökunnan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Tilat suunnitellaan kaikille lapsille sopiviksi sekä lasten kasvua ja kehitystä tukevaksi toimintaympäristöksi. Pedagogisesti monipuolisilla ja tarkoituksenmukaisesti mitoitetuilla tilaratkaisulla tuetaan varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamista. Tilaratkaisuissa on otettu huomioon lasten erilaiset tarpeet mukaan lukien tarve rauhallisiin tiloihin ja lepoon. Pihasuunnittelulla edistetään kaikkien lasten hyvinvointia toteuttamalla turvallinen ja valvottava leikkipiha, josta löytyy tiloja rauhoittumiselle. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustaja on mukana hankkeiden suunnittelu- ja rakentamisprosessissa alun tarveselvitysvaiheesta rakennuksen käyttöönottoon asti. Valmistuneiden hankkeiden tavoitteiden mukaisuutta ja toimivuutta mitataan joka toinen vuosi KTI-kyselyllä, joka on kohdistettu sekä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustajille että päiväkodin johtajille. Lisäksi hiljattain on otettu käyttöön RALA-kysely, jonka kysymykset kohdistetaan lisäksi henkilöstölle laajemminkin. Suunnitteluohjeita kehitetään ja päivitetään jatkuvasti Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä Kaupunkiympäristön toimialan yhteistyönä.

Lautakunta korostaa, että päiväkotitilojen uudisrakentamisessa ja peruskorjauksissa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että kullekin ryhmälle on rajattavissa tila rauhalliseen pienryhmäkäyttöön.

Lisäksi kaupunginkanslian ja toimialojen tulee:

- Toteuttaa mahdollinen monitoimitiloihin siirtyminen siten, että asiakkaat ja henkilöstö voivat alusta alkaen osallistua tilojen suunnitteluun.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että työympäristöjen suunnittelun lähtökohdina ovat kaupungin linjaukset koskien mm. tilatehokkuutta sekä toimialan omat linjaukset. Hankkeissa toteutettava henkilöstön osallistamismenettely tehdään käyttäjätoimialan toimesta. Osallistamiskäytännöt ovat usein laajoja ja perusteellisia, mutta vaihtelevat jonkin verran toimialojen omien käytäntöjen ja hankkeiden laajuuden mukaan. Työympäristön suunnittelun pohjaksi käyttäjätoimiala laatii työympäristökonseptin, jonka pohjaksi tehdään kyselyitä henkilöstölle. Suunnitteluvaiheessa osallistetaan edellä mainittujen reunaehtojen puitteissa henkilöitä, joita muutto uusiin toimitiloihin koskee. Muuton jälkeen toimialat keräävät henkilöstöltä palautetta uusista tiloista omien käytäntöjensä mukaan.

Esteettömyyslinjausten toteutuminen

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen esteettömyyslinjausten toteutumisesta (sivut 50–53) kohdassa seuraavaa:

kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- Määritellä mitä, mille taholle ja kuinka usein esteettömyystyöryhmä on velvollinen raportoimaan esteettömyydestä.
- Varmistaa, että toimialoille nimetään esteettömyysasiantuntemuksesta vastaavia henkilöitä, jotka seuraavat toimialansa esteettömyyttä, vastaanottavat kuntalaisilta esteettömyyteen liittyvää palautetta, antavat neuvontaa ja tiedottavat esteettömyydestä kaupunkilaisille.
- Lisätä esteettömyyteen liittyvää koulutusta toimialojen asiantuntijoille yhteistyössä vammaisjärjestöjen kanssa.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että kansliapäällikkö asetti 20.12.2017 esteettömyystyöryhmän, johon on nimetty edustaja kaupungin eri toimialoilta ja kaupunginkansliasta.

Esteettömyystyöryhmän tehtävänä on:

- Seurata kaupungin esteettömyyslinjausten toimenpiteiden toteutusta.
- Lisätä tietoisuutta esteettömyyden merkityksestä asukkaiden hyvinvoinnille ja terveydelle.
- Koordinoida ja edistää kaupungin esteettömyystyötä ja seurata esteettömyyden toimeenpanoa käytännön hankkeissa eri toimialoilla ja liikelaitoksissa
- Yhteistyö vammais- ja vanhusneuvoston sekä yhdenvertaisuustoimikunnan ja tasa-arvotoimikunnan kanssa on tehtävien toteuttamisen kannalta tärkeää.
- Antaa lausuntoja ja tehdä aloitteita tehtäviensä toteuttamiseksi.

Kaupunkiympäristön toimiala määrittelee yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa mille tahoille ja kuinka usein esteettömyystyöryhmän tulee raportoida toiminnastaan, sillä esteettömyystyöryhmän perustamisen yhteydessä raportointivelvollisuutta ei ole todettu. Esteettömyystyöryhmän näkemyksen mukaan jatkossa raportointi on hyvä tehdä kahden vuoden välein toimialojen johtoryhmille. Mahdollisesti kaupunginhallitukselle raportoinnissa noudatetaan kansliapäällikön nimeämien vastaavanlaisten työryhmien raportointikäytäntöä. Lisäksi toimialojen johdon harkinnan mukaan voidaan esitellä tilannekatsaus ko. toimialan esteettömyyden edistämisestä myös toimialojen lautakunnissa. Esteettömyystyöryhmä päivittää vuoden 2020 loppuun mennessä esteettö-

myyslinjaukset ja -mittariston, joiden perusteella raportointitiedot kootaan. Esteettömyystyöryhmän toimialojen edustajia veloitetaan toimittamaan tiedot esteettömyysasiamiehelle, joka kokoaa kaupunkitasoisen raportin.

Esteettömyystyöryhmä luo mallin, jolla varmistetaan, että toimialoille nimetään esteettömyysasiantuntemuksesta vastaavia henkilöitä. Toimialojen esteettömyysyhteyshenkilöt seuraavat sekä edistävät ja kehittävät toimialansa esteettömyyttä, vastaavat kuntalaisilta saatuun esteettömyyteen liittyvään palautteeseen, antavat neuvontaa ja tiedottavat/viestivät toimialansa esteettömyydestä kaupunkilaisille. Tämä toimenpide lisätään päivitettäviin esteettömyyslinjauksiin.

Esteettömyyteen liittyvää koulutusta toimialojen asiantuntijoille on järjestetty yhteistyössä vammaisjärjestöjen kanssa jo useiden vuosien ajan. Toimialojen tulee määritellä toimialansa koulutustarve ja huolehtia siitä, että koulutuksiin myös osallistutaan. Esteettömyystyöryhmän kautta edistetään koulutustarpeen kartoittamista ja koulutustilaisuuksien järjestämistä. Kaupungin esteettömyysasiamies konsultoi suunnittelijoita esteettömyysmääräysten ja -ohjeiden löytämisessä. Helsinki kaikille –sivustolta löytyy paljon suunnitteluohjeita. Kaupungin eri toimialoilla on sekä toimialan sisäisiä että kaupunkitasoisia osallisuusverkostoja, joihin osallistuu toimialojen asiantuntijoita, suunnittelijoita, viestijöitä ja vuorovaikuttajia. Osallisuusverkostot ovat yksi kanava käsitellä osallisuuden keinoja ja prosesseja sekä koulututtavia esteettömyyden ulottuvuuksista. Esteettömyys ja saavutettavuus tulee varmistaa osallisuustilaisuuksien järjestämisessä: tilaisuudet järjestetään esteettömyyden tiloissa, esitykset ovat saavutettavia ja vuorovaikutus selkeää.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- Luoda menettelyjä sen varmistamiseksi, että esteettömyys toteutuu sekä uudisrakennus- että peruskorjaushankkeissa. Esteettömyyden testaamisessa tulee hyödyntää kokemusasiantuntijoita.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että prosesseja on tarpeen selkeyttää: vastuutahojen määrittely erilaisille hankkeille ja niiden vaiheille. Erityisen tärkeää on varmistaa, että suunniteltu esteettömyys myös toteutuu. Esteettömyyden toimivuuden tarkistamiseksi ennen rakennuksen käyttöönottoa luodaan malli ja nimetään vastuutahot.

Digitaalisten asiointipalvelujen laatu

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen digitaalisten asiointipalvelujen laadusta (sivut 54–59) seuraavaa:

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee:

- Edelleen tunnistaa palveluita, joita kaupunki voi tarjota ennen asiakkaan tekemää aloitetta silloin, kun kaupungilla on palvelutarve tiedossa.
- Kehittää palvelujen yhteentoimivuutta niiden tietojen osalta, jotka asiakas on antanut tai jotka kaupungilla on muuta kautta käytössä.
- Kehittää digitaalisia palveluita siten, että asiakas voisi hoitaa asiansa alusta loppuun saman palvelukanavan kautta.
- Säilyttää perinteiset palvelut digitaalisten palveluiden rinnalla palvelujen yhdenvertaisen saavutettavuuden varmistamiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että laajaa, järjestelmällistä proaktiivisten palvelujen tarjoamista ei ole kartoitettu kaupunkiympäristön toimialalla. Proaktiivisten palvelujen tarve on tiedostettu, ja ratkaisu on suunniteltu tehtäväksi pistemäisesti järjestelmien uusimisten yhteydessä, esimerkkinä pysäköintipalvelut.

Yhteentoimivuuden osalta työtä ohjaa tiedonhallintalaki ja sen määräajat. Sähköisessä asiointissa tukeudutaan valtakunnallisiin hallinnon tukipalveluihin, siis Suomi.fi:n tarjoamiin palveluihin, ja kaupungin sähköisen asiointin tavoitearkkitehtuurin tukipalveluihin, kuten Helsinki-tunnistukseen. Laajempaa kansallisen palveluarkkitehtuurin hyödyntämistä ei ole suunniteltu, mutta tiedonhallintalaki tulee tähän pakottamaan.

Yhden palvelukanavan malleista kilpailutuksen tai kehityksen alaisina vuonna 2020 ovat Heka Oy:n kanssa hankintarenkaana hankittava Vuokra-vuokrauksenhallintajärjestelmä, joka parantaa tietojen yhteiskäyttöä aina vuokra-asunnonhausta asumisen elinkaaren aikaisiin palveluihin. Lisäksi kansallisesti kilpailutetaan rakennusvalvonnan palveluita toteuttava järjestelmäkokonaisuus, joka nykyisellään pohjautuu SADE-ohjelman tavoittelemaan ”yhden luukun”-palvelutarjoamaan.

Digitaalisten palveluiden, kuten sähköisen allekirjoituksen, lisäksi pyritään mahdollistamaan aiempaa paremmat ajanvarausoiminnallisuudet kaupunkiympäristön asiakkaille. Perinteinen asiakaspalvelu säilytetään ja sitä kehitetään uusissa toimitiloissa.

Kaupunkiympäristön toimialalla tiedostetaan hallitusohjelman YritysDigi-hanke ja sen laajat vaikutukset kaupunkiympäristön toimialan toimintaan tulevina vuosina. Lainsäädäntö ohjaa digitaalisten palvelujen sekä aineistojen saavutettavuuden testauksen ja korjausten aikataulutusta vuonna 2020.

Suurten liikennehankkeiden toteuttaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen suurten liikennehankkeiden toteuttamisesta (sivut 84–87) seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- Järjestää liikennehankkeiden kustannusten ja aikataulujen seuranta suunnittelun käynnistymisestä hankkeen valmistumiseen saakka.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että Kaupunkiympäristön toimiala kehittää nykyisen valtuustokauden aikana suunnittelu- ja seurantaprosessejaan siten, että infrahankkeiden kustannusten ja aikataulujen seuranta paranee nykyisestä. Toimialan sisällä on paremmat edellytykset hyödyntää tietoa toteutuneista kustannuksista kuin aikaisemmassa erillisistä virastoista koostuvassa organisaatiossa. Aikajana suunnittelun alkamisesta hankkeen valmistumiseen on kestänyt vuosia ja päätöksenteko on monivaiheinen. Lisäksi suunnitelmien ja urakoiden rajaukset ja sisältö vaihtelevat. Tämä otetaan huomioon, kun luodaan systemaattinen seurantajärjestelmä Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevien liikennehankkeiden kustannusten ja aikataulun seurannalle suunnittelusta valmistumiseen. Väyläviraston johdolla valmistellaan uutta infrahankkeiden kustannuslaskentajärjestelmää, jonka nimi on IHKU-kustannuslaskentapalvelu. Tämä tulee osaltaan myös parantamaan kustannusten seurantaa ja kustannusarvioihin liittyvien laskentojen tarkkuutta. Uusi kustannuslaskentapalvelu on tarkoitus ottaa käyttöön ensi vuoden vaihteessa.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen tulee:

- Varmistaa suurten liikennehankkeiden pysyminen aikataulussa ja budjetissa erityisesti parantamalla hankkeiden alkuvaiheen suunnitteluprosessia sekä investoimalla riittävästi jo suunnitteluvaiheessa.
- Selvittää, voidaanko suurten liikenneinvestointihankkeiden alkuvaiheen hankesuunnitelmien yhteydessä esittää päätöksentekoa varten arviota siitä, millä todennäköisyydellä hankkeen budjetti ja aikataulu tulevat toteutumaan.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että suuret liikennehankkeet ovat monimutkaisia ja vaikeasti hallittavia kokonaisuuksia, joiden suunnitteluun liittyy useita päätöksentekovaiheita, epävarmuutta ja riskejä. Näiden hankkeiden yleissuunnitteluun on kaupunkiympäristön toimialalla ollut käytössä niukasti resursseja suhteessa hankkeiden koon ja tekniseen vaativuuteen.

Infrahankkeiden suunnittelussa- ja päätöksenteossa Kaupunkiympäristön toimiala noudattaa kaupunginhallituksen keväällä 2018 hyväksymää katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjetta. Ohjeen mukaan suurten liikennehankkeiden yleissuunnitelma viedään

kaupunginvaltuuston päätettäväksi (hankepäätös). Joukkoliikennehankkeissa tarkempi hankesuunnittelu siirtyy sen jälkeen Helsingin liikennelaitoksen (HKL) vastuulle.

Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu valmistelee parhaillaan yleisille alueille kohdistuvien hankkeiden yleissuunnitteluohjetta. Tavoitteena on, että hankkeiden suunnitteluun panostetaan enemmän jo suunnittelun alkuvaiheessa. Samalla pyritään myös parantamaan alusta alkaen suunnittelun moniammatillisuutta, jotta pystytään ottamaan paremmin huomioon kaikki hankkeen toteutukseen ja kustannuksiin vaikuttavat tekijät.

Hankkeiden aikataulu- ja kustannushallinta kehittyy Kaupunkiympäristön toimialalla jatkuvasti, kun saadaan lisää kokemusta isojen infrahankkeiden suunnittelusta. Myös suunnittelun ohjeistus on parantunut. Samoin suunnittelukonsulttien osaaminen ja kustannuslaskenta esim. pikaraitiotiehankeissa ovat kehittyneet kokemuksen avulla. Esimerkiksi keväällä 2020 valmistelussa oleva Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnittelussa on panostettu aiempia vastaavia hankkeita enemmän suunnitteluun sekä vaikutusten ja kustannusten arviointiin.

Nykyisen kaltainen suunnittelu- ja päätöksentekoprosessi mahdollistaa sen, että suunnitelma viedään päätöksentekoon useamman kerran ja jokaisella kerralla päätöksentekijöiden on mahdollista arvioida, jatkaanko hankkeen suunnittelua. Suunnittelun jatkaminen ja tarkentaminen tarkoittaa lisäresurssien (raha ja henkilöt) sitomista hankkeeseen. Jos panostetaan hankkeiden suunnitteluun nykyistä merkittävästi enemmän ennen hankkeen toteutuspäätöstä, käytetään kymmenkertaista rahaa ja henkilöresursseja hankkeisiin, joiden toteutumisesta ei ole poliittista päätöstä. Tämä epävarmuus liikennehankkeen toteutuksesta voi vaikuttaa myös kohteen maankäytön suunnitteluun ja tonteista saataviin tuloihin.

Isojen liikennehankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyy aina epävarmuuksia ja riskejä, joista ei ole varmaa tietoa suunnittelun alkuvaiheessa. Näitä ovat mm. puutteelliset tiedot olemassa olevista rakenteista ja pohjaolosuhteista. Kustannuslaskennassa epävarmuudet pyritään ottamaan huomioon riittävillä riskivaroituksilla, jotka pienenevät suunnittelun tarkentuessa. Todennäköisyyksien arvioimiseksi on käytössä Monte Carlon -menetelmä. Tätä hyödynnetään, kun arvioidaan riskivaruksen suuruutta.

Kaupunkiympäristön toimialalla on vireillä Infrahankkeiden suunnitteluun liittyviä kehittämishankkeita seuraavasti:

- Infrahankkeiden talouden ohjelmoinnin työkalu: Uuden järjestelmän tavoite on helpottaa ohjelmointia tekevien henkilöiden työtä ja mah-

dollistaa nykyistä tarkempi, reaaliaikainen toteuman ja talouden seuranta. Tavoitteena on lisätä analysointi- ja raportointimahdollisuuksia automatisoimalla tietojen siirtäminen ja tallentamalla ohjelmointitiedot määrämuotoisesti. Aikataulu: testikäytössä 2021.

- Yleissuunnitteluohje: Toimialalla on tunnistettu tarve ohjeistaa yleisten alueiden yleissuunnitelman vaiheet ja sisältö. Yleissuunnitelman tarkempi määrittely ja ohjeistuksen laadinta ovat käynnissä. Kehityskohteiksi on tunnistettu lähtötiedot, kustannusten laskenta, riskien hallinta ja laadunvarmistus. Näiden lisäksi tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota eri tekniikkalajien sisältöön ja niiden yhteensovitukseen. Laadittavassa yleissuunnitteluohjeessa määritetään tarkkuustaso, vaadittava sisältö ja dokumentit. Ohje mahdollistaa suurten yleisten alueiden hankkeiden tehokkaamman suunnittelun ja luotettavampaan tietoon perustuvan päätöksenteon. Ohjeistus toimii pääsääntöisesti isojen liikennevetoisten infrahankkeiden ohjeena, mutta sitä voidaan soveltaa myös kunnallisteknisille yleissuunnitelmille. Aikataulu: 06/2020.
- Raitiotiehankkeiden lisääntyessä on tunnistettu tarve kaupungin ja HKL:n välisen kustannus- ja omistusrajan tarkentamiselle ja ohjeistamiselle. Käytännössä tämä tarkoittaa aiheuttamisperiaatteen soveltamisen ohjeistamista erilaisissa hankkeissa. Työ on tarkoitus tehdä Kympin, HKL:n ja Kanslian yhteistyönä. Aikataulu: syksy 2020.
- IHKU: Infrahankkeiden kustannuslaskentajärjestelmä ja -palveluallianssissa eli Ihkussa kehitetään kustannuslaskentajärjestelmää ja -palvelua, jolla tuotetaan infra-alalle avointa kustannustietoa. Järjestelmän kehittäminen toteutetaan allianssimallilla. Toteutusvaiheessa tehdään Infra-nimikkeistön mukaisiin rakennusosiin perustuva laskenta, joka toimii rakennussuunnitelmavaiheiden erityyppisiin hankkeisiin. Tämän jälkeen valmistellaan hankeosalaskentaa varten omat kustannustiedot ja laskentapalvelu. Aikataulu: Palvelu on tarkoitus ottaa käyttöön vaiheittain tämän ja ensi vuoden aikana.
- Hankkeiden jälkilaskenta: Jälkilaskennan suorittaminen hankkeista ja syntyneen tietopohjan hyödyntäminen tulevien hankkeiden kustannuslaskennan lähtötietoina. Ei vielä aikataulua.

Katutyömaahaittojen hallinta

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen katutyömaahaittojen hallinnasta (sivut 88–91) seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- Laatia toimialalle yhteinen katurakentamisen suunnittelu-, rakennuttamis- ja valvontaprosessin ohje.

- Hyödyntää keskeisten katualueiden rakentamisessa nykyistä enemmän omia tuottajia osaamisen säilyttämiseksi kaupungilla ja ottaa käyttöön katutyömaahaittojen vähentämiseen ja tehokkuuteen kannustavia palkitsemis- ja sanktiomekanismeja.
- Kehittää menettely ammattirakentajien omavalvonnan hyödyntämiselle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että Kaupunkiympäristön toimiala ylläpitää ja kehittää jatkuvasti omia suunnittelu-, rakennuttamis- ja valvontaprosesseihin liittyviä ohjeita osallistuen samalla koko alan kehittämiseen erilaisten hankkeiden kautta. Katutöiden haittojen vähentäminen -hankkeen yhteydessä on jo käynnistetty esimerkiksi yhteisrakentamiseen liittyvien suunnitteluprosessien ja -asiakirjojen kehittäminen. Tämän lisäksi toimialalla on tunnistettu tarve kehittää erityisesti merkittävien liikenne- ja saneeraushankkeiden omistajuutta ja yhteisohjelmointia muiden tilaajien kanssa. Tämä työ on myös käynnistetty keväällä 2020. Toimialalla on käynnissä myös ydinprosessien määrittelyhanke, jonka olennaisena osana käsitellään hankkeiden läpiviennitä koko niiden elinkaaren aikana. Valvontaprosessien osalta asia liittyy osaltaan viranomaisohjauksen vahvistamisen mahdollistaviin toimiin, joista ns. Kunnossapitolain muutosehdotus on merkittävin yksittäinen toimenpide. Katutöiden lupaehtoja ja niiden valvontaa käsitellään myös Katutöiden haittojen vähentäminen -hankkeessa.

Kaupunkiympäristön toimiala on tunnistanut tarpeen kehittää katurakentamisen hankinta- ja urakointimalleja, sekä myös oman organisaation roolia katutöiden ohjauksessa. Asiaa käsitellään osana pormestarin käynnistämää Katutöiden haittojen vähentäminen –kokonaisuutta. Samalla toimiala toteaa, että Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Staran tehtäväkenttää katualueiden rakentamisessa on tarkasteltu teknisten palveluiden palvelustrategisten linjausten laadinnan yhteydessä. Tätä selvitetään parhaillaan myös erillisenä konsulttityönä. Omien tuottajien hyödyntämistä nykyistä enemmän tuleekin tarkastella suhteessa esimerkiksi markkinaehtoiseen toimintamalliin tai projektijohdotomalliin, samalla kehittäen infrarakentamisen hankintamalleja kokonaisuutena. Parhaillaan käynnissä olevista katurakentamisen Kehitysvaihe-piloteista oletetaan saatavan lisätietoa Helsingissä jatkokehittävään toimintamalliin katutöissä. Palkitsemis- ja sanktiomekanismit ovat olennainen osa urakkamallien kehittämistä ja toimiala tuleekin vielä vuonna 2020 paneutumaan näiden kehittämiseen. Tämä työ tehdään osana Katutöiden haittojen vähentäminen -kokonaisuutta.

Omavalvonnan vaatimusten ja sen laajemman hyödyntämisen osalta kaupungin rooli on merkittävä. Kaupunki toimii vuosittain luvan antajana ja lupaehtojen noudattamisen valvojana noin 3000 kaivutyössä ja yhteensä noin 6500 kadulla tapahtuvassa työssä. Nykyisellään kau-

punkki ei, viranomaisroolissaan ja ilman suoraa sopimussuhdetta, voi antaa yleisiä ohjeita liittyen esimerkiksi ulkopuolisen toimijan kaivutöihin. Näihin työmaihin liittyen ja osana Katutöiden haittojen vähentäminen –kokonaisuutta kaupunki on tehnyt Kunnossapitolakiin muutosehdotuksen, jonka tavoitteena on mahdollistaa katutöiden ohjaukseen ja valvontaan liittyvien toimintamallien käyttöönotto.

Työmaiden omavalvonnasta on olemassa hyviä kansallisia kokemuksia ja esimerkiksi Helen on valmistelemassa omavalvonnan laajempaa hyödyntämistä uudessa urakkamallissaan. Kaupunkiympäristön toimiala selvittää vuoden 2020 aikana mahdollisuudet omavalvonnan käyttöönotolle koskien alueiden käytön lupa- ja valvontaprosessia sekä edistää omavalvontamenettelyjä kaupungin omissa hankkeissa muun muassa reaaliaikaisen seurannan työkalujen avulla. Tämän kautta kaupungin omien hankkeiden omavalvonnan vaatimukset voitaneen jatkossa sisällyttää urakkasopimuksiin.

Omavalvontaa edistetään myös ottamalla vielä kevään 2020 aikana käyttöön Kaupunkilaislähtöisen työmaan -käsikirja ja sen verkkoversio. Käsikirja on opas niin pienten, kuin suurien katutyömaiden suunnittelijoille ja toteuttajille, antaen vaatimuksia ja myös työkaluja työmaiden haittojen vähentämiseen liittyen työmaajärjestelyihin, opastukseen sekä viestintään. Käsikirjaan liittyy työmaan itsetekemä arviointi toimenpiteiden ohjeiden mukaisuudesta.

Lisäksi Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä Haitaton 2.0 –järjestelmähanke, jonka käyttöönotto tapahtuu vuonna 2022. Valmistuessaan järjestelmä mahdollistaa työmaiden haittojen arvioinnin ennen työmaata ja sen aikana.

Kaupunkiympäristön toimialalla on vireillä katutöiden kehittämiseen seuraavia hankkeita:

- Suunnittelu-, rakennuttamis- ja valvontaprosesseihin liittyvä ohjeistus. Työ on jatkuvaa sisältäen mm ohjeistuksen merkittävien liikenne- ja saneeraushankkeiden omistajuudesta ja yhteisohjelmoinnista muiden tilaajien kanssa.
- Kaupunkiyhteinen kehittämishanke Katutöiden haittojen vähentämiseksi. Valmistuu 2021.
- Muutosehdotus Kunnossapitolakiin. Ehdotus on tehty valtiolle ja se on esillä jatkuvasti tehtävässä edunvalvonnassa.
- Hankinta- ja urakkamallien kehittäminen. Valmistuu 2021.
- Selvitys omavalvonnan käyttöönotolle koskien alueiden käytön lupa- ja valvontaprosessia sekä omien työmaiden reaaliaikaisen seurannan työkalusta. Valmistuu 2020.
- Kaupunkilaislähtöisen työmaan -käsikirja. Valmistuu 2020.

- Haitaton 2.0 –järjestelmä katutöiden haittojen hallintaan. Valmistuu 2022.

Käsittely

26.05.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Noora Laak: Lisäys kohtaan "Tilankäytön tehostamisen vaikutukset", kohtaan 12:

Lautakunta korostaa, että päiväkotitilojen uudisrakentamisessa ja peruskorjauksissa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että kullekin ryhmälle on rajattavissa tila rauhalliseen pienryhmäkäyttöön.

Kannattaja: Mika Välipirtti

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Noora Laakin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 3

Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Noora Laak, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Sameli Sivonen, Mika Välipirtti

Tyhjä: 1

Osmo Soininvaara

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Noora Laakin vastaehdotuksen äänin 9-3 (1 tyhjä).

19.05.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 26.05.2020 § 125

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon vuoden 2019 arviointikertomuksesta:

27 STRATEGIA JA JOHTAMINEN/ KAUPUNGINKANSLIAN, PORMESTARIN JA APULAIS-PORMESTAREIDEN TOIMIALOILLE ANTAMA OHJAUS

Apulaispormestareiden ja toimialajohtajien tulee selventää toimialansa henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohdon välinen työnjako.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla apulaispormestari ja toimialajohto tapaavat säännöllisesti toisiaan, informoivat toisiaan ajankohtaisista asioista ja käyvät dialogia tulossa olevista asioista.

Näissä keskusteluissa sovitaan usein myös yksityiskohtaisemmin toimintatavasta ja viestinnästä jonkin asian hoitamiseksi. Dialogi jo päätösten valmisteluvaiheessa on tarkoituksenmukaista, eikä se vähennä esimerkiksi toimialajohtajan tehtävää ja vastuuta lautakunnan asioiden esittelijänä.

Apulaispormestari kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenenä sekä lautakunnan puheenjohtajana tuo toimialan tietoon poliittisia näkemyksiä ja tahtotilaa palveluiden kehittämiseen ja toiminnan parantamiseen. On luontevaa apulaispormestarin vastatessa kaupunkilaisten osallisuudesta, että apulaispormestari tuo toimialan johdolle tiedoksi kaupunkilaisten palautetta palveluista ja kuntalaisten tarpeita palveluiden parantamiseksi.

Toimialajohtaja johtaa toimialaa, sen operatiivista toimintaa sekä kaupunkistrategian hankkeiden ja linjausten toimeenpanoa. Näin ollen toimialajohtaja myös vastaa toimialan toiminnasta ja taloudesta. Palvelukokonaisuuden johtajat puolestaan johtavat oman palvelukokonaisuutensa toimintaa ja taloutta ja hallintojohtaja hallintopalveluiden toimintaa ja taloutta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on noin 14 000 työntekijää yli 700 toimipaikassa. Toimialalla tullaan selventämään koko henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohdon työnjakoa. Työnjaosta tehdään kirjallinen esitys, jossa selostetaan apulaispormestarin sekä toimialajohtajan ja palvelukokonaisuuden johtajien sekä hallintojohtajan tehtäviä ja vastuita sekä toimintatapoja.

32 STRATEGIA JA JOHTAMINEN/ TILANKÄYTÖN TEHOSTAMISEN VAIKUTUKSET

Kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee päiväkotien peruskorjauksissa ja rakentamisessa varmistaa, että erityisesti pienistä lapsista koostuville lapsiryhmille on varattu riittävästi rajattavissa olevia rauhallisia tiloja.

Toimialalle suunniteltavissa tiloissa toimiala ohjeistaa ja tilapalvelut ohjaavat tilojen toiminnallisten ratkaisujen toteutumista. Toimialan tilasuunnittelussa pyritään mahdollisimman muuntojoustaviin tiloihin, jotka tarvittaessa palvelevat koko toimialaa.

Varhaiskasvatuksen tilojen osalta ohjeistus tullaan kiteyttämään suunnittelijoille laadittavaan Päiväkodin käsikirjaan. Käsikirjaa työstetään käyttäjien, palvelukokonaisuuden ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Tavoitteena on monipuolinen ja muunneltava tilarakenne, jossa tiloja voidaan yhdistää monin eri tavoin toiminnan vaatimusten mukaan. Ohjeen mukaan ryhmän toiminta-alue muodostuu useammasta erikokoisesta ryhmätoiminnan tilasta. Tilojen osalta huolehditaan, että ei synny ratkaisuja ja tilanteita, joissa viereisten tilojen samanaikainen toiminta häiritsisi toisiaan.

Lautakunnan näkemyksen mukaan tulevissa peruskorjauksissa ja uudisrakennuksissa tulisi huomioida nykyistä paremmin se, että tilat ovat rajattavissa rauhalliseen pienryhmäkäyttöön. Tilat tulee myös suunnitella niin, että lapsiryhmien on mahdollista toimia päiväkodissa erillisissä tiloissa, eikä niin, että suuri osa päivästä vietetään yhteisessä tilassa muiden ryhmien kanssa.

Päiväkotien ja koulujen rakennuttamis- ja korjausprojektit ovat toistuvasti viivästyneet. On syytä huolehtia siitä, että kaupunkiympäristön toimialalla on riittävästi suunnitteluresursseja näihin suunnitteluprojekteihin tekemällä tarvittavia lisäkrytointeja. Mikäli tämä ei merkittävästi nopeuta kyseisten rakennuttamis- ja korjausprojektien toteuttamista, niin Helsingin kaupungin on myös voimakkaammin tukeuduttava ulkopuoliseen suunnitteluapuun, jotta kaupungin korjausvelkaa voidaan vähentää nykyistä nopeammin.

Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee toteuttaa mahdollinen monitoimitiloihin siirtyminen siten, että asiakkaat ja henkilöstö voivat alusta alkaen osallistua tilojen suunnitteluun.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on siirtynyt Töysänkadun monitoimitiloihin joulukuussa 2016.

40 ERIARVOISUUDEN JA SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY/ VARHAISKASVATUKSEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että ruotsinkielinen varhaiskasvatus toteutuu lapsen äidinkielellä varhaiskasvatustilain mukaisesti.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatustilain saatavuus on heikko. Toimiala joutui tarjoamaan tammikuussa 2020 suomenkielisestä varhaiskasvatuspaikkaa osalle ruotsinkielistä hakijoista. Maaliskuussa 2020

suomenkielisestä varhaiskasvatuksesta paikan ottaneet viisi lasta pystyttiin kuitenkin sijoittamaan ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen. Itäisellä alueella haasteena on varhaiskasvatuspaikkaa hakevien suuri määrä suhteessa olemassa oleviin paikkoihin sekä henkilöstön rekrytointivaikeudet. Pohjoisella alueella elokuussa 2020 päiväkotit Humlanin myötä saadaan lisäpaikkoja.

Toimiala on panostanut henkilöstön saatavuuteen. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on keväällä 2020 järjestetty laaja ja näkyvä rekrytointikampanja. Alkuvuodesta lähtien haettavana on ollut 133 toimea (varhaiskasvatuksen opettajia 65 ja lastenhoitajia 68). Hakemuksia on tullut 194, joista opettajia 71 ja lastenhoitajia 123. Hakukohteet ovat vaihdelleet, joihinkin toimipaikkoihin on tullut useampia hakemuksia ja toisiin vähemmän tai ei ollenkaan.

Toimialalle on rekrytoitu projektisuunnittelija, joka tukee rekrytointia, markkinointia ja yhteistyötä eri verkostoiden ja koulutusten tarjoajien kanssa. Kevään 2020 kohdennettua somemarkkinointiviestintää jatketaan. Lisäksi hakusanamainonta on käynnistetty ruotsiksi ja suomeksi. Edurekry- uutiskirjeeseen on lisätty ruotsinkielistä materiaalia. Facebook-ryhmiin on jaettu tietoa ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen rekrytoinneista sekä vastattu kiinnostuneiden viesteihin. Lisäksi tehdään / on tehty kolme videota ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, joita jaetaan. Kanslian kanssa suunnitellaan LinkedIn-suorahakua ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen.

Tarkastuslautakunta pyytää lausuntoa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee tehostaa toimenpiteitä varhaiskasvatuksen henkilöstöpulaan vaikuttamiseksi erityisesti vaikuttamalla valtioon opiskelupaikkojen riittävyden turvaamiseksi

Helsingin kaupunki on tehnyt vaikuttamistyötä opetus- ja kulttuuriministeriöön kasvatuksen ja ohjauksen perustutkinnon järjestämisluvan saamiseksi Stadin ammatti- ja aikuisopistoon (varhaiskasvatuksen lastenhoitajat). Helsingin kaupunki on edistänyt myös ruotsinkielisen kasvatustalon ja ohjauksen perustutkinnon järjestämisluvan myöntämistä Praktikummille.

Lisäksi yhteistyötä on tiivistetty suoraan oppilaitosten kanssa tapaamalla yliopistojen dekaaneja/varadekaaneja sekä ammattikorkeakoulujen edustajia. Tapaamisissa on käsitelty mm. monimuotoisten pätevöitymiskoulutuspolkujen mahdollisuuksia sekä harjoittelijayhteistyötä.

Lisäksi jatketaan menestyksekkäitä rekrytointeja kohdentamalla jatkosakin markkinointitoimia kuntiin, jossa on irtisanottu tai lomautettu varhaiskasvatushenkilökuntaa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus - Task Force -työryhmä asetettiin joulukuussa 2019 ja siitä valmistellaan loppuraporttia. Loppuraportin keskeisiä johtopäätöksiä tullaan hyödyntämään jatkossa mm. vaikuttamistyössä opiskelupaikkojen riittävyyden turvaamiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee panostaa päivittäisestä toiminnasta viestimiseen päiväkodeissa ja esiopetuksessa.

Varhaiskasvatuksen toimipisteissä on käytössä erilaisia jaettavia toiminnasta kertovia viikko- tai kuukausitiedotteita. Varhaiskasvatuksen aloittamiseen ja tutustumisjaksoon on laadittu yhtenäinen tiedote huoltajille. Tiedote liitetään varhaiskasvatuspäätökseen ja Internet-sivuille on luotu suoralinkki <http://www.hel.fi/varhaiskasvatusalkaa>, ruotsinkielinen <http://www.hel.fi/smabarnspedagogikenstartar>. Syksyllä toteutetaan varhaiskasvatuksen asiakaskyselyssä, jossa arvioidaan aloituksen asiakaskokemus.

Varhaiskasvatuksen kokeilupäiväkodeissa (Inno-päiväkodit) on käytössä ryhmäportfoliot. Portfoliot ovat suunnittelun, arvioinnin ja toiminnan kokonaisuus, jolla varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa tehdään näkyväksi huoltajille. Huoltajat saavat portfolion kautta tiedon lapsiryhmän ja oman lapsen arjesta varhaiskasvatuksessa. Portfolion käyttöä laajennetaan syksyllä 2020 kaikkiin ryhmiin.

Sähköinen yhteydenpitoväline perheiden kanssa on kehitteillä osana toimialan Asti - asioinnin tietojärjestelmää. Käynnissä ovat viestintäkannan toteuttamisen kartoitus ja ohjelmistokomponentin määrittely.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan lapsiperheiden palvelujen kanssa edistää muunkielisten osallistumista varhaiskasvatukseen.

Neuvolan 3- ja 4-vuotismääräaikaistarkastusten yhteydessä perheille, joissa lapsi ei vielä ole varhaiskasvatuksen piirissä jaetaan monikielinen esite varhaiskasvatuksesta. Lisäksi varhaiskasvatuksen Hyve 4 -keskustelurunkoon ja neuvolan tiedonsiirtolomakkeelle on lisätty monikielisiä lapsia varten kielen kehitykseen liittyviä kysymyksiä.

Neuvolan kanssa yhteistyössä on myös päivitetty Ota koppi -sivusto, joka on suunniteltu neuvolan, varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen henkilökunnalle kielitietoisien pedagogisen toiminnan edistämiseen ja lapsen kielitaidon kehityksen tueksi. Tavoitteena on kaikkien lasten yhdenvertaiset edellytykset oppimiseen ja osallisuuteen sekä kielitietoisuuden toiminnan lisääminen.

Toimialalla on valmisteilla ohjaus- ja asiointimallin pilotti, jonka tavoitteena on sujuvoittaa hiljattain saapuneiden perheiden hakeutumista

varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä lisätä tietoa toimialan palveluista maahantulon alkuvaiheen neuvontapalveluissa.

46 ERIARVOISUUDEN JA SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY/ LAPSIPERHEIDEN KOTOUTTAMINEN KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALALLA

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee edistää henkilöstön osaamista maahanmuuttajien kasvatukseen ja koulutuksen kehittämissuunnitelman mukaisilla koulutuskokonaisuuksilla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteuttaa osana Maahanmuuttajien kasvatukseen ja koulutukseen kehittämissuunnitelmaa koulutuskokonaisuuden kielitietoisuuden pedagogisesta soveltamisesta, osaamisen tunnistamisesta sekä rasismien tunnistamisesta ja siihen puuttumisesta. Koulutukset käynnistyivät keväällä 2019 ja laajenevat vuosina 2020 ja 2021 koskemaan kaikkia palvelukokonaisuuksia. Tavoitteena on kouluttaa puolet toimialan henkilöstöstä vuoden 2021 loppuun mennessä.

Koulutukset on suunnattu kaikkien palvelukokonaisuuksien johdolle ja henkilöstölle. Koulutus antaa henkilöstölle ymmärrystä siitä, mitä kielitietoisuudella tarkoitetaan ja mikä merkitys kielitietoisella toimintakulttuurilla omassa työyhteisössä on. Koulutuksen jälkeen henkilöstöllä on ymmärrys siitä, mitä kielitietoisuudella tarkoitetaan ja mikä merkitys kielitietoisella toimintakulttuurilla omassa työyhteisössä on. Henkilöstö osaa tunnistaa sen, miten rasismi ilmenee omalla koulutusasteella, saa monipuolisesti välineitä rasismiin puuttumiseen ja yhdenvertaisen toimintakulttuurin rakentamiseen.

Koulutukset toteutetaan pääosin työyhteisötasolla ja työpajamuotoisesti. Koulutusten toteutumista ja toimintakulttuurin muutosta tullaan todentamaan osallistuneiden määrillä ja suhteellisella osuudella ja koulutukseen liitettävällä laadullisella palautteella. Tuloksista raportoidaan osana Maahanmuuttajien kasvatukseen ja koulutukseen kehittämissuunnitelman loppuraporttia vuonna 2021.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee lisätä kotivanhempien kielikoulutusta (Kotiva-kurssit) eli suomen kielen kurseja pienten lasten kotivanhemmille.

Helsingin työväenopisto toteuttaa Kotiva-koulutusta kotona pientä lasta hoitaville kotivanhemmille. Kielikoulutus yhdistää suomen kielen koulutuksen, kotoutumista tukevan sisällön sekä ura- ja yhteiskuntaohjauksen. Koulutuksen aikana järjestetään lastenhoito. Toimintaa toteutetaan 12 leikkipuistossa ja pisteessä ympäri Helsinkiä. Vuosittain koulutukseen hakijoita on noin 330 henkilöä. Hakijoista noin puolet saapuu kielitaitokartoitukseen, jonka kautta heidät ohjataan kurseille. Kartoitukseen saapuneista lähes kaikki saavat kurssipaikan. Ei-velvoittavissa maahanmuuttajakoulutuksissa kartoitukseen osallistumisprosentti on

yleisestikin noin 50 prosenttia, joten pelkkä koulutukseen hakijoiden määrä ei siten anna oikeaa kuvaa opiskelijapaikkojen riittävydestä.

Toimiala on saanut toiminnalle pysyvän rahoituksen osaksi toimialan talousarviota vuodesta 2020 alkaen ja näin ollen koulutusmuodosta on tullut pysyvä. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä on haettu lisärahoitusta toiminnan kehittämiseen sekä kahden lisäryhmän perustamiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksessa tulee toteuttaa laajemmin monikielisen ohjauksen mallia ulkomaalaistaustaisten lasten tueksi.

Monikielisiä ohjaajia on viisi ja he toimivat yhteensä 18 päiväkodissa. Tämän lisäksi 1 ohjaajista toimii koko varhaiskasvatusalueella.

Monikielinen ohjaus on vahvistanut ulkomaalaistaustaisten lasten ja huoltajien osallisuutta sekä lisännyt huoltajien tietoa varhaiskasvatuksesta ja omasta roolistaan lapsen opinpolun tukemisessa. Monikielinen ohjaus on myös parantanut kodin ja päiväkodin välistä yhteistyötä.

Monikielisen ohjauksen jatkoedellytyksiä harkittaessa on todettu, että mallin vaikutukset tulee arvioida ennen mahdollista laajentamista. Mallin arviointi tehdään vuoden 2020 aikana.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetuksessa tulee lisätä huoltaja-lapsi-läksykerhomallia, jossa vahvistetaan maahanmuuttajahuoltajien mahdollisuuksia tukea oppilasta koulutyössä omalla äidinkielellään kotona.

Peruskouluissa on toteutettu Buddyschool-toimintamallia, jossa heikommin koulussa pärjäävät oppilaat opettavat nuorempia oppilaita ja samalla oppivat itse. Toiminnassa on mukana 39 koulua, 150 opettajaa ja yli 5 500 lasta ja nuorta. Malli on parantanut oppimistuloksia sekä lisännyt myös maahanmuuttajanuorten oppimisen edellytyksiä.

Toimiala on tehnyt yhteistyötä Suomen Punaisen ristin kanssa läksyhelppi-toiminnassa ja tuottanut yhdessä SPR:n kanssa esitteen 15 kielellä alakoululaisten vanhemmille. Esitteessä painotetaan monikielisyyden etuja sekä markkinoidaan läksytukitoimintaa eri kielillä vanhemmille.

Lisäksi vanhemmille ja lapsille avointa läksykerhotoimintaa on järjestetty Oodissa ja Maunulassa. Parhaillaan selvitetään, voisiko huoltaja-lapsi-läksykerhotoiminta laajentua osaksi leikkipuistotoimintaa.

Kielitietoisien samanaikaisopetuksen pilotin kautta kehitetään mallia, jossa eri kielten joustavaa käyttöä oppimisen tukena aktivoidaan opetuksessa ja samalla kannustetaan vanhempia käymään läpi keskeisiä käsitteitä ja asioita kotona omalla kielellä. Äidit mukaan -hankkeen toimintaa tullaan pilotoimaan Keinutien ala-asteella. Malli tulee osaltaan

edistämään huoltajien valmiuksia tukea lastensa oppimista ja koulunkäyntiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetuksessa tulee varmistaa, että opiskelijahuolto kutsuu koolle monihallintokuntaisen kehittäjätyöryhmän, joka kartoittaa ajankohtaista tietoa kotoutujien oppimista haittaavista erityiskysymyksistä, kuten kunniaväkivallasta ja traumakokemuksista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on perustettu Maahanmuuttajien oppimisen erityiskysymysten työryhmä, johon kuuluvat oppilas- ja opiskelijahuollon päälliköt, asiantuntijoita palvelukokonaisuuksista, kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan maahanmuuttajapalvelut sekä poliisi. Työryhmä perustettiin helmikuussa 2020. Työryhmä toimii asiantuntijaverkostona vaihtaen tietoa ajankohdaisista ilmiöistä, jotka haittaavat oppimista. Työryhmän työ liittyy Turvallinen Helsinki-verkoston työhön sekä oppilas- ja opiskelijahuollon muihin toimialarajat ylittäviin verkostoihin.

Työryhmä tarkastelee erilaisia maahanmuuttajien oppimiseen ja opiskeluun liittyviä ilmiöitä ja laatii suosituksia ja ohjeita mahdollisten ongelmien ratkaisemiseksi. Käsiteltäviä asioita ovat olleet esimerkiksi kunniaväkivallan ehkäisy ja toimintaohjeet tilanteisiin, joissa sitä ilmenee, erilaisilla maassaolon oikeuksilla olevien mahdollisuudet opiskella ja työskennellä, kouluterveyskyselyn tulokset ulkomaalaistaustaisten osalta sekä rasismiin liittyvät ilmiöt sekä lasten yhdenvertaisuuden toteutuminen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioissa tulee toteuttaa laajemmin monikielisen ohjauksen mallia ulkomaalaisten oppilaiden tueksi.

Monikielisiä ohjaajia on tällä hetkellä kaksi ja he toimivat yhteensä 4 lukiossa (sisältäen aikuisten perusopetuksen). Alustavan arvion mukaan monikielisen ohjauksen on todettu hyödyttävän opiskelijoita, huoltajia kuin lukioden henkilökuntaakin.

Päivälukioissa monikielinen ohjaus on vahvistanut ulkomaalaistaustaisten nuorten ja heidän huoltajiensa osallisuutta sekä lisännyt huoltajien tietoa lukio-opinnoista ja koulutusjärjestelmästä. Monikielinen ohjaus on parantanut kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Aikuislukiossa monikielinen ohjaaja on tarjonnut opiskelijoille tukea opintoihin ja kotoutumiseen liittyen.

Monikielisen ohjauksen jatkoedellytyksiä harkittaessa on todettu, että mallin vaikutukset tulee arvioida ennen mahdollista laajentamista. Mallin arviointi tehdään vuoden 2020 aikana.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioissa tulee toteuttaa rekrytoinnissa positiivista erityiskohtelua, jossa kahdesta ansiokkuudeltaan tasaveroisesta hakijasta tehtävään valitaan aliedustettuun ryhmään kuuluva.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tiedotettu esihenkilöitä positiivisen erityiskohtelun periaatteesta osana uuden rekrytointijärjestelmän käyttöönottoa sekä osallistuttu anonyymien rekrytoinnin kokeiluun.

Lukion henkilöstöstä valtaosa on virkasuhteista henkilöstöä. Virkasuhteessa olevan henkilöstön palkkaamisessa noudatetaan kunnallisesta viranhaltijasta annettua lakia sekä opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annettua asetusta. Lisäksi rekrytoinnissa noudatetaan Helsingin kaupungin henkilöstöhankinnan periaatteita, joiden tavoitteena on edistää henkilöstön yhdenvertaisuutta ja laaja-alaista tasa-arvoa. Periaatteissa todetaan, että kaupungin käytäntönä on, että kahdesta ansiokkuudeltaan tasaveroisesta hakijasta valitaan aliedustettuun ryhmään kuuluva.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tulee suunnitella ja kehittää palveluita yhdessä ulkomaalaisten oppijoiden ja huoltajien kanssa.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa pilotoidaan asiointimallia Stadin osaamiskeskuksen asiakkaiden kanssa. Lisäksi tehostetaan oppisopimusta väylänä pätevöityä ei-kelpoisille lastenhoitajille. Työnantajien ja opiskelijoiden kanssa pilotoidaan työpaikoilla tapahtuvaa S2-opetusta kahdella alalla ja toimintamallia laajennetaan muille aloille.

Osaamiskeskuksessa toteutetaan asiakaskuulemisia toiminnan kehittämiseksi. Asiakaskuulemisia on toteutettu 15 eri ryhmässä. Ryhmämuotoisissa kuunteluissa asiakkaat saivat keskustella vapaasti ja anonyymisti. Ryhmien anonyymi palaute välitettiin opettajille ja koulutuspäälliköille. Ryhmien toimintaa kehitetään asiakaspalautteen pohjalta.

Lisäksi Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tarjotaan Työpaikka suomi -koulutuksia ammatillisen kielitaidon kehittämiseen kaikkien asteiden ulkomaalaistaustaisille ammattilaisille.

Alaikäisten oppijoiden huoltajille on toteutettu huoltajakysely, johon vastasi 16 % (255 hlöä) alaikäisten oppijoiden huoltajista. Palautteet käsitellään kampeuksilla ja niiden perusteella laaditaan kehittämiselle toimenpidesuunnitelmat. Oppilaitoksessa vuonna 2019 käynnistynyt OHJUS- asiantuntijatiimi (opiskelijatoimintaa ohjaavat opettajat) suunnittelevat yhdessä oppijoiden kanssa oppilaitoksen toimintaa sekä tekee aloitteita uusien palveluiden kehittämiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tule tarkentaa vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa toimipistekohtaiset osaamisen kehittämisen tavoitteet eri henkilöstöryhmille ja toimintakulttuurin muutokselle.

Osana toimialan maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelmaa on laadittu Stadin ammatti- ja aikuisopiston henkilöstön osaamisen kehittämisen tavoitteet ja toimenpidesuunnitelma. Tavoitteena on lisätä henkilöstön taitoa kielitietoisuuden pedagogiseen soveltamiseen, ulkomailla hankitun osaamisen tunnistamiseen sekä taitoa tunnistaa ja puuttua rasismiin.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston johdon osaamista kehitetään lisäämällä tietoa kielitietoisuudesta ja rasismista. Tarkoituksena on antaa valmiuksia johtaa kielitietoista ja yhdenvertaista toimintaympäristöä. Tavoitteen saavuttamiseksi on käynnistetty Luulot pois - valmennusohjelma.

Lisäksi valittujen alojen ammatillisten opettajien kanssa jatketaan työpajoissa syksyllä 2020 osaamisen tunnustamisen käytänteiden luomista koko henkilöstön osalta. Osana vuoden 2020 Pedaboosteria (henkilöstön osaamisen kehittämisen foorumi) on toteutettu osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen työpaja, johon sisältyi myös ulkomailla hankittu osaaminen ja sen tunnistaminen. Kielitietoisuuden teemalla toteutetaan kehittämispäiviä kielitietoisuuskiertueet, jotka antavat pedagogiselle henkilöstölle syvällisemmän mahdollisuuden vertaisoppimiseen ja kokemusten vaihtamiseen.

54 DIGITALISAATIO JA SÄHKÖISET PALVELUT/ DIGITAALISTEN ASIOINTIPALVELUJEN LAATU

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen tunnistaa palveluita, joita kaupunki voi tarjota ennen asiakkaan tekemää aloitetta silloin, kun kaupungilla on palvelutarve tiedossa.

Proaktiivisuus palveluiden tarjonnassa on aina ensin varmistetta lainsäädäntö ja rajoitukset, sikäli kuin ne edellyttävät asiakkaan profilointia ennen asiakkuuden alkamista.

Toimiala on toteuttanut proaktiivinen esiopetukseen haun, pilotointi tehty kahdella varhaiskasvatusalueella keväällä 2020. Kokeilussa mukana olevien perheiden ei tarvitse hakea esiopetuspaikkaa, vaan heille tarjotaan paikkaa tekstiviestillä oman asuinalueen oppilaaksiottoalueelta. Huoltaja joko hyväksyy tai hylkää tarjotun paikan.

Valmisteilla on sähköinen kouluun ilmoittautuminen, jossa koulutulokkaiden huoltajille lähtee vuoden alussa oppivelvollisuusilmoitus (kirjeitse), jonka ohjeiden mukaan huoltajat voivat ilmoittaa lapsensa seuraava-

vaksi syksyksi kouluun sähköisesti. Lapselle tarjotaan ensisijaisesti omaa lähikoulua.

Lisäksi tulevassa asiointin tietojärjestelmässä, ASTI:ssa on tarkoitus olla käytössä koko oppimisen elinkaaren ajan, eli varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintoihin saakka. ASTI-hankkeessa tavoitteena on järjestelmän kehittäminen yksi osa kerrallaan sekä tiivis yhteistyö tulevien käyttäjien kanssa.

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen kehittää palvelujen yhteentoumuutta niiden tietojen osalta, jotka asiakas on antanut tai jotka kaupungilla on muuta kautta käytössään.

Lainsäädännön mukaan tietoja ei voidaan käyttää muuhun tarkoitukseen, kuin mihin ne on alun perin kerätty, joten palveluiden yhteentoumivuudessa tulee huomioida se, mihin tarkoitukseen kaupunki on tiedot kerännyt.

Opetuksen järjestäjällä ja oppilas- ja opiskelijahuollolla on tietyin edellytyksin mahdollisuus saada palveluiden tuottamiselle välttämättömiä sosiaalipalveluiden ja terveydenhoidon piiriin kuuluvia tietoja.

Kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa hyödynnetään laajasti Helsingin väestötietojärjestelmästä ja Facta-kuntarekisteristä saatavia tietoja

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen kehittää digitaalisia palveluita siten, että asiakas voisi hoitaa asiansa alusta loppuun saman palvelukanavan kautta.

Digitaalisten palveluiden kehittäminen saman palvelukanavan kautta on kannatettavaa lainsäädännön antamien mahdollisuuksien rajoissa. Kaupungin yhteisen asiointikanavan kehittäminen integroimalla se suomi.fi -palveluihin toisi huomattavan synergiaedun niin kaupungille kuin kaupunkilaiselle.

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen säilyttää perinteiset palvelut digitaalisten palveluiden rinnalla palvelujen yhdenvertaisen saavutettavuuden varmistamiseksi.

Toimialan sähköisen palveluiden rinnalla on mahdollista saada edelleen palvelua perinteisiä kanavia pitkin, esim. puhelinpalvelu, perinteiset lomakkeet ja asiointi toimipisteissä. Rinnakkaisten palveluiden säilyttäminen vaatii resursointia.

66 DIGITALISAATIO JA SÄHKÖISET PALVELUT/ DIGITALISAATION TOTEUTUMINEN PERUSOPETUKSESSA

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että sillä on jatkossa käytävissä riittävä seuranta-aineisto oppilaiden eri oppiaineiden oppimistulosten sekä tieto- ja viestintätekniiikan osaamisen kehittymisestä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kerää seuranta-aineistoa oppilaiden oppimisesta, eri oppiaineiden oppimistulosten sekä tieto- ja viestintätekniiikan osaamisen kehittymisestä hyödyntäen valtakunnallisesti tehtäviä kartoituksia ja tutkimuksia ja myös omia selvityksiä sekä jatkossa myös data-analytiikalla tuotettua dataa. Tavoitteena on lisäksi tiivistää yhteistyötä kansallisten toimijoiden, kuten Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen ja yliopistojen kanssa ajantasaisen ja luotettavan ja tarpeisiimme vastaavan seuranta-aineiston saamiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa toimenpiteitä data-analytiikan käyttöön saamiseksi yksilöllisen opetuksen tueksi

Data-analytiikan ja yhteisen tietovarannon kehittäminen jatkuu Tekoäly ja oppimisanalytiikka -hankkeena. Tekoälyllä ja oppimisanalytiikalla tuetaan yksilöllistä opettamista ja oppimista sekä oppijan hyvinvointia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että opettajille on riittävä tarjonta pedagogista ja digitaalista osaamista vahvistavista koulutuksista ja mahdollisuus päästä niihin.

Osaamista kehitetään monimuotoisesti verkkokursseina, webinaareina, lähikoulutuksena, itseopiskelupolkuina ja –materiaaleina sekä hyödyntämällä vertaisoppimista kollegojen, tutoropettajien ja asiantuntijaopettajien avulla. Lukuvuotta 2020-21 leimaa laaja verkkooppimisympäristöjen ja –työkalujen käyttöönotto ja pedagogisen käytön tuki koko toimialalla. Ongelmat koulutuksiin ilmoittautumiseen poistuivat Onni-järjestelmän myötä. Toimialan osaamisen kehittämisen yksikkö tekee yhteistyössä kehittämispalveluiden kanssa vuosittaisen riittävän kattavan osaamisen kehittämissuunnitelman, joka hyväksytään ja jonka toteutumista seurataan toimialan digitalisaatio-ohjausryhmässä.

Kasvatuksen ja koulutoimialojen seurata digitaalisia ympäristöjä, järjestelmiä ja laitekantaa sekä kehittää ja uusii niitä tarpeen mukaan, sekä selvittää leasing-laitteiden käyttöönoton kustannushyödyt.

Opettajien, oppijoiden ja huoltajien tarpeisiin vastaamisen kannalta on tärkeää, että he osallistuvat palveluiden suunnitteluun. Tarpeiden pohjalta suunnitellaan, kuinka niihin voidaan parhaiten vastata digitaalisilla ratkaisulla. Digitaalisten ympäristöjen ja järjestelmien käyttöä seurataan ja käytöstä ja järjestelmien kustannuksista raportoidaan säännöllisesti toimialan digitalisaatio-ohjausryhmässä. Leasing-laitteiden käyttöönotto selvitetään osana Helsingin kaupungin digitalisaatio-ohjelmaa.

Käsittely

26.05.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ted Apter: Lisätään osioon 32 (8) jatkeeksi seuraava uusi kohta (9) (eli ennen --- Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee toteuttaa---):

"Päiväkotien ja koulujen rakennuttamis- ja korjausprojektit ovat toistuvasti viivästyneet. On syytä huolehtia siitä, että kaupunkiympäristön toimialalla on riittävästi suunnitteluresursseja näihin suunnitteluprojekteihin tekemällä tarvittavia lisärekrytointeja. Mikäli tämä ei merkittävästi nopeuta kyseisten rakennuttamis- ja korjausprojektien toteuttamista, niin Helsingin kaupungin on myös voimakkaammin tukeuduttava ulkopuoliseen suunnitteluapuun, jotta kaupungin korjausvelkaa voidaan vähentää nykyistä nopeammin."

Kannattaja: Matias Pajula

Vastaehdotus:

Ted Apter: Lisätään osioon 40 uudeksi kohdaksi (15) (ennen Task Force-työryhmä kohtaa)

"Lisäksi jatketaan menestyksekkäitä rekrytointeja kohdentamalla jatkossakin markkinointitoimia kuntiin, jossa on irtisanottu tai lomautettu varhaiskasvatushenkilökuntaa."

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ted Apterin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lautakunnan näkemyksen mukaan tulevaisuudessa peruskorjauksissa ja uudisrakennuksissa tulisi huomioida nykyistä paremmin se, että tilat ovat rajattavissa rauhalliseen pienryhmäkäyttöön. Tilat tulee myös suunnitella niin, että lapsiryhmien on mahdollista toimia päiväkodissa erillisissä tiloissa, eikä niin, että suuri osa päivästä vietetään yhteisessä tilassa muiden ryhmien kanssa.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään osioon 32 (8) jatkeeksi seuraava uusi kohta (9)

(eli ennen --- Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee toteuttaa---): "Päiväkotien ja koulujen rakennuttamis- ja korjausprojektit ovat toistuvasti viivästyneet. On syytä huolehtia siitä, että kaupunkiympäristön toimialalla on riittävästi suunnitteluresurssia näihin suunnitteluprojekteihin tekemällä tarvittavia lisärekrytointeja. Mikäli tämä ei merkittävästi nopeuta kyseisten rakennuttamis- ja korjausprojektien toteuttamista, niin Helsingin kaupungin on myös voimakkaammin tukeuduttava ulkopuoliseen suunnitteluapuun, jotta kaupungin korjausvelkaa voidaan vähentää nykyistä nopeammin."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 11

Ted Apter, Fatim Diarra, Joakim Horsma, Ville Jalovaara, Emma Kari, Pia Kopra, Johanna Laisaari, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Tyhjä: 2

Vesa Korkkula, Petra Malin

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Ted Apterin vastaehdotuksen äänin 11-0. Tyhjää äänesti 2.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti asiasta kahden Ted Apterin ja yhden Petra Malinin vastaehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.05.2020 § 80

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon vuoden 2019 arviointikertomuksesta tarkastuslautakunnan lausuntopyynnössään luettelemaan kohtiin:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

"Arviointikertomuksen kohta: Strategia ja johtaminen - kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antama ohjaus

Tarkastuslautakunnan arvioinnin pääkysymykset liittyivät toimialojen ohjauksen kehittämiseen johtamisjärjestelmä uudistuksen tavoitteiden mukaisesti sekä kaupunginkanslian, toimialojen ja apulaispormestareiden työnjaon ja roolien epäselvyyteen. Toimintamallin muutosta ja kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antamaa ohjeistusta oli tarkasteltu eri osakysymysten kautta.

Mahdollistavatko uusi johtamisjärjestelmä ja toimialamalli sen, että kaupunginkanslia ja pormestari pystyvät ohjaamaan kaupunkikokonaisuutta paremmin?

Kaupunginvaltuusto käyttää kaupungin ylintä poliittista valtaa ja ohjausta ja poliittisesti valittujen pormestarin ja apulaispormestarien tehtävänä on tuoda toimialoille poliittisen ohjauksen näkemyksiä ja tahtotilaa, miten poliittisesti halutaan kehittää ja kohdentaa muun muassa kaupungin voimavaroja palvelujen kehittämiseen. Lisäksi he kaupungin johdon edustajina osallistavat kuntalaisia ja tuovat kuntalaisten tarpeita toimialajohdolle tiedoksi valmistelun ja palvelujen kehittämisen tueksi. Toimialajohtajat puolestaan johtavat oman toimialansa operatiivista toimintaa ja kaupunkistrategian hankkeiden ja linjausten toimeenpanoa.

Uusi johtamisjärjestelmä ja toimialamalli on selkiinnyttänyt kaupungin johtamista erityisesti poliittisen ohjauksen näkökulmasta. Johtamisen foorumit ovat myös selkiintyneet kanslian ja toimialojen välillä. Myös kaupungin johtoryhmätyöskentely on tiiviimpää ja keskeisten strategisten asioiden valmistelu on enenevästi kaupunkiyhteistä. Eri toimijoiden rooleja ja vastuita on silti edelleen syytä selkiyttää. Kuntalaisille ja toimialojen henkilöstölle ei aina ole selkeää, mikä taho vastaa ja käyttää päätösvaltaa eri asioissa.

Ovatko valmistelu ja päätöksenteko säilyneet selkeästi erillään?

Kaupungin kannalta merkittävien päätösten osalta valmistelussa ja päätöksenteossa on tarkoituksenmukaista olla kiinteä vuorovaikutus luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kesken ja näin on toimittu aiemminkin. Operatiivisen johtamisen osalta roolit eivät vielä ole kaikissa tilanteissa riittävän selkeitä.

Onko uudessa organisaatiossa luotu edellytyksiä sille, että tuottavuus ja kustannustehokkuus paranevat?

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioitiin johtamisuudistuksen tuottavuutta ja kustannussäästöjä toimialojen hallinto- ja tukipalvelujen keskittämisen osalta. Sosiaali- ja terveystoimissa merkittävät

hallinnolliset kustannussäästöt toteutuivat jo 2013 sosiaali- ja terveysviraston yhdistyessä ja hallinto keskitettiin.

Sosiaali- ja terveystoimialan järjestämisen johtamista ollaan vahvistamassa ja toimialan ostojen kokonaisuus on erittäin merkittävä, mikä tulee huomioida toimialan hallinnon ja järjestämisen johtamisen resursoinnissa.

Onko päätöksenteko nopeutunut?

Päätöksenteon nopeuttamiseksi aloitelausuntojen antamisen voisi nykyistä laajemmin delegoida viranhaltijoille. Kaupungin tasolla onkin syytä harkita, miten aloitteiden käsittelyä voidaan tehostaa ja sujuvoittaa valtuutettujen aloiteoikeutta kuitenkaan vaarantamatta.

Onko byrokratia keventynyt?

Sosiaali- ja terveystoimen näkökulmasta täyttölupamenettelyn poistaminen ja palkka- ja nimikeprosessin uudistaminen ovat vähentäneet sekä byrokratiaa että edellä mainittujen asioiden käsittelyyn tarvittavaa aikaa.

Onko virkamiesjohdon ja pormestarin sekä virkamiesjohdon ja apulaispormestareiden välinen työnjako selkeä?

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että apulaispormestarien ja toimialajohtajien tulee selventää toimialansa henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohdon välinen työnjako.

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja johtaa toimialan kaupunkistrategian toteuttamista ja operatiivista toimintaa. Sosiaali- ja terveystoimi katsoo, että operatiiviseen toimintaan, toimialan linjauksiin, näkemyksiin tai henkilöstöressurssien käyttöön liittyvien asioiden tulee olla toimialajohdon tiedossa ja ohjannassa, ja että toimialan lausunnot ovat toimialajohtajan hyväksymiä. Pormestarin ja apulaispormestarin tulee roolit suhteessa toimialan johtoon ovat selkiytyneet yhdessä toimiessa, ja rooleja ja vastuita kannattaa edelleen selkiyttää, etenkin kuntalaisten ja toimialan henkilöstön suuntaan.

Onko kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antama ohjaus läpinäkyvää?

Kaupunginkanslian ohjauksessa näkyy se, että kanslian eri osastojen välinen tiedonkulku ei ole aina ollut riittävän sujuvaa, eivätkä osastot ole tehneet riittävässä määrin yhteistyötä keskenään. Asiaan on kiinnitetty huomioita yhteisissä keskusteluissa. Jonkin verran näkyy myös se, että julkisjohtamisen osaamista kannattaa edelleen vahvistaa.

Onko kaupunginkanslian ja toimialojen välinen työnjako selkeä?

Kanslian ja toimialojen yhteistyö on kehittynyt ja yhteisiä johtamisen foorumeja on olemassa. On tärkeää edelleen parantaa yhteistä vuoropuhelua, jotta toimialojen tehtävien laaja-alaisuus tulee riittävästi huomioituksi ja riittävä asioiden valmistelu-aika ja suunnitelmallisuus voidaan turvata.

Aikataulujen hallinta on toimialan näkökulmasta välillä vaikeaa ja toimialoilta pyydetään reagointia ja raportointia hyvin lyhyellä aikavälillä.

Kehittämistyön pitkäjänteisyys ja tavoitteellisuus tulisi nostaa nykyistä keskeisemmäksi asiaksi. Toimialojen toiminnan parempi ymmärrys mahdollistaa nopean aikavälin yhteisten kehittämistoimien onnistumisen.

Arviointikertomuksen kohta: Strategia ja johtaminen - tilankäytön tehostamisen vaikutukset

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että kaupunginkanslian ja toimialojen tulee toteuttaa mahdollinen monitoimitiloihin siirtyminen siten, että asiakkaat ja henkilöstö voivat alusta alkaen osallistua tilojen suunnitteluun.

Sosiaali- ja terveystoimialan osalta on arvioitu tilankäytön uudistusten näkymistä perhekeskusten sekä terveys- ja hyvinvointikeskusten palvelujen laadussa ja henkilöstön työolosuhteissa.

Helmikuuhun 2020 mennessä on avattu kolme perhekeskusta: Kallion, Vuosaaren ja Itäkadun perhekeskukset. Tämän lisäksi on avattu Kalasataman ja Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskukset.

Henkilöstön osallistamisen suunnitelmia ja erilaisia työtapoja on kehitetty jatkuvasti ja on otettu oppia edellisten keskusten käyttökokemuksista. Hanke hankkeelta on myös lisätty resursseja henkilöstön osallisuuden vahvistamiseen ja toimintakulttuurin muutoksen tukemiseen. Tilankäyttöä ja toimintamalleja on myös kehitetty jo valmistuneissa hankkeissa. Myös asiakkaiden tarpeita on kuultu ja huomioitu muun muassa laajentamalla asiakaspalveluaikoja ja varmistamalla palvelujen laatu.

Esimerkkejä toimenpiteistä terveys- ja hyvinvointikeskuksissa:

- Henkilöstö on otettu mukaan heti projektisuunnitelman sisällön työstämisestä alkaen. Projektiin liittyvässä tilamuutossuunnittelussa on osallistettu henkilöstöä palvelumuotoiluasiantuntijoiden fasilitoimissa pajoissa.

- Henkilöstön mielipidettä projektiin liittyvissä asioissa on pyydetty aktiivisesti esihenkilöiden kautta, ja henkilöstön palautteenanto ja kysymyksien esittäminen on mahdollistettu monien kanavien kautta.
- Asukkailta on infotilaisuuksissa kysytty halukkuutta osallistua kehittämistyöhön ja esimerkiksi opastesuunnitteluun liittyviä asukaskävelyjä on järjestetty.
- Henkilöstöinfoja ja yhteistoimintafoorumeita sekä asukasinfotilaisuuksia ja asukasilloja on toteutettu säännöllisesti.
- Alueiden asukasyhdistysten kanssa on myös tehty tiivistä yhteistyötä.
- Toimintamalleja on kehitetty jatkuvasti myös hankkeiden valmistumisen jälkeen.

Esimerkkejä toimenpiteistä perhekeskuksissa:

- Kaupunginkanslian kärkihanke "Vuorovaikutus tilahankkeissa" toteutettiin yhteistyössä palvelumuotoilutoimiston kanssa vuonna 2018. Tulokseksi saatua materiaalia on hyödynnetty hankkeissa laajasti. Henkilöstöltä on tullut positiivista palautetta hankkeen vaiheiden havainnollisesta visualisoinnista ja selkeistä ohjeista siitä, missä vaiheissa käyttäjän tietoja toiminnasta tarvitaan.
- Uusien perhekeskusten käyttöönottoon on liittynyt samanaikaisesti useita muutoksia, kun on siirrytty monitilatyöskentelyyn, otettu uusia teknisiä järjestelmiä käyttöön ja aloitettu työskentelemään perhekeskustoimintamallin mukaisesti. Kyseessä on toimintakulttuurin muutos, johon siirtyminen ja sopeutuminen vievät henkilöstöltä aikaa. Tämän vuoksi perhekeskusten suunnittelu- ja käyttöönottoaiheessa on yhä enemmän kiinnitetty huomiota henkilöstön ja lähiesimiesten osallisuuden ja mahdollisuuksiin vaikuttaa. Tämä koskee sekä tilojen suunnittelua että laajemmin perhekeskustoimintamallin kehittämistä.
- Kallion perhekeskuksen suunnitteluun laadittiin osallisuussuunnitelma, johon kirjattiin henkilöstön mielipiteet ja näkemykset tuotiin projektiryhmän käsittelyyn. Osallisuussuunnitelmaa tullaan käyttämään myös tulevaisuudessa hankkeissa.
- Koko henkilöstölle on järjestetty erilaisia työpajoja ja tilaisuuksia, joissa on saanut tietoa suunnittelun etenemisestä sekä mahdollisuuden vaikuttaa tilasuunnitteluun.
- Toimialan intran perhekeskus-sivustolle on koottu kattavasti materiaalia suunnittelun etenemisestä koko henkilöstön nähtäväksi. Lisäksi intraan voi esittää kysymyksiä, joihin projektiryhmä vastaa.

- Asukkaille on tehty erilaisia kyselyjä ja hyödynnetty muun muassa asukasraatitoimintaa. Kallion perhekeskuksen suunnittelussa pidettiin myös asukastyöpajoja.
  - Tieto EB -järjestelmän avulla seurataan tilojen käyttöä sekä reaaliaikaisesti että pidemmillä aikaväleillä raportteja hyödyntäen. Perhekeskusten tilanvarausastetta on mitattu käyttöönottovaiheen jälkeen. Käyttöliittymä on helppo ja linkki järjestelmään on saatavissa kaikille perhekeskuksessa. Tietoja on hyödynnetty pullonkaulojen ja ruuhkahuippujen selvittämiseen ja vähäisellä käytöllä olevien tilojen tehokkaampaan hyödyntämiseen.
  - Perhekeskuksessa on noin 15 erilaista palvelua, joten myös tilatarpeet vaihtelevat toiminnoittain. Tämä on tuonut myös suunnittelutyöhön haasteita, kun samanlainen tilakonsepti ei toimi kaikille palveluille ja työtehtäville.
  - Kallion perhekeskuksen valmistumisen yhteydessä laadittiin laatuvaatimusten määrittely, johon sisältyivät tilakortit erilaisista sisustus- ja varustustarpeista kunkin yksikön osalta. Jokaisen toiminnon yksilölliset tilatarpeet on niissä huomioitu ja suunnitteluprosessia vakioitu. Laatuvaatimukset ja erityisesti tilakortit nopeuttavat hankkeen tarveselvitys- ja toteutussuunnittelua. Lähiesimiehet tarkistavat kortit yhdessä henkilöstönsä kanssa, mikä toimii myös osana henkilöstön kuulemista.
  - Sähköiset kyselyt tavoittavat helpoimmin koko henkilöstön ja asiakkaat. Kerro kantasi- ja Crowst-kyselyt on otettu käyttöön; jälkimmäinen toimii erittäin hyvin asiakasnäkökulman ja tarpeiden selvittämiseen.
- Tulevissa hankkeissa vahvistetaan osallisuutta edelleen. Palvelukeskusten tarvekuvausvaiheessa hyödynnetään kaupunginkanslian kilpailuttamaa tulevaisuusmuotoilutoimistoa. Työpajoissa ja kyselyissä tavoitteena on ideoida tulevaisuuden työmalleja ja niiden edellyttämiä vaatimuksia tiloille. Digitalisaatio ja yhteiskunnan muutosten edellyttämät tilavaateet, kuten pandemiat, huomioidaan tilojen suunnittelussa.

Arviointikertomuksen kohta: Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteutuminen; muunkielisten osallistumisen edistäminen varhaiskasvatukseen

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tulee yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan lapsiperheiden palvelujen kanssa edistää muunkielisten osallistumista varhaiskasvatukseen.

Neuvolan 3- ja 4-vuotismääräaikaistarkastusten yhteydessä perheille, joissa lapsi ei vielä ole varhaiskasvatuksen piirissä, jaetaan monikielinen esite varhaiskasvatuksesta.

Lapsen ja koko perheen hyvinvoinnin ja kehityksen arviointiin käytettävään Hyve 4 -keskustelurunkoon ja neuvolan tiedonsiirtolomakkeelle on lisätty monikielisiä lapsia varten kielen kehitykseen liittyviä kysymyksiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyönä on myös päivitetty Ota koppi -sivusto, joka on suunniteltu neuvolan, varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen henkilökunnalle kielitietoisien pedagogisen toiminnan edistämiseen ja lapsen kielitaidon kehittämisen tueksi.

Tavoitteena on kaikkien lasten yhdenvertaiset edellytykset oppimiseen ja osallisuuteen sekä kielitietoisien toiminnan lisääminen.

Arviointikertomuksen kohta: Digitalisaatio ja sähköiset palvelut; digitaalisten asiointipalvelujen laatu

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että toimialojen ja kaupunginkanslia tulee

- edelleen tunnistaa palveluita, joita kaupunki voi tarjota ennen asiakkaan tekemään aloitetta silloin, kun kaupungilla on palvelutarve tiedossa
- kehittää palvelujen yhteentoimivuutta niiden tietojen osalta, jotka asiakas on antanut tai jotka kaupungilla on muuta kautta käytössään
- kehittää digitaalisia palveluita siten, että asiakas voisi hoitaa asiansa alusta loppuun saman palvelukanavan kautta
- säilyttää perinteiset palvelut digitaalisten palveluiden rinnalla palvelujen yhdenvertaisen saavutettavuuden varmistamiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii jatkuvasti tunnistamaan palveluja, joita se voi tarjota asiakkaille, mutta toistaiseksi tietosuojalainsäädäntö ja toimialan toimintaa sääntelevä lainsäädäntö eivät ole mahdollistaneet toimialalla olevan yksittäisiä asiakkaita koskevan tiedon hyödyntämistä ennakoivien palvelujen toteuttamiseen. Tätä kuitenkin pyritään aktiivisesti edistämään esimerkiksi terveyshyötyarviota kehittämällä.

Sosiaali- ja terveystoimialalla lainsäädäntö sääntelee voimakkaasti tietojen yhdistelyä eri lähteistä ja käyttötarkoituksissa. Toimiala selvittää yhdessä muun muassa kaupunginkanslian ja HUSin kanssa mahdollisuuksia hyödyntää esimerkiksi asiakkaan itse keräämää terveysdataa terveyshyötyarvion yhteydessä.

Sosiaali- ja terveystoimialalla asiakkaan asiointi sähköisissä palveluissa on jo nyt vähintään tyydyttävällä tasolla. Tilanne paranee entuude-

taan, kun Maisa-portaali otetaan käyttöön helsinkiläisten osalta huhtikuussa 2021 Apotin käyttöönoton yhteydessä.

Sosiaali- ja terveystoimiala on koko ajan varmistanut, että perinteiset palvelut säilyvät ja digitaalisten palvelujen lisääminen niille asiakkaille, jotka voivat niitä käyttää, mahdollistavat lisääntyvästi asiakkaiden kohtaamisen fyysisesti niiden osalta, jotka eivät voi tai halua käyttää digitaalisia palveluja.

Arviointikertomuksen kohta: Digitalisaatio ja sähköiset palvelut; terveydenhuollon sähköiset asiointipalvelut

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- mahdollistaa perinteisten palvelukanavien käyttö jatkossakin eri asiakasryhmien yhdenvertaisuuden toteutumisen varmistamiseksi

- huomioida paremmin käyttäjien erilaiset vammat ja rajoitteet sähköisissä asiointipalveluissa

- kiinnittää enemmän huomiota sähköisten asiointipalvelujen löydettävyyteen kaupungin verkkosivuilta

- turvata sähköisten asiointipalvelujen saavutettavuus suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä tavoitella asiointipalvelujen selkokielisyyttä.

Sosiaali- ja terveystoimiala varmistaa jatkossakin, että perinteiset palvelut säilyvät digitaalisten rinnalla. Digitaalisten palvelujen lisääminen niille asiakkaille, jotka voivat ja haluavat niitä käyttää, mahdollistavat lisääntyvästi asiakkaiden kohtaamisen fyysisesti niiden osalta, jotka eivät voi tai halua käyttää digitaalisia palveluja.

Tällä hetkellä sähköisten palvelujen saavutettavuus ei ole hyväksyttävällä tasolla suuressa osassa palveluja. Palvelujen osalta on tehty laaja saavutettavuuskartoitus ja korjaavat toimenpiteet ovat meneillään. Maisa-portaalin käyttöönotto keväällä 2021 parantaa selvästi tilannetta nykyiseen verrattuna. Sähköinen palvelu ei voi koskaan olla ainoa vaihtoehto sellaiselle henkilölle, jonka vammat ja rajoitteet estävät niiden käyttämisen. Rinnalla on aina tarjottava myös muita palvelumuotoja. Palveluja kehitettäessä huomioidaan erilaiset rajoitteet, mutta tietosuojan liittyvät rajoitteet estävät monien kehitystä nopeuttavien kokonaisuuksien hyödyntämistä. Käytettävyyssparannukset tietoturvallisesti onnistuvatkin siksi vain oman kehitystyön kautta.

Sähköisten palvelujen löydettävyyteen kiinnitetään huomiota. Kaupunki uudistaa digitaalisia palveluja ja laatii muun muassa digikanavalinjaukset. Sosiaali- ja terveystoimialan osalta palvelujen löydettävyyttä para-

nee oleellisesti Maisa-portaalin käyttöönoton myötä. Sähköisten asiointipalvelujen saatavuus suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi samoin kuin selkokielisyys turvataan Maisa-portaalissa, mutta asiaan kiinnitetään huomiota myös kaupungin viestintäportaalissa ja muussa asiointissa ja uusien palvelujen käyttöönotoissa ennen Maisaa.

Osa sähköisten palveluiden kehityksestä on kansallisissa käsissä (OmaOlo) ja kielivalikoiman kehitystarve on tunnistettu. Esimerkiksi korona-oirearviosta saatiin nopeasti myös englanninkielinen versio. OmaOlon laajempi englanninkielinen palveluvalikoima tulee käyttöön vuoden 2020 aikana. Terveys- ja päihdepalvelun omissa digipalveluissa kielivalikoiman laajentaminen on myös tärkeää. Huomioitavia kieliä ovat ruotsin ja englannin lisäksi myös muut vieraat kielet, kuten somali ja arabia. Tavoite on löytää tietoturvalliset käännöspalvelut jatkuvasti muokkautuvassa digitaalisessa sisällössä.

Terveys- ja päihdepalveluissa otettiin käyttöön marraskuussa 2019 chatbot, joka osaltaan edesauttaa sähköisten palvelujen ketterää löytymistä, ohjaa potilasta oikeisiin palveluihin ja myös vastaa suoraan osaan potilaan kysymyksistä. Chatbot on ollut vuoden 2020 alusta kaikkien terveysasemapalvelujen sivuilla tarjolla asiakkaille. Chatbottiin on rakennettu sisältöä ja ohjausta muun muassa suun terveydenhuollon ja psykiatria- ja päihdepalvelujen osalta.

Koronaepidemian yhteydessä kyseinen chatbot nostettiin kaupungin etusivulle. Tämä toimii hyvänä benchmarkina tulevalle kehitykselle. Tiedon löydettävyyys ja yhteneväisyys ovat tärkeä asia terveys- ja päihdepalveluille.

Arviointikertomuksen kohta: Terveyttä ja hyvinvointia palveluista; vanhusten ympärivuorokautisen hoidon laadunvalvonta

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee laatia yhdessä vanhusneuvoston kanssa vuosittain arviointi iäkkäiden sosiaalipalveluiden riittävydestä ja laadusta kaupungin päätöksenteon, taloussuunnittelun ja hyvinvointiraportoinnin tueksi sekä varata nykyistä enemmän resursseja toimintayksiköiden omavalvonnan tukemiseen, seurantaan ja kehittämiseen.

Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelma sisältää kokonaisuuden ikääntyneiden toimintakyvyn ja osallisuuden vahvistamisesta. Kokonaisuus on Stadin ikäohjelma, joka on kaupungin lakisääteinen suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 5 §). Vanhusneuvosto on mukana kaupungin hyvinvointisuunnitelman ja Stadin ikäohjelman laadinnassa ja seurannassa.

Tämän valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaan sisältyvän Stadin ikäohjelman avulla edistetään ikääntyneiden toimintakykyä ja osallisuutta kuuden tavoitteen ja 33 toimenpiteen avulla. Yhtenä kuudesta tavoitteesta on parantaa ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen laatua ja pyrkimys huomioida entistä paremmin ikääntyneiden tarpeet palvelutuotannossa. Tavoitteen toteutumista seurataan muun muassa myönteisellä asiakaskokemuksella terveys- ja sosiaalipalveluissa, ja toisaalta riittävästi vanhusten kotihoitoa tai muita vanhusten palveluja saaneita heidän osuuden seurannalla (THL:n FinSote).

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut seuraa itse palvelujen riittävyttä muun muassa seuraamalla palvelujen piiriin pääsyn odotusaikoja. Ympäri vuorokautiseen hoivaan odotusajan mediaani oli 36 vuorokautta vuonna 2019. Suomen kuuden suurimman kaupungin Kuusikkoraportista käy ilmi, että Helsingissä ympärivuorokautisen hoivan piirissä on saman verran kaupungin asukkaita kuin Vantaalla ja Espoossa. Palvelujen laatua seurataan muun muassa omavalvonnalla, RAI-mittareiden tuloksia tarkastelemalla, asiakastytyväisyyskyselyillä sekä valvontaviranomaisten seurannoilla. Palvelujen riittävydestä, laadusta ja tyytyväisyydestä palvelujen sisältöön kertyy tietoa myös ikääntyneiden neuvontapalvelun, Seniori-infon, neljännesvuosittain julkaistavasta raportista asiakkaiden yhteydenottojen määristä ja sisällöistä.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut on katsonut, että edellä kuvatut palvelun laadun ja määrän seurannat ovat riittäviä. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut katsoo myös, että vanhusneuvosto osallistuessaan hyvinvointisuunnitelman ja Stadin ikäohjelman laadintaan ja seurantaan, saa riittävästi tietoa vanhuspalvelujen laadusta ja riittävydestä. Stadin ikäohjelman toteutumista seurataan 33 seurantamittarin avulla. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja on vanhusneuvoston jäsen ja palvelukokonaisuuden edustajat osallistuvat myös pyydettyä vanhusneuvoston kokouksiin. Näin ollen ei ole tarpeen kehittää vanhusneuvostolle erillistä palvelun laadun ja määrän seurantaa, mutta vanhusneuvoston kanssa sovitaan vuosittainen yhteinen käsittelyaika Stadin ikäohjelmaan liittyvien tavoitteiden seurantamittareiden ja sairaala-, kuntoutus- ja hoiva palveluissa jo käytössä olevien seurantojen osalta Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) vuosiraportin ilmestyttyä.

Omavalvontasuunnitelman rakennetta voidaan käsitellä pyydettyä milloin vain.

Tavoitteena on, että omavalvonnan tilannekuva tullaan käsittelemään sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtoryhmässä. Koronaepidemian vuoksi aikataulu on siirtynyt suunnitellusta keväästä myöhemmäksi.

Arviointikertomuksen kohta: Terveyttä ja hyvinvointia palveluista; Suun terveydenhuollon saata-
vuus ja tuloksellisuus

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että sosiaali- ja terveystoimialan suun terveydenhuollossa tulee

- jatkaa kiireettömän ajanvarauksen yhteydensaannin ja aikojen saata-
vuuden ongelmien syiden selvittämistä ja tehdä selvityksen perusteella
tarvittavat toimet ongelmien ratkaisemiseksi

- varmistaa, että potilaiden hoitoon pääsystä saadaan luotettavat ja tar-
koituksenmukaiset tiedot

- jatkaa hammashoitoloiden laatuerojen syiden selvittämistä ja tehdä
selvityksen perusteella toimenpiteitä erojen vähentämiseksi.

Kiireettömään hoitoon pääsyn turvaaminen on Helsingin suun terveydenhuollon tärkeimpiä tavoitteita. Helsingin suun terveydenhuollon asiakasmäärät ovat kasvaneet. Kun tarkastellaan 20–60-vuotiaiden helsinkiläisen määrää väestössä ja Helsingin suun terveydenhuollon palveluissa vuosina 2006 ja 2017, todetaan, että tämän ikäinen väestö on lisääntynyt 11 prosenttia, mutta heitä on ollut hoidossa 28 prosenttia enemmän kuin vuonna 2006.

Väestö- ja potilasryh- mät	Vuosi 2006	Muutos 2006-2017	Muutos 2006-2017
	lkm	lkm	%
Väestö (20-60v.)	352 350	+38 100	+10 %
Kaikki potilaat	74 000	+20 500	+27,7 %

Nordic Healthcare Groupin (NHG) laskelmien mukaan Helsingin suun terveydenhuollon asiakasmäärät kasvavat noin 1,1 prosenttia vuodessa ja nousevat 67 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Yhtenä ratkaisuna on ollut resurssien lisääminen: yhteydensaannin ja hoitoon pääsyn turvaamiseksi henkilöstöpalveluyhtiö Seuresta on vuokrattu kuusi hammashoitajaa ja suun terveydenhuoltoon on saatu lisättyä kaksi vakanssia keskitettyyn ajanvaraukseen ja kymmenen vakanssia kliiniseen hoitoon vuonna 2019 sekä 16 vakanssia vuonna 2020.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyysi 4.7.2019 Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialalta selvitys- ja kuulemispyynnöllä selvitystä Lifecare-potilastietojärjestelmän toiminnasta sekä hoitoon pääsystä Helsingin suun terveydenhuoltoon. Päätöksessään 17.4.2020 aluehallintovirasto edellyttää välittömän yhteydensaannin lainmukaista toteuttamista: kiireettömän hoidon ajanvarauksen on oltava mahdollista koko suun terveydenhuollon ilmoitetun virka-ajan ja takaisinsoittoon on vastattava samana päivänä. Mikäli tilanne koronaepidemian aiheuttaman

poikkeustilanteen päätyttyä ei ole yllä kuvattu, aluehallintovirasto tulee harkitsemaan määräys- ja uhkasakkomenettelyä käynnistämistä.

Yhteydensaannin juurisyys on tunnistettu jo vuosi sitten. Haasteina ovat muun muassa vastaanottoaikojen riittävyys, ajanvarauksen toimiminen tiiminä, ajanvarauspuhelujen tarkempi sisällön analyysi, yhtenäinen johtamisrakenne hoitolaryhmien kanssa ja valmentavan johtamisen kehittäminen. Digitaalisia ja muita palvelukanavia ei myöskään ole vielä riittävästi korvaamaan perinteistä puhelimella toteutettua ajanvarausta. Suun terveydenhuollossa jatketaan määrätietoisesti johtamistoimenpiteitä niiden ratkaisemiseksi. Suun terveydenhuollossa on lisätty sähköistä ajanvaraamista sekä kiireellisen että kiireettömän hoidon aikojen suhteen. Sähköisen ajanvarauksen mahdollisuuksia on selvitettävä myös Apotissa. Asiakassegmentointia on selkiytettävä, jotta asiakkaille pystytään tarjoamaan sujuvat hoitopolut tarpeenmukaiseen hoitoon.

Suun terveydenhuollon tavoitteet vuodelle 2020 on laadittu vuorovai-
kutteisesti esihenkilötiimien kanssa ja niitä ovat hoidon saatavuus, hoi-
don laatu ja vaikuttavuus, johtaminen, moniammatillinen yhteistyö ja
viestintä.

Suun terveydenhuollossa on nimetty vuodelle 2020 kärkihankkeet, joilla turvataan hoidon parempaa saatavuutta, kavennetaan väestön terveys- ja hyvinvointieroja ja hillitään suun terveydenhuollon palvelujen kustannusten kasvua sekä järjestetään ja tuotetaan vaikuttavia suun terveydenhuollon palveluja, joihin asiakkaat ovat tyytyväisiä ja jotka henkilöstö kokee merkityksellisinä. Vuoden 2020 kärkihankkeet ovat

- Apotin käyttöönottoon valmistautuminen
- Fiksu hoitola: tarkoituksena on luoda nykyistä laadukkaampi ja vaikuttavampi suun terveydenhuollon palvelujen tuottamismalli kasvattamatta kokonaiskustannuksia
- Haartmaninkatu 1: HUSin, Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston yhteisen suu- ja hammaskeskuksen vahvuutena on moniammatillisten tiimien laajan osaamisen ja monipuolisten palvelujen hyvä saatavuus asiakkaiden hoidontarpeen mukaisesti
- Oikomishoidon uudistaminen OHJUS: yhtenevät oikomishoidon käytännöt, henkilöstömitoitus, tiimien rakenne ja sijoittuminen hammashoitolaverkossa sekä oikomishoidon johtaminen
- Palvelusetelitoiminnan kehittäminen: uudet kokonaishoidon ja oikomishoidon palvelusetelit, uusi palveluseteliportaali Effector ja palveluseteliprosessin kehittäminen

- Terveys- ja hyvinvointikeskus-, perhekeskus- ja seniorikeskustoimintamallit ovat yhteistä työtämme
- Henkilöstöressurssien ja osaamisen proaktiivinen suunnittelu
- Hyvinvoivat työyhteisöt ja huipputiimit.

Suun terveydenhuollossa on käytössä useita tuotantotapoja hoidon saatavuuden turvaamiseksi. Oman henkilökunnan työpanoksen ohella (85 %) käytössä ovat ostopalvelut, palvelusetelit ja kiireettömän hoidon palveluhankinta, joita hankitaan täydentämään omaa palvelutuotantoa ja vastaamaan väestön suun terveydenhuollon palvelujen kysyntään kuitenkin siten, että oman henkilökunnan korkealaatuinen osaaminen kaikilla hammaslääketieteen osa-alueilla varmistetaan. Suun terveydenhuollon eri tuotantotapojen kokonaissuunnittelun yhtenä lähtökohdiana on ollut lisätä potilaan valinnanvapautta ja samalla turvata potilaiden kokonaisuhoito välttämällä hoidon pirstaloitumista.

Terveydenhuoltolain mukainen hoitoon pääsyn seuranta

Hoitoon pääsyn seurannan edellytyksenä on toimiva tietojärjestelmä. Terveydenhuoltolain mukaisia tietoja kiireettömään hoitoon pääsystä Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL:lle), valvoville viranomaisille, Helsingin kaupungin sisäiselle tarkastukselle ja sosiaali- ja terveystalouden kautta kaupunginvaltuustolle ei edelleenkään pystytä raportoimaan, ja näille tahoille joudutaan selvittämään säännöllisin väliajoin syitä tähän. Helsingin suun terveydenhuollon sitovaksi toiminnalliseksi tavoitteeksi on määritelty, että suun terveydenhuollon kaikkien asiakkaiden kiireetön hoito on käynnistynyt 90 vuorokauden kuluessa hoidon tarpeen arviosta, jota ei siis pystytä raportoimaan.

THL:ään siirtyvissä tiedoissa hoitoketjuja on jäänyt auki vuosina 2018 ja 2019 johtuen Lifecare-potilastietojärjestelmässä olleesta ohjelmavirheestä. Ongelma on jatkunut Lifecaren käyttöä alkaen.

Lifecare-version 14.06.02 version myötä hoidon tarpeen arvio (HTA) on tehty kaikille potilaille. Tässäkin Lifecare-versiossa on edelleen todettu jäävän hoitoketjuja sulkeutumatta tilanteissa, joissa hoidontarpeen arvio tehdään yli organisaatorajojen lähipalveluista keskitettyihin palveluihin ja toisinpäin.

Ongelman korjaamisesta (avoimien hoitoketjujen sulkemisesta) on tehty tukipyyntö jo 28.6.2019, mutta korjaaminen on edelleenkin kesken. THL:n raporteissa näkyy yhä virheelliset tiedot Helsingin suun terveydenhuollon aikuispotilaiden kiireettömään hoitoon pääsystä. Tieto Oyj on toimittamassa Helsingin suun terveydenhuollon tukipyyntöön liittyen puutteellisten ketjujen sulkemisesta ja vastauksen, joka tulee sisältä-

mään Tiedon tekemän analyysin hoidon toteutumisesta, vaikka hoitoketjuja olisikin jäänyt auki. Tätä listausta voidaan käyttää viranomaisen suuntaan osoituksena hoidon toteutumisesta. Listauksessa on tieto per hoitoketju: mitkä tapahtumat (yhteydenotto, hoidontarpeen arvio, käynti) löytyvät tietokannasta ja löytyykö potilaalle tämän jälkeen ajanvaurasta ja käyntitilastoa. Näistä tiedoista voidaan päätellä, että hoitoa on saatu, vaikka hoitoketju olisi jäänyt auki. Vialliset ketjut voidaan sulkea vuoden 2019 osalta kesäkuussa 2020.

Apotin myötä tullaan saamaan luotettavampaa tietoa hoitoon pääsystä. Yhtenäiset hoidon tarpeen arvioinnin kriteerit ja kirjaamiskäytännöt tulevat olemaan hoitoon pääsyn seurannan perusta jatkossakin.

Suun terveydenhuollon tuloksellisuus

Tarkastuslautakunta toteaa, että suun terveydenhuollon tuloksellisuus on parantunut erityisesti laadun näkökulmasta. Hoidon laadusta saatu asiakaspalaute ja laatumittareilla mitattu laatu ovat kansallisesti vertailun hyvää tasoa ja ne ovat myös kehittyneet viime vuosina parempaan suuntaan. Laatu vaihtelee kuitenkin paljon hoitoloiden välillä.

Hoitoloiden laadun vaihtelun syitä tulee edelleen selvittää. Osa vaihtelusta voi liittyä hammashoitoloiden erilaisiin asiakassegmentteihin ja alueiden sosioekonomisiin eroihin. Sosioekonomisesti heikoilla alueilla perheiden ja yksilöiden voimavarat ja omahoidon taso eivät mahdollista parasta saavutettavissa olevaa suun terveyttä. Joidenkin alueiden väestö hyötyisi positiivisesta erityiskohtelusta ja terveyden edistämisen resurssien kohdentamisesta väestö-, kohderyhmä- ja yksilötasolla.

Suun terveydenhuollon tärkeimmiksi henkilöstötuottavuuden ajureiksi on tunnistettu onnistumisen mahdollistava johtaminen, yhteistyön vahvistaminen ja palvelustrategian kirkastaminen.

Arviointikertomuksen kohta: Terveyttä ja hyvinvointia palveluista; yhteistyö ja moniammatillisuus perhekeskuksissa

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee lisätä aikuisten psykiatria- ja päihdepalvelujen ja perhekeskusten välistä yhteistyötä sekä vahvistaa maahanmuuttajien palveluita perhekeskuksissa.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa ammattilaisten välistä yhteistyötä tarkasteltiin erityisesti perhekeskuksiin keskitetyissä palveluissa, mutta myös perhekeskusten ja muiden perheen tai lapsen kannalta olennaisten palvelujen välillä.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa todetusta poiketen perhekeskuksia oli vuonna 2016 suunnitteilla kuusi, joista helmikuuhun 2020 mennessä on avattu Kallion, Vuosaaren ja Itäkadun perhekeskukset. Vuoden 2019 lopussa kaikkien kuuden perhekeskuksen alueelle perustettiin moniammatilliset esihenkilöverkostot sekä lisäksi ruotsinkielisten palvelujen kehittämisverkosto.

Perhekeskuksen moniammatillinen työ toteutuu laajasti ottaen ammattilaisten tekemässä asiakastyössä raportissa mainittujen neuvolatiimi- ja lapsiperheiden palvelutarpeen arviointi ja tuki -toimintamallien ohella. Perhekeskustoimintamallin sisäisten toimijoiden kesken konsultaatiot ja yhteistyö ovat kehittyneet sujuvammaksi. Muiden yhteistyökumppaneiden, kuten aikuisten psykiatria- ja päihdepalvelujen kanssa, se vaatii vielä hiomista.

Moniammatillisen yhteistyön kehittämistä psykiatria- ja päihdepalvelujen kanssa on tehty lapsiperheiden palvelutarpeen arviointi ja tuki -palvelun kehittämisen yhteydessä. Työryhmässä työskentelee psykiatria- ja päihdepalveluista sairaanhoitaja, jonka roolina on tunnistaa palvelutarpeen arvioinnin aikana perheen aikuisten mahdollisia psykiatria- ja päihdepalvelujen tarpeita, antaa välitöntä tukea sekä ohjata tarvittaessa oikean palvelun piiriin. Tämä asiantuntemus on koettu erittäin merkittäväksi työryhmässä ja tärkeäksi linkiksi psykiatria- ja päihdepalveluihin. Toimintamalli varmistaa tiiviin asiakaslähtöisen yhteistyön. Ajoittaista vaikeutta on ollut psykiatristen sairaanhoitajien rekrytoinnissa ja tiedonkulussa psykiatria- ja päihdepalvelujen ja lastensuojelun välillä. Näiden ongelmien välttämiseksi on keväällä 2020 sovittu selkeät yhteistyörakenteet lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen ja psykiatria- ja päihdepalveluiden alueellisten esihenkilöiden välille.

Lastensuojelulla ja psykiatria- ja päihdepalveluilla on säännölliset yhteiset johdon kokoukset ja yhteistyön rakenteet. Keväällä 2020 on päivitetty lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen, lastensuojelun ja psykiatria- ja päihdepalveluiden yhteistyöohje. Yhteistyöohjeessa kuvataan kaupunkitasoisesti toimintamallit muun muassa tilanteisiin, joissa havaitaan vanhemman päihde- tai mielenterveysongelma. Yhteistyönä on keväällä 2020 käynnistetty muun muassa päihteitä käyttävien perheiden kuntoutuksen yhteinen kehittämisprojekti. Lisäksi on järjestetty yhteisiä koulutuksia henkilöstölle.

Itäkadun perhekeskuksen sosiaalisen raportoinnin hankkeessa on kartoitettu perhekeskuksen sekä psykiatria- ja päihdepalvelujen yhteistyötarpeita ja hiottu yhteistyömalleja. Konsultaatiokäytäntöjä on todettu alikäytetyiksi ja niiden markkinointia ja käyttöönottoa on lisätty. Jatkossa kyseessä olevia käytäntöjä ja malleja on tärkeä levittää myös muihin perhekeskuksiin.

Vuonna 2019 on aloitettu lasten ja nuorten matalan kynnyksen perustason mielenterveyspalveluketjujen kehittäminen yhteistyössä HUSin ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialojen kanssa. Masentuneen äidin hoitopolku on laadittu yhteistyössä perhe- ja sosiaalipalvelujen, terveys- ja päihdepalvelujen sekä HUSin kanssa. Moniammatillista yhteistyötä parannetaan myös lähisuhdeväkivalta sekä päihteet ja riippuvuudet lapsiperheessä - palveluketjukehittämisen myötä sisältäen maahanmuuttajataustaisten lasten ja perheiden palvelut.

Maahanmuuttajataustaiset perheet käyttävät samaa palvelujärjestelmää kuin kantaväestökin. Maahanmuuttajataustaiset perheet ovat väestöosuuteensa nähden yliedustettuina erityispalveluissa ja on tärkeä lisätä varhaista tukea kyseiselle väestöryhmälle. Järjestötoimintaa vahvistetaan perhekeskuksissa huomioiden maahanmuuttajataustaisten asukkaiden tarpeet. Perhe- ja sosiaalipalveluissa aloittaa tähän työhön osoitettu järjestökoordinaattori. Tulkkipalvelujen käyttöä jatketaan. Perhe- ja sosiaalipalveluissa on aloitettu myönteisen erityiskohtelun rahoituksen käyttö ja sen kohdennuksen kriteerinä on muun muassa maahanmuuttajataustaisen väestön osuus perhekeskusalueella.

Hallitusohjelmaan liittyvässä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeessa painotetaan kansalliseen mielenterveysstrategiaan liittyen matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen saatavuuden parantamista sekä moniammatillisen yhteistyön ja integraation kehittämistä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Jatkokehitystä tullaan tekemään näitä linjauksia noudattaen."

Käsittely

19.05.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä Juha Jolkkonen joutui poistumaan kokouksesta kesken tämän asian käsittelyn ja terveys- ja päihdepalvelujen johtaja Leena Turpeinen siirtyi hänen tilalleen esittelijäksi.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: Kohdasta "Onko päätöksenteko nopeutunut?" poistetaan kaksi ensimmäistä virkettä.

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Vastaehdotus 2:

Jäsen Hannu Tuominen: Esitän kohdan "Ovatko valmistelu ja päätöksenteko säilyneet selkeästi erillään?" jälkimmäisen kappaleen poistamista.

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Hannu Tuominen: Esitän kohdan "Onko päätöksenteko nopeutunut?" kahden viimeisen virkkeen korvaamista lauseella "Kaupungin tasolla onkin syytä harkita, miten aloitteiden käsittelyä voidaan tehostaa ja sujuvoittaa valtuutettujen aloiteoikeutta kuitenkin vaarantamatta."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 13

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Alekski Niskanen, Reko Ravela, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 13 - 0.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 14.05.2020 § 88

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon tarkastuslautakunnan lausuntopyyntöön koskien suurten liikennehankkeiden toteuttamista:

Liikenneliikelaitos (HKL) on esittänyt tarkastuslautakunnan 1. toimikunnalle marraskuussa 2019 näkemyksensä Helsingissä toteutettujen ja työn alla olevien suurten investointihankkeidensa kustannusten muodostumisesta. HKL toteaa, että suunnitelmien tarkkuustason nostaminen parantaa yleensä niiden perusteella laadittujen kustannusarvioiden luotettavuutta. Tärkeää on myös ymmärtää eri suunnitelmatasojen sisältämien epävarmuuksien suuruudet suurten liikennehankkeiden kustannus- ja aikatauluarvioissa. Tavoiteltavaa olisi, että päätöksenteon yhteydessä pystytään kuvaamaan toimielimille ja luottamushenkilöille riittävällä tarkkuudella kyseisen hankkeen suunnitelmien valmius ja niiden sisältämien kustannus- ja aikatauluarvion epävarmuustaso.

Suunnittelun tarkkuuden nostaminen ei ole kuitenkaan kaikissa tilanteissa tarkoituksenmukaista, vaikka näin saadaankin päätöksenteon tueksi luotettavampia kustannusarvioita, koska myös suunnittelun kustannukset ovat suurissa hankkeissa huomattavia. Suunnittelun tarkkuuden nostaminen ei aina täysimittaisesti lisää kustannusarvioiden luotettavuutta suhteessa käytettyyn aikaan ja suunnitteluun kuluneisiin kustannuksiin. Mikäli hanke ei siirtyisikään viivytyksettä toteutukseen, olisi huomattavan rahasumman sitominen suunnitteluun tällöin vaikeammin perusteltavissa. Lisäksi HKL toteaa, että tällä hetkellä ei ole olemassa luotettavaa ja todistettua tietoa eri suunnitelmatasojen kustannusarvioiden luotettavuuksista. Myös kaupunkiyhteinen näkemys eri suunnitelmatasojen sisällöstä kustannusarvion luotettavuuden suhteen puuttuu.

HKL osallistuu kaupunkiympäristön toimialan kehityshankkeeseen, jossa tarkennetaan ohjetta liikennehankkeen yleissuunnitteluvaiheen sisällöstä. Ohjeeseen lisätään yhteisesti käyttöön otettavat eri suunnittelutasojen yhtenäiset kuvaukset. Tämä parantaa eri suunnitelmatar-kuuksien perusteella laadittujen kustannus- ja aikatauluarvioiden luotettavuutta ja mahdollistaa niiden arvioimisen päätöksenteossa. Menettelymallin avulla pystytään hankkeiden eri suunnitteluvaiheiden kusan-

09.12.2020

nusarvioita vertaamaan toteutuneisiin kustannuksiin ja aikatauluun. Ajan kanssa saadaan kehitettyä tilastotietoa eri suunnitteluvaiheiden epätarkkuuksista ja edelleen kehitettyä mallia.

HKL kehittää toimintaansa suurten investointihankkeiden (esim. pika-raitiotiehankkeiden) osalta siten, että päätöksenteon yhteydessä pystytään arvioimaan ja päättämään hankkeeseen liittyvästä suunnittelutarkkuuden epävarmuudesta. Hankkeiden kustannus- ja aikatauluriskien hallinta kaikissa suunnittelun ja päätöksenteon vaiheissa tuodaan selkeästi esille tulevien hankkeiden kohdalla. Näillä toimilla parannetaan suurten liikennehankkeiden pysymistä päätetyissä budjetissa ja aikataulussa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ari Päivärinta, talouspalvelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 356

Kustaankartanon palvelukeskuksen rakennusten luovutus apporttisijoituksena Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle

HEL 2020-009616 T 02 07 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti luovuttaa Kustaankartanon palvelukeskuksen rakennukset F, G ja H vastikkeettomana apporttisijoituksena Helsingin kaupungin asunnot Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kartta
- 2 Sote toimialan lausunto Kustaankartanon apportti

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Helsingin kaupungin asunnot Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennusten siirtäminen

Ikääntyvän väestön palveluiden rakenneuudistuksen tavoitteena on asiakkaiden tarpeiden mukainen hoito, omaishoidon, palveluasumisen ja kotihoidon vahvistaminen sekä laitoshoidon vähentäminen ja siirtäminen vaiheittain pääosin palveluasumiseen.

Helsingin kaupungin tavoitteena on toiminnallisista ja taloudellisista syistä keskittää asuntovarallisuuttaan Helsingin kaupungin asunnot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Oy:öön (HEKA). Mainitussa keskittämistarkoituksessa ja kaupungin toimintojen yhtenäistämiseksi on tarkoituksenmukaista siirtää Helsingin kaupungin omistamat Kustaankartanon palvelukeskuksen rakennukset F, G, ja H Helsingin kaupungin asunnot Oy:n omistukseen. Siirto mahdollistaa rakennusten omistuksen, päätöksenteon, toiminnan, talouden ja rahoituksen järjestämisen entistä tarkoituksenmukaisemmin.

Kustaankartanon palvelukeskuksen rakennukset D ja E siirtyivät ap-portteina Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnoille 31.12.2012. Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnot sulautui HEKA:an 31.12.2014. Rakennukset D ja E on peruskorjattu vuosina 2014–2017. Rakennusten kuumuminen yhdelle omistajalle selkeyttää kohteen ylläpitoa ja sellaisten korjausten tekemistä, jotka koskevat koko Kustaankartanon palvelukeskuksen aluetta.

Luovutettavat rakennukset ovat peruskorjauksen tarpeessa. HEKA:lla on mahdollisuus ARA-rahoitukseen niiden tarvitsemien korjausten osalta. Lisäksi HEKA on oikeutettu arvonnisäveron palautuksiin. Tilat tullaan vuokraamaan sosiaali- ja terveystoimialle. Tilojen tuleva käyttö tulee olemaan sote- ja asuinkäyttöä. HEKA:n organisaatiolla on hoidossaan monia vanhusten asumisen ja palvelujen käytössä olevia kiinteistöjä ja organisaatiossa on paljon ammattitaitoa tämän tyyppisten kiinteistöjen ylläpitoon, yhteistyöhön sosiaali- ja terveystoimialan kanssa sekä rakennusten käyttäjien erityistarpeisiin.

Apporttina siirrettävä omaisuus

Helsingin kaupunki omistaa Kustaankartanon palvelukeskukseen kuuluvat rakennukset F, G ja H. Rakennukset sijaitsevat Oulunkylän Patolassa osoitteessa Oltermannintie 32 (tontti 91-28-169-5). Rakennus F on valmistunut vuonna 1953, sen pinta-ala on 3 641 m² ja rakennustunnus 103402388W. Rakennus G on valmistunut vuonna 1955, sen pinta-ala on 3 456 m² ja rakennustunnus 103402389X. Rakennus H on valmistunut vuonna 1954, sen pinta-ala on 3 427 m² ja rakennustunnus 103402390Y.

Sijaintikartta on liitteenä 1.

Rakennusten yhteisarvo on noin 5,8 miljoonaa euroa. Arvosta on saatu ulkopuolisen arvioitsijan antama arviokirja. Tontti, jolla rakennukset sijaitsevat, tullaan vuokraamaan rakennusten luovutuksen yhteydessä HEKA:lle ARA-perusteisesti. Arviokirja on oheismateriaalissa.

Helsingin kaupunki omistaa HEKA:n koko osakekannan. Rakennusten siirto tehdään vastikkeettomana apporttisijoituksena yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Valtiontukea koskeva arviointi

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kustaankartanon palvelukeskuksen rakennusten luovutuksen valmistelun yhteydessä on arvioitu, sisältyykö apporttiin SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea. Julkisyhteisöjen toteuttamat taloudelliset transaktiot eivät anna etua, eivätkä näin ollen ole valtiontukea, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 74). HEKA ei saa luovutuksesta SEUT 107(1) mukaista valtiontukea, koska luovutuksen ehdot ovat markkinaehtojen mukaisia.

Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto

Sosiaali- ja terveystoimiala 23.10.2020 antamallaan lausunnolla puoltanut rakennusten siirtoa. Lausunto on liitteenä 2.

Toimivalta ja päätöksen täytäntöönpano

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 11 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginvaltuusto päättää luovuttaa kaupungin irtainta omaisuutta, kun omaisuuden arvo ylittää 5 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä tehdä Kustaankartanon palvelukeskuksen rakennusten F, G ja H luovutus vastikkeettomana apporttisijoituksena Helsingin kaupungin asunnot Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon sekä oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun sopimukset ja toiminnanohjaustiimin tiimipäällikön allekirjoittamaan omaisuuden siirtoa koskevat asiakirjat.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kartta

2 Sote toimialan lausunto Kustaankartanon apporti

Oheismateriaali

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Helsingin kaupungin asunnot Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 832

HEL 2020-009616 T 02 07 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää luovuttaa Kustaankartanon palvelukeskuk-
sen rakennukset F, G ja H vastikkeettomana apporttisijoituksena Hel-
singin kaupungin asunnot Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman ra-
hastoon.

Käsittely

30.11.2020 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 490

HEL 2020-009616 T 02 07 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunkiympäristölautakunta oikeutettaisiin luovuttamaan Kustaankartanon palvelukeskuksen rakennukset F, G ja H apporttinaisuutena Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle (Heka).

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ismo Aalto, diplomi-insinööri, puhelin: 310 40356
ismo.aalto(a)hel.fi

§ 357

Stadin ammatti- ja aikuisopiston Myllypuron kampuksen hankesuunnitelma

HEL 2020-005494 T 02 08 03 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Stadin ammatti- ja aikuisopiston Myllypuron kampuksen 3.9.2020 päivätyn elinkaarihankkeen hankesuunnitelman mukaiset tilat siten, että hankkeen laajuus on noin 10 350 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 48 044 000 euroa heinäkuun 2020 kustannustasossa sekä siten, että uudisrakennus tulee Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen omistukseen ja että yhtiön uudisrakennusta koskeva osakekanta merkitään Helsingin kaupungin omistukseen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Hankesuunnitelma koskee Stadin ammatti- ja aikuisopiston rakennus- ja talotekniikka-alojen uudisrakennuksena toteutettavaa oppilaitosta. Oppilaitos tulee sijoittumaan Myllypuroon Kehä I:n varteen osoitteen Runokylänkatu 2. Uudisrakennus korvaa Vuokkiniementien, Abraham Wetterintien ja Sturenkadun toimipisteiden rakennus- ja talotekniikka-alojen tällä hetkellä käytössä olevat tilat.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt tarveselvityksen 26.6.2020 ja antanut hankkeesta puoltavan lausunnon 24.11.2020.

Hankkeesta on laadittu 3.9.2020 päivätty hankesuunnitelma kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Hanke toteutetaan elinkaarihankkeena kilpailullisella neuvottelumenettelyllä. Kustannusarvio ja arvioitu kokonaislaajuus perustuvat tavoitteelliseen tilaohjelmaan. Hankkeesta ei ole laadittu vielä viite-

suunnitelmia, vaan parhaillaan on käynnissä neuvotteluvaihe, jonka jälkeen tarjoajat jättävät lopulliset tarjouksensa.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Hankesuunnitelman liitteet ovat liitteenä 2.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tarpeellisuus

Rakennus- ja talotekniikka-alojen koulutusta annetaan tällä hetkellä kolmessa eri toimipisteessä. Nykyiset tilat ovat huonokuntoiset eivätkä ne täytä koulutuksen asettamia toiminnallisia vaatimuksia. Uudisrakennus korvaa Vuokkiniementien, Abraham Wetterintien ja Sturenkadun toimipisteet.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa annetaan usean alan ammatillista koulutusta. Rakennus- ja talotekniikka-alojen toimipisteen laajuudessa on huomioitu koko Stadin ammatti- ja aikuisopiston pitkän tähtäimen kehitys. Hanke vastaa vuonna 2018 laadittua Stadin ammatti- ja aikuisopiston tilankäytön suunnitelmaa vuosille 2018–2028. Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Stadin ammatti- ja aikuisopiston rakennus- ja talotekniikka-alojen koulutus keskitetään kokonaisuudessaan tulevaan uudisrakennukseen. Stadin ammatti- ja aikuisopisto yhdessä Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa muodostavat kampuksen, jolla opiskelijat koulutautuvat talotekniikan ja rakennusalan ammattilaisiksi yhteistyössä toistensa ja alan yritysten kanssa.

Hankeen sijoittuminen

Stadin ammatti- ja aikuisopiston rakennus- ja talotekniikka-alojen kampus toteutetaan Myllypuroon osoitteeseen Runokylänkatu 2.

Oppilaitoksen sijoittaminen Myllypuroon perustuu Helsingin strategiaohjelman kirjaukseen 2017, jonka mukaan Helsingissä panostetaan fyysisiin oppimisympäristöihin, jotka edistävät työelämässä ja tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen oppimista. Myllypuroon ammattikorkeakoulu Metropolian yhteyteen muodostetaan kansainvälisesti kiinnostava rakennusalan kampus, jossa koulutetaan ammattikorkeakoulutason ja toisen asteen ammattilaisia.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinta -palvelu on tutkinut alueen kaavoittajan esittämää kolmea eri tonttivalittoa oppilaitoksen sijoittumiselle. Yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kaavoituksen sekä kaupunginkanslian alueprojektin kanssa

rakennuspaikaksi valikoitui kortteli 45584. Kortteli sijaitsee Kehä I:n koillispuolella, Lallukantien ja Kehä I:n risteyksessä.

Sijoitusratkaisun perusteina painoivat muun muassa Metropolian ammattikorkeakoulun läheisyys ja yhteys Metropolian kampukselle kevyen liikenteen väylää pitkin Kehä I:n ali. Lisäksi sijoitusratkaisu on mahdollinen kaavasta poikkeamalla, kaavamuutosta ei tontille tarvita. Lisäksi tontti on rakentamistalouden kannalta edullinen verrattuna muihin esitettyihin vaihtoehtoihin.

Elinkaarihankemalli

Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti tavoitteena on kiinteistökan-
nan laadun parantaminen, laaturiskien hallinnan parantaminen mm.
elinkaarimallilla ja sisäilmaongelmien vähentämisen ohella tilatehok-
kuuden edistäminen.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston kampus on Helsingin neljäs elinkaari-
mallilla toteutettava hanke. Hankkeen toteuttaja eli palveluntuottaja
vastaa rakennuksen suunnittelun, rakentamisen ja 20 vuoden ylläpito-
palvelun toteuttamisesta. Sopimuskausi jakautuu investointijaksoon ja
palvelujaksoon. Tilaaja vastaa rakentamisen rahoituksesta ja maksaa
palveluntuottajalle palvelumaksua, jonka määrä perustuu kohteen tilo-
jen käytettävyyteen ja palvelutasoon.

Palveluntuottaja suunnittelee ja toteuttaa kohteeseen ratkaisuja, joiden
avulla taataan kohteen käytettävyys asetettujen tavoitteiden mukaisesti
kustannustehokkaasti. Palveluntuottaja vastaa siitä, että kohteen kunto,
olosuhteet ja tekninen jäännösarvo ovat palvelusopimuksen mukaiset
20 vuoden palvelujakson aikana ja sen päättyessä. Hankemallissa siir-
retään riskejä palveluntuottajan vastuulle. Vastuu kattaa suunnitteluun,
rakentamiseen sekä ylläpitoon liittyvät tekniset riskit mukaan lukien
olosuhteisiin liittyvät riskit kuten mahdolliset sisäilmaongelmat.

Elinkaarimallin hyödyt perustuvat suurilta osin riskienhallinnan tehok-
kuuteen ja tarkoituksenmukaiseen vastuiden siirtoon. Elinkaarihank-
keessa rakennukselle määritellään tarkka kunto, jossa kohde luovute-
taan palvelujakson jälkeen tilaajalle ja joka on noin 85 % uudesta joh-
tuen rakennuksessa toteutettavasta jatkuvasta ylläpidosta ja 20 vuoden
PTS-ohjelmasta.

Elinkaarihankkeen palveluntuottajan hankinta

Palveluntuottajan hankinta toteutetaan kilpailullisella neuvottelumenet-
telyllä, jossa tilaaja valitsee vähimmäisvaatimukset täyttäneistä ehdok-
kaista tarjoajat hankkeen neuvotteluvaiheeseen. Neuvotteluvaiheen
päätyttyä tarjoajat jättävät lopulliset tarjoukset tammikuussa 2021.

Tarjoukset pisteytetään käyttäen valintaperusteena parasta hintalaatusuhdetta. Vertailuperusteiden pääkohdat ovat suunnitteluratkaisun arviointi (toiminnallisuus, arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset ratkaisut, ekologisuus ja ympäristötavoitteet) sekä toteuttamisen arviointi (suunnittelu ja rakentaminen, ylläpito ja palvelut sekä PTS-suunnitelma).

Tarjouskilpailun parhaan tarjouksen tarjoushinnan nykyarvoa verrataan kaupungin laatimaan tarjousta vastaavaan kustannusarvioon (vertailuhinnan nykyarvo). Tässä vertailuhinnan nykyarvon tarkastelussa huomioidaan elinkaarihankkeen hintatarjouksen kaikki hintakomponentit (urakkahinta, kiinteistöpalvelut, siivous, laskennalliset energiakustannukset sekä PTS-toimenpiteet) sekä arvioidut hankkeesta kaupungille aiheutuvat riskien odotusarvoiset kustannukset. Hintavertailu tehdään nykyarvomenetelmää hyödyntäen. Mikäli parasta tarjousta ei voida pitää hyväksyttävänä verrattuna kaupungin laskemaan vertailuhinnan nykyarvoon, kaupunki voi keskeyttää hankinnan.

Hankkeen laajuus

Tavoitteellinen hyötyala on 7 385 hym². Hankkeen kokonaislaajuus on noin 10 350 brm² ja huoneistoala noin 8 800 htm². Kokonaislaajuus ja huoneistoala ovat arvioita ja ne tulevat tarkentumaan lopullisen suunnitelman mukaan.

Ylläpitokustannukset

Elinkaarihankkeen palveluntuottaja vastaa rakennuksen ylläpidosta 20 vuoden palvelujakson ajan. Ylläpito sisältää manageroinnin, kiinteistönhoidon, ulkoalueiden hoidon, lämmityksen sekä siivouksen. Sen vuotuinen kustannus on arviolta noin 601 500 euroa. Palveluntuottajalle maksettava ylläpidon kustannus katetaan käyttäjältä perittävällä ylläpituokralla.

Lisäksi palvelusopimukseen sisältyvät tarvittavat pitkän tähtäimen suunnitelman mukaiset investoinnit (ns. PTS-investoinnit). Niiden alustava kokonaiskustannusarvio 20 vuoden ajalta on tarjoushetken hintatasossa 2 950 000 euroa. Kustannus on sidottu rakennuskustannusindeksiin. Palveluntuottajalle maksettavat PTS-investoinnit katetaan käyttäjältä perittävän pääomavuokran osuudesta.

Tilakustannus käyttäjälle

Hankkeen investointikustannuksen enimmäishinnan perusteella laskettu alustava arvio rakennuksen kokonaisvuokrasta on 273 054 euroa kuukaudessa, eli 3 276 644 euroa vuodessa. Kuukausivuokra on 31,05 euroa/m², josta pääomavuokran osuus on 24,85 euroa/m², ylläpituokra-

ran osuus on 5,70 euroa/m² sekä hallintokulusta 0,5 euroa/m². Vuokranmaksun perusteena on 8 794 htm².

Lopullinen vuokra lasketaan hankkeen valmistuttua toteutuneiden kustannusten mukaan. Sisäisen vuokran malli tullaan hankkeen aikana uudistamaan kiinteistöstrategian perusteella. Nykyinen sisäisen vuokran laskenta perustuu malliin, jonka mukaan rakennus kuluu 30 vuodessa 70 prosenttia. Elinkaarimallissa palveluntuottaja vastaa luovutuskuntovaatimusten täyttymisestä, jolloin rakennuksen kuluma 20 vuoden jälkeen on noin 15 prosenttia.

Väistötilat

Hankkeella ei ole väistötila tarvetta.

Rakentamiskustannukset ja hankkeen rahoitus

Teoreettisen tilantarpeen perusteella arvioitu hankkeen enimmäishinta on 48 044 000 euroa heinäkuun 2020 kustannustasossa. Investoinnin kustannukset ovat noin 4 644 euroa/brm² ja 43 675 euroa/oppilas.

Vuoden 2020 talousarvion liitteen Vuokra- ja osakekohteiden suunnitella olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet vuosina 2020–2022 mukaisesti hanke on suunniteltu toteutettavaksi kaupungin oman investioitiohjelman ulkopuolisena hankkeena. Hanke on valmisteltu Helsingin kaupungin kokonaan omistaman Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen toteutettavaksi.

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat on keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö, joka omistaa pääasiassa Helsingin kaupungin oman palvelutuotannon käytössä olevia rakennuksia Helsingin kaupungilta vuokratuilla tai kiinteistöyhtiön omistamilla tonteilla. Rakennuksissa toimii kaupungin useiden eri toimialojen, yksiköitä. Yhtiölle on luonteenomaista monipuolinen yhteistyö kaupungin kanssa, sillä se on toteuttanut useita uudis- ja peruskorjaushankkeita kaupungille. Lisäksi yhtiön huolehtii kaupungin käytössä olevien omistamiensa toimitilakiinteistöjen hoidosta.

Hyödyntämällä olemassa olevaa yhtiötä ja sen organisaation osaamista vältetään uuden yhtiön perustaminen ja organisaation rakentaminen sekä uuden erillisen yhtiön hallinnointi. Hanke sopii hyvin Kiinteistö Oy Helsingin Toimitiloille. Uudiskohteen talouden seuranta eriytetään omalle kustannuspaikalleen. Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat rahoittaa hankkeen pääosin pitkäaikaisella lainalla. Yhtiön mahdollisesta pääomittamisesta päätetään erikseen. Mikäli yhtiö hankkii rahoituksen rahoituslaitoksilta, tulee se hakemaan hankkeen laajuuden ja luonteen johdosta lainoille Helsingin kaupungin takauksen.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Tavoiteaikataulun mukaan hankintapäätös toteuttajasta ja palveluntuottajasta, joka vastaa hankkeen suunnittelusta ja toteutuksesta tehdään tammikuussa 2021. Rakentamisen on tarkoitus alkaa keväällä 2021 ja tilojen on tarkoitus valmistua toukokuussa 2023 siten, että tilat otetaan käyttöön elokuussa 2023.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on antanut 24.11.2020 hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja todennut, että se vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 833

HEL 2020-005494 T 02 08 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Stadin ammatti- ja aikuisopiston Myllypuron kampuksen 3.9.2020 päivätyn elinkaarihankkeen hanke-

09.12.2020

suunnitelman mukaiset tilat siten, että hankkeen laajuus on noin 10 350 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 48 044 000 euroa heinäkuun 2020 kustannustasossa sekä siten, että uudisrakennus tulee Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen omistukseen ja että yhtiön uudisrakennusta koskeva osakekanta merkitään Helsingin kaupungin omistukseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 24.11.2020 § 290

HEL 2020-005494 T 02 08 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 3.9.2020 päivätystä Stadin ammatti- ja aikuisopisto Myllypuron kampuselinkaarihankkeen hankesuunnitelmasta (liitteet 1 ja 2).

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon henkilöstön ja opiskelijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä.

Lautakunta edellyttää että, tilojen toteutuksessa kaupunkiympäristön toimiala varmistaa, että toiminnallisten tavoitteiden ja tilaohjelmassa esitettyjen, pedagogisia tavoitteita tukevien tilojen, toiminnallisuus täyttyy.

Myös tilojen ääneneristyksen ja -vaimennuksen huolelliseen toteutukseen sekä valaistukseen tulee kiinnittää huomiota, sillä toimivalla valaistuksella tuetaan monipuolisia työskentelyolosuhteita ja edistetään turvallisuutta. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

09.12.2020

Lisäksi lautakunta painottaa hankkeen kustannusseurannan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Hankesuunnitelma on laadittu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyönä.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Mia Kuokkanen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
mia.kuokkanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 17.09.2020
§ 106

HEL 2020-005494 T 02 08 03 00

Runokylänkatu 2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Stadin ammatti- ja aikuisopiston Myllypuron kampuksen elinkaarihankkeen 3.9.2020 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen laajuus on noin 10 350 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 48 044 000 euroa heinäkuun 2020 kustannustasossa.

Päätös tehtiin ehdolla, että kasvatusta ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Sirkka-Liisa Sundvall, projektinjohtaja, puhelin: 310 23058
sirkka-liisa.sundvall(a)hel.fi
Päivi Etelämäki, tiimipäällikkö, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

§ 358

Bulevardi 29-31 asemakaavan muuttaminen (nro 12627)

HEL 2018-009888 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 7 tontin 3 asemakaavan muutoksen 20.10.2020 päivätyn piirustuksen nro 12627 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

Valtuutettu Petrus Pennanen ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana, että kaupunginvaltuusto panisi asian pöydälle.

15 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, pöydälle EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan
EI-ehdotus: Pöydälle

Jaa-äännet: 65

Maija Anttila, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harjimo, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 15

Mika Ebeling, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mari Rantanen, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Thomas Wallgren, Paavo Väyrynen

09.12.2020

Tyhjä: 5

Pentti Arajärvi, Mai Kivelä, Petra Malin, Mika Raatikainen, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12627 kartta, päivätty 20.10.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12627 selostus, päivätty 20.10.2020, päivitetty Kylk:n 20.10.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 20.10.2020 ja viranomaisneuvottelun muistio 17.8.2020
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Tehdyt muutokset
- 6 Havainnekuva, 20.10.2020

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kaavamuutoksen hakijat

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu

Kaavan hyväksymispäätöksestä tiedon pyytänyt

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helen Sähköverkko Oy Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee kaupungin myymiä, nykyisin Kojamo Oyj:n (kolme kiinteistöosakeyhtiötä) ja Lakewood Oy:n (yksi kiinteistöosakeyhtiö) omistamia Metropolian tonttia ja kiinteistöjä. Entisen Metropolian ammattikorkeakoulurakennusten sijainti on näyttävällä paikalla Hietalahden torin kupeessa. Opetustoiminnan muutettua rakennuksista Myllypuroon uudelle Metropolian kampusalueelle, korttelin käyttötarkoitusta ollaan muuttamassa hotelli-, asuin-, liike- ja toimitilakäyttöön. Teknillisen korkeakoulun entisen päärakennuksen käyttötarkoitus muutetaan hotellikäyttöön ja sen yhteyteen tutkitaan lisärakentamista. Vanhan ja uuden kemian rakennuksen sekä Bulevardi 29:n rakennuksen käyttötarkoitus muutetaan asuin-, liike- ja toimitilakäyttöön. Kaavamutoksen myötä rakennukset tullaan suojelemaan asemakaavamääräyksin. Tällä hetkellä tontilla 26 sijaitseva Teknillisen korkeakoulun päärakennus ja Bulevardi 29:n rakennus on suojeltu valtion rakennusten suojelusta annetun asetuksen (480/85) perusteella, kunnes suojelupäätös tullaan myöhemmin korvaamaan kulttuuriperinnön suojelusta annetun lain (498/2010) mukaisella päätöksellä.

Uutta asuntokerrosalaa on 6 365 k-m² ja toimitilakerrosalaa on 17 850 k-m². Tontin tehokkuusluku on e=2,5. Asukasmäärän lisäys on noin 140.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että rakennusten kulttuurihistorialliset, rakennustaiteelliset ja kaupunkikuvalliset arvot säilyvät ja alueelle tulee lisää palveluja sekä asuntoja.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista lisäämällä keskustan vetovoimaa ja myös asuinrakentamista hyvien liikenneyhteyksien piiriin. Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on kantakaupunkia C2, joten kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Bulevardin länsipäässä Hietalahdentoria hallitseva korttelikonaisuus on vuodesta 1877 toiminut teknillisen opetuksen keskittymänä. Koko-

naisuus käsittää neljä rakennusta: Hietalahdentorin laidalla olevan Teknillisen korkeakoulun entisen päärakennuksen, Bulevardi 29:n rakennuksen, korttelin sisäosassa olevan tiilisen vanhan kemian rakennuksen sekä pitkänomaisen uuden kemian rakennuksen.

Teknillisen korkeakoulun entinen päärakennus sekä Bulevardi 29:n kiinteistö kuuluvat valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Esplanadi-Bulevardi (RKY 2009). Kaava-alue kuuluu kokonaisuudessaan maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön Helsingin empirekeskusta ja kivikaupunki.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on merkitty yleisen rakennuksen tontiksi. Rakennuksia ei ole suojeltu kaavassa.

Korttelialue on yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaarvaratkaisun kustannukset

Kaarvaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaarvaratkaisu nostaa alueen arvoa, mutta jatkotoimenpiteet -kohdassa kerrotusta syystä alueeseen ei kohdistu maankäytösopimustarvetta.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaihana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaihana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaarvaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa: Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto, Museovirasto ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus).

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat kaava-alueen suojeluarvoihin. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että sekä Museovirasto että Uudenmaan ELY-keskus ovat olleet mukana viitesuunnitelmien ohjauksessa ja kaavan laadinnassa. Kaavamerkinnot on laadittu yhteistyössä Museoviraston kanssa. Kaavamuutoksesta on järjestetty viranomaisneuvottelu kaupungin, Museoviraston ja ELY-keskuksen kesken 17.8.2020.

Mielipiteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat rakennusten suojeluun, Teknillisen korkeakoulun entisen päärakennuksen muuttamiseen hotellikäyttöön ja sen lisärakentamiseen sekä alueen pysäköintipaikkojen puutteeseen. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että rakennusten suojelumääräyksiä on laadittu sekä rakennusten ulkoarkkitehtuurista että tärkeistä sisätiloista. Teknillisen korkeakoulun päärakennuksen lisärakentaminen on sovitettu siten, että vanhan rakennuksen julkisivut säilyvät. Alueen pysäköintiä tutkitaan Hietaniemen torin suunnittelun yhteydessä. Kirjallisia mielipiteitä saapui 4 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 11.5.-9.6.2020, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 2 muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Teknillisen korkeakoulun entisen päärakennuksen käyttötarkoituksen muutokseen hotelliksi, täydennysrakentamiseen sekä liikenteeseen. Muistutukset kohdistuivat myös vanhan puuston hävittämiseen.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: HSY, Museovirasto ja ELY-keskus. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Teknillisen korkeakoulun entisen päärakennuksen täydennysrakentamisen määrään, rakennusalamerkintöihin sekä suojelumääräyksiin. Lisäksi lausuttiin jäte- ja hulevesiviemäroinnin eriyttämisestä sekä jätehuollon järjestämisestä tontilla. Lisäksi Helen Oy ilmoitti, ettei ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin. Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen. Muutokset koskivat mm. Teknillisen korkeakoulun entisen päärakennuksen suojelumerkintöjä, lisärakentamisen korkeusasemaa ja istutuksia.

09.12.2020

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen viranomaisneuvottelussa sekä sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Käyttötarkoituksen muuttamistavoitteesta ja muutosten vaikutuksesta kauppahintaan on sovittu kaupungin ja nykyisen maanomistajan välisessä, kiinteistöjen kauppaa ja kehittämistä koskevassa puitesopimuksessa, jonka kohteena on opetuskäytöstä vapautuneita, Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n käytössä olleita kiinteistöjä. Kaava-alueeseen ei siten liity maankäytösopimusmenettelyä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12627 kartta, päivätty 20.10.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12627 selostus, päivätty 20.10.2020, päivitetty Kylk:n 20.10.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 20.10.2020 ja viranomaisneuvottelun muistio 17.8.2020
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Tehdyt muutokset
- 6 Havainnekuva, 20.10.2020

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset
- 4 Asemakaavan muutosshakemus 20.9.2018, Abrahaminkatu 1, Bulevardi 31, Lönnrotinkatu 34, Bulevardi 29, Kamppi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökes- kus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaa- van, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3
Kaavamuutoksen hakijat	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaa- van, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Museovirasto, kulttuuriym- päristön suojelu	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaa- van, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Kaavan hyväksymispää- töksestä tiedon pyytänyt	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaa- van, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Helsingin seudun ympäris- töpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 835

HEL 2018-009888 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 7 tontin 3 asemakaavan muutoksen 20.10.2020 päivätyn piirustuksen nro 12627 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

23.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

09.12.2020

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 20.10.2020 § 598

HEL 2018-009888 T 10 03 03

Hankenumero 6064_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 20.10.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12627 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelia 77 tonttia 3.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävillä-oloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätössiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

20.10.2020 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Suvi Huttunen ja tiimipäällikkö Hanna Pikkarainen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Suvi Huttunen, arkkitehti, puhelin: 310 37335

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.12.2020

suvi.huttunen(a)hel.fi
Hanna Pikkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 31037027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi
Mikko Tervola, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 44131
mikko.tervola(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 24.04.2020 § 27

HEL 2018-009888 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12627 pohjakartan kaupunginosassa 4 Kamppi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perstelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12627
Kaupunginosa: 4 Kamppi
Kartoituksen työnumero: 49/2019
Pohjakartta valmistunut: 1.11.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Antti Soljanto, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 310 22065
antti.soljanto(a)hel.fi

§ 359

Ratakatu 3:n asemakaavan muuttaminen

HEL 2016-008769 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 5. kaupunginosan (Punavuori) korttelin 94 tontin 14 asemakaavan muutosehdotuksen 11.8.2020 päivätyn piirustuksen nro 12637 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12637 kartta, päivätty 11.8.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12637 selostus 11.8.2020, päivitetty Kylk:n 11.8.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Kaavamuutoksen hakuja

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1
Liite 2
Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee yhtä tonttia, joka sijaitsee Yrjönkadun ja Ratakadun kulmassa Punavuoreessa, osoitteessa Ratakatu 3.

Kaavaratkaisu mahdollistaa virasto- ja toimistokäytössä olleen rakennuksen muuttamisen myös asuinkäyttöön. Kellarikerroksen maantasossa olevat tilat osoitetaan liiketilaksi ja koko ensimmäinen kerros liike- tai toimistotilaksi.

Tavoitteena on mahdollistaa käyttötarkoituksen muutos rakennuksen suojeluarvoja kunnioittaen. Rakennus suojellaan rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaana merkinnällä sr-2.

Uutta asuntokerrosalaa on 4 490 k-m² ja liike- ja muuta toimitilakerrosalaa jää 1 140 k-m². Viitesuunnitelman mukaisessa ratkaisussa on 41 asuntoa. Tonttitehokkuus on e= 4,0.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueelle saadaan lisää asuntoja vanhaa rakennuskantaa uudistamalla ja ympäristön historiallisia arvoja kunnioittaen. Samalla se merkitsee sitä, että muutoksen myötä alueen toimitilatarjonta vähenee.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista mahdollistamalla uutta asuntorakentamista keskustaan. Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on Liike- ja palvelukeskusta C1 sekä Kantakaupunki C2 -aluemerkintöjen rajalla. Maanlaisessa yleiskaavassa nro 11830 alue on kantakaupungin pintakallioaluetta. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Tontilla sijaitsee kolmesta eri osasta muodostuva, vuosien 1888–1890 välillä rakennettu rakennuskokonaisuus. Rakennukset olivat alun perin asuinkäytössä. Rakennuksia on myöhemmin korotettu ja ne ovat nykyään 5–6-kerroksisia. Asuintiloja muutettiin toimistokäyttöön vähitellen siten, että 1970-luvulla kohde oli kokonaan toimistoja. Viimeksi kiinteistö on toiminut työ- ja elinkeinoministeriön toimitilana. Tällä hetkellä rakennukset ovat tyhjiillään.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1987, jossa tontti on merkitty hallinto- ja virastorakennusten korttelialueeksi (YH).

Korttelialue on valtion omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa.

Kaava-alueeseen liittyy maankäytösopimusmenettely, joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä. Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt sopimuksen 27.10.2020 ja se on allekirjoitettu 23.11.2020.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa: kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo.

Kaupunginmuseon kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistui suojelumääräyksen uudistamiseen ja tarpeeseen selvittää mahdolliset sisätilojen koristemaalaukset. Kannanotossa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että suojelumääräystä on tarkennettu ja siitä on neuvoteltu hakijan ja kaupunginmuseon kanssa ja sisätiloista on laadittu alkuperäisväritysten kartoitus.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat alueen toiminnallisen kokonaisuuden sekä liike- ja toimitilojen säilyttämiseen alimmissa kerroksissa, kulttuurihistoriallisten arvojen huomioon ottamiseen, liikenteen sujuvuuteen, alueen auto-paikkojen riittävyteen sekä mahdollisen uudisrakentamisen varjostusvaikutuksiin ja 45°:n valokulman noudattamiseen. Lisäksi yhdessä mielipiteessä nostettiin esiin rakenteiden ääneneristävyys naapurirakennusten suuntaan, missä on aiemmin ollut puutteita. Kirjallisia mielipiteitä saapui 3 kpl.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavamääräyksissä edellytetään 1. kerroksen sekä Yrjönkadunpuolella maantason tilojen varaamista liike- ja toimistokäyttöön. Suojelumääräyksellä varmistetaan rakennuksen historiallisten sekä kaupunkikuvallisten arvojen säilyminen. Nykyiseen vesikattoon tehtävät muutokset on pidetty kohtuullisina sekä valaistusolosuhteiden että historiallisten arvojen vaalimisen vuoksi. Hakija on laatinut autopaikkojen ja polkupyöräpaikkojen järjestämisestä pysäköintiselvityksen.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 19.3.–17.4.2020, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Helen Sähköverkko Oy, Helen Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo. Lausunnoissa ei ollut huomautettavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12637 kartta, päivätty 11.8.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12637 selostus 11.8.2020, päivitetty Kylk:n 11.8.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Maankäyttösopimus sähköisesti allekirjoitettu 23.11.2020

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Kaavamuutoksen haki-
ja

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus
Asemakaavoitus/Koski

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 831

HEL 2016-008769 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 5. kaupunginosan (Punavuori) korttelin 94 tontin 14 asemakaavan muutosehdotuksen 11.8.2020 päivätyn piirustuksen nro 12637 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 11.08.2020 § 401

HEL 2016-008769 T 10 03 03

Hankennumero 2121_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 11.8.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12637 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 5. kaupunginosan (Punavuori) korttelin 94 tonttia 14.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1 tai Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111, asiakaspalvelu muuttaa elokuussa 2020, tarkistathan osoitetiedon ennen saapumistasi), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteke

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijalta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - o Senaatti-kiinteistöt: 5 000 euroa

Käsittely

11.08.2020 Ehdotuksen mukaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, ettei Noora Laak esteellisenä osallistunut asian käsittelyyn eikä ollut läsnä sitä käsiteltäessä.

Esteelliset: Noora Laak (hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Sinikka Lahti, arkkitehti, puhelin: 310 37478
sinikka.lahti(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 16.3.2020

HEL 2016-008769 T 10 03 03

Kaupunkiympäristö on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Ratakatu 3 koskevasta asemakaavaehdotuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaavan muutos mahdollistaa virasto- ja toimistokäytössä olleen rakennuksen muuttamisen myös asuinkäyttöön. Maantasokerrokseen osoitetaan liike- ja toimistotilaa. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa käyttötarkoituksen muutos rakennuksen suojeluarvoja kunnioittaen. Rakennus suojellaan rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaana merkinnällä sr-2. Viitesuunnitelman mukaisessa ratkaisussa on 45 asuntoa. Tonttitehokkuus on 4,0. Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueelle saadaan lisää asuntoja vanhaa rakennuskantaa uudistamalla ja ympäristön historiallisia arvoja kunnioittaen. Toisaalta käyttötarkoituksen muutoksen myötä alueen toimitilarajonta vähenee. Korttelialue on valtion omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kiinteistö koostuu kolmesta rakennuksesta. Ratakadun ja Yrjönkadun kulmarakennus valmistui vuonna 1888. Sen suunnittelivat arkkitehti Selim A. Lindqvist ja rakennusmestari Elia Heikel, joista jälkimmäinen piirsi pohja- ja leikkauspiirustukset ja Lindqvist julkisivut. Piharakennus valmistui Elia Heikelin suunnitelmin vuonna 1888 tontin perälle, keskelle korttelia. Ratakadun puoleinen siipirakennus valmistui vuonna 1889. Tämänkin rakennuksen julkisivut suunnitteli Lindqvist ja pohjat piirsi Heikel. Alun perin nelikerroksista kulmarakennusta korotettiin kahdella kerroksella vuonna 1934. Viimeksi talossa on toiminut ympäristöminis-

teriö vuosina 1987–1999 ja sitten kauppaja- ja teollisuusministeriö. Vuonna 2008 kauppaja- ja teollisuusministeriöstä ja työministeriöstä muodostettiin työ- ja elinkeinoministeriö, joka on toiminut talossa viimeksi. Toimistokäyttö ja kolmen rakennuksen yhdistäminen on tarkoittanut suuria muutoksia suhteessa alkuperäiseen tilanteeseen. Sisätiloissa ei ole juuri jäljellä alkuperäisiä sisustusmateriaaleja, väliovia tai kiinteää sisustusta, lisäksi kaikki uunit on purettu. Ikkunat on vaihdettu eri aikoina. Parhaiten on säilynyt vanha pääporras Yrjönkadun puolella.

Voimassa olevassa asemakaavassa (vuodelta 1987) rakennus on suojeltu sr-2 -suojelumerkinnällä. Suojelumerkintä sr-2 säilytetään, mutta se ulotetaan koskemaan myös piharakennusta. Suojelumääräystä tarkennetaan ja myös Yrjönkadun puoleinen pääporrashuone suojellaan. Katuun rajautuvien julkisivujen osalta ainoastaan palauttavat toimenpiteet ovat sallittuja, mutta muihin julkisivuihin ja vesikattoon voidaan tehdä kohtuullisia muutoksia. Jos rakennuksen ikkunat uusitaan, tulee ne palauttaa alkuperäisen puitejaon mukaisiksi ja puuikkunoiksi. Yrjönkadun puoleinen pääporrashuone mosaiikkibetonisine lattiapintoineen ja porraskaiteineen tulee säilyttää. Lisäksi määrätään, että sisätiloissa tehtävien muutostöiden yhteydessä tulee porrashuoneiden ja huoneistojen päätilojen katto- ja seinäpintarakenteet tutkia. Mikäli alkuperäisiä koristemaalauksia on jäljellä, ne tulee säilyttää.

Kaupunginmuseo on osallistunut kaavaa koskeviin neuvotteluihin ja sen esittämät kommentit on otettu kaavatyössä huomioon. Museolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotukseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 16.9.2019

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 13.02.2020 § 9

HEL 2016-008769 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12637 pohjakartan kaupunginosassa 5 Punavuori. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.12.2020

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittaus-
palvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12637
Kaupunginosa: 5 Punavuori
Kartoituksen työnumero: 57/2019
Pohjakartta valmistunut: 16.12.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 360

Valtuutettu Alviina Alametsän aloite uusista uimalaitureista

HEL 2020-007756 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää uusien uimalaiturien rakentamisen Vuosaaren ja Munkkiniemeen, arvioi uimalaiturien perustamisen keskimääräisen kustannuksen ja selvittää uimalaiturien rakentamista myös muille ranta-alueille.

Kaupunginhallitus toteaa, että uusien uimalaiturien rakentaminen on kannatettava ajatus sekä liikuntamahdollisuuksien lisäämisen että merellisen Helsingin paremman saavutettavuuden kannalta. Uusien uimalaiturien perustamiskustannukset ovat kuitenkin korkeat suhteessa niiden kävijämääriin. Kaupunginhallitus katsoo, että uusien uimalaiturien rakentamista on tarkoituksenmukaista arvioida vasta sen jälkeen, kun Lauttasaaren tulevan uimalaiturin lopulliset kustannukset ja todelliset kävijämäärät ovat selvillä.

Lauttasaaren uimalaituri on osallistuvan budjetoinnin hanke, joka on kaupunkiympäristön toimialan suunnittelussa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut osallistuu uimalaiturin suunnitteluun ja tulee ylläpitämään laituria sen valmistuttua. Muita liikuntapalveluiden ylläpi-

tämiä uimalaitureita on tällä hetkellä Munkkiniemen ja Rastilan uimarantojen yhteydessä.

Uusien uimalaiturien perustamisessa on huomioitava useita turvallisuuden liittyviä asioita. Uimapaikan turvallisuudesta on tehtävä riskiarvio ja siihen perustuva turvallisuusasiakirja. Liikuntapalvelujen arvion mukaan kaikki uimapaikat tulee rakentaa joko selkeästi eroteltuna uimalana tai riittävän matkan päähän kaupungin vilkkaasta vesiliikenteestä. Esimerkiksi Aurinkolahden rantabulevardi ei ole sopiva paikka uimalaiturille vilkkaan veneilytoiminnan vuoksi.

Lauttasaaren suunniteltu uimalaituri on määrä sijoittaa saaren eteläkärkeen kallion jatkeeksi. Vaativa rakentamiskaipa lisää laiturin perustamiskustannuksia, koska sen läheisyyteen on päästävää hälytysajoneuvolla. Ulkoilureittejä tulee leventää ja rantakallion yli rakentaa turvallinen ja esteetön käynti. Laiturin ja siihen liittyvien toimenpiteiden tämänhetkinen kustannusarvio on 300 000 euroa.

Uusien uimalaiturien suunnittelussa voidaan tarkastella osallistuvan budjetoinnin ja kaupunkilaisten ehdotuksia siitä, mille alueille uimalaitureita toivotaan. Lauttasaaren uimalaiturin lopullisten kustannusten selvityä voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti uimalaitureita kannattaa perustaa.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.11.2020 § 816

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-007756 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

16.11.2020 Pöydälle

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.10.2020 § 164

HEL 2020-007756 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ajatusta uusien uimalaitureiden rakentamisesta kannatettavana. Lautakunta kuitenkin toteaa samalla, että uimalaitureiden perustamiskustannukset vaikuttaisivat olevan korkeita suhteessa laitureiden tuleviin kävijämääriin. Tilanteen selviämiseksi lautakunta ehdottaa, että odotetaan Lauttasaaren uimalaiturin lopullisten kustannusten ja todellisten kävijämäärien selviämistä.

Liikuntapalveluiden ylläpitämiä uimalaitureita on Munkkiniemen ja Ras-tilan uimarannan yhteydessä. Uimalaituri on uimapaikka, johon kohdistuu velvoitteita. Uimalaituri tulee liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan sijoittaa turvallisen matkan päähän kaupungin vilkkaasta vesiliikenteestä, joka nostaa laiturin perustamiskustannuksia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei suunnittele Lauttasaaren avointa uimalaituria, vaan kyseessä osallistuvan budjetin hanke, joka on kaupunkiympäristön toimialan suunnittelussa. Lauttasaaren suunniteltu laituri on määrä sijoittaa saaren eteläkärkeen kallion jatkeeksi. Tämä lisää perustamiskustannuksia, koska laiturin läheisyyteen tulee päästä hälytysajoneuvolla, eli ulkoilureittejä tulee leventää sekä rantakallion yli

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

tulee rakentaa turvallinen ja esteetön käynti laiturille. Hankkeen suunnittelu on edelleen kesken, mutta laiturin ja siihen liittyvien toimenpiteiden kustannusarvio on 300 000 euroa. Osallistuvan budjetoinnin hankkeista vastaavan henkilön mukaan kustannusarvio tarkentuu vielä suunnittelun edetessä. Liikuntapalvelut on osallistunut uimalaiturin suunnitteluun tulevana uimalaituritoiminnan ylläpitäjän roolissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ehdottaa osallistuvan budjetin ja kaupunkilaisten ehdotusten tarkastelua siitä, mille alueille uimalaitureita toivotaan. Rakennettavien laiturien, kuten Lauttasaaren uimalaiturin lopullisen kustannusten perusteella voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti laitureita kannattaa perustaa. Tavoitteena on kaupunkilaisten laajempi pääsy vapaa-ajan viettoon merellisessä Helsingissä.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan ainoa tapa toteuttaa turvallinen uimapaikka kaupunkiympäristöön, jossa sijaitsee venesatamia sekä veneväyliä on toteuttaa se erillisenä uimalana, jolloin alue on selkeästi eroteltu ja uiminen on turvallista, tai vaihtoehtoisesti turvallisen matkan päässä venesatamista ja veneväylistä. Tämä huomioiden uintipaikkaa ei tule esimerkiksi toteuttaa Aurinkolahden rantabulevardin yhteyteen vilkkaan veneilytoiminnan vuoksi.

Uimapaikan perustamisessa tulee huomioida että, uimarannat ja uimapaikat kuuluvat kuluttajaturvallisuuslainsäädännön piiriin. Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011) määrää palvelun tarjoajalle huolellisuusveloitteen. Palvelun tarjoajan tulee huolehtia siitä, ettei kuluttajapalveluksesta aiheudu vaaraa. Palvelun tarjoajan tulee tuntea palveluun liittyvät riskit.

Uimarantojen ja uintipaikkojen turvallisuusjärjestelyiden tulee perustua riksiarviointiin. Riskien arvioinnissa tunnistetaan, mitä vaaroja toimintaan liittyy, missä tilanteessa vaaroja voi esiintyä ja millaisia tapaturmia tai onnettomuuksia toiminnassa voi tapahtua. Arvioinnin pohjalta toteutetaan toimenpiteitä vaarojen poistamiseksi, riskien pienentämiseksi ja tapaturmien ennaltaehkäisemiseksi. Kirjallinen riskien arviointi tulee sisällyttää osaksi turvallisuusasiakirjaa.

Opetusministeriön laatimassa uimarantojen rakentamiseen suunnatussa liikuntapaikkajulkaisussa ei oteta suoranaisesti kantaa kaupunkiympäristöön sijoitettuihin uimarantoihin tai uimapakkoihin. Julkaisu ohjeistaa hyvin mihin uimapaikkoja on hyvä toteuttaa ja mihin ei, esimerkiksi veneväylien ja venesatamien läheisyyteen niitä ei tule toteuttaa turvallisuussyistä. (Opetusministeriö Liikuntapaikkajulkaisu 90).

Uimapaikan perustamisessa on otettava huomioon seuraavat asiat:

- Hälytysajoneuvojen toimintaedellytykset (esimerkiksi pelastustiet)

09.12.2020

- Pelastusvälineet
- Yleinen saavutettavuus (muun muassa parkkipaikat)
- Ympäristö (läheinen asutus)
- Veden uintikelpoisuus (läheiset viemärit ja mahdolliset virtaukset)
- Maisemointi (sopiiko uintipaikka ympäristöönsä)
- Erityisryhmien tarpeet (rampit ja muu esteetön käyttö)
- Palvelut (muun muassa WC, suihkut, jätehuolto, sähkö, pukeutumistilat)
- Ohjeet ja opasteet
- Rakenteellinen turvallisuus (muun muassa rantapohja, syvyys, valaistus)
- Liikenneturvallisuus (autot, pyörät ja veneet)
- Ympäristövaikutukset
- Toimintapaikat (auringonotto, kuntoilu)
- Vastuutaho (seura/yhdistys/kaupunki)

Haastavia tekijöitä erityisesti:

- Laivaväylät ja venereitit sekä venesatamat
- Veden laatu (esimerkiksi mattolaiturit)
- Uintipaikan ympärivuotisuus
- Laiturin turvalliset rakenteet
- Turvallinen uintialue rajattu selkeästi
- Selkeä havaittavuus uima-alueen ulkopuolelta

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva:

Lisäys viidenneksi kappaleeksi: Lautakunta ehdottaa osallistuvan budjetin ja kaupunkilaisten ehdotusten tarkastelua siitä, mille alueille uimailaitureita toivotaan. Rakennettavien laiturien, kuten Lauttasaaren uimailaiturin lopullisen kustannusten perusteella voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti laitureita kannattaa perustaa. Tavoitteena on kaupunkilaisten laajempi pääsy vapaa-ajan viettoon merellisessä Helsingissä.

Kannattaja: Pauliina Saares

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Johanna Nuortevan vastaehdotuksen yksimielisesti.

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja

Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 361

Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite Pirkkolan liikuntapuiston pysäköintipaikoista

HEL 2020-007757 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jussi Chydenius ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää Pirkkolan urheilupuiston pohjoisen pysäköintialueen korvaamista muulla ratkaisulla ja Keskuspuiston laajentamista nykyisen pysäköintialueen tilalle. Alueen pysäköintipaikkojen kokonaistarve tulee arvioida uudelleen ja uuden liikuntahallin pysäköintipaikat sijoittaa niin, ettei niiden vuoksi kaadeta Keskuspuiston metsää.

Kaupunginhallitus toteaa, että Pirkkolan liikuntapuistossa on voimassa kaupunginvaltuuston 29.1.2014 hyväksymä Keskuspuiston keskiosan asemakaava. Kaavassa on osoitettu liikuntapaikkarakentamiseen nykyisen uimahallin länsipuolella oleva tontti osoitteessa Pirkkolan metsätie 2. Asemakaava on lainvoimainen.

Kaupunginhallitus on 3.2.2020 § 89 antanut kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle oikeuden vuokrata alue Pirkkolan liikuntahalli Oy:lle (jäljempänä halliyhtiö) liikuntahallin rakentamista varten. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on 19.5.2020 § 91 vuokrannut alueen halliyhtiölle 1.6.2020–31.12.2049 väliseksi ajaksi. Sopimus on voimassa.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto on 3.5.2019 § 97 myöntänyt halliyhtiölle rakennusluvan, jossa rakentaja veloitetaan toteuttamaan 85 uutta autopaikkaa ja neljä linja-autopaikkaa Pirkkolan nykyisen pohjoisen pysäköintialueen länsipuolelle. Lisäksi uuden liikuntahallin käyttöön tulee varata 45 autopaikkaa Pirkkolantien varressa olevalta jo rakennetulta pysäköintialueelta. Rakennuslupa on lainvoimainen.

Halliyhtiö teetti pysäköintipaikkojen sijainnista ja määrästä Siren Arkkitehdit Oy:llä rakennusluvan mukaisen pysäköintiselvityksen, joka valmistui 1.7.2019.

Pirkkolan liikuntapuiston pysäköintialueet täyttyvät jo nykytilanteessa samanaikaisten pelien tai tapahtumien aikana. Kaupungilla ei ole hyviä ohjauskeinoja tapahtumien ajankohtien koordinoimiseen, koska järjestäviä tahoja on useita. Jos liikuntapuiston pysäköintialueilta ei löydy vapaata paikkaa, pysäköintipaikkoja etsitään Maunulan urnalehdon pysäköintialueelta tai läheiseltä Pirkkolan omakotitaloalueelta. Kumpikaan ei ole toivottavaa.

Autopaikkojen laskentaohjeessa liikuntahallien pysäköintipaikkojen vähimmäismääräksi on Pirkkolan alueella annettu yksi paikka per 35 kerrosneliometriä, joka tuottaisi tässä tapauksessa 260 pysäköintipaikan vaatimuksen. Koska Pirkkolan liikuntapuistossa on useita toimijoita ja pysäköintipaikat ovat yhteiskäytössä, laskentaohjeen mukaisesta paikkavaatimuksesta on rakennusluvassa tingitty 130 paikkaan.

Kaupunkiympäristölautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ovat lausunnoissaan katsoneet, ettei uusia pysäköintipaikkoja tule toteuttaa rakennusluvan edellyttämällä tavalla, koska pohjoisen pysäköintialueen laajentaminen kaventaisi Keskuspuiston viheraluetta. Lausunnoissa ehdotetaan yhtenä vaihtoehtona uusien pysäköintipaikkojen toteuttamista Pirkkolantien pohjoispuolella olevalle alueelle. Kaupunginhallitus toistaa toimialalautakuntien näkemyksen, että uudet pysäköintipaikat tulisi toteuttaa muulla tavalla kuin Keskuspuistoa kaventamalla ja kehottaa löytämään tähän ratkaisun yhdessä halliyrittäjän kanssa.

Kaupungin toimintamahdollisuuksia tässä asiassa määrittävät lainvoimaiset asemakaava ja rakennuslupa sekä halliyhtiön kanssa tehty maanvuokrasopimus, joka on voimassa vuoteen 2049 asti. Viranomaisena ja lojaalina sopimuskumppanina kaupunki ei voi yksipuolisesti ryhtyä toimenpiteisiin, joilla puututaan halliyhtiön luottamuksensuojaan tai vuokra-alueen hallintaoikeuteen.

Pysäköintipaikoille voidaan sen sijaan etsiä uutta sijaintia yhteistoiminnassa halliyhtiön kanssa. Kaupunki on selvittänyt uusien pysäköinti-

paikkojen rakentamismahdollisuutta Pirkkolantien varressa sijaitsevan pysäköintialueen itäpuolelle.

Paikalla sijaitsee tällä hetkellä rullaluistelurata. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on alustavasti selvittänyt radan siirtämistä Kivikkoon. Alueen asemakaava mahdollistaa rullaluisteluradan käyttämisen pysäköintiin talvisin. Ympärivuotinen pysäköintikäyttö edellyttäisi maankäyttöjohtajan poikkeamispäätöstä. Poikkeamispäätöksen jälkeen halliyhtiö voi hakea saamaansa rakennuslupaan muutosta.

Laajempi Pirkkolan pysäköinnin tarveselvitys tehdään, kun uudet urheilupaikat ja raidejokeri ovat käytössä. Tällöin myös tulee arvioitavaksi, onko Pirkkolan pohjoista pysäköintialuetta mahdollista supistaa ja ennallistaa aluetta metsäksi.

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin hallinto-oikeus on äskettäin hylännyt hallihanketta koskeneen luonnonsuojelulain mukaisen valituksen ja kumonnut siihen liittyneen toimenpidekiellon. Hallinto-oikeuden päätös ei ole lainvoimainen. Helsingin kaupunki ei ole asianosainen tässä asiassa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.11.2020 § 815

HEL 2020-007757 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallitus toistaa toimialalautakuntien näkemyksen, että uudet pysäköintipaikat tulisi toteuttaa muulla tavalla kuin Keskuspuistoa kaventamalla ja kehottaa löytämään tähän ratkaisun yhdessä halliyrittäjän kanssa.

Laajempi Pirkkolan pysäköinnin tarveselvitys tehdään kun uudet urheilupaikat ja raidejokeri ovat käytössä. Tällöin myös tulee arvioitavaksi, onko Pirkkolan pohjoista pysäköintialuetta mahdollista supistaa ja ennallistaa aluetta metsäksi.

Käsittely

23.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Lisätään kappaleen 10 loppuun:

Kaupunginhallitus toistaa toimialalautakuntien näkemyksen, että uudet pysäköintipaikat tulisi toteuttaa muulla tavalla kuin Keskuspuistoa kaventamalla ja kehottaa löytämään tähän ratkaisun yhdessä halliyrittäjän kanssa.

Kannattaja: Tomi Sevander

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Lisätään kappaleen 10 loppuun:

Kaupunginhallitus toteaa, että uudet pysäköintipaikat tulisi pyrkiä toteuttamaan muulla tavalla kuin Keskuspuistoa kaventamalla ja kehottaa selvittämään edellytyksiä tälle yhdessä halliyrittäjän kanssa.

Kannattaja: Pia Pakarinen

Reetta Vanhasen ja Daniel Sazonovin vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

EI-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Jaa-äännet: 10

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 5

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Reetta Vanhasen vastaehdotuksen äänin 10 - 5.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 9 (1 tyhjä).

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: kappaleen 14 tilalle kappale:

Laajempi Pirkkolan pysäköinnin tarveselvitys tehdään kun uudet urheilupaikat ja raidejokeri ovat käytössä. Tällöin myös tulee arvioitavaksi, onko Pirkkolan pohjoista pysäköintialuetta mahdollista supistaa ja ennallistaa aluetta metsäksi.

Kannattaja: Nasima Razmyar

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Poistetaan kappale 14 ja tilalle:

Kaupunginhallitus kehottaa tekemään laajemman pysäköinnin tarveselvityksen, joka ottaa huomioon valmistuvan uuden hallin pysäköintikäytännöt ja alueen paranevat joukkoliikenneyhteydet, kuten Raide-Jokerin valmistuminen. Selvityksessä kartoitetaan mahdolliset ratkaisut ja arvioidaan onko pohjoista pysäköintialuetta mahdollista supistaa ja/tai sijoittaa uudelleen metsän ennallistamiseksi.

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Tomi Sevanderin ja Reetta Vanhasen vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Ei-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotus

Jaa-äännet: 6

Veronika Honkasalo, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 9

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Tomi Sevanderin vastaehdotuksen äänin 6 - 9.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 9 (1 tyhjä).

16.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 155

HEL 2020-007757 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa sitä, että kaupunkiympäristön toimiala sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala selvittävät yhdessä, mikä uusien pysäköintipaikkojen todellinen tarve on ja onko tarvittavia pysäköintipaikkoja mahdollista toteuttaa muutoin kuin poikkeamis päätöksen ehtojen mukaisesti. Yhtenä vaihtoehtona tutkitaan kaikkien uusien pysäköintipaikkojen toteuttamista Pirkkolantien pohjoispuolella olevalle alueelle.

Helsingin 28. kaupunginosassa (Oulunkylä) sijaitsevassa Pirkkolan liikuntapuistossa on voimassa kaupunginvaltuuston 29.1.2014 hyväksymä Keskuspuiston keskiosan asemakaava numero 12185. Kaavassa on osoitettu liikuntapaikkarakentamiseen nykyisen uimahallin länsipuolella rekisteröitävä tontti 91–28–205–2, osoite Pirkkolan metsätie 2, osana kiinteistöä 091–403–0001-0142. Kaupunginhallitus antoi kokouksessaan 3.2.2020, § 89 kulttuuri- ja vapaa- aikalautakunnalle oikeuden vuokrata kaavan mukainen noin 8 900 neliömetrin maa-alue Pirkkolan liikuntahalli Oy:lle 9 100 kerrosneliömetrin kokoisen liikuntahallin rakentamista varten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti kokouksessaan 19.5.2020 vuokrata kyseisen maa-alueen, jonka tarkka pinta-ala on 9 049 neliömetriä Pirkkolan liikuntahalli Oy:lle ajaksi 1.6.2020–31.12.2049.

Pirkkolan liikuntahalli Oy on saanut hankkeelleen rakennusluvan 28–0612–19–A kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolta 3.5.2019, § 97, jossa rakentaja veloitetaan toteuttamaan 85 autopaikkaa (joista 4 liikkumisesteisille) ja 4 linja-autopaikkaa Pirkkolan nykyisen pohjoisen pysäköintialueen länsipuolelle. Lisäksi uuden liikuntahallin käyttöön tulee varata 45 autopaikkaa Pirkkolantien varressa olevalta jo rakennetulta pysäköintialueelta.

Pirkkolan liikuntahalli Oy teetti Pirkkolan liikuntapuiston pysäköintipaikkojen sijainnista ja määrästä Siren Arkkitehdit Oy:llä rakennusluvan mukaisen pysäköintiselvityksen, joka valmistui 1.7.2019.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre.

Vastaehdotus:

Jussi Chydenius: Korvataan lausunnon toinen kappale kuulumaan seuraavasti:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa sitä, että kaupunkiympäristön toimiala sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala selvittävät yhdessä, mikä uusien pysäköintipaikkojen todellinen tarve on ja onko tarvittavia pysäköintipaikkoja mahdollista toteuttaa muutoin kuin poikkeamis päätöksen ehtojen mukaisesti. Yhtenä vaihtoehtona tutkitaan kaikkien uusien pysäköintipaikkojen toteuttamista Pirkkolantien pohjoispuolella olevalle alueelle.

Kannattaja: Pauliina Saares

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 3

Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Otto Meri

Ei-äännet: 10

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 3–10.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 515

HEL 2020-007757 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Jo nykytilanteessa pysäköintialueet täyttyvät samanaikaisten pelien tai tapahtumien aikana. Ohjauskeinoja pelien tai muiden tapahtumien ajankohtien koordinoimiseen ei ole, koska järjestäviä tahoja on useita. Mahdollinen ylivuotopysäköinti ohjautuisi joko Maunulan uurnalehdon pysäköintialueelle, joka sekin pienenee Raide-Jokerin vuoksi, tai läheiselle Pirkkolan omakotitaloalueelle. Kumpikaan edellä mainituista ei ole toivottavaa.

Autopaikkojen laskentaohjeessa on liikuntahallien autopaikkojen vähimmäismääräksi tällä alueella annettu 1 ap / 35 k-m², joka tuottaisi tässä tapauksessa 260 autopaikan vaatimuksen. Koska Pirkkolan liikuntapuistossa kuitenkin on useita toimijoita ja autopaikat ovat yhteiskäytössä, laskentaohjeen mukaisesta autopaikkavaatimuksesta ollaan tässä tapauksessa tingitty. Uuden hallin pysäköintitarpeita varten henkilöautoille varataan poikkeamispäätöksen ehtojen mukaisesti yhteensä 130 autopaikkaa.

Lautakunta linjaa, että mikäli kaavailtuja pysäköintipaikkoja yleensä tarvitaan, ne toteutetaan muutoin kuin poikkeamispäätöksen ehtojen mukaisesti, jossa 85 uutta autopaikkaa sijoitettaisiin hallin pohjoispuolella olevan pysäköintialueen jatkeeksi nykyiseen metsikköön. Keskuspuiston viheraluetta ei ole tarkoituksenmukaista kaventaa nykyisestä. Yhtenä vaihtoehtona tutkitaan mahdollisten uusien pysäköintipaikkojen toteuttamista Pirkkolantien pohjoispuolella olevalle alueelle.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Esityksen vika kappale muokataan uudestaan seuraavaan muotoon:

Lautakunta linjaa, että mikäli kaavailtuja pysäköintipaikkoja yleensä tarvitaan, ne toteutetaan muutoin kuin poikkeamispäätöksen ehtojen mukaisesti, jossa 85 uutta autopaikkaa sijoitettaisiin hallin pohjoispuolella olevan pysäköintialueen jatkeeksi nykyiseen metsikköön. Keskuspuiston viheraluetta ei ole tarkoituksenmukaista kaventaa nykyisestä. Yhtenä vaihtoehtona tutkitaan mahdollisten uusien pysäköintipaikkojen toteuttamista Pirkkolantien pohjoispuolella olevalle alueelle.

Kannattaja: Atte Kaleva

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esityksen vika kappale muokataan uudestaan seuraavaan muotoon: Lautakunta linjaa, että mikäli kaavailtuja pysäköintipaikkoja yleensä tarvitaan, ne toteutetaan muutoin kuin poikkeamispäätöksen ehtojen mukaisesti, jossa 85 uutta autopaikkaa sijoitettaisiin hallin pohjoispuolella olevan pysäköintialueen jatkeeksi nykyiseen metsikköön. Keskuspuiston viheraluetta ei ole tarkoituksenmukaista kaventaa nykyisestä. Yhtenä vaihtoehtona tutkitaan mahdollisten uusien pysäköintipaikkojen toteuttamista Pirkkolantien pohjoispuolella olevalle alueelle.

Jaa-äännet: 1

Risto Rautava

Ei-äännet: 12

Sirpa Asko-Seljavaara, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Noora Laak, Jape Lovén, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi vastaehdotuksen äänin 12-1.

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eetu Saloranta, liikenneinsinööri: 310 20498
eetu.saloranta(a)hel.fi

§ 362

Valtuutettu Emma Karin aloite linjauksesta lintujen pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy valmistelemaan linjausta, jolla lopetetaan kaikki kesäaikaiset puiden hakkuut muista kuin aivan pakottavista syistä. Aloitteessa katsotaan, että huolellisella suunnittelulla rakennushankkeisiin liittyvät hakkuut voidaan toteuttaa häiritsemättä lintujen pesimärauhaa.

Nykytilanteessa aloitteessa tarkoitetuissa puiden hakkuissa tulee noudattaa kaupungin rakennusvalvonnan puiden kaatamista koskevaa ohjetta, jossa todetaan seuraavaa: ”Lintujen pesäpuita ei saa kaataa, eikä puita kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4.-15.8. välisenä aikana.” Kaupunki on järjestänyt omien luonnonhoitotöidensä aikataulut siten, että puunkaadot eivät ajoitu tälle välille.

Kaupunginhallitus katsoo, että aloite kesäaikaisten puiden hakkuiden lopettamisesta on perusteltua selvittää eri näkökulmista. Linjaus sen vaatimine selvityksineen liitetään osaksi loppuvuodesta valmistumassa olevaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaoh-

jelmaa 2020–2028. Linjauksen valmistelussa tullaan ottamaan huomioon ainakin seuraavat näkökohdat: millainen vaikutus asialla on asuntotuotantoon, minkä kokoinen puuston raivaus tulkitaan metsänhakkuuksi (pinta-ala, puiden lukumäärä) ja millainen pakottava syy mahdollistaisi pesimäaikaisen hakkuun. Myös muutoksen vaikutus lintustolle on syytä arvioida edellä esitettyä tarkemmin. Samalla tulisi tarkastella, onko kaupungin nykyinen puiden kaatamista tonteilta koskeva ohje riittävä lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupa- jaoston lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.11.2020 § 339

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 751

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 08.10.2020 § 188

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Lausunto

Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua ovat allekirjoittaneet aloitteen, jonka mukaan Helsingin tulisi tehdä linjaus pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi muista kuin pakottavista syistä.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää antaa seuraavan lausunnon:

Luonnonsuojelulain 39 §:n rauhoitussäännökset kieltävät rauhoitettujen lintujen tahallisen tappamisen tai pyydystämisen, pesien sekä munien tahallisen vahingoittamisen ja tahallisen häiritsemisen, erityisesti lisääntymisaikana. Valtaosa lintulajeista on rauhoitettu läpi vuoden ja ns. haittalinnuillakin on pesimäaikainen rauhoitus metsästysasetuksen 25a §:n mukaan.

Helsingin rakennusvalvonnan puiden kaatamista koskevassa ohjeessa todetaan seuraavasti: ”Lintujen pesäpuita ei saa kaataa, eikä puita kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4.-15.8. välisenä aikana.” Kaupunki on järjestänyt omien luonnonhoitotöidensä aikataulut siten, että puunkaadot eivät ajoitu tälle välille. Tonttien raivaamisessa ennen rakentamista on ollut yksittäisiä tapauksia, joissa puita on kaadettu lintujen pesimäaikana ja on herännyt epäilyjä siitä, että lintujen pesiä olisi tuhoutunut.

Metsissä ja siten myös metsäisillä tonteilla pesivän linnuston tiheys vaihtelee Etelä-Suomessa noin 2-7 pariin hehtaaria kohden. Useimmille pienille tonteille ei osu linnunpesiä, ellei niillä ole asuttuja linnunpönttöjä tai rakennuksissa pesiviä lintuja. Raivattavan alan kasvaessa todennäköisyys pesintöihin maassa tai puissa kasvaa.

Metsäympäristössä on elokuun alkupuoliskolla enää hyvin vähän muna- tai poikaspesiä. Pesimärauhan kannalta riittävä jakso olisi 1.4.-31.7. Puidenkaato-ohjeessa päättymisaika 15.8. on perusteltu, koska siinä tarkastellaan yksittäisten pesintöiden mahdollisuutta.

Ohjeistuksen vahvistamisella ei ilmeisesti olisi laajaa luonnonsuojelubiologista merkitystä. Kysymys onkin periaatteellisesta luonnonsuojelulain 39 §:n mukaisen rauhoituksen kirjaimellisesta noudattamisesta ja myös eläinsuojelulain 1 §:n mukaisesta eläinten tarpeettoman kärsimyksen välttämisestä. Tämä tavoite on itsessään arvokas.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että aloitteen käsittelemä asia tulee selvittää eri näkökulmista. Näitä ovat ainakin seuraavat: millainen vaikutus asiantuotantoon, minkä kokoinen puuston raivaus tulkitaan metsänhakkuuksi (pinta-ala, puiden lukumäärä) ja millainen pakottava syy mahdollistaisi pesimäaikaisen hakkuun. Myös muutoksen vaikutus linnustolle on syytä arvioida edellä esitettyä tarkemmin. Samalla tulisi tarkastella, onko Helsingin nykyinen puiden kaatamista tonteilta koskeva ohje riittävä lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Ympäristö- ja lupajaosto esittää, että linjaus sen vaatimine selvityksiin liitetään osaksi loppuvuodesta valmistumassa olevaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

§ 363

Valtuutettu Tapio Klemetin aloite autopaikkojen rakennuskustannusten huomioimisesta maankäyttömaksuissa

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tapio Klemetti ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että autopaikkojen rakentamiskustannuksia kompensoitaisiin nykyistä enemmän määritettäessä maankäyttömaksuja ja täydennysrakentamiskorvauksia vapaaehtoisen täydennysrakentamisen edistämiseksi. Aloitteessa esitetään huoli siitä, että asemakaavamuutoksen tuoma nettoarvonnousu yksityisille maanomistajille ja kaupungin asuntotonttien vuokralaisille maksettavat täydennysrakentamiskorvaukset usein jäävät kannustavuudeltaan heikoiksi ja hankkeet toteutumatta, jos täydennysrakentaminen vaatii nykyisten maantasossa sijaitsevien autopaikkojen uudelleen rakentamista pysäköintilaitoksina.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että merkittävien uusien alennusten myöntäminen maankäyttökorvauksiin vaatisi joko korvausten perustason nostamisen kustannusvastaavuuden säilyttämiseksi tai suoran, kaupungin vero- tai muista tuloista maksettavan erillisen tuen myöntämistä yksityisten kerros- ja rivitalotonttien omistajille kaavoitettavan täydennysrakentamisen toteuttamiseksi. Vastaavasti merkittävä lisätuki kaupungin vuokratonttien hal-

tijoille vaatisi nykyisen määrärahatason nostamista. Vuokratontin haltijan saama korvaustaso ei tasapuolisuussyistä kuitenkaan voi vastavassa kaavamutoksessa ylittää yksityisen maanomistajan saaman nettoarvonnousun tasoa.

Kaupunkiympäristötoimialalla viimeistelyvaiheessa olevassa maapoliittisten linjausten toisessa osassa on haettu parannusta aloitteentekijöiden kuvaamiin tilanteisiin, jotka korostuvat asuntorakennusoikeuksien alhaisen tason alueilla. Koska alennusten tai lisätuen tarpeen arviointi ja niiden kaupungille aiheuttamien lisäkustannusten määrän arviointi on erittäin vaikeaa, linjauksissa esitetään määräraikaista alueellista kokeilua alueilla, joiden täydennysrakentamisen edistäminen on katsottu erityisen tärkeäksi. Kokeilun jälkeen kaupunki analysoi toimenpiteiden vaikuttavuutta, kustannuksia ja palautetta, jotka antavat hyvän pohjan mahdollisten jatkotoimenpiteiden valmisteluun.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukainen maankäyttökorvausmenettely perustuu kustannusvastaavuuteen. Maanomistaja maksaa maankäyttökorvauksena vain asemakaavan toteuttamisen kaupungilta vaatimat keskimääräiset infrainvestoinnit. Ilman katu- ja muiden yleisten alueiden hankkimista ja rakentamista, niillä tehtäviä johtosiirtoja ja melusuojuuksia jne. maanomistaja ei voisi uutta rakennusoikeuttaan hyödyntää. Teknisesti maankäyttökorvaus on sidottu asemakaavan tuomaan markkinaperusteiseen arvonnousuun.

Maankäyttösopimusmenettely

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 12 a –lukuun sisältyvät säännökset maankäyttösopimusmenettelystä on säädetty kannustamaan kuntia yhdyskuntarakenteensa mielekkääseen kehittämiseen tilanteissa, joissa kunnilla ei ole omistuksessaan siihen soveltuvaa maata. Menettely mahdollistaa kaavan toteuttamisen kunnille aiheuttamien investointien perimistä niiltä maanomistajilta, jotka saavat asemakaavoituksen myötä merkittävää taloudellista hyötyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi nykyisen menettelyn 9.6.2014 (§ 685). Merkittäväksi taloudelliseksi hyödyksi se määrittä kerros- ja rivitalotonttien asemakaavojen muutoksissa 1 000 000 euroa ja muulle maalle 700 000 euroa. Kaupungille aiheutuvat keskimääräiset yhdyskuntarakentamisen kustannukset arvioitiin MRL:n pohjalta, ottamatta kuitenkaan huomioon kaavan toteuttamisesta ennalta suoritettuja toimenpiteitä. Asemakaavamutoksissa keskimääräisiksi kaupungin kustannuksiksi arvioidaan 155 euroa/k-m² uutta rakennusoikeutta. Kaupunki teki vuosina 2015-2019 yhteensä 87 maankäyttösopimusta. Ne koskivat yhteensä 850 000 k-m² uutta rakennusoikeutta, josta asumiseen 700 000

k-m². Korvaukset olivat yhteensä 150 milj. euroa eli keskimäärin 175 euroa/k-m².

Maankäyttökorvausta määritettäessä kaupunki ottaa huomioon kaikki rakennusoikeuden markkina-arvoon vaikuttavat tekijät, mukaan lukien asemakaavan autopaikkaratkaisut. Siten esimerkiksi edullinen autopaikkaratkaisu nostaa ja kallis laskee rakennusoikeuden arvoa, mikä vaikuttaa arvonnousun määrään ja maankäyttökorvauksen suuruuteen. Autopaikoitusratkaisuja otetaan siis jo nykyisellään huomioon maankäyttökorvauksissa. Lisäksi kerros- ja rivitalotonttien korvauskynnys on 300 000 euroa yleistä korvauskynnystä korkeampi.

Täydennysrakentamiskorvaus

Kaupunki pyrkii edistämään vanhojen alueiden täydennysrakentamista maksamalla täydennysrakentamiskorvausta ensisijaisesti sellaisissa asemakaavanmuutoshankkeissa, joissa vuokratontin haltija luovuttaa asemakaavamuutoksen myötä syntyvän uuden rakennusoikeuden kaupungin vapaaseen hallintaan. Kaupunki teki vuosina 2015–2019 yhteensä 11 sopimusta, jotka mahdollistivat uutta asuntorakentamista yhteensä 30 000 k-m². Maksetut korvaukset olivat yhteensä 6,3 milj. euroa, joten kaupunki maksoi saamastaan vuokraoikeudesta keskimäärin 215 euroa/k-m², eli noin 33 % asemakaavoituksen tuomasta markkina-arvoperusteisesta arvonnoususta. Kaupunki on talousarvioissaan viime vuosina osoittanut 3,5 miljoonan euron suuruisen määrärahan täydennysrakentamiskorvauksia varten. Maapoliittisten linjausten toisessa osassa menettelyä esitetään muutettavaksi maankäyttösopimusmenettelyn kaltaiseksi, jotta vuokralaisen kannusteita ja toteuttamisen sitouutusta voidaan lisätä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.11.2020 § 340

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 743

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.10.2020 § 634

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Varavaltuutettu Tapio Klemetti ja 16 muuta allekirjoittajaa ehdottavat valtuustoaloitteessaan, että vapaaehtoista täydennysrakentamista edis-

tetään kompensoimalla autopaikkojen rakentamiskustannuksia nykyistä voimakkaammin määrättäessä maankäyttömaksuja ja täydennysrakentamiskorvauksia. Aloitteessa esitetään huoli siitä, että asemakaava-muutoksen tuoma nettoarvonnousu yksityisille maanomistajille ja kaupungin asuntotonttien vuokralaisille maksettavat täydennysrakentamiskorvaukset usein jäävät kannustavuudeltaan heikoiksi ja hankkeet toteutumatta, jos täydennysrakentaminen vaatii nykyisten maantasossa sijaitsevien autopaikkojen uudelleen rakentamista pysäköintilaitoksina.

Lautakunta toteaa, että Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukainen maankäyttökorvausmenettely perustuu kustannusvastaavuuteen. Maanomistaja maksaa maankäyttökorvauksena vain asemakaavan toteuttamisen kaupungilta vaatimat keskimääräiset infrainvestoinnit. Ilman katu- ja muiden yleisten alueiden hankkimista ja rakentamista, niillä tehtäviä johtosiirtoja ja melusuojuuksia jne. maanomistaja ei voisi uutta rakennusoikeuttaan hyödyntää. Teknisesti maankäyttökorvaus on sidottu asemakaavan tuomaan markkinaperusteiseen arvonnousuun.

Merkittävien uusien alennusten myöntäminen maankäyttökorvauksiin vaatisi joko korvausten perustason nostamisen kustannusvastaavuuden säilyttämiseksi tai suoran, kaupungin vero- tai muista tuloista maksettavan erillisen tuen myöntämistä yksityisten kerros- ja rivitalotonttien omistajille kaavoitettavan täydennysrakentamisen toteuttamiseksi.

Vastaavasti merkittävä lisätuki kaupungin vuokratonttien haltijoille vaatisi nykyisen määrärahatason nostamista. Vuokratontin haltijan saama korvaustaso ei tasapuolisuussyistä kuitenkaan voi vastaavassa kaavamuuutoksessa ylittää yksityisen maanomistajan saaman nettoarvon nousun tasoa.

Viimeistelyvaiheessa olevassa maapoliittisten linjausten toisessa osassa on haettu parannusta aloitteentekijöiden kuvaamiin tilanteisiin, jotka korostuvat asuntorakennusoikeuksien alhaisen tason alueilla. Koska alennusten tai lisätuen tarpeen arviointi ja niiden kaupungille aiheuttamien lisäkustannusten määrän arviointi on erittäin vaikeaa, linjauksissa esitetään määräaikaista alueellista kokeilua alueilla, joiden täydennysrakentamisen edistäminen on katsottu erityisen tärkeäksi. Kokeilun jälkeen kaupunki analysoi toimenpiteiden vaikuttavuutta, kustannuksia ja palautetta, jotka antavat hyvän pohjan mahdollisten jatkotoimenpiteiden valmisteluun.

Maankäyttösopimusmenettelystä

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 12 a –lukuun sisältyvät säännökset maankäyttösopimusmenettelystä on säädetty kannustamaan kuntia yhdyskuntarakenteensa mielekkääseen kehittämiseen tilanteissa, joissa kunnilla ei ole omistuksessaan siihen soveltuvaa maata. Menettely

mahdollistaa kaavan toteuttamisen kunnille aiheuttamien investointien perimistä niiltä maanomistajilta, jotka saavat asemakaavoituksen myötä merkittävää taloudellista hyötyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi nykyisen menettelyn 9.6.2014 (§ 685). Merkittäväksi taloudelliseksi hyödyksi se määritti kerros- ja rivitalotonttien asemakaavojen muutoksissa 1 000 000 euroa ja muulle maalle 700 000 euroa. Kaupungille aiheutuvat keskimääräiset yhdyskuntarakentamisen kustannukset arvioitiin MRL:n pohjalta, ottamatta kuitenkaan huomioon kaavan toteuttamisesta ennalta suoritettuja toimenpiteitä. Asemakaavamuutoksissa keskimääräisiksi kaupungin kustannuksiksi arvioidaan 155 euroa/k-m² uutta rakennusoikeutta.

Kaupunki teki vuosina 2015-2019 yhteensä 87 maankäyttösopimusta. Ne koskivat yhteensä 850 000 k-m² uutta rakennusoikeutta, josta asumiseen 700 000 k-m². Korvaukset olivat yhteensä 150 milj. euroa eli keskimäärin 175 euroa/k-m².

Maankäyttökorvausta määritettäessä kaupunki ottaa huomioon kaikki rakennusoikeuden markkina-arvoon vaikuttavat tekijät, myös asema-kaavan autopaikkaratkaisut. Siten esimerkiksi edullinen autopaikkaratkaisu nostaa ja kallis laskee rakennusoikeuden arvoa, mikä vaikuttaa arvonnousun määrään ja maankäyttökorvauksen suuruuteen. Autopaikkaratkaisuja otetaan siis jo nykyään huomioon maankäyttökorvauksissa. Lisäksi kerros- ja rivitalotonttien korvauskynnys on 300 000 euroa yleistä korvauskynnystä korkeampi.

Täydennysrakentamiskorvauksista

Menettely on kaupungin itse luoma. Erillislainsäädäntöä ei ole säädetty.

Kaupunki teki vuosina 2015–2019 yhteensä 11 sopimusta, jotka mahdollistivat uutta asuntorakentamista yhteensä 30 000 k-m². Maksetut korvaukset olivat yhteensä 6,3 milj. euroa, joten kaupunki maksoi saamastaan vuokraoikeudesta keskimäärin 215 euroa/k-m², eli noin 33 % asemakaavoituksen tuomasta markkina-arvoperusteisesta arvonnoususta. Kaupunki on talousarvioissaan viime vuosina osoittanut 3,5 miljoonan euron suuruisen määrärahan täydennysrakentamiskorvauksia varten.

Maapoliittisten linjausten toisessa osassa menettelyä esitetään muutettavaksi maankäyttösopimusmenettelyn kaltaiseksi, jotta vuokralaisen kannusteita ja toteuttamisen sitovuutta voidaan lisätä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

09.12.2020

Asia/14

Lisätiedot

Peter Haaparinne, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 364

Valtuutettu Mia Haglundin aloite Vaasankadun muuttamisesta piha- kaduksi

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Mia Haglund ehdotti valtuutettu Petrus Pennasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Tämän aloitteen hyväksyessään kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet viihtyisämmän kaupunkitilan kokeilun toteuttamisesta Vaasankadulla kesällä 2021.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

16 äänestys

Valtuutettu Mia Haglundin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Tämän aloitteen hyväksyessään, kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet viihtyisämmän kaupunkitilan kokeilun toteuttamisesta Vaasankadulla kesällä 2021.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 41

Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Mia Haglund, Atte Harjanne, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Johanna Nuorteva, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Otto Meri, Mika Raatikainen, Mari Rantanen

Tyhjä: 37

Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaa-
ra, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Sinikka Vepsä

Poissa: 1

Jussi Chydenius

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Mia Haglundin ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki aloittaa suunnittelun Vaasankadun muuttamisesta pihakaduksi. Aloitteen tekijöiden mukaan Vaasankatua tulee kehittää katutilaksi, jossa kulku tapahtuisi kävelyn ja pyöräilyn ehdoilla, kuitenkin sallien myös autoliikenteen. Lisäksi puistomaisella pihakadulla liikkeet voisivat avautua enemmän kadulle luoden elävämpää kaupunkitilaa.

Kaupunginhallitus katsoo asiasta saatuun kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että Vaasankadun muuttaminen pysyvästi pihakaduksi ei ole välttämätöntä aloitteessa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Sen sijaan kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan

kehittämistä mahdollistamalla tulevaisuudessa kevyin järjestelyin toteutettavia kokeiluja katualueiden järjestelyjen muuttamisesta jalankulkijaystävällisemmiksi, vihreämmiksi ja viihtyisämmiksi. Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Kokeiluja väliaikaisista katujärjestelyistä suunniteltaessa liikenne- ja katusuunnittelu sekä vuorovaikutus ovat keskeisessä roolissa. Kaupunginhallitus pitääkin tärkeänä, että myös mahdollisten kokeilujen toteutuksessa edellytetään laajaa vuorovaikuttamista asukkaiden kanssa ja yhteistyötä kaupungin eri asiantuntijoiden kanssa. Lisäksi ennen piha- katu- tai muidenkaan katutilaan kohdistuvien suunnitelmien laatimista kadun ja sen poikkikatujen yritysten suhtautuminen mahdollisiin kehittämisehdotuksiin tulee selvittää yhteistyössä yritysluotsien kanssa.

Katuympäristön parantamisen resurssit ovat lähivuosina vähäiset Vaasankadun kaltaisissa kohteissa, jotka eivät tue joukkoliikennettä tai asuntotuotantoa tai eivät lisää yleistä turvallisuutta. Vaasankadulle ei kohdistu lähivuosina perusparannustarpeita eikä sille ole osoitettu investointimäärärahaa.

Edellisen kerran Vaasankadun liikennejärjestelyjä käsiteltiin valtuustoa- loitteen käynnistämänä vuonna 2013. Tuolloin Vaasankatua esitettiin muutettavaksi kävelykaduksi. Aloitteen johdosta Vaasankadulla toteutettiin kesäkaudella 2013 kaupunginvaltuuston edellyttämällä tavalla kävelykatukokeilu väliaikaisjärjestelyin. Vaasankadun kävelykatukokei- lun jälkeen kadulle on myönnetty lupia Parklet-terasseille korvaamaan pysäköintipaikkoja. Vaasanpuistikkoa on voinut varata tapahtumiin sähköisen Varaamo -palvelun kautta ja se on varustettu tapahtuma- sähköllä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit- tanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.11.2020 § 341

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 785

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.11.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys kappaleen 4 loppuun: ”Väliaikaisia katutilan viihtyvyyttä lisääviä järjestelyjä kokeillaan Vaasankadulla kesällä 2021.”

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

09.12.2020

Ei-äännet: 6

Fatim Diarra, Veronika Honkasalo, Mikko Kiesiläinen, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Nasima Razmyar, Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 6 (2 tyhjää).

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 562

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuusto päätti 27.2.2013, että Vaasankadulla kokeillaan kesäaikaista kävelykatua, sillä määrärahojen niukkuuden vuoksi katua ei ollut mahdollista muuttaa kävelykaduksi rakenteellisesti. Liikennesuunnittelupäällikön päätöksen 26.4.2013 mukaisesti Vaasankatu muutettiin kävelykaduksi 1.6. - 30.9.2013 väliseksi ajaksi. Kokeilu toteutettiin kevyesti tilapäisillä liikennemerkkeillä. Kaupunki järjesti puitteet kokeilulle, toimi lupaviranomaisena muun muassa terassien laajentamiselle sekä vastasi kokeilun vuorovaikutuksesta ja seurannasta. Kävelykatukokeilusta raportoitiin lautakunnalle 26.11.2013 lähinnä uusien toimintatapojen ja vuorovaikuttamisen näkökulmasta. Kävelykatukokeilu poisti kadulta 80 asukaspysäköintipaikkaa ja huoltoajo kadulla oli edelleen mahdollista kello 5 – 11 välisenä aikana.

Pihakadulla tarkoitetaan jalankululle ja ajoneuvoliikenteelle yhteisesti tarkoitettua katua. Pihakadun yleisvaikutelman tulee olla sellainen, että autoilija tai muu ajoneuvon kuljettaja huomaa liikkuvansa hänelle itselleen ja jalankulkijoille yhteisesti tarkoitettulla alueella, jossa hänen tulee ajaa hitaasti ja väistää jalankulkijoita. Tieliikennelaissa pihakadulle on määritelty omat liikennesäännöt:

- Pysäköinti on sallittu vain merkityillä pysäköintipaikoilla.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

- Ajonopeus on sovitettava jalankulun mukaiseksi eikä se saa ylittää 20 km/h.
- Ajoneuvon kuljettajan on annettava jalankulkijalle esteetön kulku.
- Jalankulkija saa kulkea sen kaikilla osilla ajoneuvoliikennettä kuitenkin tarpeettomasti estämättä.
- Risteyksessä pihakadulta tulevan kuljettajan on aina väistettävä muuta liikennettä.

Vaasankatu on tonttikatu, jonka molemmin puolin on kadunvarsipysäköinti sallittu. Nopeusrajoitus on 30 km/h. Ajoradan leveys on 5 metriä ja jalkakäytävien perusleveydet 4 metriä. Liittymien kohdat on kavennettu kadunylitysten kohdalla. Suojateitä on merkitty vain risteysalueille. Kinaporinkadun ja Vaasankadun liittymiskohta on varustettu korotetulla suojatiellä. Pyöräilijät käyttävät ajorataa. Fleminginkadun ja Kinaporinkadun välisellä katuosuudella on tasa-arvoisia katuliittymiä 125 - 160 metrin välein. Kaupungin liikennemäärätiedot ovat Vaasankadulla 27 vuotta vanhoja, joten katu on lisätty liikenne- ja katusuunnittelupalvelun moottoriajoneuvoliikenteen liikennemäärien laskentaohjelmaan keväälle 2021. Samassa yhteydessä on tarkoitus laskea myös jalankulkijamääriä. Vuoden 1993 laskentojen mukaan liikennemäärät ovat olleet keskimäärin 1800 - 4100 ajoneuvoa arkivuorokaudessa. Vuosina 2009 – 2020 kadulla tapahtui 22 poliisin tietoon tullutta onnettomuutta, joista yksi johti henkilöauton kuljettajan ja yksi jalankulkijan loukkaantumiseen. Muut onnettomuudet ovat olleet pääosin moottoriajoneuvoihin kohdistuneita omaisuusvahinkoja. Kadun pinnoitteet ovat luonnonkiveä erotuskaistoilla, joilla on paikoin pyörätelineitä. Kadun pohjoisreunassa on puurivi. Katutilassa on siten useita erilaisia jalankulkijoiden viihtyisyyttä ja liikenneturvallisuutta lisääviä elementtejä.

Jotta Vaasankadun pihakaduksi muuttaminen olisi tarkoituksenmukaista ja tukisi tieliikennelain säännöksiä toteutumista, kadun liikennemäärien tulisi olla alhaiset, enintään 500 ajoneuvoa vuorokaudessa. Pihakadulla ei saa olla jalankulkua ja muuta liikennettä toisistaan erottavia jalkakäytäviä. Myös suoria yli 50 metriä pitkiä katuosuuksia tulee välttää. Autojen läpiajoliikenne tulee estää rakenteellisesti. Pihakadun sisään- ja ulosajokohdan tulee myös erottua reunakivijärjestelyiltään muista normaaleista katuliittymistä eikä pihakatu saisi olla yksi nelihääraristeyksen haaroista. Kadun huoltoliikenteen tulee olla vähäistä. Pihakaduilla panostetaan muun muassa päällysteiden, valaistuksen ja kalusteiden yksityiskohtaiseen suunnitteluun siten, että niillä voidaan turvata pihakadun toiminnallisuus ja kunnossapito.

Vaasankadun katutilan muuttaminen kokonaan tai osittain pihakaduksi edellyttää liikenne- ja katusuunnittelua, huoltoliikenteen tarpeiden ja reittien selvittämistä, kadunvarsipaikkojen poiston vaikutusten ja yritys-

vaikutusten arviointia, laajaa vuorovaikuttamista asukkaiden kanssa ja yhteistyötä kaupungin eri asiantuntijoiden kanssa. Liikennesuunnittelun ja vuorovaikutuksen tarve koskee myös kokeiluja. Kadulle ei kohdistu lähivuosina perusparannustarpeita eikä sille ole osoitettu investointimäärärahaa. Katua on kunnostettu hiljattain. Olemassa olevan ympäristön, kuten Vaasankadun, parantamisen resurssit ovat vähäiset seuraavina vuosina niissä kohteissa, jotka eivät tue joukkoliikennettä tai asuntotuotantoa tai eivät lisää yleistä turvallisuutta, ellei hankkeelle ole järjestettävissä erillismäärärahaa.

Vaasankadun kävelykatukokeilun jälkeen kadulle on myönnetty lupia Parklet -terasseille korvaamaan pysäköintipaikkoja. Vaasanpuistikkoo on voinut varata tapahtumiin sähköisen Varaamo -palvelun, joka on luotu helpottamaan tapahtumien ja vuokrauksien organisointia, kautta. Aukion kehittämistyö jatkuu, mikä antaa suuntaviivoja myös alueen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Tähän mennessä aukiolle on rakennettu jo tapahtumasähkö. Vaasankadun elävöittämiseksi asukkaat voivat hyödyntää myös kaupungin yritysluotseja. Pihakaduksi muuttaminen ei siten ole välttämätöntä aloitteessa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vehreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lisäys lausunnon loppuun:

Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vehreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Kannattaja: Laura Rissanen

09.12.2020

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäys lausunnon loppuun: Kaupunki jatkaa viihtyisemmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vihreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Antti Koskela, Jape Lovén

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Noora Laak, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 1

Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mia Haglundin vastaehdotuksen äänin 7-5 (1 tyhjä).

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Inga Valjakka, tiimipäällikkö: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi

§ 365

Valtuutettu Leo Straniuksen aloite henkilökohtaisen päästökaupan kokeilusta Helsingissä

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selvittää mahdollisuudet kokeilla henkilökohtaista päästökauppaa esimerkiksi Lahden kehittämällä mallilla tai muulla Helsingiin sopivalla tavalla.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma sisältää henkilökohtaisen päästökaupan selvittämistä koskevan toimenpiteen. Toimenpideohjelman 101. toimenpiteen mukaan: Selvitetään ja hyödynnetään eri kaupungeissa käyttöön otettavia henkilökohtaisen päästökaupan menetelmiä. Toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu tutustumalla Lahden henkilökohtaiseen päästökauppaan.

Tällä hetkellä käynnissä on taustaselvitystyö mahdolliseen hankkeeseen liittyen. Selvitystyössä käydään läpi mahdollisia rahoituskanavia ja tutustutaan jo kehitettyihin henkilökohtaisten kasvihuonekaasupäästöjen seurannan sovelluksiin sekä etsitään potentiaalisia kumppaneita myös julkisen sektorin ulkopuolelta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lahden kanssa selvitetään yhteisen kehittämishankkeen mahdollisuutta. Hankkeessa voidaan hyödyntää Lahden kokemuksia ja laajentaa päästökauppaa myös jollekin liikenteen ulkopuoliselle sektorille. Yhteishankkeesta on kiinnostunut myös Vantaan kaupunki ja tiedossa on myös muitakin hankkeesta mahdollisesti kiinnostuneita kaupunkeja Suomessa ja ulkomailla.

Helsingin hiilineutraaliustoimenpiteitä vahtiva vapaaehtoisten kaupunkilaisten toimintaryhmä ”Ilmastovahtikoirat” on myös alusta alkaen ollut mukana ideoimassa henkilökohtainen päästökauppa -toimenpiteen toteutusta.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.11.2020 § 342

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.12.2020

timo.linden(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 745

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 489

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että henkilökohtainen päästökauppa on kirjattu toimenpiteeksi numero 101 Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelmaan. Toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu tutustumalla Lahden henkilökohtaiseen päästökauppaan.

Henkilökohtaisen päästökaupan toteuttamisen on todettu vaativan kaupungin ulkopuolisten resurssien hakemista ja kumppanuuksia useiden toimijoiden kesken. Yhteistyöpalaverissa Lahden kanssa pohdittiinkin yhteisen kehittämishankkeen mahdollisuutta. Hankkeessa voitaisiin hyödyntää Lahden kokemuksia ja laajentaa päästökauppaa myös jollakin liikenteen ulkopuoliselle sektorille. Yhteishankkeesta on kiinnostunut myös Vantaan kaupunki ja tiedossa on myös muitakin hankkeesta mahdollisesti kiinnostuneita kaupunkeja Suomessa ja ulkomailla.

Tällä hetkellä käynnissä on taustaselvitystyö mahdolliseen hankkeeseen liittyen. Selvitystyössä käydään läpi mahdollisia rahoituskanavia ja tutustutaan jo kehitettyihin henkilökohtaisten kasvihuonekaasupäästöjen seurannan sovelluksiin sekä etsitään potentiaalisia partnereita myös julkisen sektorin ulkopuolelta.

Helsingin hiilineutraaliustoimenpiteitä vahtiva vapaaehtoisten kaupunkilaisten toimintaryhmä "Ilmastovahtikoirat" on myös alusta alkaen ollut mukana ideoimassa henkilökohtainen päästökauppa -toimenpiteen toteutusta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pirita Kuikka, ympäristösuunnittelija: 310 32045
pirita.kuikka(a)hel.fi

§ 366

Valtuutettu Mai Kivelän aloite melojien harrastusmahdollisuuksien parantamisesta

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mai Kivelä ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki edistää melontalajien harrastusmahdollisuuksia parantamalla rantautumispaikkoja ja tiedotusta sekä tarjoamalla säilytyspaikkoja melontavälineille.

Kaupunginhallitus toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut on kahtena viime kesänä lisännyt kahdentoista uimarannan yhteyteen poijuilla merkittyjä rantautumispaikkoja kajakeille ja sup-laudoille. Melontaseuroille on vuokrattu tiloja välineiden varastoinnista ja muuta toimintaa varten, mutta varastointitilat ovat tällä hetkellä täynnä eivätkä seurat pysty ottamaan uusia jäseniä tilanpuutteen vuoksi.

Luonteva paikka melontavälineiden varastoinnille olisi pienvenesatama, joita Helsingissä on 77. Pienvenesatamissa sijaitsevat laiturit eivät kuitenkaan sovellu kajakkien lähtölaitureiksi, koska ne ovat liian korkeita. Melontavälineille tulisi hankkia uutta varastointitilaa ja rakentaa niille soveltuvia laitureita. Varastointitilan vuokraaminen olisi mahdollista hoi-

taa venepaikkavarauksjärjestelmän kautta, mutta uusien varastointitilojen ja laitureiden hankintaan ei ole varattu määrärahaa.

Melontalajeille soveltuvat rantautumispaikat on lueteltu kaupungin nettisivuilla. Melontareittien tiedottamisesta vastaa suurelta osin erilaiset yritykset ja yhdistykset.

Kaupunki on parhaillaan kehittämässä merellisten palvelujen AHTI-sovellusta, joka kerää yhteen kaupunkilaisia, veneilijöitä, turisteja, yrittäjiä, yhteisöjä ja merellisten kohteiden ylläpitäjiä. Sovellus luo kanavan palveluiden välittämiseksi ja tarjoaa järjestelmän kysynnän ja tarjonnan kohtaamiselle. Se on melontaseuroille ja -yrityksille oiva kanava tiedottaa melontakohteista ja reiteistä.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen. Kaupunginhallitus on päätöksessään lisäksi edellyttänyt, että melontalajeille soveltuvia rantautumispaikkoja ja uusia säilytyspaikkoja vielä kartoitetaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.11.2020 § 343

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

09.12.2020

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 753

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunki kartoittaa rantautumispaikkoja ja uusia säilytyspaikkoja.

Käsittely

09.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotukseen kohta:

"Samalla kaupunki kartoittaa rantautumispaikkoja ja uusia säilytyspaikkoja."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 154

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kaupungin tulisi edistää melonnan harrastamista Helsingin vesialueilla.

Liikuntapalvelut on kahtena viime kesänä lisännyt 12 uimarannan (Aurinkolahti, Kallahti, Iso Kallahti, Rastila, Marjaniemi, Tuorinniemi, Laajasalo, Mustikkamaa, Hietaranta, Lauttasaari, Munkkiniemi, Pikkukoski) yhteyteen rantautumispaikkoja kanooteille ja sup-laudoille. Rantautumispaikat ovat uimarantojen viereen erillisillä poijuilla merkityt rantautumiskaistaleita. Rantautumispaikat on lueteltu kaupungin nettisivuilla.

On kuitenkin huomioitava, että suurimmasta osasta kaupungin vesirajasta vastaa kaupunkiympäristön toimiala.

Liikuntapalvelut on vuokrannut tiloja kanoottiseuroille kanoottitoimintaa ja kanoottien varastoimista varten. Liikuntapalveluiden tiedon mukaan seurojen varastointitilat ovat täynnä, eivätkä pysty ottamaan uusia jäseniä tilan puutteen vuoksi.

Luonteva paikka kanoottien varastoinnille olisi pienvenesatama, joita Helsingissä on yhteensä 77 kpl. Kanoottien varastointitilan vuokraamisesta voitaisiin huolehtia venepaikkavarauksjärjestelmän kautta. Kanooteille tulee hankkia varastointitila sekä kanoottitoiminnalle soveltuvia laitureita. Pienvenesatamissa sijaitsevat laiturit ovat tarkoitettu veneille ja ovat näin olleen liian korkeita, ja tästä johtuen ne eivät sovellu kanoottien lähtölaitureiksi. Hankinnat eivät ole mahdollisia ilman lisämäärärahoitusta. Liikuntapalveluiden talousarvioissa ei ole varattu erillismäärärahaa varastotilojen ja laitureiden hankintaan.

Melontareittien tiedottamista vastaa Suomessa suurilta osin erilaiset yritykset ja yhdistykset. Helsinki on kehittämässä merellisiä palveluita tarjoavaa AHTI-sovellusta. Sovelluksen tehtävä on kerätä yhteen merellisiä toimijoita, kaupunkilaisia, veneilijöitä, turisteja, yrittäjiä, yhteisöjä ja kohteiden ylläpitäjiä. Sovellus luo kanavan tiedon ja palveluiden välittämiseksi sekä tarjoaa järjestelmän kysynnän ja tarjonnan kohtaamiselle.

Sovellus on liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan oiva kanava melonnasta vastaaville tahoille tuoda esiin palveluitaan ja melontareittejä, joista he jo nytkin ilmoittavat omilla nettisivuillaan. Kaupungin ei tulisi lähteä erikseen luomaan omaa melontareittikanavaa ja -karttaa, vaan tukeuduttaisiin nykyisten yritysten ja yhteisöjen ilmoittamiin reitteihin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 367

Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite tekonurmikenttien varaamisesta myös muille kuin urheiluseuroille

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että tekonurmikenttien varaaminen mahdollistettaisiin urheiluseurojen lisäksi esim. nuorisotaloille, asukasyhdistyksille ja koulujen kerhotoiminnalle, jolloin ne voisivat varata vuoroja alueen asukkaiden vapaaseen käyttöön. Aloitteessa ehdotetaan myös, että osa kentästä voitaisiin jättää varauksen ulkopuolelle, jotta asukkaat pääsisivät käyttämään sitä ilman varausta.

Kaupunginhallitus toteaa, että urheiluseuroihin kuulumattomille helsinkiläisille on varattu mahdollisuus hyödyntää tekonurmikenttiä. Yhteensä viideltätoista kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Avoimien yleisövuorojen aikana tekonurmikentät ovat olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Elokuussa 2020 auennut Arabianrannan tekonurmikenttä on koko syksyn 2020 yleisessä käytössä eikä sille jaeta lainkaan vuoroja urheiluseuroille ennen vuotta 2021. Avoimien yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä sitä mukaa, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu.

Kaupunki hallinnoi tällä hetkellä 30 tekonurmikenttää. Ne ovat erittäin suosittuja ja tehokkaassa käytössä usean eri urheilulajin toimesta. Jalkapallon lisäksi tekonurmikenttiä käyttävät muun muassa pesäpallo, rugby, amerikkalainen jalkapallo, baseball ja lacrosse. Kaupungin edulliset vuorot ovat merkittävin tukimuoto liikuntaseuroille.

Yksittäisten osien varaaminen tekonurmikentistä erikseen nuorisotalojen, asukasyhdistysten tai muiden vastaavien tahojen käyttöön ei välttämättä ajaisi sille asetettuja tavoitteita. Tekonurmivuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille hakijoille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Vuosittain useat pienet urheiluseurat, kaupungin toimijat, työyhteisöt ja kaveriporukat jäävät ilman peli- tai harjoitusaikaa tekonurmikentillä. Myös kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on lausunnoissaan kantanut huolta siitä, ettei tekonurmikenttiä ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisövuoroille eikä myöskään seuravuoroille.

Tekonurmikenttien merkittävin käyttäjäryhmä ovat jalkapalloilijat. Tämä on perusteltua, sillä helsinkiläisten lasten ja nuorten keskuudessa jalkapallo on selvästi suosituin seuraharrastus. Kaupungin avustamissa jalkapalloseuroissa liikkuu noin 16 200 lasta ja nuorta sekä noin 4 300 aikuista. Jalkapalloseurat hyödyntävät kaupungilta saamiaan harjoitusvuoroja tehokkaasti jakamalla kentän usean eri joukkueen kesken. Seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista, joten tekonurmikentät ovat seuratoiminnankin kautta pääosin alueen asukkaiden käytössä.

Avoimien yleisövuorojen lisäksi tekonurmikenttiä voi käyttää vapaasti aina silloin, kun niillä ei ole etukäteen varattua vuoroa. Ulkotekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia ns. kolikkovuoroja, joille osallistuminen on edullista. Vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy myös kaupungin 30 hiekkakentältä, joista merkittävä osa on hyvin pienellä käytöllä ja vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti. Kaupungin kaikkien liikuntapaikkojen vapaita vuoroja voi hakea kaupungin nettisivuilla olevasta Liikuntatilakalenterista.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731

09.12.2020

Asia/18

maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.11.2020 § 344

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 792

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.10.2020 § 166

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että yksittäisten osien, kuten 1/4, kategorinen varaaminen tekonurmiekonurmikentistä erikseen nuorisotalojen, asukasyhdistysten tai muiden vastaavien tahojen käyttöön ei välttämättä ajaisi sille asetettuja tavoitteita.

Helsingin kaupunki hallinnoi yhteensä 30 tekonurmikenttää. Kentät ovat tällä hetkellä erittäin suosittuja ja tehokkaassa käytössä usean eri urheilulajin toimesta. Tekonurmikenttiä hyödyntävät muun muassa jalkapallo, pesäpallo, rugby, amerikkalainen jalkapallo, baseball ja lacrosse.

Tekonurmikenttien merkittävin käyttäjäryhmä ovat jalkapalloilijat. Tämä on perusteltua, sillä helsinkiläisten lasten ja nuorten keskuudessa jalkapallo on selvästi suosituin seuraharrastus. Poikien keskuudessa jalkapallo on suosituin ja tyttöjen keskuudessa toiseksi suosituin urheilulaji. Avustettavissa helsinkiläisissä jalkapalloseuroissa liikkuu noin 16 200 lasta ja nuorta sekä noin 4 300 aikuista.

Jalkapalloilijoille myönnetään pääosin seurojen kautta tekonurmikenttävuoroja arkipäiville ja viikonlopuille. Näistä kiintiövuoroista noin 50 % käytetään Palloliiton otteluaikoihin. Jalkapallon jäljelle jäävästä kiintiöstä (noin 50 %) jaetaan vuoroja Helsingin 34:lle suurimmalle seuralle. Merkittävin osa näistä vuoroista myönnetään lasten ja nuorten (alle 20-vuotiaat) toimintaan.

Jalkapalloseurat hyödyntävät kaupungilta saamiaan harjoitusvuoroja lähtökohtaisesti tehokkaasti jakamalla kentän usean eri joukkueen kesken. Kenttiä hyödyntävien seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista ja nuorista. Näin ollen tekonurmikentät ovat pääosin alueen omien lähiasukkaidensa käytössä.

Vakiovuorojen lisäksi tekonurmikentillä järjestetään epäsäännöllisesti esimerkiksi turnauksia.

Tekonurmikenttävuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille hakijoille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Vuosittain useat pienet urheiluseurat, kaupungin toimijat, työyhteisöt ja kaveriporukat jäävät jakoprosessissa ilman peli- tai harjoitusaikaa tekonurmikentillä.

Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on varattu erillinen mahdollisuus hyödyntää tekonurmikenttiä. Yhteensä 15:sta kaupungin hallinnoimalta

tekonurmikentältä on varattu kaikille tarkoitettuja, matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä tulevaisuudessa sitä mukaan, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu. Näin toimittiin esimerkiksi elokuussa 2020 auenneen Arabianrannan tekonurmikentän kohdalla, joka on koko syksyn 2020 yleisessä käytössä. Seuroille ei jaeta laisinkaan vuoroja kyseiselle kentälle ennen vuotta 2021. Muiden kuin liikuntaseuroihin kuulumattomien vuorojen määrää pyritään kasvattamaan sitä mukaa, kun uusia kenttiä saadaan käyttöön.

Yleisövuorojen aikana kentät ovat olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta.

Yleisövuorojen lisäksi tekonurmikenttiä voi käyttää vapaasti aina silloin, kun niillä ei ole etukäteen varattua vuoroja. Tiedottamista näistä vapaista vuoroista on mahdollista kehittää.

Ulkotekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia niin sanottuja kolikkovuoroja, joille osallistuminen on yksilölle edullista. Tekonurmikenttien ohella vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy kaupungin 30 hiekkakentältä. Näistä kentistä merkittävä on hyvin pienellä käytöllä ja niiltä vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti.

Helsingin kaupungin kaikkien liikuntapaikkojen vapaiden vuorojen tarkastaminen onnistuu osoitteesta [hel.fi/liikuntatilojen varaaminen](http://hel.fi/liikuntatilojen_varaaminen). Sivustolta löytyy Liikuntakalenteri. Lisäksi valitsemalla "Muu toiminta" näkee kaikkien liikuntamuotojen vuorot kentällä.

Linkki kalenteriin:

https://asiointi.hel.fi/wps/portal/sahkoinen-asiointi/applications/calendar-application!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8ziPT1NjAw9TAx93R0dzQwCDQyCA40CgJSBgX5wWqZ-QbajlgAm23ny/

Kesän 2021 eri toimintojen (liikuntapalvelun ja nuorisopalvelun vuorot, yleisövuorot sekä eri lajeille osoitettavat seuravuorot) tarve käydään läpi syksyn 2020 aikana. Vuorojen jakamisessa otetaan huomioon kaupungin oma toiminta (esimerkiksi liikuntapalvelu ja nuorisopalvelu) ja yleisövuoroaika-tarve sekä se, että liikuntapalvelun edulliset vuorot ovat merkittävin tukimuoto liikuntaseuroille.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kantaa huolta siitä, että tekonurmikenttiä ei ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisövuoroille, eikä myöskään seuravuoroille.

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Taina Korell. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Otto Meren poistuttua kokouksesta ennen tämän asian päätöksentekoa, valitsi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tämän asian ja loppujen kokousasioiden ajaksi hänen tilalleen pöytäkirjantarkastajaksi Sami Muttilaisen.

Vastaehdotus 1:

Johanna Nuorteva: Muutetaan kappaleessa yhdeksän seuraava virke: "Yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä tulevaisuudessa sitä mukaan, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu." muotoon "Yleisövuorojen määrää on tarkoitus tulevaisuudessa lisätä."

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 2:

Johanna Nuorteva: Lisäys Arabianrannan tekonurmesta kertovan esimerkin perään kappaleessa yhdeksän: Arabianrannan tekonurmi rakennettiin OmaStadi -rahoituksella ja alueen asukkaiden aloitteesta. Tämän kentän osalta arvioidaan varauskriteereitä erikseen.

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 3:

Johanna Nuorteva: Poisto kappaleen 12 lopusta: Kenttiä hyödyntävien seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista ja nuorista. Näin ollen tekonurmikentät ovat pääosin alueen omien lähiasukkaidensa käytössä

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 4:

Sami Muttilainen: Lisätään lausunnon loppuun.

Lautakunta kantaa huolta siitä, että tekonurmikenttiä ei ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisvuoroille, eikä myöskään seuravuoroille.

Kannattaja: Johanna Nuorteva

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 1 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 1 äänin 8–4 (1 poissa).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 2 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 2 äänin 8–4 (1 poissa).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 3 mukaan muutettuna

09.12.2020

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Mutttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 3 äänin 8–4 (1 poissa).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Mutttilaisen vastaehdotuksen 4 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Sami Mutttilainen, Johanna Nuorteva, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Mutttilaisen vastaehdotuksen 4 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 0–12 (1 poissa).

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 368

Valtuutettu Emma Karin aloite matalan kynnyksen parisuhdetuen tuomisesta perhekeskuksiin

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan matalan kynnyksen parisuhdetuen tarjoamista perhekeskuksissa ja parisuhdepalvelujen piiriin pääsemisen lisäämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettua perhekeskusten parisuhdetukea tarjoavat osana omaa perustehtäväänsä äitiys- ja lastenneuvola, kasvatus- ja perheneuvonta, lapsiperheiden sosiaaliohjaus sekä lapsiperheiden palvelutarpeen arviointiyksikkö, erityisen tuen perhesosiaalityö ja lastensuojelu sekä pariterapian yksikkö, joka tarjoaa paripsykoterapiaa. Yhteistyötä on tarkoitus vahvistaa kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Myös päihde- ja psykiatrian palvelut tarjoavat apua lapsiperheiden parisuhteisiin.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu mm. perustason palvelujen parantaminen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Vuosittain toimialojen käyttösuunnitelmissa on ohjattu ja on jatkossakin mahdollista ohjata resursseja aloitteessa esille nostettuihin perheiden oikea-aikaisen tuen palveluihin. Sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2020

käyttösuunnitelmassa lapsiperheiden parisuhteiden tukeminen on mukana vanhemmuuden tukemisen kautta lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämisessä. Parisuhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös lähisuuhdeväkivallan palveluketjun sekä päihteiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.11.2020 § 345

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 786

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.12.2020

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 138

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin sekä 18 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esiin koronatilanteen aiheuttamaa parisuhdeongelmien lisääntymistä ja tämän negatiivisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin. Valtuutetut ovat huolissaan, ettei perhekeskusten ammattilaisilla ole tarpeeksi aikaa ja osaamista parisuhdeasioiden käsittelyyn ja ettei kaupungin oma pariterapiayksikkö pysty vastaamaan ja saavuttamaan kaikkia pariterapian tarpeessa olevia vanhempia. Valtuutetut ehdottavat, että Helsingissä tarjottaisiin matalan kynnyksen parisuhdetukea perhekeskuksissa sekä useammalle vanhemmalle mahdollisuuksia saada parisuhdeterapiaa.

Koronatilanteen vaikutuksista

Koronakriisi on samanaikaisesti sekä lisännyt perheiden yhdessäoloaika että vähentänyt perheiden kasvatustyön tukirakenteita (etäkoulu, päivähoidon vähentyminen). Tämä on lisännyt poliisin ja lastensuojelun tietojen mukaan myös parisuhteisiin liittyviä ongelmia (vuorovaikutusongelmat, päihteiden käyttö, riidat). Näiden ongelmien ratkaisuihin tarvitaan kaikkia lapsiperheiden kanssa työtä tekeviä toimijoita sekä näiden toimijoiden välistä yhteistyötä.

Nykyiset palvelut parisuhteita tukemassa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Parisuhdetukea tarjoavat perhekeskuksissa jo tällä hetkellä useat eri toimijat (äitiys- ja lastenneuvola, kasvatus- ja perheneuvonta, lapsiperheiden sosiaaliohjaus sekä lapsiperheiden palvelutarpeen arviointiyksiköt, erityistä tukea tarvitsevan perhesosiaalityö, lastensuojelu) osana omaa perustehtävää. Suoraa tietoa ei ole siitä, miten moni asiakas saa parisuhteeseen liittyvää tukea eri perhekeskuspalveluissa.

Perhekeskusten henkilöstöllä on koulutusten ja työkokemusten perusteella hyvät perusvalmiudet tarjota vanhemmille ammatillista tukea parisuhteisiin. Perhekeskuksissa on myös tarjolla keskitetty pariterapian yksikkö, joka tarjoaa paripsykoterapiaa. Pariterapian kiirehoitoa (5–7 tapaamista), joka on tarkoitettu kaikista kiireellisintä apua tarvitseville pareille, saa noin 120 asiakasparia vuodessa. Kokonaisuudessaan pariterapiassa hoidetaan noin 700 paria vuodessa. Heistä valtaosa on pikkulapsiperheitä. Pariterapiaa odottaa tällä hetkellä 415 perhettä ja jonotusaika on noin 10 kuukautta. Keväällä osa pariskunnista ei halunnut tarjottua etävastaanottoaikaa ja osa perheistä sai ajan nopeammin. Keväällä tarjottiin tavanomaista enemmän myös kiireaikoja.

Peruspalveluissa keskitytään tunnistamaan ne parit ja perheet, jotka tulevat autetuksi kevyemmän tason palveluissa ja jotka tarvitsevat paripsykoterapiaa parisuhteen vuorovaikutuspulmien ratkaisemiseksi. Peruspalveluissa resursseja pyritään myös kohdentamaan siten, että yhä useampi saa riittävästi tukea peruspalveluissa. Paripsykoterapia ei ole kaikkien vanhempien kohdalla tarkoituksenmukaisin palvelu parisuhteiden tukemiseen. Parisuhteiden tukemisen palveluvalikoimaa on lisätty perhekeskusten kasvatus- ja perheneuvoloissa, joissa on lisätty ryhmämuotoista toimintaa ja avoimia teemailtoja, jotta yhä useampi saisi palveluja. Järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä on hyviä kokemuksia ja sitä aiotaan lisätä. Lapsiperheiden parisuhteet pyritään huomioimaan myös esimerkiksi päihde- ja psykiatrian palveluissa. Parisuhteiden tukemiseksi kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen on myös keskeistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea koronasta seuranneiden ongelmien ratkaisemiseksi matalalla kynnyksellä ja ilman kohtuuttomia odotusaikoja. Lautakunta toivoo, että lapsiperheiden lisääntynyt tuen tarve otetaan huomioon talousarviota laadittaessa.

Perhekeskusten palvelujen toimijoiden hyvää parisuhteiden tukemisen osaamista on tärkeää kehittää entisestään. Laajan verkostomaisen työotteen lisäksi tarvitaan kouluttautumista turvaamaan hyvä osaamisen taso. Tätä kouluttautumista huomioidaan ja toteutetaan talousarvion puitteissa.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Toteutetut ja suunnitellut toimet lapsiperheiden parisuhteiden tukemiseksi ovat linjassa Helsingin kaupunkistrategian hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden kanssa. Peruspalveluissa on strategian mukaisesti kehitetty yhteistyömalleja riskiryhmien etsimiseksi ja tunnistamiseksi sekä ohjaamiseksi sopivaan palveluun. Strategian lasten ja nuoren syrjäytymisen ehkäisyn mukaisesti parisuhteiden tukemisella on vahvistettu vanhemmuutta sekä tätä kautta edistetty lasten ja nuorten hyvinvointia.

Vuoden 2020 käyttösuunnitelmassa lapsiperheiden parisuhteiden tukeminen on mukana vanhemmuuden tukemisen kautta lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämisessä. Parisuhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös käyttösuunnitelman mukaisissa lähisuuhdeväkivallan palveluketjun sekä päihitteiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä.

Yhteenveto

Peruspalvelujen henkilöstön nykyinen osaaminen ja resursointi ovat riittävät parisuhteiden ammatilliseksi tukemiseksi perhekeskuksissa. Lisäksi pariterapiayksikkö tarjoaa tukea terapeuttisempaa palvelua tarvitseville pareille. Perhekeskuksissa on perusteltua jatkaa toimintamallien kehittämistä nykyisillä resursseilla lapsiperheiden vanhempien parisuhteiden tukemiseksi. Olemassa olevien toimien ja suunnitelmien lisäksi voidaan talousarvion puitteissa ohjata asiakkaita muun muassa järjestöjen tuottamien parisuhdepalvelujen piiriin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupungin nykyiset palvelut pystyvät tarjoamaan riittävässä määrin palveluja lapsiperheiden vanhempien parisuhteiden tukemiseksi. Maksuttomat julkisin varoin tuotetut matalan kynnyksen parisuhteen palvelut mahdollistavat myös pienituloisten käyttää palveluja. Palvelut ovat saatavilla kaikille helsinkiläisille lapsiperheille."

Käsittely

01.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esityksen kohdan "Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan" toisen kappaleen viimeisen virkkeen kuulumaan seuraavasti: "Parisuhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös käyttösuunnitelman mukaisissa lähisuuhdeväkivallan palveluketjun sekä päihitteiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä."

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään kappaleen 6 jälkeen seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea koronasta seuranneiden ongelmien ratkaisemiseksi matalalla kynnyksellä ja ilman kohtuuttomia odotusaikoja. Lautakunta toivoo, että lapsiperheiden lisääntynyt tuen tarve otetaan huomioon talousarviota laadittaessa."

Kannattaja: jäsen Kati Juva

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 4

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Cecilia Ehnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Touko Niinimäki, Alekski Niskanen, Sanna-Mari Oranen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän muutetusta ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

18.08.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

§ 369

Valtuutettu Marcus Rantalan aloite toimenpideohjelmasta ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Marcus Rantala ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan toimenpideohjelmalla ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu eriarvoisuuden vähentäminen sekä lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Helsingin kaupungin voimavara on ammattitaitoinen henkilöstö, joka palvelee kuntalaisia suomen ja ruotsin kielellä. Sosiaali- ja terveystoimiala, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ja muut toimijat tekevät tiivistä yhteistyötä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluissa. Aloitteessa ja lausunnoissa esille nostetut asiat kuuluvat toimialojen painopisteisiin ja kehittämiskohteisiin ilman erillistä ohjelmaa. Palvelujen saatavuudesta ja kehittämistoimien toteutumisesta on koottavissa tarvittavat selvitykset ja raportit sosiaali- ja terveyslautakunnalle sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnalle.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnot. Vastaus on saatujen lausuntojen mukainen.

Kaupunginhallitus kehottaa kasvatuksen- ja koulutuksen lautakuntaa sekä sosiaali- ja terveyslautakuntaa seuraamaan ruotsinkielisten erityislasten palveluiden saatavuutta ja laatua sekä ryhtymään toimenpiteisiin havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.11.2020 § 346

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 787

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallitus kehottaa kasvatuksen- ja koulutuksen lautakuntaa sekä sosiaali- ja terveyslautakuntaa seuraamaan ruotsinkielisten erityislasten palveluiden saatavuutta ja laatua sekä ryhtymään toimenpiteisiin havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Kaupunginhallitus kehottaa kasvatuksen- ja koulutuksen lautakuntaa sekä sosiaali- ja terveyslautakuntaa seuraamaan ruotsinkielisten erityislasten palveluiden saatavuutta ja laatua sekä ryhtymään toimenpiteisiin havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 213

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Marcus Rantalan erityislasten ruotsinkielisten palveluiden turvaamisen toimintaohjelmaa koskevasta valtuustoaloitteesta:

Erityinen tuki kasvatuksen ja koulutuksen ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa

Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tuetaan lapsia ja nuoria heidän yksilöllisten tarpeidensa pohjalta. Tuesta keskustellaan ja si-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

tä suunnitellaan yhdessä huoltajan kanssa. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa tehdään erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten kohdalla päätöksiä kyseisestä tuesta. Tuki suunnitellaan moniammatillisesti ja siihen kuuluu verkostotapaamisia, joihin osallistuvat lapsen tai nuoren hoitoon, hoivaan, kasvatukseen ja koulutukseen liittyvät henkilöt. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa seurataan samaa lainsäädäntöä ja linjauksia molemmissa kieliryhmissä, eli tuki perustuu lapsen tai nuoren yksilöllisiin tarpeisiin.

Tapaamisrakenteet, kouluasteelta toiselle siirtyminen ja verkostoyhteistyö

Kasvatuksen ja koulutuksen ruotsinkielinen palvelukokonaisuus on monien vuosien ajan panostanut yhtenäisen oppimisen polun luomiseen kaupungin ruotsinkielisille lapsille ja nuorille. Menneenä lukuvuonna on kehitetty oppilashuollon ja oppimisen tuen tapaamisrakenteita ja prosesseja. Esikoulun ja koulun välistä yhteistyötä on myös kehitetty osana Kaikille sopiva esikoulu ja koulu -kehitystyötä. Myös muita siirtymiä tarkkaillaan, ja prosessikuvauksia valmistellaan sekä yhteisesti ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden sisällä että alueittain. Verkostotapaamisten roolia on korostettu ja tapaamiskulttuuria kehitetty. Kun kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruotsinkielinen palvelukokonaisuus on kehittänyt erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten prosesseja, on myös Kallion ruotsinkielinen perhekeskus samalla kehittänyt prosessejaan ja tapaamisrakennettaan. Sama henkilökunta ja asiakas-kunta on mukana useissa eri prosesseissa ja rakenteissa. Tässä tarvitaan toimialan ylittävää työtä, jotta prosesseja ja rakenteita voidaan kehittää ja selkeyttää palveluiden sujuvoittamiseksi sekä työntekijöiden että asiakkaiden näkökulmasta. On tärkeää, että myös muut yhteistyökumppanit, kuten HUS ja Kårkulla samkommun, osallistuvat kyseiseen kehitystyöhön.

Erytispedagoginen osaaminen perusopetuksen opettajakunnassa

Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pyritään toteuttamaan lähikouluperiaatetta. Oppilaan on lähikoulussa saatava tarvitsemaansa tukea tutussa ympäristössä ja tuttujen ihmisten parissa. Pedagogisten järjestelyiden ja menetelmien avulla tukea toteutetaan yleisopetuksessa. Kaikissa kouluissa on erityisopettaja, joka ryhmässä, yksilöllisesti tai yhteisopetuksena aineen- tai luokanopettajan kanssa voi antaa erityisopetusta. Kun oppilas tarvitsee lisää tukea kuin mitä yleisopetuksessa on mahdollista tarjota, hän saa tukea erityisluokassa. Ruotsinkieliset alueelliset erityisluokkamme ovat kouluissa Botby grundskola (luokat 1–6), Minervaskolan (luokat 1–6) ja Grundskolan Norsen (luokat 7–9). Zacharias Topeliuskolanissa (luokat 1–9) on erityisluokkia oppilaille, joiden oppivelvollisuutta on pidennetty. Samassa koulussa on myös EVA-luokkia. Nämä ovat tuettu erityisluokkia, jotka ensisijaisesti ovat

suunnattuja oppilaille, joilla on psyykkisiä oireita ja hoitokontakti. Zacharias Topeliuskolan vastaa myös potilaiden sairaalaopetuksesta. Eri-tyisluokkia opettavat erityisluokanopettajat. Kaiken opetuksen tavoitteena on antaa oppilaille valmiuksia pärjätä yhteiskunnassa, minkä vuoksi erityisluokkien oppilaita integroidaan mahdollisuuksien mukaan yleisopetukseen.

Jotta inklusiivisen koulun ja lähikoulun periaatteita voidaan toteuttaa, on työntekijöiden työskenneltävä moniammatillisesti ja henkilökunnan joukossa on oltava erityispedagogiikan osaamista. Niin aineen- kuin luokanopettajakoulutukseen sisältyy erityispedagogiikan opintoja. Tarve opettajien erityispedagogiikan osaamiselle on nostettu esiin tapauksissa Helsingin yliopiston ruotsinkielisen opettajankoulutuksen ja Åbo Akademin kasvatustieteen laitoksen kanssa. Pääkaupunkiseudun ruotsinkieliset johtajat ja asiantuntijat ovat vaatineet, että erityisopettajia ja erityisluokanopettajia koulutetaan enemmän molemmissa yliopistoissa, mutta myös, että luokan- ja aineenopettajat saavat riittävästi erityispedagogiikan osaamista peruskoulutuksessaan.

Tällä hetkellä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala työskentelee inklusiivisen koulun toteuttamiseksi. Kehitystyötä tehdään yhteisesti suomen- ja ruotsinkieliselle toiminnalle, molempien ryhmien erityispiirteet huomioiden. Prosesseja ja rakenteita tarkastellaan hallinnon tasolla, jotta yksiköiden toteuttamaa toimintaa voidaan tukea paremmin. Koulujen johtoa ja muuta henkilöstöä koulutetaan ja kouluille tuotetaan tukimateriaalia, jotta niillä olisi paremmat edellytykset tukea kaikkia oppilaita näiden yksilöllisten tarpeiden mukaan.

Lisääntyneistä rekrytointipanostuksista ja yliopistojen kanssa käydyistä keskusteluista huolimatta erityisluokanopettajien pätevyystaso ruotsinkielisissä kouluissa on matala. Kevään tilastojen mukaan erityisluokanopettajan tehtävissä työskentelevistä kymmenen 24:stä on muodollisesti päteviä. Erityisopettajien pätevyystaso on korkeampi: 19 erityisopettajaa 27:stä on muodollisesti päteviä. Toimiala jatkaa rekrytointiin ja Helsingin kaupungin koulujen vetovoimaan panostamista, mutta tarvitaan myös kansallisen tason panostuksia pätevyden ja erityisluokanopettajien ja erityisopettajien saatavuuden lisäämiseksi.

Sairaalaopetus ja hoitokontaktissa olevien oppilaiden opetus

Sairaalassa olevilla peruskoululaisilla on oikeus sairaalaopetukseen. Opetusta tarjoava koulu päättää yhdessä hoitohenkilöstön ja potilaan huoltajien kanssa opetuksen aloituksesta. Terveysyistä opetus voidaan osittain järjestää muulla kuin perusopetuslaissa määrätyllä tavalla. Tavoitteena on, että oppilas siirtyy takaisin omaan kouluunsa sairaalajakson jälkeen. Helsingin kaupungissa Zacharias Topeliuskolan vas-

taa ruotsinkielisten oppilaiden sairaalaopetuksesta, mutta tarjoaa lain-säädännön mukaisesti palvelua myös ulkopaikkakuntalaisille oppilaille, joita hoidetaan helsinkiläisessä sairaalassa.

Oppilaat, jotka eivät psyykkisen terveytensä vuoksi voi osallistua yleisopetukseen lähikoulussa tai alueensa erityisluokalla, voivat saada opetusta Zacharias Topeliuskolanin tuetussa erityisluokassa. Näitä luokkia kutsutaan EVA-luokiksi. Nuoremmat oppilaat opiskelevat koulun tiloissa, mutta vanhemmat oppilaat on sijoitettu Dagmarinkadun Arbis-tiloihin. Kaikilla oppilailla on hoitokontakti, ja sekä koulunkäynti että hoito suunnitellaan ja arvioidaan verkostotapaamisissa, joihin huoltaja ja joskus myös oppilas itse osallistuu. Tätä koulumuotoa tarjotaan vain kaupungin omille oppilaille. Kysyntää on myös sille, että suomenkieliseen opetukseen osallistuvat kaksikieliset oppilaat ja ulkopaikkakuntalaiset voisivat myös saada paikan EVA-opetuksesta. Helsingin kaupungilla ei ole sopimusta tästä opetusmuodosta muiden kuntien kanssa, minkä vuoksi ulkopaikkakuntalaisia ei voida ottaa opetukseen. EVA-luokilla on hyvä maine muun muassa hoitavien yksiköiden keskuudessa. Tavoitteena on, että oppilas käy EVA-luokkaa niin kauan kuin tätä tukimuotoa tarvitaan, mutta voinnin salliessa palaa lähikouluun.

Valtuutettu Marcus Rantala vaatii aloitteessaan selvitystä Sofia Mannerheimin koulua ja Jorvin sairaalakoulua vastaavasta ruotsinkielisestä koulusta. Nykyinen toimintamuoto ja Zacharias Topeliuskolanin eri opetusmuodoissa tarjottava palvelu vastaa näiden Rantalan aloitteessa esiin nostettujen koulujen toimintaa. Tukimuotoja, erityisluokkatoimintaa ja yhteistyötä hoitavien yksiköiden kanssa arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Suomenkielisillä kouluilla on laajan oppilasohjansa ansiosta mahdollisuus tarjota tiettyjä luokkia ja opetusmuotoja oppilailleen. Ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa järjestelyjen ja linjausten on oltava huomattavasti joustavampia, minkä vuoksi yleisopetuksen ja erityisluokkien oppilasohjasta tulee heterogeenisempi. Tässä on hyvät ja huonot puolensa. Oppilaiden, joilla on neuropsykiatrien häiriö ja esimerkiksi aistiyliherkkyyttä, voi olla vaikea selvittää koulunkäynnistä Helsingin nykyisissä koulurakennuksissa. Tämä tulee ottaa huomioon, kun uusia koulurakennuksia suunnitellaan ja erityisluokkarakennetta sekä inklusiivista koulua arvioidaan ja kehitetään.

Peruskoulun jälkeiset opinnot vaativaa erityistä tukea tarvitseville oppilaille

Vaativaa erityistä tukea tarvitsevat oppilaat ovat useimmiten pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä ja opiskelevat toiminta-alueen mukaan tai yksilöllisten suunnitelmien mukaan kaikissa koulun oppiaineissa. Näille oppilaille on tarjolla rajallisesti peruskoulun jälkeisiä opintoja. Optima tarjoaa työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa TELMA-koulutusta sekä ammatilliseen koulutukseen valmentavaa ja ammatilli-

sen perustutkinnon suorittamisen mahdollisuuksia parantavaa VALMA-koulutusta. Viimeisten kolmen vuoden aikana kaikki Zacharias Topeliuskolanin pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat ovat saaneet opiskelupaikan Optimasta. Seitsemästä oppilasta neljä sai opiskelupaikan Optimasta vuonna 2017. Kolme ilman paikkaa jäänyttä opiskeli Kärkylässä. Vuonna 2016 kaikki oppilaat saivat opiskelupaikan, kun taas neljä kuudesta sai paikan vuonna 2015.

Vaikka lähes kaikki Helsingin vaativaa erityistä tukea tarvitsevat oppilaat ovat saaneet opiskelupaikan viimeisten viiden vuoden aikana, herättää aihe vuosittain huolta perheissä. Tieto valinnoista julkistetaan kesäkuun lopussa. Näille nuorille ei ole tarjolla montaa vaihtoehtoa, mikäli he jäävät ilman opiskelupaikkaa, sillä useimmat esimerkiksi kansanopistoissa tarjottavista koulutuksista eivät ole heille sopivia. Tämä voi tarkoittaa, että huoltajien on lyhyellä varoitusaikalla järjestettävä opiskelupaikatta jääneille nuorillensa hoitoa ja laadukasta toimintaa. Näille nuorille ja heidän perheilleen olisi myös tärkeää ehtiä vierailuiden ja tapaamisien kautta valmistautua koulun alkuun. Zacharias Topeliuskolanin opettajat kokevat, että nuorten uuden koulun aloitusta helpottaisi, jos opettajat voisivat keväällä välittää tietoa oppilaistaan seuraavalle koululle.

Iltapäivätoimintaa erityistä tukea tarvitseville oppilaille

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää ryhmämuotoista iltapäivätoimintaa luokkien 1–2 oppilaille ja erityistä tukea tarvitseville oppilaille, joilla on esimerkiksi kehitysvamma ja autismikirjon häiriö. Oppilasryhmän tukitarpeet otetaan huomioon iltapäivätoiminnassa. Laadukkaan toiminnan takaamiseksi tarvitaan riittävästi pätevää, osaavaa ja motivoitunutta henkilökuntaa. Koulussa avustajaresursseja tarvitsevat oppilaat vaativat usein tukea myös iltapäivätoiminnassa.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden joukossa on oppilaita, joille kokonaisesta koulupäivästä ja lisäksi ryhmämuotoisesta iltapäivätoiminnasta selviäminen on haastavaa. Nämä oppilaat hyötyisivät aikuisen tuesta kotona koulupäivän jälkeen. Tällaista tukea tarvitsevia oppilaita on Helsingin ruotsinkielisten oppilaiden joukossa vain kourallinen vuodessa. Sosiaali- ja terveystoimiala on keskustellut näistä kysymyksistä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa, mutta ratkaisuihin ei ole päädytty, koska palveluvastuista on eriäviä näkemyksiä. Yksilötasolla on pyritty ratkaisemaan ongelmaa palkkaamalla oppilaille tukihenkilöitä. Usein ruotsinkielinen rekrytointi ei kuitenkaan ole onnistunut, tai se on kestänyt kauan. Toimialojen välistä yhteistyötä on jatkettava ja uutta toimintaa kehitettävä.

Ruotsinkielinen lyhytaikaishoito, vuorohoito ja sijaishoito

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingissä ruotsinkielisiä sosiaali- ja terveystoimen palveluita tarjotaan lapsiperheille Kallion ruotsinkielisessä perhekeskuksessa. Vammais- palvelujen asiakkaille on tarjottava mm. lyhytaikaishoitoa, vuoro hoitoa ja sijaishoitoa. Lyhytaikais- ja vuoro hoitoa tarvitseville ruotsinkielisille lapsille ja nuorille on kuitenkin riittämättömästi paikkoja. Kuten valtuute- tut kuvaavat, usein haastavimmassa asemassa ovat lapset ja nuoret, joilla on laaja tuen ja hoidon tarve. Helsingissä tai muuallakaan Suo- messa ei ole kaikille lapsille ja nuorille sopivia ruotsinkielisiä palveluita tarjoavia hoitopaikkoja.

Ruotsinkieliset palvelut ja resurssit lasten- ja nuorisopsykiatriassa

Sosiaali- ja terveystoimialan selvityksessä Rantalan aloitteesta on ku- vattu ruotsinkielisiä lasten- ja nuorisopsykiatrian palveluita ja näiden re- surseja. Viime vuosina pääkaupunkiseudun kasvatuksen ja koulutuk- sen johtajat ovat osallistuneet keskusteluihin ja kehitystyöhön lasten ja nuorten mielenterveyden hoidon yhteistyön ja palveluiden parantami- seksi. Näissä työryhmissä on nostettu esille ruotsinkielisen väestön tarpeita ja laadittuihin asiakirjoihin on kirjattu, että kuvatut palvelut on taattava myös ruotsiksi. Esimerkki työryhmästä on sosiaali- ja terveys- toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteinen Palvelu- jen integraatioryhmä, joka on laatinut Lasten ja nuorten mielentervey- songelmien palveluketjumallinnuksen. VIP-verkostossa (Vaativan eri- tyisen tuen ohjaus- ja palveluverkostojen kehittäminen), johon Helsin- gin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala osallistuu, on myös nostettu esiin ruotsinkielisen lasten- ja nuorisopsykiatrian tarpeita. Kehitystyö on siis käynnissä, ja sen on myös jatkuttava, jotta ruotsinkieliset palvelut voidaan taata riittävien resurssien ja toimivan palveluntarjoajien välisen yhteistyön avulla.

Toimenpiteiden suhde kaupungin ja toimialan strategiaan

Aloitteessa kuvatut toimenpiteet ruotsinkielisten erityislasten tukemi- seksi ovat kaupungin strategian ja kasvatuksen ja koulutuksen toimia- lan tavoitteiden mukaisia. Sosiaali- ja terveystoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä HUS:n ja muiden toimijoiden välisen yhteis- työn parantaminen kuuluu Helsingin kaupungin strategiaan eriarvoi- suuden ja lasten ja nuorten syrjäytymisen vähentämiseksi. Mukana- ohjelman ohjaavia periaatteita ovat keskeisten toimijoiden yhteistyö, oi- kea-aikainen tuki, erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tunnistaminen ja helposti saavutettavien palveluiden tarjoaminen asiakkaille. Lisäksi voidaan todeta, että kehitystyö on jo käynnissä, ja moniin aloitteessa mainittuihin toimenpiteisiin on jo ryhdytty.

Yhteenveto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tässä selvityksessä todetaan, että aloitteen kaikki 11 kohtaa sisältävää toimenpideohjelmaa ei ole tarpeen valmistella Helsingin kaupungissa, sillä joitakin kohtia tulee toteuttaa kansallisella tasolla ja joitakin on jo toteutettu tai ne ovat työn alla. Seuraavilla ruotsinkielisten palveluiden kehitysalueilla on tällä hetkellä ongelmia ja puutteita. Kyseiset kehitysalueet vaativat toimialarajat ylittävää työtä: 1) tarkoituksenmukainen ruotsinkielinen lyhyt- ja pitkäaikaishoito 2) erityislasten iltapäivätoiminnan toimialarajat ylittävä kehittäminen 3) yhteinen ruotsinkielisten palveluiden prosessikuvaus sosiaali- ja terveystoimialalle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ja HUS:lle sekä muille toimijoille. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei täten puolla valtuutettujen aloitetta toimenpideohjelman valmistelusta, mutta puoltaa kolmea yllä mainittua kohtaa, eli hoitoa, iltapäivätoimintaa ja toimialarajat ylittävän yhteistyön prosessikuvausta koskevia toimenpiteitä.

Lautakunta toteaa että selvitys selkeästi näyttää, että on olemassa ongelmia, jotka edellyttävät toimia ja sektorien yhteistyötä. Lautakunta esittää, että tehdään suunnitelma selvityksen pohjalta ja että toimista raportoidaan lautakunnalle vuoden 2021 aikana.

Lapsiin kohdistuvien vaikutusten arviointi

Kun ruotsinkielistä toimintaa kehitetään lyhyt- ja pitkäaikaishoidossa, iltapäivätoiminnassa ja toimialarajat ylittävässä yhteistyössä, voidaan ikänsä, toimintakykynsä, toimintakyvyn variaation tai psyykkisen terveytensä vuoksi erityisen herkässä asemassa oleville lapsille tarjota mahdollisuus parempaan hoitoon ja oikea-aikaiseen palveluun. Nämä lapset tarvitsevat monia yhteiskunnan tarjoamia palveluita. Näiden toimenpiteiden avulla varmistamme kieliryhmien yhdenvertaisen kohtelun. Palveluja kehittämällä voimme epäsuorasti vaikuttaa lasten ja perheiden toimintakykyyn ja arjenhallintaan.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Martina Harms-Aalto: Lisäys:

Lautakunta toteaa, että selvitys selkeästi näyttää, että on olemassa ongelmia, jotka edellyttävät toimia ja sektorien yhteistyötä. Lautakunta esittää, että tehdään suunnitelma selvityksen pohjalta ja että toimista raportoidaan lautakunnalle vuoden 2021 aikana.

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Martina Harms-Aallon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Agneta Lundmark, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 159

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Marcus Rantalan sekä 20 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta liittyen toimenpideohjelmaan erityislasten palvelujen turvaamiseksi:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esille ruotsinkielisten erityislasten ja heidän perheidensä vaikeuden saada ruotsin kielellä tarvitsemiaan palveluja. Valtuutettujen mukaan palveluiden saatavuus on erityisen hankalaa, jos lapsella on yhtäaikaista tuen tarpeita kehitysvamman ja mielenterveysongelmien vuoksi tai lapsella on neuropsykiatrinen diagnoosi. Valtuutetut ehdottavat ratkaisuna 11 kohdan toimenpideohjelmaa ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi ja havaittujen ongelmien ja puutteiden ratkaisemiseksi.

Toimenpideohjelman tavoitteena olisi 1) saada erityislapsille ja heidän perheille tarvittavat ympärivuorokautiset palvelut ruotsin kielellä, 2) luoda ruotsinkieliset tilapäishoidot ja intervallihoidot sekä kotiin vietävät palvelut, 3) turvata riittävä ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä, 4) parantaa eri toimialojen välistä yhteistyötä, 5) lisätä ruotsinkielisten erityisopettajien määrää, 6) vaikuttaa ruotsinkielisten erityisopettajien koulutuksen lisäämiseen, 7) kehittää eri koulutusasteiden välistä yhteistyötä, 8) parantaa perusopetuksen jälkeisiä opintopolkuja erityistukea tarvitsevien nuorille, 9) turvata riittävät resurssit ruotsinkielisille lapsi- ja nuorisopsykiatrian palveluille, 10) selvittää mahdollisuus tarjota ruotsinkielinen vastine Sofia Mannerheimin koululle ja Jorvin sairaalakoululle sekä luodaan mahdollisuudet koulutuksen ja laitoshoidon yhdistämiselle, sekä 11) turvata erityislasten ruotsinkielinen iltapäivähoito.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten ruotsinkieliset palvelut sosiaali- ja terveystoimialalla

Perusopetuslaissa ja sosiaalihuoltolaissa erityistä tukea tarvitsevalla lapsella tarkoitetaan eri asiakasryhmiä. Sosiaalihuoltolain mukainen määritelmä on suppeampi kuin perusopetuslain mukainen määritelmä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Sosiaalihuoltolain mukaan erityistä tukea tarvitsevilla lapsilla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveystalvveluja kognitiivisen tai psyykkisen vammnan tai sairauden, päihteden ongelmakäytön, usean yhtäaikaisen tuen tarpeen tai muun syyn vuoksi tai siksi, että lapsen terveys tai kehitys vaarantuu lapsen kasvuolosuhteiden tai oman käyttäytymisen vuoksi. Tarkoituksena on, että mahdollisimman moni lapsi ja nuori saisi tarvitsemansa palvelut peruspalveluissa. Perusopetuslaissa erityistä tukea tarvitseva lapsi tarvitsee tehostetun tuen (säännöllistä tukea oppimisessa ja koulunkäynnissä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja) lisäksi enemmän tukea.

Helsingissä sosiaali- ja terveystoimialalla ruotsinkielistä erityistä tukea tarvitsevien palvelut on integroitu samaan organisaatioon suomenkielisten palvelujen kanssa. Näitä palveluja on keskitetty ruotsinkielisten osalta Kallion perhekeskukseen palvelemaan kaikkia ruotsinkielisiä helsinkiläisiä perheitä. Tunnistamisen ja varhaisen tuen tarjoamisen helpottamiseksi ruotsinkielisillä peruspalveluilla on yhteistyö- ja konsultaatorakenteet varhaiskasvatuksen ja perhekeskuksen välillä.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten sosiaalityön palveluja annetaan suunnitelmallisen sosiaalityön keinoin perhesosiaalityön palveluissa (perhesosiaalityön yksikössä, kasvatus- ja perheneuvolassa sekä nuorten sosiaalityössä), lastensuojelussa sekä vammaispalvelussa. Asiakkaaksi perhesosiaalityöhön ja vammaispalveluun tullaan sosiaalityöntekijän tekemän palvelutarpeen arvioinnin perusteella, jonka pohjalta asiakkaalle tarjotaan hänen ja hänen perheensä tarvitsemia palveluja. Erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille tarjotaan omana tuotantona ruotsinkielistä lapsiperheiden kotipalvelua ja perhesosiaalityön perheille sosiaaliohjausta ja perhetyötä.

Lastensuojelulain perusteella järjestetään tuki niille erityistä tukea tarvitseville lapsille, jotka tarvitsevat lastensuojelulain mukaisia palveluja, esimerkiksi tehostettua perhetyötä, ympärivuorokautista perhekuntoutusta tai huostaanottoa ja sijoitusta kodin ulkopuolelle. Ruotsinkielistä lastensuojelun sosiaalityötä ja tehostettua perhetyötä tuotetaan omana palveluna. Ruotsinkielisen ympärivuorokautisen perhekuntoutuksen ja sijaishuollon palvelut hankitaan pääsääntöisesti ostopalveluna.

Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden määrä on pieni. Siksi myös ruotsinkielisten työntekijöiden määrä on pieni ja palvelut ovat haavoittuvia niin sosiaali- ja terveystoimessa kuin muissakin palveluissa.

Vammaispalvelun ruotsinkielinen lyhytaikais- ja tilapäishoito sekä intervallihoidot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Vammaispalvelun asiakkaille tarjotaan tarvittaessa lyhytaikais- ja tilapäishoitoa sekä intervallihoidon jaksoja. Ruotsinkielisten vammaispalvelujen haasteena on suomenkielisiin palveluihin verrattuna vähäisempi tai puuttuva palvelutarjonta. Taustalla on määrällisesti huomattavasti pienimuotoisempi palvelujen tarve sekä ruotsinkielisten osaajien ja toimijoiden puuttuminen. Tämä tuottaa suuria haasteita palvelujen tuottamiselle sekä omana että ostopalveluna. Ruotsinkielisiä vammaispalveluja tuotetaan lähes täysin ostopalveluna: kaikki päivätoiminta- ja asumispalvelut sekä tilapäishoidon ja intervallihoidon jaksot ostetaan. Helsingillä on omana tuotantona vammaispalvelussa sosiaalityön lisäksi lyhytaikaishoitoa tarjoava kotiin vietävä lapsiperheiden kotipalvelu sekä Kärkullan kuntayhtymän kanssa yhteistyössä tuotetut palvelut.

Ruotsinkielisten vammaispalvelun ostopalvelujen kanssa tehtävä yhteistyö sujuu pääsääntöisesti hyvin, ja asiakkaat ovat perheineen tyytyväisiä saamansa palveluun. Asiakkaat saavat myös pääsääntöisesti hyvin sekä tilapäishoitoa että intervallihoidon vähäisestä palvelutarjonnasta huolimatta. Osassa ostopalveluja on haastavaa saada mukautettua palveluja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti esimerkiksi asiakkaiden vaikeahoitoisuuden tai väkivaltaisuuden vuoksi. Tällöin ostopalvelut voivat myös valikoida, keitä asiakkaita he vastaanottavat. Sama haaste on ostopalveluissa myös suomenkielisissä palveluissa. Palveluista puuttuvat myös ruotsinkielinen kotiin vietävä lyhytaikainen hoito erityisen haastavasti käyttäytyville lapsille sekä lasten pitkäaikaisen asumisen palvelut. Pitkäaikaisen asumisen ruotsinkieliset palvelut puuttuvat täysin koko Suomesta. Palvelujen puuttuminen johtaa joko kyseisten palvelujen saamattomuuteen tai sellaiseen palvelujen muotoiluun, joka ei aina vastaa asiakkaiden tarvetta parhaalla mahdollisella tavalla.

Ruotsinkieliset lasten- ja nuorisopsykiatriset palvelut ja resurssit

HUSin ruotsinkielisen lasten- ja nuortenpsykiatrian toiminta vastaa diagnostiikan ja hoidon tarpeen arvioinnin suhteen suomenkielisiä palveluja. Työssä hyödynnetään keskitetyn neuropsykiatrisen yksikön osaamista aivan kuten suomenkielisillä poliklinikoillakin. Suomenkielisten palvelujen tavoin erikoissairaanhoidossa tehdään diagnostiikka ja suunnitellaan hoito, joka saatetaan ostaa yksityisiltä palveluntarjoajilta. Tilanteen ja oireilun vakaavuusasteen helpottuessa tai ollessa lievää tai keskivaikeata asiakas voidaan ohjata perustasolle jatkohoitoon. Lapsi- ja nuorisopsykiatrian ostopalvelut ovat kuitenkin suomenkielisiä rajoitetumpia ostopalvelujen rajallisuuden (neuropsykiatrisen valmennus) tai täydellisen puuttumisen vuoksi (esimerkiksi Kelan sopeutumismuunnokset ja LAKU-kuntoutus). Tämän vuoksi ruotsinkielisessä työryhmässä hoidetaan neuropsykiatristen lasten hoitoa omana työnä. Ruotsinkielisten palvelujen resurssissa ei ole HUSin puolelta huomautetta-

vaa. Ongelmana on sen sijaan jo aiemmin mainittu tiettyjen palvelujen puuttuminen ruotsin kielellä.

Ruotsinkielisten palvelujen ja toimijoiden välinen yhteistyö

Ruotsinkielisissä sosiaali- ja terveys- sekä kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa tehdään suomenkielisiä palveluja enemmän yhteistyötä. Yhteistyö on hyvin usein myös suomenkielisiä palveluja toimivampaa pienemmän toimijajoukon vuoksi. Toimijat tuntevat toisensa ja palvelunsa, ja tätä kautta yhteistyön tekeminen on suomenkielisiä palveluja helpompaa ja toimivampaa. Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyötä on myös kehitetty systemaattisesti viime vuosina. Yhteistyön kriittisiä kohtia parannetaan niin sosiaali- ja terveystoimialan sisällä kuin yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa.

Palvelujen rajapinnoilla ja monia palveluja tarvitsevien lasten ja nuorten palvelujen järjestämisessä on Helsingissä haasteita niin suomenkielisten kuin ruotsinkielisten palvelujen osalta. Taustalla on usein toimintakäytänteiden kankeus, liian tiukat asiakasrajaukset sekä työntekijöiden taitamattomuus räätälöidä palveluja asiakkaille sopiviksi. Tarvitaan laajempaa sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä kasvatuksen ja koulutuspalvelujen palvelumuotoilua, jotta asiakkaiden palveluihin voitaisiin vastata mahdollisimman asiakaslähtöisesti. Muiden palvelujen puutteellisuus ja toimimattomuus voivat johtaa yksittäisissä tilanteissa lastensuojelun asiakkuuteen, jos erityistä tukea tarvitseva lapsi ja hänen perheensä eivät saa tarvitsemaansa tukea.

Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyön parantamiseksi sosiaali- ja terveystoimialalla on ruotsinkielisten palvelujen työryhmä, jossa on edustajia eri palveluista. Työryhmän painopisteet ovat ruotsinkielisten palvelujen kehittäminen ja palvelut ylittävä yhteistyö. Työryhmällä on palvelukeskuksittain kolme alatyöryhmää (perhekeskustoiminta, terveys- ja hyvinvointipalvelut sekä senioripalvelut), joiden tehtävänä on kehittää ja vahvistaa ruotsinkielisiä palvelu- ja konsultaatiomalleja omissa toiminoissaan sekä kehittää asiakastarpeiden mukaisia eri palvelujen uudistamisen toimintamalleja alatyöryhmien välillä. Tärkeänä tehtävänä on tunnistaa erityisiä teemoja, jossa on tarpeellista toimia monitoimijaisesti ja myös samanaikaisesti tunnistaa yhteisen työn mahdollisuudet. Perhekeskustoiminnan alatyöryhmä toimii samalla ruotsinkielisten perheiden palvelujen esimiesfoorumina. Ruotsinkielisten palvelujen monitoimijaisista kehittämistä on tehty myös lasten ja nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä.

Ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä

Helsingissä ruotsinkielisiä sosiaalityöntekijöitä työskentelee erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän perheiden kanssa lapsiperheiden pal-

velutarpeen arvioinnissa, perheneuvolassa, perhesosiaalityössä, lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa, vammaispalvelussa sekä nuorten sosiaalityössä. Sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on ollut Helsingissä välillä haasteita, mutta ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa ei ole ollut sellaisia haasteita kuin suomenkielisten sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa.

Ruotsinkielisten erityislasten iltapäivähoito, kasvatus ja koulutus

Kasvatuksen- ja koulutuksen toimiala vastaa ruotsinkielisestä iltapäivähoidon järjestämisestä (myös erityistä tukea tarvitseville lapsille), erityisopetuksen riittävydestä, koulutusasteiden välisestä yhteistyöstä, peruskoulun jälkeiseen koulutukseen vaikuttamisesta sekä sairaalakoulu toiminnan organisoimisesta. Perhe- ja sosiaalipalvelujen ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kesken ollaan työstämässä iltapäivähoitoon liittyviä ongelmia ja etsimässä niihin ratkaisuja.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Sosiaali- ja terveystoimialalla on tehty strategian ja käyttösuunnitelman mukaisesti yhteistyötä kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan, HUSin ja muiden aiheeseen liittyvien toimijoiden kanssa, jotta parannetaan yhteistyötä ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluissa. Strategian tavoitteiden mukaisesti yhteistyön parantamisella on kehitetty oikea-aikaisia ja oireidenmukaisia hoitoja sekä pyritty vähentämään mielenterveysongelmien vuoksi sijoitettujen lasten määrää. Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien palvelujen integroiminen näiden lasten koulutukseen on vahvistanut strategian mukaisesti oppilas- ja koulukohtaista opiskeluhoitoa. Vuoden 2020 käyttösuunnitelman mukaisesti meneillään olevassa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä on myös huomioitu erikseen ruotsinkieliset matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut.

Yhteenveto

Sosiaali- ja terveystoimialalla on hyvä tilannekuva ja ymmärrys ruotsinkielisistä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluista. Palvelut toimivat suurimmaksi osaksi hyvin ja asiakkaat ovat pääosin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Vaikutettavissa oleviin kriittisiin kohteisiin on pyritty puuttumaan ja palveluja on pyritty muotoilemaan paremmin asiakkaille sopivaksi. Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan ruotsinkielisten vammaispalvelujen ja psykiatrisen ostopalvelujen kehittämistä yhdessä eri toimijoiden välillä. On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Erityistä tukea tarvitsevat lapset ovat ikänsä, heikon toimintakykynsä, vammaisuuden ja mielenterveysongelmien vuoksi erityisen haavoittuvassa asemassa. Nämä lapset ja heidän perheensä käyttävät myös paljon sosiaali- ja terveystalvuujuja. Olemassa olevilla ja suunnitelluilla toimilla edistetään näiden asiakkaiden palvelujen saatavuutta ja yhdenvertaisuutta. Palvelujen tuottamisella ja kehittämislä edistetään myös välillisesti asiakkaiden ja heidän perheidensä toimintakykyä ja arjessa selviytymistä.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Cecilia Ehrnrooth: Lausunnon viimeinen lause ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia muutetaan muotoon: On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Kannattaja: jäsen Hannu Tuominen

Sosiaali- ja terveystalvuuksunta hyväksyi jäsen Cecilia Ehrnroothin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveystalvuuksunta antoi hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

01.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalveluiden päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi

Riitta Vartio, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 56309
riitta.vartio(a)hel.fi

§ 370

Valtuutettu Mia Haglundin aloite rasismikokemusten tutkimisesta sosiaali- ja terveyspalveluissa

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 2 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan rasismikokemusten tutkimista sosiaali- ja terveyspalveluissa, rasismien torjuntakäytäntöjä ja syrjintätapausten raportointia.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotetun toiminnan valmistelu on parhaillaan käynnissä. Seuraavan strategiakauden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun pohjaksi tehdään kuntalaiskysely, jolla selvitetään mm. syrjinnän ja epäasiallisen kohtelun kokemuksia eri syrjintäperusteilla, mukaan lukien etninen tausta. Kysely koskee kaupungin toimintaa eri palvelukokonaisuuksissa, myös sosiaali- ja terveyspalveluissa. Johtopäätökset ja mahdollisten lisätutkimusten tilaukset tehdään kuntalaiskyselyn valmistuttua. Kysely toteutetaan usealla eri kielellä.

Hyvän asiakaskokemuksen tarjoaminen on sosiaali- ja terveystoimialalla keskeinen tavoite. Tiedolla johtamista vahvistetaan sekä eri kanavista saatavaa palautetta kerätään ja hyödynnetään systemaattisesti pal-

velujen kehittämisessä. Myös sosiaalinen raportointi voi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi.

Kaupungin henkilöstöä koskevat eettiset ohjeet korostavat yhdenvertaisuuslain mukaista syrjimättömyyttä. Eri väestöryhmien oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin kunnioitetaan eikä rasismi ole missään muodossa sallittua. Eettisiä ohjeita on käyty läpi laajasti henkilökunnan kanssa kaikissa työyhteisöissä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 2 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.11.2020 § 347

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 788

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys kappaleen 4 loppuun: ”Kysely toteutetaan usealla eri kielellä.”

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.10.2020 § 189

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Haglundin ja 21 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta rasismikemusten tutkimisesta sosiaali- ja terveystalvuuissa seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa nostetaan esille rasistinen syrjintä sekä yhteiskunnallisena ilmiönä että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden kokemuksena. Aloitteessa todetaan, että asiakkaiden kokemukset rasistisesta häirinnästä ja syrjinnästä jäivät usein aliraportoituja. Valtuutetut esittävät, et-

tä kaupunki toteuttaa selvityksen sekä työntekijöiden, että asiakkaiden rasismikokemuksista sosiaali- ja terveystalviteissa ja toimeenpantee johdonmukaiset käytännöt rasismien torjumiseen ja syrjintätapausten raportointiin.

Sosiaali- ja terveystoimiala osallistuu kaupunginkanslian syksyllä 2020 toteuttamaan kuntalaiskyselyyn rasismi- ja syrjintäkokemuksista ja henkilöstön osalta arvioi asiaa Kunta10-tulosten mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystoimialan yksi keskeisiä tavoitteita on hyvän asiakaskokemuksen tarjoaminen helsinkiläisille. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi kerätään asiakaspalautetta kaikista palveluista monien eri kanavien kautta. Yksi käytössä oleva kanava on kaupunkiyhteinen palautejärjestelmä. Tämän palautekanavan kautta tulee vuodessa noin 6 500–7 000 palautetta. Palautteet luokitellaan asiasisällön mukaisesti ja niistä tunnistetaan myös yhdenvertaisuuteen tai tasa-arvoon liittyvät asiat. Palautteet, joissa kuvataan koettua syrjintää, mutta ei välttämättä rasismia, muodostavat noin 3–5 prosenttia kaikista palautteista. Määrä on pysynyt samalla tasolla viimeiset kolme vuotta.

Saatua palautetietoa hyödynnetään entistä systemaattisemmin palvelujen kehittämisessä ja vahvistetaan tiedolla johtamista paremman asiakaskokemuksen aikaan saamiseksi.

Helsingin henkilöstöä koskevat uudet eettiset ohjeet korostavat yhdenvertaisuuslain mukaista syrjimättömyyttä. Eri väestöryhmien oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin kunnioitetaan, eikä rasismi ole missään muodossa sallittua. Eettisiä ohjeita on käyty laajasti läpi henkilökunnan kanssa kaikissa työyhteisöissä.

Kunta10-tutkimus selvittää kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä työelämän vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Parhaillaan on menossa vuoden 2020 kysely. Vuodesta 2016 lähtien on kysytty työntekijöiden syrjintäkokemuksista. Aikaisemmissa mittauksissa noin 10 prosenttia vastaajista on kokenut syrjintää työssään. Tulokset ovat samalla tasolla koko kaupungissa ja sosiaali- ja terveystoimialalla sekä kansallisessa Kunta10-aineistossa.

Helsingin kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman pohjaksi tehtiin keväällä 2019 kuntalaiskysely. Vastaajista noin puolet kuuluivat erilaisiin vähemmistöihin. Kyselyn tulosten mukaan noin kolmasosa ilmoitti kokeneensa syrjintää sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa. Eniten syrjintää koettiin iän, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen ja sukupuoli-identiteetin ja etnisen taustan vuoksi.

Kaupunginkanslia suunnittelee parhaillaan uutta kuntalaiskyselyä, jossa kootaan tietoja seuraavan strategiakauden yhdenvertaisuussuunni-

telman pohjaksi. Kysely toteutetaan tänä syksynä ja siihen sisältyy kysymyksiä koetusta rasismista ja syrjinnästä kaupungin eri toimialoilla, myös sosiaali- ja terveystalvueluista. Selvityksen toteuttaa ulkopuolinen tutkimuslaitos.

Sosiaali- ja terveystalvetaunta toteaa, että myös kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisten aiheesta toteuttama sosiaalinen raportti voisi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi.

Yhteenveto

Tiedon tuottaminen kuntalaisten ja henkilöstön rasismikokemuksista kaikissa kaupungin palveluissa, sosiaali- ja terveystalvetaunta mukaa luki, on ajankohtaista.

On tärkeää saada tietoa tästä ilmiöstä laajasti koko kaupungin tasolla. Tutkittu tieto auttaa kohdentamaan oikeita ja vaikuttavia toimenpiteitä.

Terveystalvetaunta- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Rasismikokemukset heikentävät ihmisarvoa ja itsetuntoa. Näillä kokemuksilla on suoria vaikutuksia hyvinvointiin. Sosiaali- ja terveystalvetaunta lueissa tiedolla johtaminen on keskeistä palveluja kehittäessä. Kaikki tutkimustieto, joka lisää palvelujen yhdenvertaisuutta ja parantaa asiakaskokemusta, mahdollistaa asiakkaille vaikuttavat palvelut.

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaa

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystä siten, että lausuntoehdotukseen lisättiin ennen kohtaa "Yhteenveto" seuraava kappale:

"Sosiaali- ja terveystalvetaunta toteaa, että myös kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisten aiheesta toteuttama sosiaalinen raportti voisi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi."

Esittelijä Juha Jolkkonen joutui poistumaan kokouksesta kesken asian käsittelyn ja terveystalvetaunta- ja päihdepalvelujen johtaja Leena Turpeinen siirtyi asian esittelijäksi.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Aleksi Niskanen: Lautakunta ei kannata Mia Haglundin valtuustalvetauntaalvetaunta. Aloitteessa ei määritellä, mitä rasismi on ja mitä rasismi ei ole. Kun rasismia ei aloitteessa määritellä, syntyy suuri riski sille, että

selvityksestä tulee tarkoituksenhakuinen, mikä johtaa helposti perättömiin rasismisyytöksiin. Perättömillä rasismisyytöksillä voidaan pahimmassa tapauksessa tuhota työntekijän ammatillinen maine tai aiheuttaa vakavaa mainehaittaa työntekijöille ja yrityksille. Viime aikoina on Suomessa useita esimerkkejä siitä, että esimerkiksi virkaa tekevää poliisia, virkaa tekevää lipuntarkastajaa ja muitakin ammattikuntia on perusteettomasti syytetty rasismista, kun henkilöt ovat suorittaneet normaalisti työtehtävänsä. Tällaisella perättömillä syytöksillä on vaikeutettu näiden ammattilaisten työn suorittamista. Lautakunta näkee, että tällainen selvitys johtaa helposti siihen, että sosiaali- ja terveystoimialalla alkavat lääkärit ja hoitohenkilökunta saamaan perättömiä rasismisyytöksiä, jotka vaikeuttavat heidän normaalia työn suorittamistaan.

Lisäksi aloitteessa ei ole kerrottu, mikä on selvityksen konkreettinen päämäärä. Aloitteessa todetaan seuraavaa: ”Valtuutetut esittävät, että kaupunki toteuttaa selvityksen sekä työntekijöiden, että asiakkaiden rasismikokemuksista sosiaali- ja terveyspalveluissa ja toimeenpanee johdonmukaiset käytännöt rasismien torjumiseen ja syrjintätapausten raportointiin.” Lautakunnan mielestä aloitteessa tulisi määritellä, mitä ovat johdonmukaiset käytännöt ja syrjintätapausten raportointi käytännön esimerkkeinä.

Jäsen Aleks Niskasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Aleks Niskanen jätti sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Pirkko Excell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73867
pirkko.excell(a)hel.fi

§ 371

Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite lastenvalvojan toiminnan ja palvelun kehittämisestä

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta asettaa lastenvalvojan toiminnalle arviointiperusteet, joiden avulla palvelun laatua ja saatavuutta voitaisi seurata ja arvioida. (Mirita Saxberg)

Käsittely

Valtuutettu Mirita Saxberg ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta asettaa lastenvalvojan toiminnalle arviointiperusteet, joiden avulla palvelun laatua ja saatavuutta voitaisi seurata ja arvioida. (Mirita Saxberg)

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

17 äänestys

Valtuutettu Mirita Saxbergin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta asettaa lastenvalvojan toiminnalle arviointiperusteet, joiden avulla palvelun laatua ja saatavuutta voitaisi seurata ja arvioida.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 75

Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Hallaaho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma,

Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Petra Malin, Otto Meri, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Tyhjä: 8

Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Terhi Koulumies, Seija Muurinen, Hannu Oskala, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Ilkka Taipale

Poissa: 2

Maija Anttila, Heimo Laaksonen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Mirita Saxbergin ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mirita Saxberg ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa lastenvalvojan toiminnan ja palvelun kehittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan perheoikeudellisten asioiden yksikössä tehdään kehittämistoimia parhaillaan. Vanhemmuuden selvittämiseen sekä lapsen elatuksesta, huollosta ja tapaamisoikeudesta sopimiseen liittyvät sosiaalipalvelut kuuluvat viranomaistoimintana lastenvalvojan tehtäviin. Tasapuolisten ja puolueettomien palvelujen laatu ja saatavuus pyritään turvaamaan ohjauksella, yhteistyötä ja toimintatapoja ja kehittämällä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.11.2020 § 348

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 789

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.12.2020

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 140

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mirita Saxbergin ja 15 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien lastenvalvoajatoiminnan kehittämistä ja palvelun laadun parantamista:

"Perheoikeudelliset palvelut ovat yksi sosiaalihuollon palvelutehtävistä, ja niiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) ja -asetuksessa (607/1983) sekä sosiaalihuoltolaissa mainituissa muissa laeissa. Perheoikeudellisten palvelujen tarkoituksena on turvata lapsen oikeus vanhemmuuteen, elatukseen, huoltoon ja vanhempiensa tapaamiseen. Vanhemmuuden selvittämiseen sekä lapsen elatuksesta, huollosta ja tapaamisoikeudesta sopimiseen liittyvät sosiaalipalvelut kuuluvat lastenvalvoajien tehtäviin.

Lastenvalvoajien tehtävien kannalta keskeiset lait ovat uudistuneet huomattavasti viime vuosina. Uusi isyyslaki (11/2015) tuli voimaan 1.1.2016 ja äitiyslaki (253/2018) 1.4.2019. Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983) on muuttunut merkittävästi 1.12.2019 alkaen, kun aikaisemmin tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvia asioita on siirtynyt sopimusmenettelyn piiriin ja näin ollen lastenvalvoajien tehtäviksi. Samassa yhteydessä myös lapsen elatuksesta annettuun lakiin on tullut joitakin muutoksia.

Perheoikeudellisten asioiden alayksiköllä on valtakunnallisesti merkittävä erityisasema. Kaikissa edellä mainituissa erityislaeissa on määri-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

telty toimivaltaiseksi viranomaiseksi Helsingin sosiaalilautakunta tai Helsingin lastenvalvoja silloin, kun toimivalta on Suomen viranomaisilla eikä muuta toimivaltaista viranomista voida osoittaa. Perheoikeudellisten asioiden alayksiköllä on erityinen asema myös sikäli, että Helsingissä vahvistetaan vuosittain noin 10 prosenttia lasten huoltoa ja elatusta koskevista sopimuksista Suomessa. Vuonna 2019 Helsingissä vahvistettiin yhteensä 9 876 sopimusta, joista 4 606 koski lapsen huoltoa ja 5 270 lapsen elatusta.

Sosiaalihuoltoasetuksen mukaan sosiaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että tarpeellisissa asiayhteyksissä lapsen vanhemmille kerrotaan, miten vanhemmat voivat lain mukaan sopia lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta sekä elatuksesta. Sosiaalilautakunnan on myös huolehdittava siitä, että tarvittaessa vanhempia ohjataan ja avustetaan lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevien kirjallisten sopimusten tekemisessä. Lastenvalvojan tehtäviin ei kuulu lain mukaan vanhempien keskinäinen sovittelu, mutta lastenvalvojat työskentelevät sovittelin työttein avustaessaan vanhempia sopimukseen pääsemiseksi. Tarvittaessa vanhempia ohjataan perheasioiden sovitteluun, mikäli yhteisymmärrystä lasten asioissa ei näytä löytyvän.

Perheoikeudellisten asioiden alayksikössä on asiakastyössä yhteensä 15 lastenvalvojaa ja lakimies. Lastenvalvojista kolme on koulutukseltaan oikeustieteen maistereita ja muut yhteiskuntatieteiden tai valtiotieteiden maistereita erilaisilla pääaineilla. Suurimmalla osalla on työkokemusta lastenvalvojan työstä noin 5–10 vuotta. Lisäksi useimmilla on myös kokemusta lastensuojelusta tai muusta sosiaalityöstä.

Uutta työntekijää perehdytetään käytännön tehtäviin systemaattisesti vähintään 3–6 kuukautta ja tehtävät lisääntyvät sitä mukaa, kun osaaminen kasvaa. Työntekijöiden perehdyttäminen työhön ja osaamisen ylläpitäminen lastenvalvojatyössä on haastavaa. Lastenvalvojapalvelut ovat erittäin kysytyjä ja pääpaino työssä on asiakasvastaanotossa. Lastenvalvojan työ perustuu useisiin eri lakeihin. Lastenvalvojan on sovellettava työssään isyys- ja äitiyslakeja, elatuslakia ja lakia lapsen huollosta muiden sosiaalihuoltoa sääntelevien lakien lisäksi (esimerkiksi sosiaalihuollon asiakaslaki ja tietosuojalainsäädäntö). Kansainvälisiä liittymiä sisältävissä tapauksissa tulee lisäksi huomioida näitä asioita koskevat erityissäännökset. Lastenvalvojan tehtävään liittyvien erityislakien soveltaminen on mahdollista oppia ainoastaan käytännön työssä.

Kaikki lastenvalvojat ovat mukana asiakaspalvelussa ja vanhempia ohjataan ja avustetaan tapaamisilla sekä päivittäin puhelimitse neuvonta-numerossa, johon kukin lastenvalvoja vastaa vuorollaan. Puhelinneuvonnassa on kuitenkin kysymys yleisestä neuvonnasta, ja yksityiskoh-

taisempi perheen tilanteen tarkastelu tapahtuu vanhempien yhteisellä varatulla ajalla lastenvalvojalle. Lastenvalvojapalveluissa keskustelut vanhempien kanssa käydään samanaikaisesti, jotta molemmat vanhemmat saavat saman informaation ja molempien vanhempien näkökulmat tulevat huomioiduiksi. Tästä periaatteesta joudutaan poikkeamaan silloin, kun perheessä on vakavaa väkivallan uhkaa tai määrätty lähestymiskielto.

Lastenvalvojapalvelun hyvä laatu on aloitteessa kuvatulla tavalla erittäin tärkeää. Ristiriitaisten neuvojen ja ohjeiden saaminen on omiaan kärjistämään perheiden tilanteita. Perheoikeudellisissa asioissa on valmisteltu ”Lastenvalvojan käsikirjaa”, johon on koottu keskeiset ohjeet ja linjaukset lastenvalvojatyöhön liittyen. Käsikirjan valmistelu on vielä kesken, ja tavoitteena on saada käsikirja valmiiksi tulevan syksyn ja ensi kevään aikana. Lastenvalvojatyöhön liittyy kuitenkin myös paljon kysymyksiä, joihin ei ole saatavilla valmiita tai oikeita vastauksia. Muun muassa neuvontapuhelimeen vastattaessa tulee huomioida tarkkaan se, että kysyttävästä ja mahdollisesti riitaisesta asiasta saadaan vain toisen osapuolen kertomus. Tästä syystä neuvontapuhelimeen vastaamisen laatuun tulee aina kiinnittää erityistä huomiota.

Lastenvalvojatyötä ei toistaiseksi ohjata valtakunnallisesti, joten sitä ohjataan paikallisesti. Pääkaupunkiseudun kuntien kesken on pyritty yhteistyöhön ja järjestetty työn sisältöihin liittyviä yhteisiä koulutuksia. Tällainen oli muun muassa yrittäjien maksukyvyyn arvioimiseen liittyvä koulutuskokonaisuus viime vuonna.

Elatusapujen osalta oikeusministeriö on julkaissut vuonna 2007 oppaan elatusavun suuruuden arvioimiseksi. Kysymyksessä on suositus, jonka tarkoituksena on auttaa vanhempia arvioimaan elatusavun määrää sekä toisaalta ohjata kuntien sosiaalitoimia yhtenäiseen käytäntöön vanhempia opastettaessa sekä sovittujen elatusapujen vahvistamisessa. Ohjetta noudatetaan suosituksenomaisesti myös Helsingissä ja sen pohjalta on laadittu niin sanottu elatusapulaskuri, jonka avulla elatusavun määrää voidaan arvioida. Vanhemmat ilmoittavat tulonsa elatuspuohjeen mukaisessa varallisuusselvityksessä, joka sisältää elatusavun laskemiseksi tarvittavat tiedot.

Lastenvalvojapalvelun kehittämisessä on pyritty lisäämään ja parantamaan sähköisesti saatavilla olevaa tietoa. Helsingin kaupungin internet-sivuja päivitetään ja kehitetään koko ajan. Perheentuki-sivustolle on myös valmisteltu Lapsiperheiden eropalvelut -kokonaisuus, josta on löydettävissä kootusti erotilanteeseen liittyvät palvelut sekä tietoa aiheesta.

Neuvontaa on tarjolla asiakkaille viikoittain myös Kallion perhekeskudessa. Eron ensiapupiste tarjoaa ohjausta ja neuvontaa erotilanteisiin, eroperheen erityiskysymyksiin ja lasten asioiden järjestämiseen. Eron ensiapupisteellä asiakkaita ottavat vastaan lastenvalvoja yhdessä eri järjestöjen edustajien kanssa.

Palveluiden laadun varmistamisen lisäksi on tärkeää pyrkiä turvaamaan palvelun saatavuus. Asiakaspalautteet lastenvalvojapalveluun liittyen ovat koskeneet pääsääntöisesti palvelun saatavuutta ja ajanvarausjonoja. Lastenvalvojapalvelussa onkin panostettu siihen, että vakanssien täyttöaste olisi mahdollisimman korkea sekä ylläpidetty omaa sijaisrekisteriä. Myös toimintatapoja on muutettu ja ajanvarausruuhkan purkamiseksi on aloitettu viikoittain ilman ajanvarausta toimiva walk in -palvelu niille vanhemmille, jotka tulevat yhdessä sopimaan lasta koskevan elatussopimuksen tai elatusapupäätöksen jatkamisesta tai muuttamisesta.

Hyvän hallinnon periaatteet edellyttävät viranomaistoiminnalta muun muassa tasapuolisuutta ja puolueettomuutta. Työskenteleminen kahden erimielisen osapuolen kanssa, erityisesti korostaen kolmannen eli lapsen oikeuksia, on haasteellinen tehtävä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lastenvalvojatoiminnan laadukas ja saatavissa oleva palvelu edesauttaa lapsiperheiden hyvinvointia vanhempien erotilanteen eri vaiheissa ja vanhemmuuden selvittämiseen liittyvissä tehtävissä."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Katja Niemelä, Perheoikeudellisten asioiden päällikkö, puhelin: 040 3347129
katja.niemela(a)hel.fi

§ 372

Kokouksessa jätetyt aloitteet

HEL 2020-013652, 2020-013655, 2020-013657, 2020-013661, 2020-013662, 2020-013663, 2020-013684

Päätös

Talousarvioaloitteet

- valtuutettu Sinikka Vepsän aloite vähävaraisten iäkkäiden helsinkiläisten taloudellisesta tuesta älylaitteen ja nettiyhteyden hankintaan

Kaupunginvaltuuston päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Jukka Järvisen ym. aloite päihitteettömien asumispalveluiden lisäämisestä
- valtuutettu Mia Haglundin ym. aloite ilmastobudjetin käyttöön otosta
- valtuutettu Dan Koivulaakson ym. aloite turvapaikanhakijoiden lasten päivähoidosta
- valtuutettu Mia Haglundin ym. aloite asunnon saamisen helpottamisesta turvakotijakson jälkeen

Kaupunginhallituksen päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Terhi Koulumiehen ym. aloite Munkinseudun ranta-alueen liikenneturvallisuuden parantamisesta
- valtuutettu Seija Muurisen ym. aloite asuntotietokannan luomisesta ikääntyneiden asumistarpeiden ennakointiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.12.2020

Ärende/1

§ 350

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att följande ersättare har kallats i de ledamöters ställe som anmält förhinder:

- Juhana Vartiainen, ersättare Laura Rissanen
- Mia Nygård-Peltola, ersättare Matias Pajula
- Osmo Soininvaara, ersättare Jarmo Nieminen
- Emma Kari, ersättare Johanna Nuorteva
- Mari Holopainen, ersättare Lilja Tamminen
- Maria Ohisalo, ersättare Mikko Kiesiläinen
- Alviina Alametsä, ersättare Mikko Särelä
- Kaisa Hernberg, ersättare Amanda Pasanen
- Tuula Haatainen, ersättare Maija Anttila
- Johanna Laisaari, ersättare Tomi Sevander
- Matias Turkkila, ersättare Nuutti Hyttinen
- Arja Karhuvaara, ersättare Perttu Hillman
- Johanna Sydänmaa, ersättare Anna Laine
- Sinikka Vepsä, ersättare Kaarin Taipale

Följande ledamöter var frånvarande vid namnuppropet:

- Katju Aro

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

09.12.2020

Ärende/1

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

09.12.2020

Ärende/2

---

§ 351

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Jasmin Hamid och Matti Parpala valdes till protokolljusterare med ledamöterna Terhi Peltokorpi och Pentti Arajärvi som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Jasmin Hamid och Matti Parpala till protokolljusterare med ledamöterna Terhi Peltokorpi och Pentti Arajärvi som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

09.12.2020

Ärende/3

§ 352

Helsingfors stads budget för år 2021 och ekonomiplan för åren 2021–2023

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände budget för år 2021 och ekonomiplan som anvisning för åren 2021–2023.

Behandling

Ordföranden konstaterade att behandlingen av Helsingfors stads budget för år 2021 och ekonomiplan för åren 2021–2023 fortsätter i enlighet med den handläggningsordning som godkändes vid sammanträdet 25.11.2020 och att diskussionen i ärendet har förklarats avslutad.

Redogörelse

Under diskussionen framställdes två förslag med samma innehåll som ett tidigare framställt motförslag. Terhi Peltokorpis motförslag tolkas som understöd för Anna Vuorjokis motsvarande motförslag.

Dessutom behandlas Anna Vuorjokis motförslag 6 och 7 tillsammans, eftersom motförslag 7 gäller allokering av de anslag som föreslås bli tillagda i motförslag 6.

Stadsfullmäktige godkände redogörelsen om de förslag som framställdes vid sammanträdet 25.11.2020 i enlighet med vad som anges nedan.

Omröstningsordning

Alla motförslag togs separat upp till omröstning och ställdes mot grundförslaget i nummerordning från det minsta till det största, varefter förslaget om förkastande togs upp till omröstning.

Hemställningsklämmarna togs var och en separat upp till omröstning.

Motförslag

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag (1):

Utgifterna på budgetmomentet Fostrans- och utbildningssektorn ökas med 36 miljoner euro.

Följande text läggs till:

Utöver åtgärderna för att täcka ökningen i kostnaderna och i servicebehovet hänförs det mer anslag till att stärka såväl stödet för inläring och skolgång som elevvården, så att det ökade stödbehovet till följd av coronakrisen kan tillgodoses.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Terhi Peltokorpi framställde följande motförslag (2):

På sidan 185 stryks texten ”Helsingforstillägget begränsas till dem som är under 1 år, och ändringen träder i kraft 1.6.2021”.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Terhi Peltokorpi framställde följande motförslag (3):

På sidan 185 stryks texten ”minskning av antalet uppdelade lektioner, klubbtimmar och kompanjonundervisning inom den grundläggande utbildningen, utökning av gruppstorlekarna, slopande av morgonverksamheten och eventuell minskning av timantalen så att de motsvarar minimiantalet timmar per vecka enligt förordningen om grundläggande utbildning”

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag (4):

På sidorna 184–185 stryks följande text:

”Anslagsökningen i budgetförslaget täcker utgifterna för ökningen av antalet kunder och ökningen av hyresutgifterna. I budgetförslaget har man täckt finansieringen av andra nödvändiga utgifter, höjningen av prisnivån och löneförhöjningarna med produktivitetsåtgärder. Produktiviteten inom sektorn ökar med 1,6 indexenheter jämfört med den förutspådda produktiviteten år 2020.

Produktivitetsåtgärder som ingår i budgetförslaget är:

- ökning av sambruket av lokalerna mellan sektorn och de övriga sektorerna samt en granskning av servicenätverket,
- övergång till mer omfattande konkurrensutsättning i småbarnspedagogikens städ- och mattjänster,
- avskaffande av småbarnspedagogikens organisationsunderstöd,

09.12.2020

- utveckling av produktionssätten för kursutbudet i gymnasier-
na och ökning av utbudet på gemensamma kurser mellan
gymnasierna,
- ökning av andelen inläring i arbetet inom yrkesutbildningen
och minskning av utbudet på icke-attraktiva examina,
- inriktning av undervisningsutbudet inom det fria bildningsar-
betet och utveckling av produktionssätten."

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro fram-
ställde följande motförslag (5):

På budgetmomentet 5 10 01, Social- och hälsovård, ökas ut-
gifterna med 40 miljoner euro.

Följande text läggs till:

Utöver åtgärderna för att täcka ökningen i kostnaderna och i
servicebehovet hänförs det mer anslag till att stärka hälsosta-
tionerna och äldreomsorgen och till att få köerna till stödboen-
de avklarade. För att täcka den ökning i servicebehovet som
coronakrisen orsakar och för att komma till rätta med de effek-
ter som ökar ojämlikheten reserveras det dessutom medel
bl.a. för vuxensocialarbete, mentalvårdstjänster, familjecenter
och missbrukarvård.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro fram-
ställde följande motförslag (6):

På budgetmomentet 4 10 01, Kultur och fritid, ökas utgifterna
med 6 miljoner euro.

Följande text läggs till:

Utöver åtgärderna för att täcka ökningen i kostnaderna och i
servicebehovet hänförs det mer anslag till att stärka resurser-
na för ungdomsarbete, till att förebygga de indirekta effekter
som coronakrisen har på sysselsättningen bland professionel-
la i kulturbranschen och till att öka understödsanslagen för
kultur och idrott.

På budgetmomentet 4 10 02, Understöd till kulturanläggningar,
tilläggs 0,585 miljoner euro.

På budgetmomentet 4 10 03, Understöd till idrottsanläggning-

09.12.2020

Ärende/3

gar, tilläggs 0,404 miljoner euro.

Enligt den godkända redogörelsen och handläggningsordningen behandlas följande av Anna Vuorjoki framställda och av Katju Aro understödda motförslag tillsammans med motförslaget ovan (7):

I bilaga 1 tilläggs

i kultursektionens understöd 0,85 miljoner euro

i idrottssektionens understöd 0,418 miljoner euro.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag (8):

På sidan 106 ges texten "Staden fortsätter 2021 med att genomföra löneutvecklingsplanen på längre sikt, vilken baserar sig på en kartläggning av de centrala behoven att utveckla de anställdas och personalgruppernas löner och på arbetsgivarens behov när det gäller att trygga tillgången till kunnig arbetskraft." följande lydelse: "Staden fortsätter 2021 med att i samarbete med personalen genomföra löneutvecklingsplanen på längre sikt, vilken baserar sig på en kartläggning av de centrala behoven att utveckla de anställdas och personalgruppernas löner. I planen beaktas arbetsgivarens behov när det gäller att trygga tillgången till kunnig arbetskraft, möjligheterna att lösa problemen med jämställdhet och likabehandling i lönesystemet och en höjning av de sämst betalda anställdas lönenivå t.ex. genom att garantera alla stadens anställda en lönenivå på minst 2 000 euro."

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag (9):

I investeringsdelen görs följande ändringar:

Budget 2021 1000 € Förändring 1000 € Momentets slutsumma 1000 €

8 04 01 Parker och idrottsområden
till stadsmiljönämndens disposition

8 04 01 01 Nya parker och ombyggnader av parker

10 100 + 1 700 11 800

- varav 0,2 miljoner euro för naturvård

8 04 01 02 Idrottsplatser och friluftsområden

9 000 + 1 500 10 500

- hänförs speciellt till idrottsanläggningar i förorter

HST Investeringar

234 346

259 346

Övriga investeringar

+25 000

- för ombyggnad av metro-, buss- och järnvägsstationer 13 miljoner euro

- för cykelparkering i stationsomgivningar 1 miljon euro

- för övriga kritiska investeringar 11 miljoner euro

Förslag om förkastande

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog att ärendet skulle förkastas med följande motivering:

Coronaepidemin med påföljande nedgång i skatteintäkterna medför att Helsingfors ekonomi är exceptionellt osäker de närmaste åren. Stadens servicedominerade näringsstruktur tar sannolikt skada av begränsningsåtgärderna och den sjunkande efterfrågan på tjänster till följd av coronan. Därför bör staden vara speciellt försiktig när det gäller såväl driftsekonomi som investeringarna i ett läge där den andra coronavågen pågår och någon snabb återhämtning från epidemin inte är i sikte.

Investeringsnivån är för hög, när skuldsättningen samtidigt ökar. Risken för skuldsättning ökas i synnerhet av de oklara ekonomiska utsikterna och den eventuella landskapsreformen, till följd av vilken kommunalskatten enligt planerna kan minska med hela 13,26 procentenheter. Detta skulle innebära betydande svårigheter för Helsingfors ekonomi och medföra omfattande tryck på nedskärning och anpassning inom alla sektorer.

Stadens och stadsbornas skuld ökar 2,5 gånger fram till år 2024, vilket enligt sannfinländarna är för mycket. Staden bör i stället för att medge en obehärskad befolkningstillväxt sköta om de nuvarande stadsbornas tjänster. Helsingfors investeringsnivå bör vara betydligt lägre de följande åren, tills coro-

nans totala effekter på ekonomin har klarnat. När det gäller investeringarna är möjligheten att antingen helt och hållet lämna en del saker ogjorda eller också fördröja dem tills det ekonomiska läget är stabilare.

Sannfinländarna anser att staden sektorsvis bör gå igenom dels möjligheterna att effektivisera arbetet, dels de utgiftsposter som inte är nödvändiga. Till sådana sparobjekt hör bl.a. de utvidgade tjänsterna för dem som olagligt vistas i landet och anordnande av undervisning på elevernas eget språk.

Sannfinländarna vill säkerställa tjänsterna för de stadsbor som är i den allra svagaste ställningen, såsom barn, äldre, personer med funktionsnedsättning och närståendevårdare. Helsingforstillägget bör bibehållas för dem som är under 2 år. Gruppstorleken inom undervisningen bör inte ökas. Dessutom vill sannfinländarna att räddningsverkets brandmän ska få ett eget löneprogram, så att vi får proffsen i räddningsbranschen att stanna kvar i Helsingfors.

Hemställningsklämmor

Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Paavo Väyrynen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av 2021 års budget att möjligheterna utreds att under nästa år kartlägga i vilket skick daghemsgårdarna är.

Ledamoten Pia Kopra understödd av ledamoten Mari Rantanen föreslog följande tre hemställningsklämmor:

- 1 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man utreder möjligheterna att utvärdera tillräckligheten av socialarbetare för personer med funktionsnedsättning i förhållande till klienternas behov.
- 2 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man utreder möjligheterna att jämföra lönenivån för brandmännen och akutvårdarna vid Helsingfors räddningsverk med grannkommunernas och behovet av ett eget löneprogram.
- 3 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att

det utreds om det är möjligt att utvärdera och följa upp hur dagvården för 1 år fyllda utvecklas och vilka effekterna blir av att Helsingforstillägget slopas.

1 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Anna Vuorjokis första motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Anna Vuorjokis första motförslag om utgifterna för fostran och utbildning och ett texttillägg

Ja-röster: 71

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 11

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Blanka: 3

Laura Kolbe, Terhi Peltokorpi, Paavo Väyrynen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Anna Vuorjokis första motförslag.

2 omröstningen

09.12.2020

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Anna Vuorjokis andra motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Anna Vuorjokis andra motförslag om strykning av en text på sidan 185 om Helsingforstillägget

Ja-röster: 62

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 23

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Hallaaho, Joel Harkimo, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Anna Vuorjokis andra motförslag.

3 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Anna Vuorjokis tredje motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Anna Vuorjokis tredje motförslag om strykning av en text på sidan 185 om den grundläggande utbildningen

Ja-röster: 64

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chyde-

nius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 21

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Anna Vuorjokis tredje motförslag.

4 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Anna Vuorjokis fjärde motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Anna Vuorjokis fjärde motförslag om strykning av en text på sidorna 184–185 om produktivitetsåtgärder

Ja-röster: 74

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas

Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 11

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Anna Vuorjokis fjärde motförslag.

5 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Anna Vuorjokis femte motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Anna Vuorjokis femte motförslag om utgifterna för social- och hälsovård och ett texttillägg

Ja-röster: 71

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaa, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 14

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin,

09.12.2020

Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Anna Vuorjokis femte motförslag.

6 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Anna Vuorjokis sjätte och sjunde motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Anna Vuorjokis sjätte och sjunde motförslag om utgifter för kultur och fritid, ett texttillägg, understöd till anläggningar och sektionernas understöd

Ja-röster: 73

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kiväkäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 12

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mia Haglund, Joel Harkimo, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Anna Vuorjokis sjätte och sjunde motförslag.

7 omröstningen

09.12.2020

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Anna Vuorjokis åttonde motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Anna Vuorjokis åttonde motförslag om löneutvecklingsplanen

Ja-röster: 72

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 13

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Anna Vuorjokis åttonde motförslag.

8 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Anna Vuorjokis nionde motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Anna Vuorjokis nionde motförslag om investeringsdelen

Ja-röster: 74

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chyde-

nus, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 11

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Anna Vuorjokis nionde motförslag.

9 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, förkastande NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Mari Rantanens förslag om förkastande

Ja-röster: 80

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljawaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille

Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 5

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

10 omröstningen

Ledamoten Terhi Peltokorpi förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av 2021 års budget att möjligheterna utreds att under nästa år kartlägga i vilket skick daghemsgårdarna är.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 19

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Pia Pakari-
nen, Terhi Peltokorpi, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Nej-röster: 1

Otto Meri

Blanka: 65

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen,

Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Terhi Peltokorpi's förslag till hemställningskläm.

11 omröstningen

Ledamoten Pia Kopras första förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man utreder möjligheterna att utvärdera tillräckligheten av socialarbetare för personer med funktionsnedsättning i förhållande till klienternas behov.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 20

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Nej-röster: 1

Otto Meri

Blanka: 64

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Pia Kopras förslag till hemställningskläm.

---

12 omröstningen

Ledamoten Pia Kopras andra förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man utreder möjligheterna att jämföra lönenivån för brandmännen och akutvårdarna vid Helsingfors räddningsverk med grannkommunernas och behovet av ett eget löneprogram.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 20

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Hallaaho, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Nej-röster: 1

Otto Meri

Blanka: 64

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinälouma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Pia Kopras förslag till hemställningskläm.

13 omröstningen

Ledamoten Pia Kopras tredje förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att det utreds om det är möjligt att utvärdera och följa upp hur dagvården för 1 år fyllda utvecklas och vilka effekterna blir av att Helsingfors-tillägget slopas.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 22

Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Dan Koivu-laakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Sampo Terho, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Nej-röster: 1

Otto Meri

Blanka: 62

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Pia Koprass förslag till hemställningskläm.

Avvikande mening

Ledamoten Mari Rantanen reserverade sig mot beslutet med motiveringen nedan.

Sannfinländarna anmäler avvikande mening mot beslutet på följande grunder:

Coronaepidemin med påföljande nedgång i skatteintäkterna medför att Helsingfors ekonomi är exceptionellt osäker de

närmaste åren. Stadens servicedominerade näringsstruktur tar sannolikt skada av begränsningsåtgärderna och den sjunkande efterfrågan på tjänster till följd av coronan. Därför bör staden vara speciellt försiktig när det gäller såväl driftsekonomin som investeringarna i ett läge där den andra coronavågen pågår och någon snabb återhämtning från epidemin inte är i sikte.

Investeringsnivån är för hög, när skuldsättningen samtidigt ökar. Risker för skuldsättning ökas i synnerhet av de oklara ekonomiska utsikterna och den eventuella landskapsreformen, till följd av vilken kommunalskatten enligt planerna kan minska med hela 13,26 procentenheter. Detta skulle innebära betydande svårigheter för Helsingfors ekonomi och medföra omfattande tryck på nedskärning och anpassning inom alla sektorer.

Stadens befolkning har ökat kraftigt under de senaste åren. Redan i flera år har ca 70 % av dem som flyttar till Helsingfors varit personer med invandrabakgrund. Tyvärr har skatteintäkterna, samtidigt som servicebehovet ökat, inte följt efter i samma takt. Detta försvagar finansieringsunderlaget och gallrar bort tjänster för dem som redan bor i staden. Sannfinländarna har som utgångspunkt att inkomsterna ska täcka utgifterna i driftsekonomin. Därför kräver sannfinländarna en prioritering av tjänsterna och ett anpassningsprogram.

Stadens och stadsbornas skuld ökar 2,5 gånger fram till år 2024, vilket enligt sannfinländarna är för mycket. Staden bör i stället för att medge en obehärskad befolkningstillväxt sköta om de nuvarande stadsbornas tjänster. Helsingfors investeringsnivå bör vara betydligt lägre de följande åren, tills coronans totala effekter på ekonomin har klarnat. När det gäller investeringarna är möjligheten att antingen helt och hållet lämna en del saker ojorda eller också fördröja dem tills det ekonomiska läget är stabilare.

Sannfinländarna anser att staden sektorsvis bör gå igenom dels möjligheterna att effektivisera arbetet, dels de utgiftsposter som inte är nödvändiga. Till sådana sparobjekt hör bl.a. de utvidgade tjänsterna för dem som olagligt vistas i landet och anordnande av undervisning på elevernas eget språk.

Sannfinländarna vill säkerställa tjänsterna för de stadsbor

09.12.2020

Ärende/3

som är i den allra svagaste ställningen, såsom barn, äldre, personer med funktionsnedsättning och närståendevårdare. Helsingforstillägget bör bibehållas för dem som är under 2 år. Gruppstorleken inom undervisningen bör inte ökas. Dessutom vill sannfinländarna att räddningsverkets brandmän ska få ett eget löneprogram, så att vi får proffsen i räddningsbranschen att stanna kvar i Helsingfors.

Ledamöterna Nuutti Hyttinen, Mika Raatikainen, Pia Kopra och Jussi Halla-aho anslöt sig till den avvikande meningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, budgetchef, telefon: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Budget 2021 och ekonomiplan 2021-2023
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto Helsingin kaupungin talousarviosta vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021-2023
- 4 Esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti ja tekniset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaehdotukseen
- 5 Budjettineuvottelujen neuvottelutulos

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Budgeten för år 2021 och ekonomiplanen för åren 2021-2023 ingår i bilaga 1. Svaren på budgetmotionerna ingår i bilaga 2.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

09.12.2020

Ärende/3

Matti Malinen, budgetchef, telefon: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Budget 2021 och ekonomiplan 2021-2023
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto Helsingin kaupungin talousarviosta vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021-2023
- 4 Esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti ja tekniset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen
- 5 Budjettineuvottelujen neuvottelutulos

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.11.2020 § 328

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige bordlade ärendet.

Behandling

25.11.2020 Bordlades

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige följande handläggningsordning:

I ärendet förs en diskussion på det här sammanträdet. Under diskussionen ska framställas de förslag som gäller budgeten för år 2021, ekonomiplanen för 2021–2023 och budgetmotionerna. Dessutom ska eventuella hemställningsklämmor föreslås.

Då diskussionen har avslutats avbryts handläggningen av ärendet och den fortsätter vid nästa sammanträde. Då förrättas de behövliga omröstningarna om motförslagen, förslagen om att förkasta ärendet och hemställningsklämmorna. Förslag som innebär att behandlingen av ärendet avbryts tas upp till omröstning vid detta sammanträde.

Förslag om återremiss

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog att ärendet skulle återremitteras för ny beredning med följande motivering:

Coronaepidemin med påföljande nedgång i skatteintäkterna medför att Helsingfors ekonomi är exceptionellt osäker de närmaste åren. Stadens servicedominerade näringsstruktur tar sannolikt skada av begränsningsåtgärderna och den sjunkande efterfrågan på tjänster till följd av coronan. Därför bör staden vara speciellt försiktig när det gäller såväl driftsekonomin som investeringarna i ett läge där den andra coronavågen pågår och någon snabb återhämtning från epidemin inte är i sikte.

Investeringsnivån är för hög, när skuldsättningen samtidigt ökar. Risken för skuldsättning ökas i synnerhet av de oklara ekonomiska utsikterna och den eventuella landskapsreformen, till följd av vilken kommunalskatten enligt planerna kan minska med hela 13,26 procentenheter. Detta skulle innebära betydande svårigheter för Helsingfors ekonomi och medföra omfattande tryck på nedskärning och anpassning inom alla sektorer.

Stadens befolkning har ökat kraftigt under de senaste åren. Redan i flera år har ca 70 % av dem som flyttar till Helsingfors varit personer med invandrarbakgrund. Tyvärr har skatteintäkterna, samtidigt som servicebehovet ökat, inte följt efter i samma takt. Detta försvagar finansieringsunderlaget och gallrar bort tjänster för dem som redan bor i staden. Sannfinländarna har som utgångspunkt att inkomsterna ska täcka utgifterna i driftsekonomin. Därför kräver sannfinländarna en prioritering av tjänsterna och ett anpassningsprogram.

Stadens och stadsbornas skuld ökar 2,5 gånger fram till år 2024, vilket enligt sannfinländarna är för mycket. Staden bör i stället för att medge en obehärskad befolkningstillväxt sköta om de nuvarande stadsbornas tjänster. Helsingfors investeringsnivå bör vara betydligt lägre de följande åren, tills coronans totala effekter på ekonomin har klarnat. När det gäller investeringarna är möjligheten att antingen helt och hållet lämna en del saker ogjorda eller också fördröja dem tills det ekonomiska läget är stabilare.

Sannfinländarna anser att staden sektorsvis bör gå igenom

09.12.2020

dels möjligheterna att effektivisera arbetet, dels de utgiftsposter som inte är nödvändiga. Till sådana sparobjekt hör bl.a. de utvidgade tjänsterna för dem som olagligt vistas i landet och anordnande av undervisning på elevernas eget språk.

Sannfinländarna vill säkerställa tjänsterna för de stadsbor som är i den allra svagaste ställningen, såsom barn, äldre, personer med funktionsnedsättning och närståendevårdare. Helsingforstillägget bör bibehållas för dem som är under 2 år. Gruppstorleken inom undervisningen bör inte ökas. Dessutom vill sannfinländarna att räddningsverkets brandmän ska få ett eget löneprogram, så att vi får proffsen i räddningsbranschen att stanna kvar i Helsingfors.

1 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ledamoten Mari Rantanens förslag om återremiss

Ja-röster: 77

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 5

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen

Frånvarande: 3

Alviina Alametsä, Jasmin Hamid, Suldaan Said Ahmed

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Motförslag

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

Utgifterna på budgetmomentet Fostrans- och utbildningssektorn ökas med 36 miljoner euro.

Följande text läggs till:

Utöver åtgärderna för att täcka ökningen i kostnaderna och i servicebehovet hänförs det mer anslag till att stärka såväl stödet för inläring och skolgång som elevvården, så att det ökade stödbehovet till följd av coronakrisen kan tillgodoses.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Mika Ebeling framställde följande motförslag:

På sidan 185 stryks texten ”Helsingforstillägget begränsas till dem som är under 1 år, och ändringen träder i kraft 1.6.2021”.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På sidan 185 stryks texten ”minskning av antalet uppdelade lektioner, klubbtimmar och kompanjonundervisning inom den grundläggande utbildningen, utökning av gruppstorlekarna, slopande av morgonverksamheten och eventuell minskning av timantalen så att de motsvarar minimiantalet timmar per vecka enligt förordningen om grundläggande utbildning”

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På sidorna 184–185 stryks följande text:

”Anslagsökningen i budgetförslaget täcker utgifterna för ökningen av antalet kunder och ökningen av hyresutgifterna. I budgetförslaget har man täckt finansieringen av andra nöd-

vändiga utgifter, höjningen av prisnivån och löneförhöjningarna med produktivetsåtgärder. Produktiviteten inom sektorn ökar med 1,6 indexenheter jämfört med den förutspådda produktiviteten år 2020.

Produktivetsåtgärder som ingår i budgetförslaget är:

- ökning av sambruket av lokalerna mellan sektorn och de övriga sektorerna samt en granskning av servicenätverket,
- övergång till mer omfattande konkurrensutsättning i småbarnspedagogikens städ- och matjänster,
- avskaffande av småbarnspedagogikens organisationsunderstöd,
- utveckling av produktionssätten för kursutbudet i gymnasierna och ökning av utbudet på gemensamma kurser mellan gymnasierna,
- ökning av andelen inläring i arbetet inom yrkesutbildningen och minskning av utbudet på icke-attraktiva examina,
- inriktning av undervisningsutbudet inom det fria bildningsarbetet och utveckling av produktionssätten."

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande mofförslag:

På budgetmomentet 5 10 01, Social- och hälsovård, ökas utgifterna med 40 miljoner euro.

Följande text läggs till:

Utöver åtgärderna för att täcka ökningen i kostnaderna och i servicebehovet hänförs det mer anslag till att stärka hälsostationerna och äldreomsorgen och till att få köerna till stödboende avklarade. För att täcka den ökning i servicebehovet som coronakrisen orsakar och för att komma till rätta med de effekter som ökar ojämlikheten reserveras det dessutom medel bl.a. för vuxensocialarbete, mentalvårdstjänster, familjecenter och missbrukarvård.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande mofförslag:

På budgetmomentet 4 10 01, Kultur och fritid, ökas utgifterna med 6 miljoner euro.

Följande text läggs till:

Utöver åtgärderna för att täcka ökningen i kostnaderna och i servicebehovet hänförs det mer anslag till att stärka resurserna för ungdomsarbete, till att förebygga de indirekta effekter som coronakrisen har på sysselsättningen bland professionella i kulturbranschen och till att öka understödsanslagen för kultur och idrott.

På budgetmomentet 4 10 02, Understöd till kulturanläggningar, tilläggs 0,585 miljoner euro.

På budgetmomentet 4 10 03, Understöd till idrottsanläggningar, tilläggs 0,404 miljoner euro.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

I bilaga 1 tilläggs
i kultursektionens understöd 0,85 miljoner euro
i idrottssektionens understöd 0,418 miljoner euro.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På sidan 106 ges texten "Staden fortsätter 2021 med att genomföra löneutvecklingsplanen på längre sikt, vilken baserar sig på en kartläggning av de centrala behoven att utveckla de anställdas och personalgruppernas löner och på arbetsgivarens behov när det gäller att trygga tillgången till kunnig arbetskraft." följande lydelse: "Staden fortsätter 2021 med att i samarbete med personalen genomföra löneutvecklingsplanen på längre sikt, vilken baserar sig på en kartläggning av de centrala behoven att utveckla de anställdas och personalgruppernas löner. I planen beaktas arbetsgivarens behov när det gäller att trygga tillgången till kunnig arbetskraft, möjligheterna att lösa problemen med jämställdhet och likabehandling i lönesystemet och en höjning av de sämst betalda anställdas lönenivå t.ex. genom att garantera alla stadens anställda en lönenivå på minst 2 000 euro."

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

I investeringsdelen görs följande ändringar:

Budget 2021 1000 € Förändring 1000 € Momentets slutsumma 1000 €

8 04 01 Parker och idrottsområden
till stadsmiljönämndens disposition

8 04 01 01 Nya parker och ombyggnader av parker
10 100 + 1 700 11 800
- varav 0,2 miljoner euro för naturvård

8 04 01 02 Idrottsplatser och friluftsområden
9 000 + 1 500 10 500
- hänförs speciellt till idrottsanläggningar i förortererna

HST Investeringar 234 346 259 346
Övriga investeringar +25 000
- för ombyggnad av metro-, buss- och järnvägsstationer 13 miljoner euro
- för cykelparkering i stationsomgivningar 1 miljon euro
- för övriga kritiska investeringar 11 miljoner euro

Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Paavo Väyrynen framställde följande motförslag:

På sidan 185 stryks texten ”minskning av antalet uppdelade lektioner, klubbtimmar och kompanjonundervisning inom den grundläggande utbildningen, utökning av gruppstorlekarna, slopande av morgonverksamheten och eventuell minskning av timantalen så att de motsvarar minimiantalet timmar per vecka enligt förordningen om grundläggande utbildning.”

Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Mika Ebeling framställde följande motförslag:

På sidan 185 i budgetförslaget stryks texten ”Helsingforstillägget begränsas till dem som är under 1 år, och ändringen träder i kraft 1.6.2021”.

Förslag om förkastande

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog att ärendet skulle förkastas med följande motivering:

Coronaepidemin med påföljande nedgång i skatteintäkterna medför att Helsingfors ekonomi är exceptionellt osäker de närmaste åren. Stadens servicedominerade näringsstruktur tar sannolikt skada av begränsningsåtgärderna och den sjunkande efterfrågan på tjänster till följd av coronan. Därför bör staden vara speciellt försiktig när det gäller såväl driftsekonomi som investeringarna i ett läge där den andra coronavågen pågår och någon snabb återhämtning från epidemin inte är i sikte.

Investeringsnivån är för hög, när skuldsättningen samtidigt ökar. Risker för skuldsättning ökas i synnerhet av de oklara ekonomiska utsikterna och den eventuella landskapsreformen, till följd av vilken kommunalskatten enligt planerna kan minska med hela 13,26 procentenheter. Detta skulle innebära betydande svårigheter för Helsingfors ekonomi och medföra omfattande tryck på nedskärning och anpassning inom alla sektorer.

Stadens och stadsbornas skuld ökar 2,5 gånger fram till år 2024, vilket enligt sannfinländarna är för mycket. Staden bör i stället för att medge en obehärskad befolkningstillväxt sköta om de nuvarande stadsbornas tjänster. Helsingfors investeringsnivå bör vara betydligt lägre de följande åren, tills coronans totala effekter på ekonomin har klarnat. När det gäller investeringarna är möjligheten att antingen helt och hållet lämna en del saker ogjorda eller också fördröja dem tills det ekonomiska läget är stabilare.

Sannfinländarna anser att staden sektorsvis bör gå igenom dels möjligheterna att effektivisera arbetet, dels de utgiftsposter som inte är nödvändiga. Till sådana sparobjekt hör bl.a. de utvidgade tjänsterna för dem som olagligt vistas i landet och anordnande av undervisning på elevernas eget språk.

Sannfinländarna vill säkerställa tjänsterna för de stadsbor som är i den allra svagaste ställningen, såsom barn, äldre, personer med funktionsnedsättning och närståendevårdare. Helsingforstillägget bör bibehållas för dem som är under 2 år. Gruppstorleken inom undervisningen bör inte ökas. Dessutom vill sannfinländarna att räddningsverkets brandmän ska

09.12.2020

Ärende/3

få ett eget löneprogram, så att vi får proffsen i räddningsbranschen att stanna kvar i Helsingfors.

Förslag till hemställningklämmar

Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Paavo Väyrynen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av 2021 års budget att möjligheterna utreds att under nästa år kartlägga i vilket skick daghemsgårdarna är.

Ledamoten Pia Kopra understödd av ledamoten Mari Rantanen föreslog följande tre hemställningsklämmor:

- 1 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man utreder möjligheterna att utvärdera tillräckligheten av socialarbetare för personer med funktionsnedsättning i förhållande till klienternas behov.
- 2 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man utreder möjligheterna att jämföra lönenivån för brandmännen och akutvårdarna vid Helsingfors räddningsverk med grannkommunernas och behovet av ett eget löneprogram.
- 3 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att det utreds om det är möjligt att utvärdera och följa upp hur dagvården för 1 år fyllda utvecklas och vilka effekterna blir av att Helsingforstillägget slopas.

Ordföranden konstaterade att diskussionen var avslutad och att handläggningen av ärendet fortsätter vid nästa sammanträde.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Matti Malinen, budgetchef, telefon: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 793

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2021 - 2023.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

- talousarvio (liite 1) muutetaan liitteen 4 mukaisesti
- talousarviovastauksissa (liite 2) huomioidaan neuvottelutuloksen keskeiset linjaukset
- liitteeksi 4 lisätään esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti
- liitteeksi 5 lisätään budjettineuvottelujen neuvottelutulos
- asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmaan 2020 tulleet muutokset huomioidaan talousarviossa teknisinä korjauksina

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Perussuomalaisen valtuustoryhmä esittää talousarviota palautettavaksi valmisteluun. Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä. Emme voi tehdä koronan jälkeisen ajan odotuksiin nojaavaa budjettia keskellä epidemiaa. Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäköymät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla. Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoituspohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asu-

vilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa. Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi. Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoittain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen. Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluaisivat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: KASVATUS JA KOULUTUS

Lisätään talousarvion kohdan Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala menoja 36 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäyksiä ohjataan oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä oppilashuollon vahvistamiseen, jotta koronakriisin lisäämään tuen tarpeeseen voidaan vastata.

Poistetaan sivun 182 viimeinen kappale ja sivun 183 ensimmäinen kappale sekä mahdollinen kirjaus, että Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin 1.6.2021 alkaen.

(“Talousarvioehdotuksen määrärahakasvu kattaa asiakasmäärän kasvusta aiheutuvat menot ja vuokramenojen kasvun. Muiden välttämättömien menojen ja hintatason nousun sekä palkankorotusten kattaminen on rahoitettu talousarvioehdotuksessa tuottavuustoimenpiteillä. Toimialan tuottavuus kasvaa 2,5 -indeksiyksikköä vuoden 2020 ennustettuun tuottavuuteen verrattuna.

Talousarvioehdotuksen sisältämiä tuottavuustoimenpiteitä ovat

- tilojen yhteiskäytön lisääminen toimialan ja muiden toimialojen kesken ja palveluverkkotarkastelu,
- kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen,
- varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalveluissa laajempaan kilpailutukseen siirtyminen,
- varhaiskasvatuksen järjestöavustuksista luopuminen,
- perusopetuksessa jako- ja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen, ryhmäkokojen kasvattaminen, aamutoiminnasta luopuminen sekä tuntimäärien mahdollinen vähentäminen vastaamaan perusopetusasetuksen vähimmäisvuosiviikkotuntimääriä,
- lukioissa kurssitarjonnan tuotantotapojen kehittäminen sekä lukioiden välisten yhteisten kurssien tarjonnan lisääminen,
- ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen osuuden kasvattaminen sekä ei-vetovoimaisten tutkintojen tarjoamisen vähentäminen,
- vapaan sivistystyön opetustarjonnan kohdentaminen ja tuotantotapojen kehittäminen.”)

SOSIAALI JA TERVEYS

Lisätään talousarviokohtaan 5 10 01 Sosiaali- ja terveystaloudet menoja 40 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan terveysasemien ja vanhusten hoidon vahvistamiseen sekä tuetun asumisen jonojen purkuun. Lisäksi varataan rahaa koronakriisin aiheuttaman palvelutarpeen lisäyksen kattamiseksi ja eri-arvoistumista lisäävien vaikutusten korjaamiseksi mm. aikuissosiaalityöhön, mielenterveyspalveluihin, perhekeskuksiin ja päihdehuoltoon.

KULTTUURI JA VAPAA-AIKA

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika menoja 6 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan nuorisotyön resurssien vahvistamiseen ja kulttuurialan ammattilaisten työllistämiseen koronakriisin välillisten vaikutusten ehkäisemiseksi sekä, kulttuurin ja liikunnan avustusmäärärahojen kasvattamiseen.

Lisätään liitteessä 1
kulttuurijaoston avustuksiin 0,85 milj €
liikuntajaoston avustuksiin 0,418 milj €.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset 0,585
milj euroa.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset 0,404
milj euroa.

KESKUSHALLINTO

S. 106 Teksti "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen sekä työnantajan tarpeisiin osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa."

muutetaan muotoon "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 yhteistyössä henkilöstön kanssa pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen. Suunnitelmassa otetaan huomioon työnantajan tarpeet osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa, palkkausjärjestelmään liittyvien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusongelmien poistaminen sekä pienipalkkaisimpien työntekijöiden palkkatason nostaminen esimerkiksi takaamalla kaikille kaupungin työntekijöille vähintään 2000 euron palkkatason."

INVESTOINNIT

HKL:n investointeihin:

- kriittisiin investointeihin 11 milj euroa
- metro-, bussi- ja juna-asemien peruskorjauksiin 13 milj euroa
- asemanseutujen pyöräpysäköintiin 1 milj euroa

Lisätään talousarvion kohtaan 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet 3,2 milj. euroa, josta luonnonsuojeluun 0,2 milj euroa.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 12

Fatim Diarra, Mikko Kiesiläinen, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mar-

cus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 12 - 2 (1 tyhjä).

Mika Raatikainen, Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Mika Raatikainen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää talousarvioehdotuksesta eriävän mielipiteensä. Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä. Emme voi tehdä koronan jälkeisen ajan odotuksiin nojaavaa budjettia keskellä epidemiaa. Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäkymät ja mahdollinen maakuntaudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla. Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoituspohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa. Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi. Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toi-

09.12.2020

mialoittain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen. Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluaisivat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Kaupunginhallituksen hyväksymä talousarvio vaarantaa merkittäväällä tavalla tasa-arvoisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen toteutumisen Helsingissä ja estää eriarvoistumisen torjumista lähihistorian pahimman kriisin keskellä. Talousarviossa olisi ollut syytä huomioida koronavirusepidemian aiheuttamat taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset sekä korjata pitkään jatkunut lastensuojelun ja vammaispalveluiden alibudjetointi. Nyt talousarvioesitys ei anna siihen mahdollisuuksia. Lisäksi kevään rajoitustoimien vaikutukset näkyvät ihmisten hyvinvoinnissa jo nyt ja lisäävät esimerkiksi mielenterveyspalveluiden ja oppimisen tuen tarvetta. Kaikki tämä olisi ollut syytä huomioida talousarviossa. Helsingin pitää omilla toimillaan turvata asukkaidensa hyvinvointi ja varmistaa, ettei pandemiasta tule pitkäkestoista sosiaalista kriisiä.

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

29.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 21.10.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kansliapäällikkö päätti hyväksyä ehdotukset kaupunginkanslian (talousarvioluku 140) ja kaupunginkanslian irtaimen omaisuuden perushankinnan (ta-kohta 8 05 01) vuoden 2021 talousarvioksi ja 2021-2023 taloussuunnitelmaksi liitteen 1 mukaisesti sekä kaupunginkanslian talousarvion perustelutekstin (liite 2).

Lisäksi kansliapäällikkö päätti hyväksyä talousarvioluku 150 keskitetyksi maksettavat menot, kaupunginkanslian käytettäväksi, vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2021-2023 taloussuunnitelman (liite 1) sekä talousarvion perustelutekstin (liite 3).

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 17.8.2020 vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohteet, jonka mukaan kaupungin vuoden 2021 talousarvion raami ja taloussuunnitelma 2021–2023 perustuu kaupunkistrategian taloustavoitteisiin ja 27.11.2019 hyväksytyyn vuoden 2020 talousarvioon sekä ohjeellisesti hyväksytyyn taloussuunnitelmaan 2021–2022.

Lisätiedot

Mari Paananen, talouspäällikkö, puhelin: 310 73 043

[mari.paananen\(a\)hel.fi](mailto:mari.paananen(a)hel.fi)

Merja Koski, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 36 292

[merja.koski\(a\)hel.fi](mailto:merja.koski(a)hel.fi)

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 24.09.2020 § 144

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen (HKL) vuoden 2021 talousarvioesityksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaesityksen vastaehdotuksen mukaan jäljempänä mainituin muutoksin sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkää välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraavat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutuskenaariin 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasila-

09.12.2020

raitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur), asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

Käsittely

24.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Laura Rissasen tekemän ja varapuheenjohtaja Anu Suorannan kannattaman vastaehdotuksen mukaisen lisäyksen päätösehdotukseen:

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraavat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutuskenaariin 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasila-raitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur), asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

17.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 23.09.2020 § 33

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Merkittiin, että esittelijä muutti esitystään niin, että talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen liitteessä 5 vuodelle 2021 todettu asiakaskokemustavoitearvo muutetaan tavoitearvoksi 3.6. Lisäksi esittelijä muutti

09.12.2020

talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitystään niin, että vuosien 2022-2023 tilikausien tulos asettuu nollan tasolle.

Merkittiin, että puheenjohtaja teki vastaehdotuksen esittäen, että liite 5 hyväksytään sisällöltään puheenjohtajan vastaehdotuksen mukaisesti niin, että siinä huomioidaan esittelijän tässä kokouksessa tehdyt muutokset.

Johtokunta päätti hyväksyä yksimielisesti Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaituksen

- vuoden 2021 talousarvioesityksen liitteen 5 osalta puheenjohtajan esityksen mukaisena, sekä
- taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2022-2023 liitteiden 1-4 mukaisesti esittelijän esittämin vuosien 2022-2023 tilikausien tulosta koskevin muutoksin.

17.09.2020 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpitoapäällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 538

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021-2023.

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi –toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä tasolla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tukeutuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä
- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävä liikunnan kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta
- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunki uudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoittua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Mikko Aho: Esittelijän esitystä on täydennetty seuraavasti:

Liite 1, sivu 14: Tarkennettu poistoja sekä käyttötalousraamin sisällä tiliryhmien välisiä muutoksia henkilöstömenot/palvelujen ostot.

Liite 1, sivu 17: Päivitetty avustuksiin Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen osuus, mikä myös sisältyy käyttötalousraamiin.

Lisätty liite 2: Tilankäyttösuunnitelma.

Liite 3: Korjattu Palun yksikkökustannuksia (lisätty luottotappiot ennusteeseen, kustannukset / pysäköinnin valvontatapahtumaindeksi).

Lisätty liite 15: Puistojen ja liikunta-alueiden rakennusohjelma.

Lisätty liite 18: Hyte talousarviotavoitteet 2021 (jaettu pöydälle).

Vastaehdotus: Anni Sinnemäki:

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi –toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä tasolla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tukeutu-

09.12.2020

Ärende/3

en.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä
- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltaojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävä liikumisen kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta
- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunki uudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoittua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle liitteenä olevan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen.

Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli Tero Vuontisjärvi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään esitysehdotukseen toiseksi kappaleeksi seuraavaa:

"Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa."

Kannattaja: Emma Kari

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisän poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä päteivistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

Pia Kopran vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Pia Kopra jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisän poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo

nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevästä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 164

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioksi ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaksi.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta totesi, että sosiaali- ja terveyspalveluissa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveyspalveluihin on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuo-

rokautisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestäväää ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite soite-palveluissa voi olla liian kunnianhimoisen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomautti, että esityksessä rakenneuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden varhaisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntyneitä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin. Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkakuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyvaatimusten mukaisten ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielen-terveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveysasemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteet (liite 4).

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari, johtava controller Mikael Karell ja johtava arkkitehti Pirjo Sipiläinen olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään päätösehdotuksen toisesta kappaleesta alkaen seuraavaa:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveyspalveluissa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa

suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveyspalveluihin on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokautisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestäväää ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite soite-palveluissa voi olla liian kunnianhimoisen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomauttaa, että esityksessä rakenneuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden varhaisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntynyttä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkakuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyaatimusten mukaisten ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielen-terveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Aleks Niskanen: Muutetaan liitteen 1 "Sosiaali- ja terveystoimialan ehdotus talousarvioksi vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2022–2023" sivun 6 kohta "Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa" kuulumaan seuraavasti:

"Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa. Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työkokemuksen hankkimisessa on vaadittava riittävää suomen kielen taitoa. Puutteellinen suomen kieli hoitotyössä vaarantaa potilasturvallisuuden."

Jäsen Aleks Niskasén vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

09.12.2020

Vastaehdotus 3:

Jäsen Aleksi Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta linjaa, että omaishoito on yksi palvelun muoto, jonka käyttöä tulisi lisätä varmistaen riittävät tukipalvelut."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 4:

Jäsen Aleksi Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta korostaa, että etähoidon varaan ei pidä laskea liikaa koti-hoidossa. Kun kyseessä ovat esimerkiksi huonokuntoiset ja yksinäiset vanhukset, he tarvitsevat läsnäolevaa hoitoa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 5:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään päätösehdotuksen loppuun seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveysasemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Vastaehdotus 6:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen viidennen kappaleen loppuun seuraavaa: "Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla."

Kannattaja: jäsen Cecilia Ehrnrooth

Vastaehdotus 7:

Jäsen Sandra Hagman: Poistetaan liitteen 1 sivulta 13 virke "Palvelusetelien käyttöä lisätään ja terveysasemapalveluja hankitaan lisäpalveluina".

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

09.12.2020

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 10
Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 1
Aleksi Niskanen

Tyhjä: 2
Leo Bergman, Sandra Hagman

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 1 - 10 (tyhjää 2).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 8
Tapio Bergholm, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3
Katju Aro, Sandra Hagman, Alekski Niskanen

Tyhjä: 2
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 3 - 8 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 2
Tapio Bergholm, Karita Toijonen

Ei-äännet: 10
Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Pia Hytö-

09.12.2020

nen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 10 - 2 (tyhjää 1).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 6 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 4
Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Ei-äännet: 8
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 8 - 4 (tyhjää 1).

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 7 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 9
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Aleksi Niskanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4
Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 4 - 9.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

Jäsen Aleks Niskanen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen tekemiensä vastaehdotusten mukaisin perusteluin.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 148

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotuksen (liite 1).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohteet (liite 2).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi rakentamisohtelman, vuokra- ja osakehankintaehdotukset sekä liikuntapaikkarakentamisen ohjelmat vuosille 2021–30 (liitteet 3–5).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ymmärtää, että koronapandemian taloudellisten vaikutusten vuoksi investointiohtelmaa on tarve sopeuttaa, mikä tarkoittaa hankkeiden myöhentämistä suunnitellusta.

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittäväydestä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että tiukemmassakin taloudellisessa tilanteessa toteutetaan hankkeita, jotka parantavat asu-

inalueiden vetovoimaa ja torjuvat eriarvoistumista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toivoo, että toteutukseen päätyvien hankkeiden osalta vielä arvioidaan tilaohjelmia niin, että toteutettavissa hankkeissa voidaan toteuttaa useamman käyttäjän tarpeita. Tämä tarkoittaa nykyistä merkittävästi tiiviimpää toimialojen yhteistyötä palveluverkon suunnittelussa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota koulurakennusten suunnitteluun tavalla, joka tukee myös kulttuurin, vapaa-ajan ja kansalaistoiminnan tarpeita.

Aluehankkeista lautakunta korostaa erityisesti Kontulan ostoskeskuksen ja Oulunkylän aseman uudistuksia. Molemmilla hankkeilla on merkittävä vaikutus kaupungin elinvoimaan ja kuntalaisten hyvinvointiin. Kontulan ostoskeskus on yksi Helsingin suurimpia kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen keskittymiä. Ostoskeskuksen kunnianhimoisen uudistaminen vastaa myös kaupungin tavoitteisiin eriarvoistumisen torjumisesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että muutamien hankkeiden myöhäistäminen ehdotetulla tavalla synnyttää suuria toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Lautakunta pitää tärkeänä, että hankeohjelmasta jatketaan neuvotteluja. Rakennetun omaisuuden käyttökelpoisuuden, turvallisuuden ja terveellisyyden varmistamisen, työturvallisuuden sekä palveluiden jatkuvuuden näkökulmasta seuraavien hankkeiden osalta tulee jatkaa neuvotteluja suhteessa kaupunkiympäristön toimialan esitykseen:

- Yrjönkadun uimahallin perusparannus
- Itäkeskuksen uimahallin perusparannus
- Rikhardinkadun kirjaston perusparannus
- Oulunkylän jäähallin ja liikuntapuiston huoltorakennuksen perusparannukset
- Pasilan pääkirjaston perusparannus
- Suuntimopuiston monitoimitalon uudisrakennus

Töölön kisahallin peruskorjauksen osalta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota siihen, että peruskorjauksen siirtäminen neljällä vuodelle synnyttää merkittäviä toiminnallisia riskejä ja mitä todennäköisimmin tarpeita jo seuraavien vuosien aikana tehtäviin laajoihinkin korjauksiin. Töölön kisahallin peruskorjauksen poikkeuksellisen laajuuden vuoksi hankkeen aikataulusta tarvitaan vielä lisätietoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota myös siihen, että merellisen strategian toteuttaminen edellyttää riittäviä tukitoimintoja merelliselle huollolle. Suunnitellun Kruunuvuorenrannan lisäksi sijainniksi selvitetään parhaillaan myös Santahaminaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että nykyisten tukikohtien alueet on suunnitel-

tu käytettäväksi asuntorakentamiseen ja erilaiset väliaikaissijainnit tulevat kaupungille kalliiksi. Merellisen tukikohdan hanketta on aikaistettava, koska nykyisistä tukikohdista ei ole mahdollista luopua ennen uuden rakentamista.

Toiminnan taloudellisuuden ja jatkuvuuden kannalta olisi tärkeää, että Hakasalmen huvilan perusparannus toteutettaisiin samanaikaisesti Finlanditalon peruskorjauksen kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitetäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kantakaupungissa.

Erittäin huolestuttavaa ohjelmaluonnoksessa on edelleen pienentyvä kohdentamattomien korjaushankkeiden rahoitusvaraus, jota tarvittaisiin entistä enemmän tilojen pitämiseen turvallisina ja käyttökuntoisina hankkeiden alkamiseen saakka. Pienentyvä kohdentamattomien korjaushankkeiden investointirahoitusvaraus aiheuttaa paineita erityisesti liikunnan osalta käyttötalousmäärärahoihin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa lisäksi kiinnittää huomiota irtaimen omaisuuden rahoihin. Irtaimen omaisuuden määrärahat vaikuttavat tilojen turvallisuuteen ja viihtyisyyteen ja mielikuvaan niiden kunnosta. Irtaimen omaisuuden määrärahoilla toteutetaan myös suuri osa Helsingin taidehankinnoista ja uusitaan liikuntapalvelujen työkonemat. Kesällä 2020 toteutettu kaupunkitasoinen laaduntarkkailuhanke nosti esille, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluissa asiakkaita palvellaan ystävällisesti ja tilat ovat siistissä kunnossa. Samalla laaduntarkkailijat kiinnittivät huomiota opasteiden puutteisiin sekä saavutettavuuden ja esteettömyyden ongelmiin. Näihin asioihin tarvitaan juuri irtaimen omaisuuden määrärahoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä henkilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Lopuksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta

kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on varauduttava myös talousarviossa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana olivat talous- ja suunnittelupäällikkö Ari Tirri, tilapalvelupäällikkö Matti Kuusela, liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre ja ulkoilupalvelupäällikkö Stefan Fröberg. Asiantuntijat poistuivat kuumemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään esitysehdotuksen loppuun.

Lautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä henkilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Kannattaja: Pauliina Saares

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (10) loppuun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitettäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kantakaupungissa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 3:

Pauliina Saares: Lisätään esityksen loppuun:

“Lopuksi lautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on varauduttava myös talousarviossa.”

Kannattaja: Sami Muttilainen

09.12.2020

Lautakunta hyväksyi Pauliina Saareksen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 4:

Nasima Razmyr: Lisätään esityksen loppuun:

"Lautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten."

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 5:

Nasima Razmyr: Lisätään kappaleen (4) jälkeen:

"Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittävydestä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella."

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Otto Meri

Ei-äännet: 8

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjo-kari

Tyhjä: 4
Silja Borgarsdóttir Sandelin, Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1–8. (4 tyhjää).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 22.09.2020 § 60

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021–2023.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: 310 36581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 22.09.2020 § 26

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi vuoden 2021 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2023 liitteiden 1-2 mukaisesti.

09.12.2020

Ärende/3

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Katariina Niemelä, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054082
katariina.niemela(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 75

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupungin-
hallitukselle esitettäväksi Staran talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdo-
tuksen 2021 – 2023 liitteen mukaisena.

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 14

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä talous-
hallintopalveluliikelaitoksen talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja ta-
loussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021 - 2023 sekä lähettää ta-
lousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen liitteineen kaupunginhalli-
tukselle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ulla Kukkonen

Lisätiedot

Kaisa Okkeri, talouspäällikkö, puhelin: 310 25106
kaisa.okkeri(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 15.09.2020 § 44

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti äänestyksen jälkeen hyväksyä pelastuslaitoksen muutetun vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2022-2023 taloussuunnitelman esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle. Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusumma on 61 953 000 euroa.

Pelastuslaitoksen toiminnot

Pelastuslaitoksen palvelutuotanto muodostuu seuraavista päätoiminnoista:

1. Pelastuslain mukainen pelastustoimi, joka muodostuu seuraavista palveluista:
  1. Pelastustoiminta
  2. Onnettomuuksien ehkäisy
  3. Alusöljyvahinkojen torjunta
  4. Väestönsuojeluun varautuminen
2. Terveydenhuoltolain mukainen kiireellinen ensihoitopalvelu

Lisäksi pelastuslaitos vastaa Helsingin kaupungin yleisten väestönsuojien hallinnosta ja ylläpidosta.

Toiminnan painopisteet 2021

Talousarviossa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2023 toiminnan painopisteet ovat seuraavat:

1. Pelastustoimen valmiuden ja palvelutason kasvattaminen valvontaviranomaisen velvoitteiden täyttämiseksi.
2. Ensihoitopalvelun palvelutason ja potilasturvallisuuden varmistaminen.
3. Johtamisen ja esihenkilötyön erinomaisuuden tavoittelu.
4. Tietojohtamisen, palvelutuotannon omavalvonnan ja pelastustoimen tietojärjestelmähankkeiden edistäminen.
5. Kaupunkiyhteisen pelastustoiminnan, väestönsuojelun ja varautumisen yhteistoiminnan ja valmiuden kehittäminen.

Lisäksi palomiesten palkkausta kehitetään talousarvion määrärahojen puitteissa kaupunginkanslian kanssa erikseen sovittavassa aikataulussa.

Toimintaympäristön muutosten ja palveluiden kehittämisen vaikutukset taloussuunnitelmiin

Pelastustoimen valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden täyttäminen sekä ensihoitopalvelun palvelutason ylläpitäminen tilaajan asettaman palvelutason mukaisesti ovat toiminnan kehittämisen kärjet vuosina 2021-2023. Palvelutuotannon kehittämiseen kytkeytyvät kiinteästi lisäksi Uudenmaan yhteisen johtokeskuksen valmistelu, onnettomuuksien ehkäisyn kansallisen tietojärjestelmän käyttöönotto ja useat muut kansallisen tason pelastustoimen tietojärjestelmähankkeet.

HR-toimintojen, johtamisen, esihenkilötyön ja tietojohdamisen kehittäminen jatkuu vahvana. Riittävästä resursoinnista näiden tukemiseksi huolehditaan.

Erittäin voimakkaan palveluiden ja muun kehittämistoiminnan seurauksena pelastuslaitoksen kustannusten kasvun arvioidaan ylittävän Helsingin kaupungin keskimääräiset kokonaistuottavuuden kehittämisen tavoitteet.

1 Suhdanneltilanne ja pandemian vaikutukset

Talouden ennusteet ovat muuttuneet voimakkaasti ja nopeasti vuoden 2020 aikana. Viimeisimmässä noususuhdanteessa voimakkaaksi noussut kasvu on Suomessakin muun euroalueen tapaan ollut hidastumassa ja kuntatalouden näkymät olivat huolestuttavat jo aiemmin ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdanneltilanteen heikkeneminen. Väestönkasvun Helsingissä ennustetaan jatkuvan noin 1 % vauhdilla vuosittain.

Korona-pandemian vaikutukset Helsingin kaupungin taloudelliseen tilanteeseen ovat merkittävät ja heijastuvat myös pelastuslaitoksen talousarvioon vuonna 2020. Pelastuslaitos on toistaiseksi selviytynyt pandemiasta ilman merkittäviä vaikutuksia palvelutuotantoon. Kevään poikkeustilanne heijastui palvelutuotantoon vähentyneinä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun tehtävinä. Tilanne on kesän aikana normalisoitunut.

2 Pelastustoimen valvontaviranomaisen velvoitteet

Hallinto-oikeus on ratkaissut Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasoa ja siihen liittyvää uhkasakkovelvoitetta koskevan asian. Päätöksen mukaan Helsingin pelastustoimen I riskiruuduissa esiintyvistä pelastustoiminnan toimintavalmiutta koskevista puutteista on korjattava 1/4 vuoden 2022 loppuun mennessä 1 000 000 euron sakon uhalla ja edelleen kunakin seuraavana vuonna 1/4 vuosittain kutakin vuotta koskevan 1 000 000 euron sakon uhalla. Velvoitteet on oltava täytetty täysimääräisesti vuoden 2025 loppuun mennessä.

Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasopäätöksen voimassaolo päättyy 31.12.2020. Vuosien 2021-2024 palvelutasopäätöksen valmistelussa on huomioitu valvontaviranomaisen velvoittama pelastustoiminnan kehittämistarve. Vuonna 2020 Konalan alueelle on lisätty kärkiyksikkö. Vuonna 2021 Kontulaan sijoitetaan toinen kärkiyksikkö ja samalla vahvistetaan onnettomuuksien ehkäisyn, omavalvonnan ja turvallisuusviestinnän toimintaa riskiperusteisesti.

Vuonna 2022 käynnistetään kärkiyksikön toiminta Tapanilan alueella ja Konalan kärkiyksikkö vahvennetaan pelastusyksiköksi. Vuonna 2023 operoinnin aloittaa uusi kärkiyksikkö, jonka sijaintipaikaksi on tässä vaiheessa suunniteltu Vuosaarta. Myös Uudenmaan pelastuslaitosten uusi yhteinen johtokeskus on suunniteltu käynnistettäväksi vuonna 2023.

Pelastustoimen palvelutason kehittämisestä ja valvontaviranomaisen asettamista velvoitteista aiheutuva kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 1,015 miljoonaa euroa ja henkilöstölisäys 15 vakanssia. Vuoden 2021 palvelutason lisäykset kytkeytyvät vuosien 2022-2023 taloussuunnitelmaan, koska henkilöstö uusille toiminta-alueille on rekrytoitava huomattavan etupainotteisesti. Palvelutason saattaminen valvontaviranomaisen edellyttämälle tasolle edellyttää taloussuunnitelman mukaista resurssien portaittaista kasvattamista joka vuosi ja kehittämissuunnitelman mukaisesti aina vuoteen 2030 ulottuen.

3 Ensihoitopalvelun palvelusuunnitelman toteutumisen varmistaminen

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin akuuttiyksikön mukaan ensihoidon palvelusuunnitelman mukainen tehtäväsidonaisuusaika ei toteudu Helsingissä. Palvelusuunnitelman mukainen tavoite on 31-45 % ja keskimääräinen yksiköiden toteutunut tehtäväsidonaisuusaika 49 %. Resurssipula ja yksiköiden korkea tehtäväsidonaisuus voivat vaarantaa potilasturvallisuuden. Myös pelastuslaitoksen ensihoidon tehtävämäärä on kasvanut Helsingissä viimeisten vuosien aikana jatkuvasti eikä aiempina vuosina saaduilla lisäresurssilla ole pystytty korvaamaan vuosien saatossa syntyneitä vajetta. Vuosina 2009-2019 tehtävämäärä on noussut 21 219 tehtävän verran ja samassa ajassa koko Helsingin alueelle on tehty vain 2,5 kokovuorokautisen ensihoidtoyksikön lisäresursointi, mikä ei ole suhteessa tapahtuneeseen tehtävämäärän ja tehtäväsidonaisuuden kasvuun. Sovitun ensihoitovalmiuden ohella lisävalmiuksia on tarvittu jatkuvasti, jotta potilasturvallisuus on kyetty säilyttämään vaadittavalla tasolla.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on esittänyt, että Helsingin pelastuslaitoksen ensihoitoresursseja lisätään välttämättömillä ja kriitti-

sillä lisäyksillä vuoden 2021 alusta yhteensä 12 vakanssilla, millä varaudutaan kahden osa-aikaisen ensihoitoyksikön lisäykseen. Kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 0,64 miljoonaa euroa.

Ensihoitopalvelussa tehtävämäärän kasvun ennakoidaan jatkuvan 1-2 % vuodessa, mikä ilman lisäresursseja heijastuu ensihoitopalvelun henkilöstön entistä suurempaan kuormittumiseen sekä palveluviiveisiin. Ensihoitopalvelun resurssien kasvutarpeeksi taloussuunnitelmakaudella arvioidaan keskimäärin 12 uutta vakanssia vuodessa.

4 Väestönsuojien ylläpito ja väestönsuojeluun varautuminen

Pelastusasemien ja väestönsuojien uudis- ja korjausrakentamisen investoinnit kuuluvat kaupunkiympäristön toimialan päätettäväksi. Näistä tarpeista on annettu lausunto kaupunkiympäristön toimialalle. Väestönsuojien korjausvelka uhkaa kasvaa entisestään taloussuunnitelmakaudella.

Pelastuslautakunta on kesäkuussa 2020 tehnyt esityksen, että kaupunginkanslia ryhtyy toimenpiteisiin normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen erityis- ja väestönsuojelutehtäviin varattavien henkilöiden hallinnointiin ja rekisteröintiin tarvittavan tietojärjestelmän määrittelymiseksi ja hankkimiseksi Helsingin kaupungin toimialojen, liikelaitosten, kaupungin omistamien yhtiöiden ja pelastuslaitoksen yhteiskäyttöön. Tavoitteena on hankkia kaupunkiyhteinen järjestelmä, jolla huolehditaan Helsingin kaupungin palvelutuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi tarvittavan kriittisen osaamisen ja kyvykkyyksien kartoittamisesta ja ylläpidosta sekä huolehditaan kyvykkyyden täyttävän henkilöstön varaamisesta palvelutuotannon tarpeisiin henkilöstön väestönsuojelumuodostelmiin sijoittamisen lisäksi. Järjestelmän myötä voidaan tehokkaasti varmistaa valmiuslain 12 §:n mukaisen Helsingin kaupungin varautumisvelvollisuuden sekä saman lain 120 §:n mukaisten kunnan, pelastustoimen ja väestönsuojelun erityisjärjestelyiden toteuttaminen poikkeusoloissa.

Koska Helsingin kaupungin työntekijät muodostavat olennaisen osan järjestelmän tietosisällöstä, olisi järjestelmän määrittely ja hankinta käynnistettävä siten, että sen käyttöönotto voidaan huomioida osana Helsingin kaupungin HR-järjestelmien uudistamista vuosina 2021 ja 2022.

Vastuullinen taloudenpito ja tuottavuus

Helsingin kaupungin talousarvion valmisteluohjeiden mukaan kustannustasoa olisi korona-pandemian aiheuttamien talousvaikutusten laimentamiseksi sopeutettava 1,7 % vuoden 2020 tulosbudjetin tasoon

verrattuna. Pelastuslaitoksen osalta täysipainoiset sopeuttamistoimet eivät ole mahdollisia puuttumatta pelastustoimen palvelutason kehittämistoimiin tai vaarantamatta ensihoidon potilasturvallisuutta ja henkilöstön työssä jaksamista. Talousarviossa kuluja on ennen toiminnallisista muutoksista johtuvia lisäyksiä sopeutettu noin 0,9 % verrattuna 2020 tasoon. Yleinen kustannustason muutos on huomioitu 1,0 % tasolla vuoteen 2020 verrattuna palkkoja koskevien sopimusratkaisujen lisäksi.

Helsingin tavoitteena on kehittää kaupungin kokonaistuottavuutta siten, että kustannusten vuotuinen kasvu on 0,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin väestönkasvun ja peruspalveluiden hintaindeksin kasvu. Pelastuslaitoksen käyttömenoista pääosan muodostavat palvelutuotantoon sidotut henkilöstö-, vuokra-, materiaali- ja palvelukustannukset. Huomioiden palvelutuotannon mittavat kehittämistoimet vuonna 2020 ja edelleen vuosina 2021-2023, ei talousarviossa tai taloussuunnitelmassa ole erikseen huomioitu tuottavuustavoitetta. Pelastuslaitos varautuu kehittämistoimien täysimääräiseen toimeenpanoon. On mahdollista, että henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet vaikuttavat positiivisesti toteutuviin kustannuksiin. Tätä ei kuitenkaan ole talousarviossa huomioitu siihen liittyvän epävarmuuden johdosta.

Vuoden 2020 talousarviosta lähtien pelastuslaitoksen toiminnan tuottavuutta seurataan pelastuslaitoksen käyttömenojen yksikkökustannuksilla ennen poistoja, joka jakautuu pelastustoimen (78 % käyttömenoista) ja ensihoitopalvelun (22 %) yksikkökustannuksiin. Vuonna 2019 pelastuslaitoksen yksikkökustannukset olivat 82,88, pelastustoimen 64,74 ja ensihoitopalvelun 18,14 euroa/asukas.

Vuonna 2021 pelastustoimen käyttömenojen arvioidaan nousevan 5,5 %, josta palvelutason kehittämisen osuus on 2,8 prosenttiyksikköä. Ensihoitopalvelun käyttömenojen kasvuksi arvioidaan 4,0 %, josta palvelutason kehittäminen noin puolet. Asukasluvun ja peruspalveluiden hintaindeksin muutoksella korjattujen yksikkökustannusten arvioidaan vuonna 2021 nousevan pelastustoimen osalta 70 euroon (64,7 euroa v. 2019) ja ensihoitopalvelun osalta 19,5 euroon (18,1 euroa v. 2019) asukasta kohden. Taloussuunnitelman toteutuessa pelastuslaitoksen inflaatiokorjattu yksikkökustannusindeksi (2019=100) on 107,9 vuonna 2021 ja 116,4 vuonna 2023.

Pelastuslaitoksen irtaimen investoinneista tärkeimpiä vuonna 2020 ovat ensihoito- ja pelastusajoneuvojen elinkaaren mukaiset korvaushankinnat, yhteensä noin 3,2 miljoonaa euroa, sekä kärkiyksiköiden uushankinnat, väestöhälytinjaestelmän ja palvelinjaestelmien suunnittelu ja uusinnat. Irtaimen vuotuinen investointitaso on säilytettävä noin 5,3 miljoonan euron tasolla vuosina 2022-2023, jotta palvelutuotannon kehittämistoimet voidaan toteuttaa.

Talousarvioaloitteet

Talousarvioaloitteissa HEL 2020-003272, HEL 2020-003275 ja HEL 2020-003295 on esitetty palomiesten palkkojen korjaamista. Pelastuslautakunta on 9.6.2020 kannattanut aloitteita ja todennut, että Helsingin kaupungin tulee laatia palomiehille palkkaohjelma, jolla palomiesten palkkaus korjataan muiden Uudenmaan pelastuslaitosten palomiesten palkkaukseen nähden kilpailukykyiselle tasolle.

Pelastuslaitoksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan varataan 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi vuonna 2021. Määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen.

Talousarvioehdotuksen 2021 lisäksi vuoden 2022 taloussuunnitelmassa palkkaohjelmaan on varattu 730 000 euroa ja vuoden 2023 taloussuunnitelmassa 800 000 euroa. Varaus sisältää palomiehen tehtäväkohtaisen palkan korjaamisen Keski- ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten palkan tasolle sekä ylipalomiesten palkan korjaamisen 20 euroa tämän tason yläpuolelle. Varaus ei sisällä määrärahaa palomies-ensihoidtajien tai paloiesimiesten palkkatason muuttamiseen.

Määrärahat taloussuunnitelmaan 2022-2023 on varattu talousarvioehdotuksen laatimisen ajankohdan mukaisen henkilöstöennusteen perusteella ja edellyttäen, että palomiesten tehtävä- ja palkkaus rakenne pysyy ennallaan. Pelastuslautakunta toteaa, että Uudenmaan pelastuslaitosten keskenään erilaisesta palkkarakenteesta riippumatta Helsingin pelastuslaitoksen palkkojen korjauksessa on huolehdittava siitä, että palomiesten ja ylipalomiesten vertailukelpoinen kokonaiskuukausipalkka on vähintään samalla tasolla Uudenmaan muiden pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten ja ylipalomiesten palkkauksen kanssa.

Pelastuslautakunta toteaa edelleen, että palomies-ensihoidtajien saatavuus on kriittinen menestystekijä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun synergian täysimääräiseksi hyödyntämiseksi erityisesti suuronnettomuuksissa, muissa vakavissa monipotilastilanteissa ja poikkeusoloissa. Perustason palkkojen korjaamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, että tehtävien vaatavuuseroon perustuva palkkaero perustason palomiesten ja hoitotason palomies-ensihoidtajien välillä ei kavennu merkittävästi ja että paloiesimiesten palkkaus on oikeassa suhteessa palomies-ensihoidtajien palkkaukseen. Nämä muutokset on huomioitava taloussuunnitelmassa nyt vuosille 2022-2023 varattujen määrärahojen lisäksi.

Palomiesten tehtäväkohtaisesta palkasta ja palkkausrakenteesta päättää Helsingin kaupungin henkilöstöjohtaja tai se, jolle toimivalta hallintosäännön mukaisesti on annettu. Pelastuslautakunta toteaa, että lopullinen määrärahatarve tarkennetaan 2021 tulosbudjetissa ja vuosien 2022 ja 2023 talousarvioehdotuksissa sen jälkeen, kun tehtävä- ja palkkarakenne ja niitä koskevan palkkakehitysohjelman toteutusaikataulu on suunniteltu yhdessä kaupunginkanslian kanssa.

Palomiesten palkkojen korjaamiseen varatuilla määrärahoilla ei ole vaikutusta suoritemääriin tai muutoin palvelutuotantoon.

Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen

1 Yleinen viihtyisyys ja turvallisuus

Pelastuslaitos huolehtii Helsingin turvallisuudesta kaupungin kasvun ja valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden mukaisesti.

Jatkuvalla riskianalyysillä, monipuolisilla onnettomuuksien ehkäisyn menetelmillä sekä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuuden tarkoituksenmukaisella mitoituksella varmistetaan yleistä turvallisuutta Helsingin kaupunkirakenteen kehittyessä. Sopimuspalokuntien ja Helsingin pelastusliiton roolia pelastuslaitoksen viranomaistoiminnan tukena onnettomuuksien ehkäisyssä vahvistetaan.

Pelastustoiminnassa kärkiyksikön toimintamallilla vastataan kustannustehokkaasti sekä pelastustoiminnan että ensihoitopalvelun valitun riskiprofiilin mukaisiin tehtäviin katvealueilla.

2 Digitaalisuus

Turvallisuusviestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Pelastuslaitos on aktiivisessa roolissa kehittämässä valtakunnallista tietojärjestelmää valvontatoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn palveluprosessien, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi.

Digitaalista viestintää kehitetään palvelutuotannon, työnantajamielikuvan sekä sisäisen viestinnän tarpeisiin.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa, mikäli kaupunkiyhteisen varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankinnan valmistelu toteutuu. Järjestelmä kytkeytyy kaupungin strategiaan sekä digitalisaation, että turvallinen kaupunki -näkökulmien kautta.

3 Henkilöstön hyvinvointi ja johtaminen

Pelastuslaitoksen tavoitteena on erinomainen ihmisten johtaminen. Sitä ja työhyvinvointia mittaavien indikaattoreiden arvot paranevat.

Kertapalkitsemiseen on varattu 1 % henkilöstön vuotuisesta säännöllisen työajan palkkasummasta.

4 Taloudellisesti kestävä kehitys

Pelastustoimen käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja ovat vertailuryhmän keskiarvoa paremmat.

Ensihoitopalvelun käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja ovat vertailuryhmässään kilpailukykyiset.

Pelastuslaitoksen henkilöstösuunnitelma 2021 – 2023

Henkilöstösuunnitelma kattaa pelastustoimen palvelutason ja ensihoitopalvelun kehittämistarpeiden perusteella suunnitellut henkilöstöresurssinnit.

Pelastuslaitos perustaa 27 uutta vakanssia vuonna 2021, joista Kontulan kärkiyksikköön 12 ja onnettomuuksien ehkäisyn toimintaan 3. Ensihoitoon lisätään 12 vakanssia, joten vuoden 2021 talousarvio sisältää yhteensä 734 palkkaa saavaa.

Vuonna 2022 pelastustoimeen lisätään 26 vakanssia Konalan ja Tapanilan valmiuteen ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2022 palkkaa saavien määrä on 772.

Vuonna 2023 pelastustoimeen lisätään 12 vakanssia Vuosaaren kärkiyksikön tarpeisiin ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2023 palkkaa saavien määrä on 796.

Ansiotason muutoksena on huomioitu 2,05 % vuonna 2021, 0,4 % vuonna 2022 ja 1,0 % vuonna 2022 sekä varauduttu pelastushenkilöstön palkkatason korjaukseen Uudenmaan muiden pelastuslaitosten tasolle vuosina 2022-2023.

Tilankäyttösuunnitelma 2021 - 2023

Konalaan valmistuu uusi pelastusasema vuonna 2022. Kontulaan ja Tapanilaan rakennetaan kevytasemat ja Kontulan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään. Vuosaareen suunnitellaan kevytasemaa.

Malmin aseman korvaava väliaikainen asema on valmistunut kesällä 2020. Konalan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään vuonna 2020 ja Kontulan aseman rakentaminen vuonna 2023.

Uudenmaan laajuisen pelastustoiminnan johtokeskus sekä keskuspelastusaseman vesi- ja viemärikorjaus valmistuvat vuonna 2023.

Yleiset väestönsuojat ovat nykyisin pelastuslaitoksen hallinnassa. Maakuntaudistukseen liittyen neuvotellaan väestösuojien hallinnan ja ylläpidon ratkaisusta niiden toiminnan häiriöttömän jatkuvuuden turvaamiseksi. Väestönsuojien korjausvelan ratkaisemisesta neuvotellaan kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Digitalisaatio ja tietotekniikka palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

Pelastuslaitos kehittää aktiivisesti valtakunnallista valvontatoiminnan tietojärjestelmää palveluprosessin, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi valvontatoiminnassa.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankinnan valmistelussa.

Turvallisuusviestinnän ja muun ulkoisen viestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Taloussuunnitelmaan liittyvät uhkat

1 Henkilöstön saatavuus ja Pelastuskoulun asema

Pelastushenkilöstön saatavuus on merkittävä uhka pelastustoimen palvelutason kehittämiselle. Voimassa olevan toimiluvan mukaan Helsingin Pelastuskoulun viimeinen pelastajakurssi valmistuu syksyllä 2023. Pelastuskoulun toiminnan jatkuvuus on kriittinen tekijä henkilöstön saatavuuden edistämiseksi.

Vallitsevassa suhdanteessa ja ympäröivien pelastustoimen alueiden korkeamman palkkatason johdosta pelastuslaitos ei kykene kilpailemaan työvoiman saatavuudessa Uudellamaalla, mikä aiheuttaa jatkuvaa resurssivajetta pelastuslaitoksen eri toiminnoissa. Ongelman ratkaisemiseksi pelastushenkilöstön tehtäväpalkkoja nostetaan vuosina 2022-2023. Lisäksi pelastuslaitos panostaa ennakkolliseen rekrytointiin sekä työnantajakuvan kehittämiseen kriittisten osaamistarpeiden ja käytettävissä olevan työvoiman kohtaamisen parantamiseksi.

2 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä koskeva uudistus

Kesällä 2020 hallitus on antanut esityksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi. Perustettaville uusille maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä. Uttamaata koskevan erillisratkaisun mukaan

Helsingin kaupunki vastaisi sote-maakuntien tehtävistä Helsingin alueella. Kokonaiskuvan muodostaminen uudistuksen rahoitusmallista, taloudellisista vaikutuksista sekä vaikutuksista Helsingin kaupungin pelastustoimeen on lähes mahdotonta. Pelastuslakiin ehdotettavat muutokset eivät sisälly hallituksen esitykseen ja Helsingin pelastustoimen alueen erityispiirteitä ja toiminnan tuloksia ei ole riittävästi huomioitu uudistuksen valmistelussa.

Ehdotettu sote- ja maakuntauudistuksessa suunniteltu maakunnan ja pelastustoimen strategisen ohjauksivallan keskittäminen valtiolle uhkaa rapauttaa Helsingin pelastustoimen mahdollisuudet päättää pelastustoimen palvelutasosta paikallisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla vuoden 2023 alusta lukien.

Uudistuksessa pelastustoimen rahoitus on ehdotettu siirrettäväksi valtiolle osana sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen yleiskatteellista rahoitusta. Ehdotettuun lakipakettiin sisältyvien rahoituslaskelmien mukaan Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus alentuisi 144 miljoonaa euroa eli 222 euroa asukasta kohden. Pelastustoimen osalta laskennallinen vähennys olisi 0,86 miljoonaa euroa eli 1 euroa/asukas. Uudistusta koskevassa esityksessä ei ole riittävästi huomioitu pelastustoimen palveluverkon kasvattamisesta, tietojärjestelmäkehityksestä ja tiedonhallintaan ja asiantuntijatyön kasvuun liittyviä kustannuspaineita. Merkittävänä uhkana on, että sote- ja maakuntauudistuksen toteutuessa pelastustoimen yhteinen kansallinen rahoituspohja ja Helsingin pelastustoimen osuus eivät riitä kattamaan pelastustoimen kustannuksia tulevaisuudessa.

Uudistusta koskevan lakipaketin valmistelussa ei ole riittävästi huomioitu myöskään niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat pelastustoimen palvelutason ja muun kehittämisen sekä päällekkäisten hallinnollisten ohjausmekanismien johdosta tulevina vuosina. Helsingin pelastustoimen alueen osalta ehdotettu rahoitusmalli vaarantaa pelastustoimen tuottavan järjestämisen.

Lakiuudistuksen keskeneräisyyden vuoksi siihen liittyviä seikkoja ei ole ollut mahdollista huomioida tämän taloussuunnitelman valmistelussa.

3 Väestönsuojien korjausvelka

Väestönsuojien jatkuvasti kasvava korjausvelka vaarantaa poikkeusolojen lisäksi väestönsuojien normaaliajan käytön sekä kasvattaa väestönsuojien ylläpito- ja korjauskustannuksia käyttömenoilla.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Outi Alanen: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi:

Esitys 500 000 € lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi alkaen jo vuodesta 2021. Pelastuslaitos on esittänyt suunnitelmassaan (8.9.2020) 1,5 M lisärahoitusta vuosille 2022-23. Pitkään jatkuneen epäkohdan viivyttämiseen ei ole riittäviä perusteita. Helsingin pelastuslaitos on noudattanut tiukkaa talouskuria jo 8 vuotta. Olisi kohtuullista että 1,7 % säästötavoitteesta luovuttaisiin yhdeksi vuodeksi, koska henkilöstö ei jaksakaan enää odottaa lupauksen täyttämistä ja etsii töitä muualta. Ylitöitä on teetetty tänä vuonna lähes tuplasti enemmän kuin edellisvuonna. Henkilöstö on joutunut venymään ja sopeutumaan normaalia enemmän poikkeusoloissa, kun ylitöihin ei ole saatu aina riittävästi henkilöstöä.

Avin edellyttämän pelastusvalmiuden parantaminen neljässä vuodessa nyt kevytyksiköllä ja ensihoitovalmiuden lisääminen HUSin vaatimuksesta kaventavat ylijäämän +0,9 prosenttiin. Todettakoon että 0,9 % on pelastuslaitoksen budjetissa juuri tuo 0,5 M. Henkilöstölle on luvattu, että palkkaus on tärkein prioriteetti, tahdosta teoksi. Vastuullisuutta ei ole säästää sieltä missä ei ole säästettävää ja ylläpitää Suomen huonointa palkkatasoa yhdessä Suomen arvostetuimmista ammateista. Vastuullisuutta on käynnistää palkkaohjelma viipymättä ja turvata Suomen koulutetuimpien palomiesten pysyminen Helsingissä ja korjata vääristynyt työnantajakuva. Helsinki tulee varmasti tekemään koronasta huolimatta vähintään kymmenien miljoonien ylijäämän, jossa 0,5 M satsaus turvallisuuteen ja houkuttelevuuteen on pieni summa.

Palkkaohjelmasta on tehty kolme valtuustoaloitetta, joissa palkkaepäkohta on tunnistettu. Aloitteet ovat saaneet kannatusta ja myös pelastuslautakunta oli 9.6.2020 asian takana. Palkkaohjelman 1. osa on taktisesti keskeistä saada läpi jo ensi vuodelle, koska keväällä on jo uudet vaalit. Valtuuston osittain vaihduttua, vaikuttamistyö alkaa alusta. Mutta jos pohjalla on jo aloitettu palkkaohjelma, tulevat palkkojen lisäerät menevät helpommin läpi.

Kannattaja: Anja Malm

Vastaehdotus 2:

Matias Turkkila: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi ja priorisointijärjestys:

Vuoden talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään Alasen ehdotuksen mukaisesti 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen

aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 toteutetaan ensisijaisesti esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen. Muilta osin vastaehdotus on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Kannattaja: Maria Landén

1. äänestys:

JAA-ehdotus: Outi Alasen vastaehdotus

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen

Ei-äännet: 5

Sanna Aivio, Jarmo Kelo, Maria Landén, Dennis Pasterstein ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

2. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Sanna Aivio, Jarmo Kelo ja Dennis Pasterstein

Ei-äännet: 5

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen, Maria Landén ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

09.12.2020

Ärende/3

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi
Kari Virtanen, tekninen päällikkö, puhelin: 310 31400
kari.virtanen(a)hel.fi

09.12.2020

Ärende/4

§ 353

Förtroendevaldas och tjänsteinnehavares lagstadgade redogörelser för bindningar

HEL 2017-011969 T 00 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade de förtroendevaldas och tjänsteinnehavarnas redogörelser för bindningar som avses i 84 § i kommunallagen.

Föredragande

Revisionsnämnden

Upplysningar

Vilma Lamminpää, controller, telefon: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset 17.11.2020
- 2 Viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset 17.11.2020

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

En kommunal förtroendevald och tjänsteinnehavare som avses i 84 § 2 mom. i kommunallagen ska lämna en redogörelse för sina bindningar när det gäller uppgifter i ledningen för eller förtroendeuppdrag i företag och andra sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet, för betydande förmögenhet och för andra bindningar som kan vara av betydelse vid skötseln av förtroende- och tjänsteuppdrag.

Redogörelserna för bindningar lämnas till revisionsnämnden, som övervakar att skyldigheten iakttas och tillkännager redogörelserna för fullmäktige minst två gånger om året. Den redogörelseskyldige ansvarar själv för inlämnandet av redogörelsen för bindningar. Redogörelsen ska lämnas inom två månader från det att personen har blivit vald till sin förtroendepost eller sitt uppdrag. Personen är också skyldig att utan dröjsmål anmäla förändringar i bindningarna och korrigera felaktiga uppgifter.

Kommunen ska föra ett offentligt register över bindningarna i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. När ett förtroendeuppdrag eller annat uppdrag som omfattas av skyldigheten att lämna en redogörelse upphör ska uppgifterna om personen strykas ur registret och datanätet.

De redogörelseskyldiga

Skyldigheten att redogöra för sina bindningar gäller borgmästaren, biträdande borgmästare, alla andra ledamöter och ersättare i stadsstyrelsen, ledamöter och ersättare i stadsstyrelsens sektioner, stadsfullmäktiges ordförande och vice ordförande, ordförande och vice ordförande för nämnder och sektioner samt ledamöter och ersättare i stadsmiljönämnden och dess sektioner.

Enligt Helsingfors stads rättstjänst är följande tjänsteinnehavare skyldiga att lämna en redogörelse för sina bindningar: föredragandena för stadsstyrelsen och dess sektioner och personerna som utses till deras ersättare, personerna som är föredragande i nämnderna och deras sektioner och personerna som utses till deras ersättare. Att vara ersättare för föredragandens ersättare gör inte personen skyldig att lämna en redogörelse för sina bindningar, om personen i fråga i praktiken aldrig är föredragande.

Situationen med redogörelser för bindningar vid Helsingfors stad 17.11.2020

Det finns 105 redogörelseskyldiga förtroendevalda. Uppgifterna om redogörelserna finns i bilaga 1. Det finns 143 redogörelseskyldiga tjänsteinnehavare. Tjänsteinnehavarnas meddelade uppgifter utgör bilaga 2.

De uppdaterade redogörelserna för bindningar publiceras på stadens internetsida på adressen:

<https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/muutoksenhaku-paatoksiin/sidonnaisuusilmoitukset/>

Föredragande

Revisionsnämnden

Upplysningar

Vilma Lamminpää, controller, telefon: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset 17.11.2020
- 2 Viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset 17.11.2020

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Tarkastuslautakunta 17.11.2020 § 82

HEL 2017-011969 T 00 01 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti merkitä tiedoksi luottamushenkilöiden ja vi-
ranhaltijoiden kuntalain 84 §:n tarkoittamat sidonnaisuusilmoitukset.

Lisäksi tarkastuslautakunta päätti saattaa sidonnaisuusilmoitukset
valtuustolle tiedoksi.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

09.12.2020

Ärende/5

§ 354

Val av nämndeman vid tingsrätten

HEL 2020-011440 T 00 01 06

Beslut

Stadsfullmäktige

- konstaterade att Kerttu Suojalehtos förtroendeuppdrag som nämndeman vid tingsrätten har upphört
- valde Leena Melasniemi till nämndeman vid tingsrätten för den mandattid som slutar vid utgången av maj 2021.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Helsingfors tingsrätt

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 21.6.2017 (§ 294) Kerttu Suojalehto (Gröna) till nämndeman vid tingsrätten för den mandattid som börjar år 2017. Kerttu Suojalehto har avlidit 14.7.2020.

Enligt lagen om nämndemän vid tingsrätterna (675/2016) väljer kommunfullmäktige nämndemännen vid tingsrätterna för en period som motsvarar fullmäktiges mandatperiod. För nämndemännen vid tingsrät-

ten gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om kommunens förtroendevalda.

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden.

Den som väljs till nämndeman vid tingsrätten ska uppfylla behörighetsvillkoren i 2 § i lagen om nämndemän vid tingsrätterna.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Helsingfors tingsrätt

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 830

HEL 2020-011440 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- toteaa, että käräjäoikeuden lautamies Kerttu Suojalehdon luottamustoimi on päättynyt ja
- valitsee Leena Melasniemen käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

09.12.2020

Ärende/5

---

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

§ 355

Utredning om åtgärderna med anledning av utvärderingsberättelsen för år 2019

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade bilagan till detta ärende med en utredning om åtgärderna med anledning av utvärderingsberättelsen för år 2019.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

I anledning av utvärderingsberättelsen för 2019 önskar stadsfullmäktige att det utreds hur behovet av svenska dagvårdsplatser kan tryggas så nära hemmen som möjligt. (Björn Månsson)

Behandling

Ledamoten Björn Månsson understödd av ledamoten Sami Muttilainen föreslog följande hemställningskläm:

I anledning av utvärderingsberättelsen för 2019 önskar stadsfullmäktige att det utreds hur behovet av svenska dagvårdsplatser kan tryggas så nära hemmen som möjligt.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

14 omröstningen

Ledamoten Björn Månssons hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: I anledning av utvärderingsberättelsen för 2019 önskar stadsfullmäktige att det utreds hur behovet av svenska dagvårdsplatser kan tryggas så nära hemmen som möjligt.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 74

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajarvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Kou-

lumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Parkarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 1
Otto Meri

Blanka: 10
Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Nuutti Hyttinen, Mikko Kiesiläinen, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Sampo Terho

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Björn Månssons förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mauno Rönkkö, specialplanerare, telefon: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Bilagor

1 Selvitys vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsstyrelsen och de berörda nämnderna gav i maj utlåtanden till revisionsnämnden om åtgärdsrekommendationerna och -uppmaningarna i utvärderingsberättelsen för år 2019. I dessa utlåtanden uppgavs det vilka åtgärder stadskansliet och sektorerna hade för avsikt att vidta med anledning av utvärderingsberättelsen.

09.12.2020

Stadsfullmäktige beslutade 17.6.2020 i enlighet med revisionsnämndens förslag anteckna revisionsnämndens utvärderingsberättelse för år 2019 och de utlåtanden som stadsstyrelsen och nämnderna i fråga gett om denna och uppmana stadsstyrelsen att före utgången av december 2020 förelägga fullmäktige en utredning om vilka åtgärder de personer som ansvarar för verksamheten och de redovisningsskyldiga har vidtagit med anledning av utvärderingsberättelsen.

De åtgärder som stadskansliet och sektorerna vidtagit med anledning av åtgärdsrekommendationerna och -uppmaningarna i utvärderingsberättelsen anges i den bifogade utredningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mauno Rönkkö, specialplanerare, telefon: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Bilagor

1 Selvitys vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Bilagematerial

1 Utvärderingsberättelse 2019

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Revisionskontoret
Fostrans- och utbildningssektorn
Social- och hälsovårdssektorn
Stadsmiljösektorn
Kultur- och fritidssektorn
Stadskansliet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 834

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa kaupunginvaltuustolle esityslistan liitteenä olevan selvityksen vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

Käsittely

30.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Liitteen sivulta 8 teksti

"Kaupunginkanslia on käyttänyt toimialajohtajan mahdollisuutta lausua aloitteista suoraan ja on hyvin kannatettavaa, että aloitettua käytäntöä jatketaan. Tarkasteluun voisi jatkossa myös ottaa, onko lausuntoja tarpeen pyytää lainkaan, jos lautakunta tai toimiala on äskettäin lausunut samankaltaisesta asiasta."

Muutetaan muotoon:

"Kaupunginkanslia on käyttänyt toimialajohtajan mahdollisuutta lausua aloitteista suoraan. Tarkasteluun voisi jatkossa myös ottaa, onko lausuntoja tarpeen pyytää lainkaan, jos lautakunta tai toimiala on äskettäin lausunut samankaltaisesta asiasta. Kaupunginhallitus pitää kuitenkin tärkeänä, että lautakunnilla on jatkossakin riittävä mahdollisuus ottaa kantaa aloitteisiin ja että aloitteiden käsittelystä lautakunnissa linjataan aloiteprosessia kehitettäessä."

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

23.11.2020 Pöydälle

25.05.2020 Ehdotuksen mukaan

18.05.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 17.06.2020 § 169

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade

- 1 anteckna revisionsnämndens utvärderingsberättelse för år 2019 och de utlåtanden som stadsstyrelsen och nämnderna i fråga gett om denna
- 2 uppmana stadsstyrelsen att före utgången av december 2020 förelägga fullmäktige en utredning om vilka åtgärder de personer som ansvarar för verksamheten och de redovisningsskyldiga har vidtagit med anledning av utvärderingsberättelsen
- 3 anteckna revisionsberättelsen 2019
- 4 godkänna bokslutet på basis av uppgifterna i revisionsberättelsen
- 5 bevilja de redovisningsskyldiga som handhaft stadens förvaltning och ekonomi ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2019 på basis av det som i revisionsberättelsen anges om bokslutets godtagbarhet.

Behandling

17.06.2020 Enligt förslaget

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige som förfarande att diskussionen om ärendena 6 och 7 på föredragningslistan förs samtidigt. Eventuella förslag beträffande de båda ärendena skulle framställas under diskussionen.

Föredragande

Revisionsnämnden

Upplysningar

Minna Tiili, utvärderingschef, telefon: 31036545
minna.tiili(a)hel.fi

Arto Ahlqvist, revisionschef, telefon: 31036580
arto.ahlqvist(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.06.2020 § 99

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon seuraavista arviointikertomuksen kohdista:

Kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antama ohjaus

09.12.2020

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sivuilla 27–31 seuraavaa:

Apulaispormestareiden ja toimialajohtajien tulee

- selventää toimialansa henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohtajan välinen työnjako.

Kaupunginhallituksen tulee

- arvioida kansliapäällikölle hallintosäännössä määriteltyjen tehtävien tarkoituksenmukaisuus.

Kaupunginkanslian tulee

- parantaa osastojensa välistä koordinaatiota.
- osallistaa toimialat kaupunkiyhteisten linjausten valmisteluun riittävän aikaisessa vaiheessa.
- parantaa kaupunginkanslian ja toimialojen välistä vuoropuhelua osallistamalla ja tutustumalla enemmän toimialojen toimintaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunta toteaa, että arviointikertomuksessa mainitut huomiot kaupunginkanslian ohjauksesta ovat oikeansuuntaisia. Kaupunginkanslian siiloutuneisuus haastaa toimialan hallinnon työskentelyä ja tuottaa ristipaineita strategian toteuttamisen ja taloudellisten vaatimusten kesken.

Kaupunginkanslian palvelutehtävää toimialojen suuntaan tulisi kehittää ja ottaa toimialojen asiantuntijat mukaan prosessien kehittämiseen, jolloin annettujen ohjeiden käytettävyyden paranisi. Lisäksi tulisi kiinnittää huomiota ohjeistuksen ja linjauksien aikataulutukseen, jotta toimialoilla ehditään reagoida pyyntöihin mahdollisimman hyvin.

Tilankäytön tehostamisen vaikutukset

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sivuilla 32–35 seuraavaa:

Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee

- toteuttaa mahdollinen monitoimitiloihin siirtyminen siten, että asiakkaat ja henkilöstö voivat alusta alkaen osallistua tilojen suunnitteluun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että toimialan osallisuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan vuosille 2018–2021 on kirjattu tavoite laatia osallisuus- ja viestintäsuunnitelmamallit kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tilahankkeisiin (kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.11.2018,

§ 213). Tavoitetta on tarkennettu ja vahvistettu toimialan palveluverkkosuunnittelun periaatteissa (kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 14.1.2020, § 3), jonka mukaisesti toimialalla otetaan käyttöön tilahankkeiden vuorovaikutusmalli ja laajennetaan asukkaiden ja muiden tilan mahdollisten käyttäjien osallistumista merkittävien tilahankkeiden ohjaukseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tilahankkeissa on pääsääntöisesti otettu kaupunkilaiset ja tilojen tulevat käyttäjät mukaan suunnitteluun. Kaupunkilaisten osallistaminen tilasuunnitteluun nähdään toimialan palvelutehtävänä, viimeisimpinä esimerkkeinä toimialan uudet työtilat ja Töölön kisahallin remontti. Toimialan keväällä 2020 valmistuvien uusien työtilojen ja kaupunkilaisten yhteisölle avoimen aulatilat suunnittelussa Fredriksberg talo B:n toimitilat Sturenkadulla on suunniteltu alueen asukkaiden sekä toimialan henkilöstön tarpeet huomioiden. Tietoa kerättiin työntekijöiltä ja alueen asukkailta kyselyiden, haastatteluiden ja kahden työpajan avulla. Töölön kisahallin remontin tarvesuunnittelun osana kuultiin Kisahallin nykyisiä käyttäjiä sekä laajemmin kaupunkilaisia kyselyn ja työpajan avulla syksyllä 2019.

Haasteena kaupunkilaislähtöiselle tilasuunnittelulle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on resurssien puute tilasuunnittelua ohjaavien palveluiden projektijohtamisesta ja palveluiden kehittämisestä. Lisäksi kaupungin organisaatio asettaa palvelut omiin budjetti- ja päätöksenteon sektoreihinsa, mikä vaikeuttaa usean palvelun yhteisten tilojen suunnittelua ja yhteistyötä tilojen käytössä.

Digitaalisten asiointipalvelujen laatu

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sivuilla 54–59 seuraavaa:

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee

- edelleen tunnistaa palveluita, joita kaupunki voi tarjota ennen asiakkaan tekemää aloitetta silloin, kun kaupungilla on palvelutarve tiedossa.
- kehittää palvelujen yhteen toimivuutta niiden tietojen osalta, jotka asiakas on antanut tai jotka kaupungilla on muuta kautta käytössään.
- kehittää digitaalisia palveluita siten, että asiakas voisi hoitaa asian sa alusta loppuun saman palvelukanavan kautta.
- säilyttää perinteiset palvelut digitaalisten palveluiden rinnalla palvelujen yhdenvertaisen saavutettavuuden varmistamiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että toimialan palveluja kehitetään asiakaslähtöisesti, asiakkaan näkökulmasta, hyödyntämällä

asiakastietoa sekä arvioimalla vaikuttavuutta. Omadata-asiakkuus on helsinkiläisten ja muiden palveluiden käyttäjien yhtenäisen asiakaskokemuksen perusta. Palveluiden ja toiminnan kehittämisen perustana käytetään tietoa ja niitä markkinoidaan asiakaslähtöisesti ja monikanavaisesti. Asukkaat voivat määritellä kiinnostuksen kohteensa, minkä perusteella heille voidaan tarjota palveluja ja asiakasviestintää kohdenetusti.

Kaupunkistrategian mukaisesti koko kaupunkia kehitetään kokeilujen sekä luovan elinkeino- ja kansalaistoiminnan alustana. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena on toimia johtavana kokeilualustana. Kaikkea ei tehdä itse, vaan yhdessä tekemisen ja kokeilukulttuurin ekosysteemiä rakennetaan kaikkien kiinnostuneiden kanssa. Toimialan keskeinen digitalisaatiotavoite on ehkäistä digitaalista syrjäytymistä ja tehdä digitaalisiin palveluihin pääsy helpoksi. Kirjastojen asiakastietokoneet takaavat kaikille pääsyn tietoverkkoon ja sähköisiin palveluihin ja henkilöstö tarjoaa opastusta ja neuvontaa niiden käytössä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan digitalisaatio-ohjelman ensimmäisen vuoden aikana on käynnistetty koko toimialan verkkosivustokokonaisuuden uudistaminen ottaen huomioon muun muassa saavutettavuuden ja palvelujen paremman löydettävyyden. Uudistus noudattaa kaupunkiyhteistä verkkokanavalinjausta. Ensimmäiset uudet verkkosivustot ovat tapahtumat.helsinki sekä nuorten.helsinki -sivustot.

Toimiala on siirtämässä pääkehitysvastuuta Helsinki Profiilin jatkokehittämisestä kaupungin kanslialle. Helsinki-profiilin ajatuksena on, että asiakas itse hallitsee omia tietojaan ja antaa luvan kullekin palvelulle käyttää niitä. Tulevaisuudessa Helsinki-profiilin käyttöönotto auttaa kaupunkia myös profiloimaan asiakkaalle juuri häntä kiinnostavaa sisältöä ja tekemään proaktiivista viestintää. Tarve yhtenäiselle käyttäjähallinnalle ja asiakkuudelle nousi alun perin kulttuurin ja vapaa-ajan hajanaisen asiakashallintakokonaisuuden tarpeista.

Osana digitalisaatio-ohjelmaa Helsingin kaupunki uudistaa tilavarauksiin liittyvää digitaalista kokonaisuutta. Uudistuksen tavoitteena tarjota laajasti kaupungin tiloja eri toimijoiden käyttöön, mahdollistaen kansalaistoiminnan eri muodot ja tehostaen samalla kaupungin tilojen käyttöä. Digitaalisen kokonaisuuden tulee tarjota kaupunkilaisille mahdollisimman yhtenäinen käyttäjäkokemus sekä selkeät prosessit ja periaatteet tilojen varaamiseen liittyen. Digitaaliset ratkaisut muodostavat laajan kokonaisuuden, hyödyntäen muita kehitteillä olevia osuuksia kuten esim. Helsinki-profiilia, verkkomaksamista ja monikanavaista asiakaspalvelua. Tavoitteena on tilojen varaamisen sujuva käyttäjäpolku ja läpinäkyvä prosessi.

Toimialan digiohjelman puitteissa on julkaistu täysin uusi Kulttuurin kummilapset -palvelu, joka jalkautuu muun muassa neuvoloiden kautta. Joka vuosi kokonainen ikäluokka saa oman kulttuuriorganisaation kummikseen. Sama organisaatio lähettää vuosittain kummilapsilleen kutsuja kutsuvierastilaisuuksiin ja rakentaa siten tiivistä kulttuurisidettä asukkaisiin. Myös veneiden laituripaikkojen varaamisen prosessi digitalisoitiin.

Toimialan digiohjelmalla on tunnistanut runsaasti kehityskohteita tuleville vuosille. Kehityskohteita pyritään priorisoimaan käyttäjätarpeet, kaupunkistrategian painopisteet ja kustannussäästöt huomioiden. Muun muassa kirjastojen Helmet-sivuston uusimisen palvelumuotoilu käynnistetty.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan uusien digitaalisten palveluiden kehittämisessä on selkeät periaatteet, joilla varmistetaan palveluiden laatu:

1. Toimimme asiakaslähtöisesti.
2. Osallistamme ja ehkäisemme syrjäytymistä.
3. Toimimme avoimesti.
4. Toimimme ketterästi ja kokeillen.
5. Teemme yhdessä.
6. Noudatamme parhaita käytäntöjä palvelujen kehittämisessä.
7. Toteutamme joustavia ja helposti hallittavia ratkaisuja

Nämä periaatteet tukevat hyvin valtakunnallisia digitaalisten palveluiden arviointikriteerejä. Eri rekistereissä valmiiksi olevia tietoja hyödynnetään, asiakkaille tarjotaan palvelussa selkeät ohjeet ja tukea, palvelut kehitetään jatkuvasti saavutettavuusnäkökulma edellä ja auditoidaan saavutettavuuden osalta ennen julkaisua, palvelut toimivat yhdenmukaisella tavalla, palvelut mahdollistavat asioiden maksamisen (esim. venepaikat, Varaamon tilavaraukset), palvelut auditoidaan tietoturvan ja tietosuojan osalta ennen julkaisua, ja käyttäjät osallistetaan jo palvelun konseptointivaiheesta alkaen palvelujen kehittämiseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala pyrkii jatkossakin tunnistamaan tilanteita, joissa se voi olla tarjoamassa asiakkaille ja asukkaille proaktiivisesti tietoa ja palveluita. Mahdollisuuksia tähän on tunnistettu liikunnan, kulttuurin ja kirjastopalveluiden piirissä, mutta myös ennakoivan nuorisotyön mahdollisuuksia tutkitaan. Kaupunkiyhteisen Helsinki Profiiliin tuotantoon saaminen ja jatkuva kehittäminen ovat edellytyksenä useimmille käyttötapauksille. Se mahdollistaa myös palveluiden saumattoman yhteen toimivuuden ilman, että asiakkaalta tarvitsee pyytää samoja tietoja uudelleen. Asiakas pääsee samoilla kirjautumistiedoilla kaikkiin

kulttuurin ja vapaa-ajan palveluihin ja hänelle voidaan omien miel-
tymysten perusteella suositella mielekästä tekemistä koko kaupungis-
sa.

Digitaalisten palveluiden kehittäminen vapauttaa henkilöstöä palvele-
maan entistä paremmin niitä asiakasryhmiä, jotka eivät käytä digitaali-
sia kanavia.

Liikunta- ja kulttuuripalvelujen omistajaohjaus ja kokonaisuuden hallinta

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sivuilla 36–39 seu-
raavaa:

Kaupunginhallituksen tulee

- ottaa kantaa siihen, onko toimialojen virkamiesjohdon roolia omista-
jaohjauksessa tarpeen vahvistaa.
- ottaa kantaa siihen, mikä on ohjaus- ja koordinaatioryhmien rooli
konserniohjauksessa.

Kaupunginkanslian tulee

- valmistella kaupunginhallitukselle päätös siitä, miten tytäryhteisöjen
omistajaohjausvastuut jakautuvat pormestarin ja apulaispormesta-
reiden kesken.
- valmistella konsernijaostolle ja kaupunginhallituksen päätettäväksi
yhteisökohtainen omistajastrategia aina, kun uusi tytäryhteisö pe-
rustetaan.

Kaupungilta on tähän mennessä puuttunut selkeä määrittely kulttuurin
ja vapaa-ajan palveluissa siitä, mitä kaupunki tekee itse, millaista toi-
mintaa avustetaan, mitä toteutetaan yhteistyöllä yritysten, yhteisöjen ja
kansalaisten kanssa ja mikä jää muiden toimijoiden vastuulle. Määrit-
tely on kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sitova tavoite vuodelle 2020.

Liikuntasektorin ja kulttuurisektorin omistajaohjaus on arvion mukaan
järjestetty pääosin tarkoituksenmukaisesti ja kokonaisuuden hallintaa
kehitetään. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että konserni- ja
omistajaohjauksen tehtävät ja vastuut on kuvattu hallintosäännössä ja
kaupunginkanslian toimintasäännössä sekä kaupunginvaltuuston
päättämässä konserniohjeessa. Omistajaohjauksen vastuut ovat niiden
perusteella selkeät ja toimivalta konserniohjauksessa on konsernijoh-
don ohella kaupunginkanslialla. Tarvetta hallintosäännön tai konsernio-
hjeen muuttamiselle ei ole tältä osin tunnistettu.

Toimiala toivoo itselleen vahvempaa roolia omistajaohjauksessa. Epä-
virallista ja hyvää yhteistyötä talousarviotavoitteiden asettamisvaihees-
sa on toimialan ja kaupunginkanslian konserniohjausyksikön välillä,

mutta tämä yhteistyö pitäisi kuvata ja todentaa kirjallisesti. Toimintaedellytyksiä ja kaupungin kokonaisuutta parantaisi toimialajohtajan puhe- ja läsnäolo-oikeus konsernijaostossa kulttuurin ja liikunnan alan tytäryhteisöjen asioiden kohdalla.

Lautakunta toteaa, että kaupungin vahvan ja aktiivisen omistajaohjauksen kannalta on tärkeää, että tytäryhtiöiden hallituksissa on henkilöitä, joilla on hyvä käsitys siitä, mitä kaupunki omistajana haluaa ja millaisia yleisiä intressejä kaupungilla on. Konserni-intressin edistämiseen liittyvät perusteet puoltavat sitä, että konserniin kuuluvaan henkilön osallistumista kaupungin tytäryhtiön hallitukseen ei ole pidettävä periaatteellisesti ja kategorisesti ongelmallisena.

Lautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

02.06.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Nasima Razmyar: POISTETAAN lausunnon lopusta seuraavat kappaleet:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että omistajaohjausta ei ole järjestetty kulttuurin ja liikunnan osalta siinä mielessä tarkoituksenmukaisesti, että toimialan viranhaltijoilla ei ole selkeää roolia omistajaohjauksessa.

Se, mitä tuotetaan konserniyhtiöissä ja mitä kaupungin toimialalla, tulisi nähdä palvelustrategisena valintana ja jota pitäisi tarkastella kokonaisuutena. Liikuntajohtajan ja kulttuurijohtajan vastuulla on hallintosäännön mukaan johtaa liikunta- ja kulttuuripolitiikkaa. Tähän tehtävään ei nykyisessä mallissa ole riittäviä välineitä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että toimialan tulee pystyä osallistumaan oman sektorinsa tytäryhteisöjen ohjaamiseen. Epävirallista ja hyvää yhteistyötä talousarviotavoitteiden asettamisvaiheessa on toimialan ja kaupunginkanslian konserniohjausyksikön välillä, mutta tämä yhteistyö pitäisi kuvata ja todentaa kirjallisesti.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan apulaispormestarin roolia tulisi vahvistaa hallintosäännön 9 luvun 2 §:n 7. kohdan mukaisessa tehtäväsäännössä, eli että hän toimialallaan osaltaan vastaa kaupungin edun valvomisesta niissä yhteisöissä ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa. Lisäksi toimialan johtavien viranhaltijoiden toimintaedellytyksiä ja kokonaiskuvaa kaupunkikonsernin tarjoamista sektorin palveluista parantaisi toimialajohtajien osallistuminen kulttuurin ja liikunnan alan tytäryhteisöjen vuosittaisiin tavoiteneuvotteluihin. Toimintae-

dellytyksiä ja kaupungin kokonaisetua parantaisi toimialajohtajan puhe- ja läsnäolo-oikeus konsernijaostossa kulttuurin ja liikunnan alan tytäryhteisöjen asioiden kohdalla.

Lisäksi arvioinnissa todetaan, että vuoden 2017 tarkastuskertomuksessa mainittu konsernijohtoon kuuluvien luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kaksoisrooli omistajaohjauksessa on edelleen ongelmallinen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tarkastuslautakunnan ehdotuksia tältä osin kannatettavina.

TILALLE lisätään seuraavat kappaleet:

Liikuntasektorin ja kulttuurisektorin omistajaohjaus on arvion mukaan järjestetty pääosin tarkoituksenmukaisesti ja kokonaisuuden hallintaa kehitetään. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että konserni- ja omistajaohjauksen tehtävät ja vastuut on kuvattu hallintosäännössä ja kaupunginkanslian toimintasäännössä sekä kaupunginvaltuuston päättämässä konserniohjeessa. Omistajaohjauksen vastuut ovat niiden perusteella selkeät ja toimivalta konserniohjauksessa on konsernijohtoon ohella kaupunginkanslialla. Tarvetta hallintosäännön tai konserniohjeen muuttamiselle ei ole tältä osin tunnistettu.

Toimiala toivoo itselleen vahvempaa roolia omistajaohjauksessa. Epävirallista ja hyvää yhteistyötä talousarviotavoitteiden asettamisvaiheessa on toimialan ja kaupunginkanslian konserniohjausyksikön välillä, mutta tämä yhteistyö pitäisi kuvata ja todentaa kirjallisesti. Toimintadellytyksiä ja kaupungin kokonaisetua parantaisi toimialajohtajan puhe- ja läsnäolo-oikeus konsernijaostossa kulttuurin ja liikunnan alan tytäryhteisöjen asioiden kohdalla.

Lautakunta toteaa, että kaupungin vahvan ja aktiivisen omistajaohjauksen kannalta on tärkeää, että tytäryhtiöiden hallituksissa on henkilöitä, joilla on hyvä käsitys siitä, mitä kaupunki omistajana haluaa ja millaisia yleisiä intressejä kaupungilla on. Konserni-intressin edistämiseen liittyvät perusteet puoltavat sitä, että konsernijohtoon kuuluvan henkilön osallistumista kaupungin tytäryhtiön hallitukseen ei ole pidettävä periaatteellisesti ja kategorisesti ongelmallisena.

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Nasima Razmyarin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 1
Mika Ebeling

Ei-äännet: 12
Silja Borgarsdóttir Sandelin, Jussi Chydenius, Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Ville Sinnemäki, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1 - 12.

19.05.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marja-Liisa Komulainen, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 85506
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi
Joonas Pekkanen, ICT-kehityspäällikkö, puhelin: 310 25031
joonas.pekkanen(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 02.06.2020 § 44

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että tämä päättäisi:

- merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2019 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten lautakuntien lausunnot
- kehottaa kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2020 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta
- merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2019
- hyväksyä tilintarkastuskertomuksessa esitetyn perusteella tilinpää-

töksen

- myöntää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä esitetyn perusteella vastuuvapauden tilikaudelta 2019 kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille.

14.04.2020 Ehdotuksen mukaan

08.04.2020 Ehdotuksen mukaan

07.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Minna Tiili, arviointipäällikkö, puhelin: +310931036545
minna.tiili(a)hel.fi

Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: +358931036580
arto.ahlqvist(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.05.2020 § 309

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sitovien toiminnan tavoitteiden arvioinnista (sivut 14–19) seuraavaa:

kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- Selkeyttää kaavoitetun asuntokerrosalan mittarin täydennysrakentamisen osuuden määritelmää.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että vuoden 2019 aikana kaavoitettiin ennätysmäärä asuinkerrosalaa. Tulos ylitti asetetun tavoitetason 700 000 k-m2 huomattavasti. Tavoitetasosta täydennysrakentamista on 40,2 %. Vuoden 2019 tulokseen vaikutti voimakkaasti Hernessaaren asemakaava, joka yksin tuotti 315 000 k-m2 asuntokerrosalaa. Ison yksittäisen projektialueen asemakaavan vaikutus kokonaiskerrosalaan suhteutettuna on merkittävä, eikä ole mahdollista, että tavoitetason ylittyessä kokonaiskerrosalan osalta myös vuorovaikutuksellisesti

huomattavasti vaativampi täydennysrakentamisen tavoite kasvaa samassa suhteessa. Vähimmäismäärä tulee kuitenkin saavuttaa. Kaupunkiympäristön toimialan sitova toiminnallinen tavoite täydennysrakentamisen osalta on asetettu niin, että vähimmäismäärä 40% täyttyy tavoitetason osalta ja toimintasuunnitelmat on laadittu sen perusteella.

Tämän vuoksi kaupunkiympäristön toimiala on katsonut, että vuoden 2019 sitova toiminnan tavoite on asuinkerrosalan kaavoittamisen sekä sen täydennysrakentamisen osuuden osalta on täyttynyt.

Sanamuotoa on jatkossa mahdollista täsmentää siten, että tulkinnanvara ei ole, esimerkiksi muotoon; kaavoitetaan vähintään 700 000 k-m² pääosin raideliikenteen palvelualueelle. Tavoitetasosta on täydennysrakentamista vähintään 40% (280 000 k-m²).

Kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antama ohjaus

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antamasta ohjauksesta (sivut 27–31) seuraavaa:

Apulaispormestareiden ja toimialajohtajien tulee:

- Selventää toimialansa henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohtajien välinen työnjako

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestarin ja toimialajohtajan roolit, työnjako ja toimivalta ovat olleet selvät organisaatiomuutoksen alusta alkaen, joten asiassa ei ole selventämistarvetta toimialan henkilöstölle.

Tilankäytön tehostamisen vaikutukset

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen tilankäytön tehostamisen vaikutuksista (sivut 32–35) seuraavaa:

Kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee:

- Päiväkotien peruskorjauksissa ja rakentamisessa varmistaa, että erityisesti pienistä lapsista koostuville lapsiryhmille on varattu riittävästi rajattavissa olevia rauhallisia tiloja.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että päiväkotien suunnittelussa ja rakentamisessa noudatetaan Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan laatimaa tilaohjelmaa ja kaupungin suunnitteluohjeita. Näiden tavoitteena on turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen oppimisympäristö, joka tukee sekä lasten että henkilökunnan fyysistä, psyykk-

kistä ja sosiaalista hyvinvointia. Tilat suunnitellaan kaikille lapsille sopiviksi sekä lasten kasvua ja kehitystä tukevaksi toimintaympäristöksi. Pedagogisesti monipuolisilla ja tarkoituksenmukaisesti mitoitetuilla tilaratkaisuilla tuetaan varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamista. Tilaratkaisuissa on otettu huomioon lasten erilaiset tarpeet mukaan lukien tarve rauhallisiin tiloihin ja lepoon. Pihasuunnittelulla edistetään kaikkien lasten hyvinvointia toteuttamalla turvallinen ja valvottava leikkipiha, josta löytyy tiloja rauhoittumiselle. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustaja on mukana hankkeiden suunnittelu- ja rakentamisprosessissa alun tarveselvitysvaiheesta rakennuksen käyttöönottoon asti. Valmistuneiden hankkeiden tavoitteiden mukaisuutta ja toimivuutta mitataan joka toinen vuosi KTI-kyselyllä, joka on kohdistettu sekä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustajille että päiväkodin johtajille. Lisäksi hiljattain on otettu käyttöön RALA-kysely, jonka kysymykset kohdistetaan lisäksi henkilöstölle laajemminkin. Suunnitteluohjeita kehitetään ja päivitetään jatkuvasti Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä Kaupunkiympäristön toimialan yhteistyönä.

Lautakunta korostaa, että päiväkotitilojen uudisrakentamisessa ja peruskorjauksissa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että kullekin ryhmälle on rajattavissa tila rauhalliseen pienryhmäkäyttöön.

Lisäksi kaupunginkanslian ja toimialojen tulee:

- Toteuttaa mahdollinen monitoimitiloihin siirtyminen siten, että asiakkaat ja henkilöstö voivat alusta alkaen osallistua tilojen suunnitteluun.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että työympäristöjen suunnittelun lähtökohtana ovat kaupungin linjaukset koskien mm. tilatehokkuutta sekä toimialan omat linjaukset. Hankkeissa toteutettava henkilöstön osallistamismenettely tehdään käyttäjätoimialan toimesta. Osallistamiskäytännöt ovat usein laajoja ja perusteellisia, mutta vaihtelevat jonkin verran toimialojen omien käytäntöjen ja hankkeiden laajuuden mukaan. Työympäristön suunnittelun pohjaksi käyttäjätoimiala laatii työympäristökonseptin, jonka pohjaksi tehdään kyselyitä henkilöstölle. Suunnitteluvaiheessa osallistetaan edellä mainittujen reunaehtojen puitteissa henkilöitä, joita muutto uusiin toimitiloihin koskee. Muuton jälkeen toimialat keräävät henkilöstöltä palautetta uusista tiloista omien käytäntöjensä mukaan.

Esteettömyyslinjausten toteutuminen

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen esteettömyyslinjausten toteutumisesta (sivut 50–53) kohdassa seuraavaa:

kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- Määritellä mitä, mille taholle ja kuinka usein esteettömyystyöryhmä on velvollinen raportoimaan esteettömyydestä.
- Varmistaa, että toimialoille nimetään esteettömyysasiantuntemuksesta vastaavia henkilöitä, jotka seuraavat toimialansa esteettömyyttä, vastaanottavat kuntalaisilta esteettömyyteen liittyvää palautetta, antavat neuvontaa ja tiedottavat esteettömyydestä kaupunkilaisille.
- Lisätä esteettömyyteen liittyvää koulutusta toimialojen asiantuntijoille yhteistyössä vammaisjärjestöjen kanssa.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että kansliapäällikkö asetti 20.12.2017 esteettömyystyöryhmän, johon on nimetty edustaja kaupungin eri toimialoilta ja kaupunginkansliasta.

Esteettömyystyöryhmän tehtävänä on:

- Seurata kaupungin esteettömyyslinjausten toimenpiteiden toteutusta.
- Lisätä tietoisuutta esteettömyyden merkityksestä asukkaiden hyvinvoinnille ja terveydelle.
- Koordinoida ja edistää kaupungin esteettömyystyötä ja seurata esteettömyyden toimeenpanoa käytännön hankkeissa eri toimialoilla ja liikelaitoksissa
- Yhteistyö vammais- ja vanhusneuvoston sekä yhdenvertaisuustoimikunnan ja tasa-arvotoimikunnan kanssa on tehtävien toteuttamisen kannalta tärkeää.
- Antaa lausuntoja ja tehdä aloitteita tehtäviensä toteuttamiseksi.

Kaupunkiympäristön toimiala määrittelee yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa mille tahoille ja kuinka usein esteettömyystyöryhmän tulee raportoida toiminnastaan, sillä esteettömyystyöryhmän perustamisen yhteydessä raportointivelvollisuutta ei ole todettu. Esteettömyystyöryhmän näkemyksen mukaan jatkossa raportointi on hyvä tehdä kahden vuoden välein toimialojen johtoryhmille. Mahdollisesti kaupunginhallitukselle raportoinnissa noudatetaan kansliapäällikön nimeämien vastaavanlaisten työryhmien raportointikäytäntöä. Lisäksi toimialojen johdon harkinnan mukaan voidaan esitellä tilannekatsaus ko. toimialan esteettömyyden edistämisestä myös toimialojen lautakunnissa. Esteettömyystyöryhmä päivittää vuoden 2020 loppuun mennessä esteettömyyslinjaukset ja -mittariston, joiden perusteella raportointitiedot kootaan. Esteettömyystyöryhmän toimialojen edustajia velvoitetaan toimittamaan tiedot esteettömyysasiamiehelle, joka kokoaa kaupunkitasoisen raportin.

Esteettömyystyöryhmä luo mallin, jolla varmistetaan, että toimialoille nimetään esteettömyysasiantuntemuksesta vastaavia henkilöitä. Toi-

mialojen esteettömyysyhteyshenkilöt seuraavat sekä edistävät ja kehittävät toimialansa esteettömyyttä, vastaavat kuntalaisilta saatuun esteettömyyteen liittyvään palautteeseen, antavat neuvontaa ja tiedottavat/viestivät toimialansa esteettömyydestä kaupunkilaisille. Tämä toimenpide lisätään päivitettäviin esteettömyyslinjauksiin.

Esteettömyyteen liittyvää koulutusta toimialojen asiantuntijoille on järjestetty yhteistyössä vammaisjärjestöjen kanssa jo useiden vuosien ajan. Toimialojen tulee määritellä toimialansa koulutustarve ja huolehtia siitä, että koulutuksiin myös osallistutaan. Esteettömyystöryhmän kautta edistetään koulutustarpeen kartoittamista ja koulutustilaisuuksien järjestämistä. Kaupungin esteettömyysasiamies konsultoi suunnittelijoita esteettömyysmääräysten ja -ohjeiden löytämisessä. Helsinki kaikille –sivustolta löytyy paljon suunnitteluohjeita. Kaupungin eri toimialoilla on sekä toimialan sisäisiä että kaupunkitasoisia osallisuusverkostoja, joihin osallistuu toimialojen asiantuntijoita, suunnittelijoita, viestijöitä ja vuorovaikuttajia. Osallisuusverkostot ovat yksi kanava käsitellä osallisuuden keinoja ja prosesseja sekä koulutautua esteettömyyden ulottuvuuksista. Esteettömyys ja saavutettavuus tulee varmistaa osallisuustilaisuuksien järjestämisessä: tilaisuudet järjestetään esteettömissä tiloissa, esitykset ovat saavutettavia ja vuorovaikutus selkeää.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- Luoda menettelyjä sen varmistamiseksi, että esteettömyys toteutuu sekä uudisrakennus- että peruskorjaushankkeissa. Esteettömyyden testaamisessa tulee hyödyntää kokemusasiantuntijoita.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että prosesseja on tarpeen selkeyttää: vastuutahojen määrittely erilaisille hankkeille ja niiden vaiheille. Erityisen tärkeää on varmistaa, että suunniteltu esteettömyys myös toteutuu. Esteettömyyden toimivuuden tarkistamiseksi ennen rakennuksen käyttöönottoa luodaan malli ja nimetään vastuutahot.

Digitaalisten asiointipalvelujen laatu

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen digitaalisten asiointipalvelujen laadusta (sivut 54–59) seuraavaa:

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee:

- Edelleen tunnistaa palveluita, joita kaupunki voi tarjota ennen asiakkaan tekemää aloitetta silloin, kun kaupungilla on palvelutarve tiedossa.

- Kehittää palvelujen yhteentoimivuutta niiden tietojen osalta, jotka asiakas on antanut tai jotka kaupungilla on muuta kautta käytössä.
- Kehittää digitaalisia palveluita siten, että asiakas voisi hoitaa asian sa alusta loppuun saman palvelukanavan kautta.
- Säilyttää perinteiset palvelut digitaalisten palveluiden rinnalla palvelujen yhdenvertaisen saavutettavuuden varmistamiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että laajaa, järjestelmällistä proaktiivisten palvelujen tarjoamista ei ole kartoitettu kaupunkiympäristön toimialalla. Proaktiivisten palvelujen tarve on tiedostettu, ja ratkaisuja on suunniteltu tehtäväksi pistemäisesti järjestelmien uusimisten yhteydessä, esimerkkinä pysäköintipalvelut.

Yhteentoimivuuden osalta työtä ohjaa tiedonhallintalaki ja sen määräajat. Sähköisessä asiointissa tukeudutaan valtakunnallisiin hallinnon tukipalveluihin, siis Suomi.fi:n tarjoamiin palveluihin, ja kaupungin sähköisen asiointin tavoitearkkitehtuurin tukipalveluihin, kuten Helsinki-tunnistukseen. Laajempaa kansallisen palveluarkkitehtuurin hyödyntämistä ei ole suunniteltu, mutta tiedonhallintalaki tulee tähän pakottamaan.

Yhden palvelukanavan malleista kilpailutuksen tai kehityksen alaisina vuonna 2020 ovat Heka Oy:n kanssa hankintarenkaana hankittava Vuokra-vuokrauksenhallintajärjestelmä, joka parantaa tietojen yhteiskäyttöä aina vuokra-asunnonhausta asumisen elinkaaren aikaisiin palveluihin. Lisäksi kansallisesti kilpailutetaan rakennusvalvonnan palveluita toteuttava järjestelmäkokonaisuus, joka nykyisellään pohjautuu SADe-ohjelman tavoittelemaan ”yhden luukun”-palvelutarjoamaan.

Digitaalisten palveluiden, kuten sähköisen allekirjoituksen, lisäksi pyritään mahdollistamaan aiempaa paremmat ajanvaraustoiminnallisuudet kaupunkiympäristön asiakkaille. Perinteinen asiakaspalvelu säilytetään ja sitä kehitetään uusissa toimitiloissa.

Kaupunkiympäristön toimialalla tiedostetaan hallitusohjelman YritysDigi-hanke ja sen laajat vaikutukset kaupunkiympäristön toimialan toimintaan tulevina vuosina. Lainsäädäntö ohjaa digitaalisten palvelujen sekä aineistojen saavutettavuuden testauksen ja korjausten aikataulutusta vuonna 2020.

Suurten liikennehankkeiden toteuttaminen

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen suurten liikennehankkeiden toteuttamisesta (sivut 84–87) seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- Järjestää liikennehankkeiden kustannusten ja aikataulujen seuranta suunnittelun käynnistymisestä hankkeen valmistumiseen saakka.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että Kaupunkiympäristön toimiala kehittää nykyisen valtuustokauden aikana suunnittelu- ja seurantaprosessejaan siten, että infrahankkeiden kustannusten ja aikataulujen seuranta paranee nykyisestä. Toimialan sisällä on paremmat edellytykset hyödyntää tietoa toteutuneista kustannuksista kuin aikaisemmassa erillisistä virastoista koostuvassa organisaatiossa. Aikajana suunnittelun alkamisesta hankkeen valmistumiseen on kestänyt vuosia ja päätöksenteko on monivaiheinen. Lisäksi suunnitelmien ja urakoiden rajaukset ja sisältö vaihtelevat. Tämä otetaan huomioon, kun luodaan systemaattinen seurantajärjestelmä Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevien liikennehankkeiden kustannusten ja aikataulun seurannalle suunnittelusta valmistumiseen. Väyläviraston johdolla valmistellaan uutta infrahankkeiden kustannuslaskentajärjestelmää, jonka nimi on IHKU-kustannuslaskentapalvelu. Tämä tulee osaltaan myös parantamaan kustannusten seuranta- ja kustannusarvioihin liittyvien laskentojen tarkkuutta. Uusi kustannuslaskentapalvelu on tarkoitus ottaa käyttöön ensi vuoden vaihteessa.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen tulee:

- Varmistaa suurten liikennehankkeiden pysyminen aikataulussa ja budjetissa erityisesti parantamalla hankkeiden alkuvaiheen suunnitteluprosessia sekä investoimalla riittävästi jo suunnitteluvaiheessa.
- Selvittää, voidaanko suurten liikenneinvestointihankkeiden alkuvaiheen hankesuunnitelmien yhteydessä esittää päätöksentekoa varten arviota siitä, millä todennäköisyydellä hankkeen budjetti ja aikataulu tulevat toteutumaan.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että suuret liikennehankkeet ovat monimutkaisia ja vaikeasti hallittavia kokonaisuuksia, joiden suunnitteluun liittyy useita päätöksentekovaiheita, epävarmuutta ja riskejä. Näiden hankkeiden yleissuunnitteluun on kaupunkiympäristön toimialalla ollut käytössä niukasti resursseja suhteessa hankkeiden kokoon ja tekniseen vaativuuteen.

Infrahankkeiden suunnittelussa- ja päätöksenteossa Kaupunkiympäristön toimiala noudattaa kaupunginhallituksen keväällä 2018 hyväksymää katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjetta. Ohjeen mukaan suurten liikennehankkeiden yleissuunnitelma vietään kaupunginvaltuuston päätettäväksi (hankepäätös). Joukkoliikennehankkeissa tarkempi hankesuunnittelu siirtyy sen jälkeen Helsingin liikenneliikelaitoksen (HKL) vastuulle.

Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu valmistee parhaillaan yleisille alueille kohdistuvien hankkeiden yleissuunnitteluohjetta. Tavoitteena on, että hankkeiden suunnitteluun panostetaan enemmän jo suunnittelun alkuvaiheessa. Samalla pyritään myös parantamaan alusta alkaen suunnittelun moniammatillisuutta, jotta pystytään ottamaan paremmin huomioon kaikki hankkeen toteutukseen ja kustannuksiin vaikuttavat tekijät.

Hankkeiden aikataulu- ja kustannushallinta kehittyy Kaupunkiympäristön toimialalla jatkuvasti, kun saadaan lisää kokemusta isojen infra-hankkeiden suunnittelusta. Myös suunnittelun ohjeistus on parantunut. Samoin suunnittelukonsulttien osaaminen ja kustannuslaskenta esim. pikaraitiotiehankkeissa ovat kehittyneet kokemuksen avulla. Esimerkiksi keväällä 2020 valmistelussa oleva Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnittelussa on panostettu aiempia vastaavia hankkeita enemmän suunnitteluun sekä vaikutusten ja kustannusten arviointiin.

Nykyisen kaltainen suunnittelu- ja päätöksentekoprosessi mahdollistaa sen, että suunnitelma viedään päätöksentekoon useamman kerran ja jokaisella kerralla päätöksentekijöiden on mahdollista arvioida, jatketaanko hankkeen suunnittelua. Suunnittelun jatkaminen ja tarkentaminen tarkoittaa lisäresurssien (raha ja henkilöt) sitomista hankkeeseen. Jos panostetaan hankkeiden suunnitteluun nykyistä merkittävästi enemmän ennen hankkeen toteutus päätöstä, käytetään kymmenkertaista rahaa ja henkilöresursseja hankkeisiin, joiden toteutumisesta ei ole poliittista päätöstä. Tämä epävarmuus liikennehankkeen toteutuksesta voi vaikuttaa myös kohteen maankäytön suunnitteluun ja tonteista saataviin tuloihin.

Isojen liikennehankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyy aina epävarmuuksia ja riskejä, joista ei ole varmaa tietoa suunnittelun alkuvaiheessa. Näitä ovat mm. puutteelliset tiedot olemassa olevista rakenteista ja pohjaolosuhteista. Kustannuslaskennassa epävarmuudet pyritään ottamaan huomioon riittäväällä riskivarauksilla, jotka pienenevät suunnittelun tarkentuessa. Todennäköisyyksien arvioimiseksi on käytössä Monte Carlon -menetelmä. Tätä hyödynnetään, kun arvioidaan riskivarausten suuruutta.

Kaupunkiympäristön toimialalla on vireillä Infrahankkeiden suunnittelun liittyviä kehittämishankkeita seuraavasti:

- Infrahankkeiden talouden ohjelmoinnin työkalu: Uuden järjestelmän tavoite on helpottaa ohjelmointia tekevien henkilöiden työtä ja mahdollistaa nykyistä tarkempi, reaaliaikainen toteuman ja talouden seuranta. Tavoitteena on lisätä analysointi- ja raportointimahdollisuuksia.

- suuksia automatisoimalla tietojen siirtäminen ja tallentamalla ohjelmointitiedot määrämuotoisesti. Aikataulu: testikäytössä 2021.
- Yleissuunnitteluohje: Toimialalla on tunnistettu tarve ohjeistaa yleisten alueiden yleissuunnitelman vaiheet ja sisältö. Yleissuunnitelman tarkempi määrittely ja ohjeistuksen laadinta ovat käynnissä. Kehityskohteiksi on tunnistettu lähtötiedot, kustannusten laskenta, riskien hallinta ja laadunvarmistus. Näiden lisäksi tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota eri tekniikkalajien sisältöön ja niiden yhteensovitukseen. Laadittavassa yleissuunnitteluohjeessa määritetään tarkkuustaso, vaadittava sisältö ja dokumentit. Ohje mahdollistaa suurten yleisten alueiden hankkeiden tehokkaamman suunnittelun ja luotettavampaan tietoon perustuvan päätöksenteon. Ohjeistus toimii pääsääntöisesti isojen liikennevetoisten infrahankkeiden ohjeena, mutta sitä voidaan soveltaa myös kunnallisteknisille yleissuunnitelmille. Aikataulu: 06/2020.
  - Raitiotiehankeiden lisääntyessä on tunnistettu tarve kaupungin ja HKL:n välisen kustannus- ja omistusrajoituksen tarkentamiselle ja ohjeistamiselle. Käytännössä tämä tarkoittaa aiheuttamisperiaatteen soveltamisen ohjeistamista erilaisissa hankkeissa. Työ on tarkoitettu tehtäväksi Kymppin, HKL:n ja Kanslian yhteistyönä. Aikataulu: syksy 2020.
  - IHKU: Infrahankkeiden kustannuslaskentajärjestelmä ja -palveluallianssissa eli Ihkussa kehitetään kustannuslaskentajärjestelmää ja -palvelua, jolla tuotetaan infra-alalle avointa kustannustietoa. Järjestelmän kehittäminen toteutetaan allianssimallilla. Toteutusvaiheessa tehdään Infra-nimikkeistön mukaisiin rakennusosiin perustuva laskenta, joka toimii rakennussuunnitelmavaiheiden erityyppisiin hankkeisiin. Tämän jälkeen valmistellaan hankeosalaskentaa varten omat kustannustiedot ja laskentapalvelu. Aikataulu: Palvelu on tarkoitus ottaa käyttöön vaiheittain tämän ja ensi vuoden aikana.
  - Hankkeiden jälkilaskenta: Jälkilaskennan suorittaminen hankkeista ja syntyneen tietopohjan hyödyntäminen tulevien hankkeiden kustannuslaskennan lähtötietoina. Ei vielä aikataulua.

Katutyömaahaittojen hallinta

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen katutyömaahaittojen hallinnasta (sivut 88–91) seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- Laatia toimialalle yhteinen katurakentamisen suunnittelu-, rakennuttamis- ja valvontaprosessin ohje.
- Hyödyntää keskeisten katualueiden rakentamisessa nykyistä enemmän omia tuottajia osaamisen säilyttämiseksi kaupungilla ja

ottaa käyttöön katutyömaahaittojen vähentämiseen ja tehokkuuteen kannustavia palkitsemis- ja sanktiomekanismeja.

- Kehittää menettely ammattirakentajien omavalvonnan hyödyntämiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että Kaupunkiympäristön toimiala ylläpitää ja kehittää jatkuvasti omia suunnittelu-, rakennuttamis- ja valvontaprosesseihin liittyviä ohjeita osallistuen samalla koko alan kehittämiseen erilaisten hankkeiden kautta. Katutöiden haittojen vähentäminen -hankkeen yhteydessä on jo käynnistetty esimerkiksi yhteisrakentamiseen liittyvien suunnitteluprosessien ja -asiakirjojen kehittäminen. Tämän lisäksi toimialalla on tunnustettu tarve kehittää erityisesti merkittävien liikenne- ja saneeraushankkeiden omistajuutta ja yhteisohjelmointia muiden tilaajien kanssa. Tämä työ on myös käynnistetty keväällä 2020. Toimialalla on käynnissä myös ydinprosessien määrittelyhanke, jonka olennaisena osana käsitellään hankkeiden läpiviennin koko niiden elinkaaren aikana. Valvontaprosessien osalta asia liittyy osaltaan viranomaisohjauksen vahvistamisen mahdollistaviin toimiin, joista ns. Kunnossapitolain muutosehdotus on merkittävin yksittäinen toimenpide. Katutöiden lupaehdot ja niiden valvontaa käsitellään myös Katutöiden haittojen vähentäminen -hankkeessa.

Kaupunkiympäristön toimiala on tunnistanut tarpeen kehittää katurakentamisen hankinta- ja urakointimalleja, sekä myös oman organisaation roolia katutöiden ohjauksessa. Asiaa käsitellään osana pormestarin käynnistämää Katutöiden haittojen vähentäminen –kokonaisuutta. Samalla toimiala toteaa, että Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Staran tehtäväkenttää katualueiden rakentamisessa on tarkasteltu teknisten palveluiden palvelustrategisten linjausten laadinnan yhteydessä. Tätä selvitetään parhaillaan myös erillisenä konsulttityönä. Omien tuottajien hyödyntämistä nykyistä enemmän tuleekin tarkastella suhteessa esimerkiksi markkinaehtoiseen toimintamalliin tai projektijohtomalliin, samalla kehittäen infrarakentamisen hankintamalleja kokonaisuutena. Parhaillaan käynnissä olevista katuhankkeiden Kehitysvaihe-piloteista oletetaan saatavan lisätietoa Helsingissä jatkokehitettävään toimintamalliin katutöissä. Palkitsemis- ja sanktiomekanismit ovat olennainen osa urakkamallien kehittämistä ja toimiala tuleekin vielä vuonna 2020 paneutumaan näiden kehittämiseen. Tämä työ tehdään osana Katutöiden haittojen vähentäminen -kokonaisuutta.

Omavalvonnan vaatimusten ja sen laajemman hyödyntämisen osalta kaupungin rooli on merkittävä. Kaupunki toimii vuosittain luvan antajana ja lupaehdotusten noudattamisen valvojana noin 3000 kaivutyössä ja yhteensä noin 6500 kadulla tapahtuvassa työssä. Nykyisellään kaupunki ei, viranomaisroolissaan ja ilman suoraa sopimussuhdetta, voi antaa yleisiä ohjeita liittyen esimerkiksi ulkopuolisen toimijan kaivutöi-

hin. Näihin työmaihin liittyen ja osana Katutöiden haittojen vähentäminen –kokonaisuutta kaupunki on tehnyt Kunnossapitolakiin muutosehdotuksen, jonka tavoitteena on mahdollistaa katutöiden ohjaukseen ja valvontaan liittyvien toimintamallien käyttöönotto.

Työmaiden omavalvonnasta on olemassa hyviä kansallisia kokemuksia ja esimerkiksi Helen on valmistelemaan omavalvonnan laajempaa hyödyntämistä uudessa urakkamallissaan. Kaupunkiympäristön toimiala selvittää vuoden 2020 aikana mahdollisuudet omavalvonnan käyttöönotolle koskien alueiden käytön lupa- ja valvontaprosessia sekä edistää omavalvontamenettelyjä kaupungin omissa hankkeissa muun muassa reaaliaikaisen seurannan työkalujen avulla. Tämän kautta kaupungin omien hankkeiden omavalvonnan vaatimukset voitaneen jatkossa sisällyttää urakkasopimuksiin.

Omavalvontaa edistetään myös ottamalla vielä kevään 2020 aikana käyttöön Kaupunkilaislähtöisen työmaan -käsikirja ja sen verkkoversio. Käsikirja on opas niin pienten, kuin suurien katutyömaiden suunnitelijoille ja toteuttajille, antaen vaatimuksia ja myös työkaluja työmaiden haittojen vähentämiseen liittyen työmaajärjestelyihin, opastukseen sekä viestintään. Käsikirjaan liittyy työmaan itsetekemä arviointi toimenpiteiden ohjeiden mukaisuudesta.

Lisäksi Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä Haitaton 2.0 –järjestelmähanke, jonka käyttöönotto tapahtuu vuonna 2022. Valmistuessaan järjestelmä mahdollistaa työmaiden haittojen arvioinnin ennen työmaata ja sen aikana.

Kaupunkiympäristön toimialalla on vireillä katutöiden kehittämiseen seuraavia hankkeita:

- Suunnittelu-, rakennuttamis- ja valvontaprosesseihin liittyvä ohjeistus. Työ on jatkuvaa sisältäen mm ohjeistuksen merkittävien liikenne- ja saneeraushankkeiden omistajuudesta ja yhteisohjelmoinnista muiden tilaajien kanssa.
- Kaupunkiyhteinen kehittämishanke Katutöiden haittojen vähentämiseksi. Valmistuu 2021.
- Muutosehdotus Kunnossapitolakiin. Ehdotus on tehty valtiolle ja se on esillä jatkuvasti tehtävässä edunvalvonnassa.
- Hankinta- ja urakkamallien kehittäminen. Valmistuu 2021.
- Selvitys omavalvonnan käyttöönotolle koskien alueiden käytön lupa- ja valvontaprosessia sekä omien työmaiden reaaliaikaisen seurannan työkalusta. Valmistuu 2020.
- Kaupunkilaislähtöisen työmaan -käsikirja. Valmistuu 2020.
- Haitaton 2.0 –järjestelmä katutöiden haittojen hallintaan. Valmistuu 2022.

Käsittely

26.05.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Noora Laak: Lisäys kohtaan "Tilankäytön tehostamisen vaikutukset", kohtaan 12:

Lautakunta korostaa, että päiväkotitilojen uudisrakentamisessa ja peruskorjauksissa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että kullekin ryhmälle on rajattavissa tila rauhalliseen pienryhmäkäyttöön.

Kannattaja: Mika Välipirtti

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Noora Laakin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 3

Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kalleva, Noora Laak, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Sameli Sivonen, Mika Välipirtti

Tyhjä: 1

Osmo Soininvaara

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Noora Laakin vastaehdotuksen äänin 9-3 (1 tyhjä).

19.05.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 26.05.2020 § 125

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon vuoden 2019 arviointikertomuksesta:

27 STRATEGIA JA JOHTAMINEN/ KAUPUNGINKANSLIAN, PORMESTARIN JA APULAIS-PORMESTAREIDEN TOIMIALOILLE ANTAMA OHJAUS

Apulaispormestareiden ja toimialajohtajien tulee selventää toimialansa henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohdon välinen työnjako.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla apulaispormestari ja toimialajohto tapaavat säännöllisesti toisiaan, informoivat toisiaan ajankohtaisista asioista ja käyvät dialogia tulossa olevista asioista.

Näissä keskusteluissa sovitaan usein myös yksityiskohtaisemmin toimintatavasta ja viestinnästä jonkin asian hoitamiseksi. Dialogi jo päätösten valmisteluvaiheessa on tarkoituksenmukaista, eikä se vähennä esimerkiksi toimialajohtajan tehtävää ja vastuuta lautakunnan asioiden esittelijänä.

Apulaispormestari kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenenä sekä lautakunnan puheenjohtajana tuo toimialan tietoon poliittisia näkemyksiä ja tahtotilaa palveluiden kehittämiseen ja toiminnan parantamiseen. On luontevaa apulaispormestarin vastatessa kaupunkilaisten osallisuudesta, että apulaispormestari tuo toimialan johdolle tiedoksi kaupunkilaisten palautetta palveluista ja kuntalaisten tarpeita palveluiden parantamiseksi.

Toimialajohtaja johtaa toimialaa, sen operatiivista toimintaa sekä kaupunkistrategian hankkeiden ja linjausten toimeenpanoa. Näin ollen toimialajohtaja myös vastaa toimialan toiminnasta ja taloudesta. Palvelukokonaisuuden johtajat puolestaan johtavat oman palvelukokonaisuutensa toimintaa ja taloutta ja hallintojohtaja hallintopalveluiden toimintaa ja taloutta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on noin 14 000 työntekijää yli 700 toimipaikassa. Toimialalla tullaan selventämään koko henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohdon työnjakoa. Työnjaosta tehdään kirjallinen esitys, jossa selostetaan apulaispormestarin sekä toimialajohtajan ja palvelukokonaisuuden johtajien sekä hallintojohtajan tehtäviä ja vastuita sekä toimintatapoja.

32 STRATEGIA JA JOHTAMINEN/ TILANKÄYTÖN TEHOSTAMISEN VAIKUTUKSET

Kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee päiväkotien peruskorjauksissa ja rakentamisessa varmistaa, että erityisesti pienistä lapsista koostuville lapsiryhmille on varattu riittävästi rajattavissa olevia rauhallisia tiloja.

Toimialalle suunniteltavissa tiloissa toimiala ohjeistaa ja tilapalvelut ohjaavat tilojen toiminnallisten ratkaisujen toteutumista. Toimialan tilasuunnittelussa pyritään mahdollisimman muuntojoustaviin tiloihin, jotka tarvittaessa palvelevat koko toimialaa.

Varhaiskasvatuksen tilojen osalta ohjeistus tullaan kiteyttämään suunnittelijoille laadittavaan Päiväkodin käsikirjaan. Käsikirjaa työstetään käyttäjien, palvelukokonaisuuden ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Tavoitteena on monipuolinen ja muunneltava tilarakenne, jossa tiloja voidaan yhdistää monin eri tavoin toiminnan vaatimusten mukaan. Ohjeen mukaan ryhmän toiminta-alue muodostuu useammasta erikokoisesta ryhmätoiminnan tilasta. Tilojen osalta huolehditaan, että ei synny ratkaisuja ja tilanteita, joissa viereisten tilojen samanaikainen toiminta häiritsisi toisiaan.

Lautakunnan näkemyksen mukaan tulevissa peruskorjauksissa ja uudisrakennuksissa tulisi huomioida nykyistä paremmin se, että tilat ovat rajattavissa rauhalliseen pienryhmäkäyttöön. Tilat tulee myös suunnitella niin, että lapsiryhmien on mahdollista toimia päiväkodissa erillisissä tiloissa, eikä niin, että suuri osa päivästä vietetään yhteisessä tilassa muiden ryhmien kanssa.

Päiväkotien ja koulujen rakennuttamis- ja korjausprojektit ovat toistuvasti viivästyneet. On syytä huolehtia siitä, että kaupunkiympäristön toimialalla on riittävästi suunnitteluresursseja näihin suunnitteluprojekteihin tekemällä tarvittavia lisärekrytointeja. Mikäli tämä ei merkittävästi nopeuta kyseisten rakennuttamis- ja korjausprojektien toteuttamista, niin Helsingin kaupungin on myös voimakkaammin tukeuduttava ulkopuoliseen suunnitteluapuun, jotta kaupungin korjausvelkaa voidaan vähentää nykyistä nopeammin.

Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee toteuttaa mahdollinen monitoimitiloihin siirtyminen siten, että asiakkaat ja henkilöstö voivat alusta alkaen osallistua tilojen suunnitteluun.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on siirtynyt Töysänkadun monitoimitiloihin joulukuussa 2016.

40 ERIARVOISUUDEN JA SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY/ VARHAISKASVATUKSEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että ruotsinkielinen varhaiskasvatus toteutuu lapsen äidinkielellä varhaiskasvatuslain mukaisesti.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatushenkilöstön saatavuus on heikko. Toimiala joutui tarjoamaan tammikuussa 2020 suomenkielisestä varhaiskasvatuspaikkaa osalle ruotsinkielistä hakijoista. Maaliskuussa 2020

suomenkielisestä varhaiskasvatuksesta paikan ottaneet viisi lasta pystyttiin kuitenkin sijoittamaan ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen. Itäisellä alueella haasteena on varhaiskasvatuspaikkaa hakevien suuri määrä suhteessa olemassa oleviin paikkoihin sekä henkilöstön rekrytointivaikkeudet. Pohjoisella alueella elokuussa 2020 päiväkotit Humlanin myötä saadaan lisäpaikkoja.

Toimiala on panostanut henkilöstön saatavuuteen. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on keväällä 2020 järjestetty laaja ja näkyvä rekrytointikampanja. Alkuvuodesta lähtien haettavana on ollut 133 toimea (varhaiskasvatuksen opettajia 65 ja lastenhoitajia 68). Hakemuksia on tullut 194, joista opettajia 71 ja lastenhoitajia 123. Hakukohteet ovat vaihdelleet, joihinkin toimipaikkoihin on tullut useampia hakemuksia ja toisiin vähemmän tai ei ollenkaan.

Toimialalle on rekrytoitu projektisuunnittelija, joka tukee rekrytointia, markkinointia ja yhteistyötä eri verkostoiden ja koulutusten tarjoajien kanssa. Kevään 2020 kohdennettua somemarkkinointiviestintää jatketaan. Lisäksi hakusanamainonta on käynnistetty ruotsiksi ja suomeksi. Edurekry- uutiskirjeeseen on lisätty ruotsinkielistä materiaalia. Facebook-ryhmiin on jaettu tietoa ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen rekrytoinneista sekä vastattu kiinnostuneiden viesteihin. Lisäksi tehdään / on tehty kolme videota ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, joita jaetaan. Kanslian kanssa suunnitellaan LinkedIn-suorahakua ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen.

Tarkastuslautakunta pyytää lausuntoa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee tehostaa toimenpiteitä varhaiskasvatuksen henkilöstöpulaan vaikuttamiseksi erityisesti vaikuttamalla valtioon opiskelupaikkojen riittävyden turvaamiseksi

Helsingin kaupunki on tehnyt vaikuttamistyötä opetus- ja kulttuuriministeriöön kasvatuksen ja ohjauksen perustutkinnon järjestämisluvan saamiseksi Stadin ammatti- ja aikuisopistoon (varhaiskasvatuksen lastenhoitajat). Helsingin kaupunki on edistänyt myös ruotsinkielisen kasvatustuksen ja ohjauksen perustutkinnon järjestämisluvan myöntämistä Praktikummille.

Lisäksi yhteistyötä on tiivistetty suoraan oppilaitosten kanssa tapaamalla yliopistojen dekaaneja/varadekaaneja sekä ammattikorkeakoulujen edustajia. Tapaamisissa on käsitelty mm. monimuotoisten pätevöitymiskoulutuspolkujen mahdollisuuksia sekä harjoittelijayhteistyötä.

Lisäksi jatketaan menestyksekkäitä rekrytointeja kohdentamalla jatkosakin markkinointitoimia kuntiin, jossa on irtisanottu tai lomautettu varhaiskasvatushenkilökuntaa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus - Task Force -työryhmä asetettiin joulukuussa 2019 ja siitä valmistellaan loppuraporttia. Loppuraportin keskeisiä johtopäätöksiä tullaan hyödyntämään jatkossa mm. vaikuttamistyössä opiskelupaikkojen riittävyyden turvaamiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee panostaa päivittäisestä toiminnasta viestimiseen päiväkodeissa ja esiopetuksessa.

Varhaiskasvatuksen toimipisteissä on käytössä erilaisia jaettavia toiminnasta kertovia viikko- tai kuukausitiedotteita. Varhaiskasvatuksen aloittamiseen ja tutustumisjaksoon on laadittu yhtenäinen tiedote huoltajille. Tiedote liitetään varhaiskasvatuspäätökseen ja Internet-sivuille on luotu suoralinkki <http://www.hel.fi/varhaiskasvatusalkaa>, ruotsinkielinen <http://www.hel.fi/smabarnspedagogikenstartar>. Syksyllä toteutetaan varhaiskasvatuksen asiakaskyselyssä, jossa arvioidaan aloituksen asiakaskokemus.

Varhaiskasvatuksen kokeilupäiväkodeissa (Inno-päiväkodit) on käytössä ryhmäportfoliot. Portfoliot ovat suunnittelun, arvioinnin ja toiminnan kokonaisuus, jolla varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa tehdään näkyväksi huoltajille. Huoltajat saavat portfolion kautta tiedon lapsiryhmän ja oman lapsen arjesta varhaiskasvatuksessa. Portfolion käyttöä laajennetaan syksyllä 2020 kaikkiin ryhmiin.

Sähköinen yhteydenpitoväline perheiden kanssa on kehitteillä osana toimialan Asti - asiointin tietojärjestelmää. Käynnissä ovat viestintäkannan toteuttamisen kartoitus ja ohjelmistokomponentin määrittely.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan lapsiperheiden palvelujen kanssa edistää muunkielisten osallistumista varhaiskasvatukseen.

Neuvolan 3- ja 4-vuotismääräaikaistarkastusten yhteydessä perheille, joissa lapsi ei vielä ole varhaiskasvatuksen piirissä jaetaan monikielinen esite varhaiskasvatuksesta. Lisäksi varhaiskasvatuksen Hyve 4 -keskustelurunkoon ja neuvolan tiedonsiirtolomakkeelle on lisätty monikielisiä lapsia varten kielen kehitykseen liittyviä kysymyksiä.

Neuvolan kanssa yhteistyössä on myös päivitetty Ota koppi -sivusto, joka on suunniteltu neuvolan, varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen henkilökunnalle kielitietoisien pedagogisen toiminnan edistämiseen ja lapsen kielitaidon kehityksen tueksi. Tavoitteena on kaikkien lasten yhdenvertaiset edellytykset oppimiseen ja osallisuuteen sekä kielitietoisien toiminnan lisääminen.

Toimialalla on valmisteilla ohjaus- ja asiointimallin pilotti, jonka tavoitteena on sujuvoittaa hiljattain saapuneiden perheiden hakeutumista var-

haiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä lisätä tietoa toimialan palveluista maahantulon alkuvaiheen neuvontapalveluissa.

46 ERIARVOISUUDEN JA SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY/ LAPSIPERHEIDEN KOTOUTTAMINEN KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALALLA

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee edistää henkilöstön osaamista maahanmuuttajien kasvatukseen ja koulutuksen kehittämissuunnitelman mukaisilla koulutuskokonaisuuksilla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteuttaa osana Maahanmuuttajien kasvatukseen ja koulutukseen kehittämissuunnitelmaa koulutuskokonaisuuden kielitietoisuuden pedagogisesta soveltamisesta, osaamisen tunnistamisesta sekä rasismien tunnistamisesta ja siihen puuttumisesta. Koulutukset käynnistyivät keväällä 2019 ja laajenevat vuosina 2020 ja 2021 koskemaan kaikkia palvelukokonaisuuksia. Tavoitteena on kouluttaa puolet toimialan henkilöstöstä vuoden 2021 loppuun mennessä.

Koulutukset on suunnattu kaikkien palvelukokonaisuuksien johdolle ja henkilöstölle. Koulutus antaa henkilöstölle ymmärrystä siitä, mitä kielitietoisuudella tarkoitetaan ja mikä merkitys kielitietoisella toimintakulttuurilla omassa työyhteisössä on. Koulutuksen jälkeen henkilöstöllä on ymmärrys siitä, mitä kielitietoisuudella tarkoitetaan ja mikä merkitys kielitietoisella toimintakulttuurilla omassa työyhteisössä on. Henkilöstö osaa tunnistaa sen, miten rasismi ilmenee omalla koulutusasteella, saa monipuolisesti välineitä rasismiin puuttumiseen ja yhdenvertaisen toimintakulttuurin rakentamiseen.

Koulutukset toteutetaan pääosin työyhteisötasolla ja työpajamuotoisesti. Koulutusten toteutumista ja toimintakulttuurin muutosta tullaan todentamaan osallistuneiden määrillä ja suhteellisella osuudella ja koulutukseen liitettävällä laadullisella palautteella. Tuloksista raportoidaan osana Maahanmuuttajien kasvatukseen ja koulutukseen kehittämissuunnitelman loppuraporttia vuonna 2021.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee lisätä kotivanhempien kielikoulutusta (Kotiva-kurssit) eli suomen kielen kurseja pienten lasten kotivanhemmille.

Helsingin työväenopisto toteuttaa Kotiva-koulutusta kotona pientä lasta hoitaville kotivanhemmille. Kielikoulutus yhdistää suomen kielen koulutuksen, kotoutumista tukevan sisällön sekä ura- ja yhteiskuntaohjauksen. Koulutuksen aikana järjestetään lastenhoito. Toimintaa toteutetaan 12 leikkipuistossa ja pisteessä ympäri Helsinkiä. Vuosittain koulutukseen hakijoita on noin 330 henkilöä. Hakijoista noin puolet saapuu kielitaitokartoitukseen, jonka kautta heidät ohjataan kurseille. Kartoitukseen saapuneista lähes kaikki saavat kurssipaikan. Ei-velvoittavissa maahanmuuttajakoulutuksissa kartoitukseen osallistumisprosentti on

yleisestikin noin 50 prosenttia, joten pelkkä koulutukseen hakijoiden määrä ei siten anna oikeaa kuvaa opiskelijapaikkojen riittävydestä.

Toimiala on saanut toiminnalle pysyvän rahoituksen osaksi toimialan talousarviota vuodesta 2020 alkaen ja näin ollen koulutusmuodosta on tullut pysyvä. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä on haettu lisärahoitusta toiminnan kehittämiseen sekä kahden lisäryhmän perustamiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksessa tulee toteuttaa laajemmin monikielisen ohjauksen mallia ulkomaalaistaustaisten lasten tueksi.

Monikielisiä ohjaajia on viisi ja he toimivat yhteensä 18 päiväkodissa. Tämän lisäksi 1 ohjaajista toimii koko varhaiskasvatusalueella.

Monikielinen ohjaus on vahvistanut ulkomaalaistaustaisten lasten ja huoltajien osallisuutta sekä lisännyt huoltajien tietoa varhaiskasvatuksesta ja omasta roolistaan lapsen opinpolun tukemisessa. Monikielinen ohjaus on myös parantanut kodin ja päiväkodin välistä yhteistyötä.

Monikielisen ohjauksen jatkoedellytyksiä harkittaessa on todettu, että mallin vaikutukset tulee arvioida ennen mahdollista laajentamista. Mallin arviointi tehdään vuoden 2020 aikana.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetuksessa tulee lisätä huoltaja-lapsi-läksykerhomallia, jossa vahvistetaan maahanmuuttajahuoltajien mahdollisuuksia tukea oppilasta koulutyössä omalla äidinkielellään kotona.

Peruskouluissa on toteutettu Buddyschool-toimintamallia, jossa heikommin koulussa pärjäävät oppilaat opettavat nuorempia oppilaita ja samalla oppivat itse. Toiminnassa on mukana 39 koulua, 150 opettajaa ja yli 5 500 lasta ja nuorta. Malli on parantanut oppimistuloksia sekä lisännyt myös maahanmuuttajanuorten oppimisen edellytyksiä.

Toimiala on tehnyt yhteistyötä Suomen Punaisen ristin kanssa läksyhelppi-toiminnassa ja tuottanut yhdessä SPR:n kanssa esitteen 15 kielellä alakoululaisten vanhemmille. Esitteessä painotetaan monikielisyyden etuja sekä markkinoidaan läksytukitoimintaa eri kielillä vanhemmille.

Lisäksi vanhemmille ja lapsille avointa läksykerhotoimintaa on järjestetty Oodissa ja Maunulassa. Parhaillaan selvitetään, voisiko huoltaja-lapsi-läksykerhotoiminta laajentua osaksi leikkipuistotoimintaa.

Kielitietoisien samanaikaisopetuksen pilotin kautta kehitetään mallia, jossa eri kielten joustavaa käyttöä oppimisen tukena aktivoidaan opetuksessa ja samalla kannustetaan vanhempia käymään läpi keskeisiä käsitteitä ja asioita kotona omalla kielellä. Äidit mukaan -hankkeen toimintaa tullaan pilotoimaan Keinutien ala-asteella. Malli tulee osaltaan

edistämään huoltajien valmiuksia tukea lastensa oppimista ja koulunkäyntiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetuksessa tulee varmistaa, että opiskelijahuolto kutsuu koolle monihallintokuntaisen kehittäjätyöryhmän, joka kartoittaa ajankohtaista tietoa kotoutujien oppimista haittaavista erityiskysymyksistä, kuten kunniaväkivallasta ja traumakokemuksista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on perustettu Maahanmuuttajien oppimisen erityiskysymysten työryhmä, johon kuuluvat oppilas- ja opiskelijahuollon päälliköt, asiantuntijoita palvelukokonaisuuksista, kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan maahanmuuttajapalvelut sekä poliisi. Työryhmä perustettiin helmikuussa 2020. Työryhmä toimii asiantuntijaverkostona vaihtaen tietoa ajankohtaisista ilmiöistä, jotka haittaavat oppimista. Työryhmän työ liittyy Turvallinen Helsinki-verkoston työhön sekä oppilas- ja opiskelijahuollon muihin toimialarajat ylittäviin verkostoihin.

Työryhmä tarkastelee erilaisia maahanmuuttajien oppimiseen ja opiskeluun liittyviä ilmiöitä ja laatii suosituksia ja ohjeita mahdollisten ongelmien ratkaisemiseksi. Käsiteltäviä asioita ovat olleet esimerkiksi kunniaväkivallan ehkäisy ja toimintaohjeet tilanteisiin, joissa sitä ilmenee, erilaisilla maassaolon oikeuksilla olevien mahdollisuudet opiskella ja työskennellä, kouluterveyskyselyn tulokset ulkomaalaistaustaisten osalta sekä rasismiin liittyvät ilmiöt sekä lasten yhdenvertaisuuden toteuttaminen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioissa tulee toteuttaa laajemmin monikielisen ohjauksen mallia ulkomaalaisten oppilaiden tueksi.

Monikielisiä ohjaajia on tällä hetkellä kaksi ja he toimivat yhteensä 4 lukiossa (sisältäen aikuisten perusopetuksen). Alustavan arvion mukaan monikielisen ohjauksen on todettu hyödyttävän opiskelijoita, huoltajia kuin lukioden henkilökuntaakin.

Päivälukioissa monikielinen ohjaus on vahvistanut ulkomaalaistaustaisten nuorten ja heidän huoltajiensa osallisuutta sekä lisännyt huoltajien tietoa lukio-opinnoista ja koulutusjärjestelmästä. Monikielinen ohjaus on parantanut kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Aikuislukiossa monikielinen ohjaaja on tarjonnut opiskelijoille tukea opintoihin ja kotoutumiseen liittyen.

Monikielisen ohjauksen jatkoedellytyksiä harkittaessa on todettu, että mallin vaikutukset tulee arvioida ennen mahdollista laajentamista. Mallin arviointi tehdään vuoden 2020 aikana.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioissa tulee toteuttaa rekrytoinnissa positiivista erityiskohtelua, jossa kahdesta ansiokkuudeltaan tasaveroisesta hakijasta tehtävään valitaan aliedustettuun ryhmään kuuluva.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tiedotettu esihenkilöitä positiivisen erityiskohtelun periaatteesta osana uuden rekrytointijärjestelmän käyttöönottoa sekä osallistuttu anonyymien rekrytoinnin kokeiluun.

Lukion henkilöstöstä valtaosa on virkasuhteista henkilöstöä. Virkasuhteessa olevan henkilöstön palkkaamisessa noudatetaan kunnallisesta viranhaltijasta annettua lakia sekä opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annettua asetusta. Lisäksi rekrytoinnissa noudatetaan Helsingin kaupungin henkilöstöhankinnan periaatteita, joiden tavoitteena on edistää henkilöstön yhdenvertaisuutta ja laaja-alaista tasa-arvoa. Periaatteissa todetaan, että kaupungin käytäntönä on, että kahdesta ansiokkuudeltaan tasaveroisesta hakijasta valitaan aliedustettuun ryhmään kuuluva.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tulee suunnitella ja kehittää palveluita yhdessä ulkomaalaisten oppijoiden ja huoltajien kanssa.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa pilotoidaan asiointimallia Stadin osaamiskeskuksen asiakkaiden kanssa. Lisäksi tehostetaan oppisopimusta väylänä pätevöityä ei-kelpoisille lastenhoitajille. Työnantajien ja opiskelijoiden kanssa pilotoidaan työpaikoilla tapahtuvaa S2-opetusta kahdella alalla ja toimintamallia laajennetaan muille aloille.

Osaamiskeskuksessa toteutetaan asiakaskuulemisia toiminnan kehittämiseksi. Asiakaskuulemisia on toteutettu 15 eri ryhmässä. Ryhmämuotoisissa kuunteluissa asiakkaat saivat keskustella vapaasti ja anonyymisti. Ryhmien anonyymi palaute välitettiin opettajille ja koulutuspäälliköille. Ryhmien toimintaa kehitetään asiakaspalautteen pohjalta.

Lisäksi Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tarjotaan Työpaikka suomi -koulutuksia ammatillisen kielitaidon kehittämiseen kaikkien asteiden ulkomaalaistaustaisille ammattilaisille.

Alaikäisten oppijoiden huoltajille on toteutettu huoltajakysely, johon vastasi 16 % (255 hlöä) alaikäisten oppijoiden huoltajista. Palautteet käsitellään kampuksilla ja niiden perusteella laaditaan kehittämiselle toimenpidesuunnitelmat. Oppilaitoksessa vuonna 2019 käynnistynyt OHJUS- asiantuntijatiimi (opiskelijatoimintaa ohjaavat opettajat) suunnittelevat yhdessä oppijoiden kanssa oppilaitoksen toimintaa sekä tekee aloitteita uusien palveluiden kehittämiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tule tarkentaa vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa toimipistekohtaiset osaamisen kehittämisen tavoitteet eri henkilöstöryhmille ja toimintakulttuurin muutokselle.

Osana toimialan maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelmaa on laadittu Stadin ammatti- ja aikuisopiston henkilöstön osaamisen kehittämisen tavoitteet ja toimenpidesuunnitelma. Tavoitteena on lisätä henkilöstön taitoa kielitietoisuuden pedagogiseen soveltamiseen, ulkomailla hankitun osaamisen tunnistamiseen sekä taitoa tunnistaa ja puuttua rasismiin.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston johdon osaamista kehitetään lisäämällä tietoa kielitietoisuudesta ja rasismista. Tarkoituksena on antaa valmiuksia johtaa kielitietoista ja yhdenvertaista toimintaympäristöä. Tavoitteen saavuttamiseksi on käynnistetty Luulot pois - valmennusohjelma.

Lisäksi valittujen alojen ammatillisten opettajien kanssa jatketaan työpajoissa syksyllä 2020 osaamisen tunnustamisen käytänteiden luomista koko henkilöstön osalta. Osana vuoden 2020 Pedaboosteria (henkilöstön osaamisen kehittämisen foorumi) on toteutettu osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen työpaja, johon sisältyi myös ulkomailla hankittu osaaminen ja sen tunnistaminen. Kielitietoisuuden teemalla toteutetaan kehittämispäiviä kielitietoisuuskiertueet, jotka antavat pedagogiselle henkilöstölle syvällisemmän mahdollisuuden vertaisoppimiseen ja kokemusten vaihtamiseen.

54 DIGITALISAATIO JA SÄHKÖISET PALVELUT/ DIGITAALISTEN ASIOINTIPALVELUJEN LAATU

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen tunnistaa palveluita, joita kaupunki voi tarjota ennen asiakkaan tekemää aloitetta silloin, kun kaupungilla on palvelutarve tiedossa.

Proaktiivisuus palveluiden tarjonnassa on aina ensin varmistetta lain-säädäntö ja rajoitukset, sikäli kuin ne edellyttävät asiakkaan profilointia ennen asiakkuuden alkamista.

Toimiala on toteuttanut proaktiivinen esiopetukseen haun, pilotointi tehty kahdella varhaiskasvatusalueella keväällä 2020. Kokeilussa mukana olevien perheiden ei tarvitse hakea esiopetuspaikkaa, vaan heille tarjotaan paikkaa tekstiviestillä oman asuinalueen oppilaaksiottoalueelta. Huoltaja joko hyväksyy tai hylkää tarjotun paikan.

Valmisteilla on sähköinen kouluun ilmoittautuminen, jossa koulutulokkaiden huoltajille lähtee vuoden alussa oppivelvollisuusilmoitus (kirjeitse), jonka ohjeiden mukaan huoltajat voivat ilmoittaa lapsensa seura-

vaksi syksyksi kouluun sähköisesti. Lapselle tarjotaan ensisijaisesti omaa lähikoulua.

Lisäksi tulevassa asiointin tietojärjestelmässä, ASTI:ssa on tarkoitus olla käytössä koko oppimisen elinkaaren ajan, eli varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintoihin saakka. ASTI-hankkeessa tavoitteena on järjestelmän kehittäminen yksi osa kerrallaan sekä tiivis yhteistyö tulevien käyttäjien kanssa.

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen kehittää palvelujen yhteentoimivuutta niiden tietojen osalta, jotka asiakas on antanut tai jotka kaupungilla on muuta kautta käytössään.

Lainsäädännön mukaan tietoja ei voidaan käyttää muuhun tarkoitukseen, kuin mihin ne on alun perin kerätty, joten palveluiden yhteentoimivuudessa tulee huomioida se, mihin tarkoitukseen kaupunki on tiedot kerännyt.

Opetuksen järjestäjällä ja oppilas- ja opiskelijahuollolla on tietyin edellytyksin mahdollisuus saada palveluiden tuottamiselle välttämättömiä sosiaalipalveluiden ja terveydenhoidon piiriin kuuluvia tietoja.

Kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa hyödynnetään laajasti Helsingin väestötietojärjestelmästä ja Facta-kuntarekisteristä saatavia tietoja

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen kehittää digitaalisia palveluita siten, että asiakas voisi hoitaa asiansa alusta loppuun saman palvelukanavan kautta.

Digitaalisten palveluiden kehittäminen saman palvelukanavan kautta on kannatettavaa lainsäädännön antamien mahdollisuuksien rajoissa. Kaupungin yhteisen asiointikanavan kehittäminen integroimalla se suomi.fi -palveluihin toisi huomattavan synergiaedun niin kaupungille kuin kaupunkilaiselle.

Toimialojen ja kaupunginkanslian tulee edelleen säilyttää perinteiset palvelut digitaalisten palveluiden rinnalla palvelujen yhdenvertaisen saavutettavuuden varmistamiseksi.

Toimialan sähköisen palveluiden rinnalla on mahdollista saada edelleen palvelua perinteisiä kanavia pitkin, esim. puhelinpalvelu, perinteiset lomakkeet ja asiointi toimipisteissä. Rinnakkaisten palveluiden säilyttäminen vaatii resursointia.

66 DIGITALISAATIO JA SÄHKÖISET PALVELUT/ DIGITALISAATION TOTEUTUMINEN PERUSOPETUKSESSA

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että sillä on jatkossa käytävissä riittävä seuranta-aineisto oppilaiden eri oppiaineiden oppimistulosten sekä tieto- ja viestintätekniiikan osaamisen kehittymisestä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kerää seuranta-aineistoa oppilaiden oppimisesta, eri oppiaineiden oppimistulosten sekä tieto- ja viestintätekniiikan osaamisen kehittymisestä hyödyntäen valtakunnallisesti tehtäviä kartoituksia ja tutkimuksia ja myös omia selvityksiä sekä jatkossa myös data-analytiikalla tuotettua dataa. Tavoitteena on lisäksi tiivistää yhteistyötä kansallisten toimijoiden, kuten Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen ja yliopistojen kanssa ajantasaisen ja luotettavan ja tarpeisiimme vastaavan seuranta-aineiston saamiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa toimenpiteitä data-analytiikan käyttöön saamiseksi yksilöllisen opetuksen tueksi

Data-analytiikan ja yhteisen tietovarannon kehittäminen jatkuu Tekoäly ja oppimisanalytiikka -hankkeena. Tekoälyllä ja oppimisanalytiikalla tuetaan yksilöllistä opettamista ja oppimista sekä oppijan hyvinvointia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että opettajille on riittävä tarjonta pedagogista ja digitaalista osaamista vahvistavista koulutuksista ja mahdollisuus päästä niihin.

Osaamista kehitetään monimuotoisesti verkkokursseina, webinaareina, lähikoulutuksena, itseopiskelupolkuina ja –materiaaleina sekä hyödyntämällä vertaisoppimista kollegojen, tutoropettajien ja asiantuntijao-
pettajien avulla. Lukuvuotta 2020-21 leimaa laaja verkko-oppimisympäristöjen ja –työkalujen käyttöönotto ja pedagogisen käytön tuki koko toimialalla. Ongelmat koulutukseen ilmoittautumiseen poistuivat Onni-järjestelmän myötä. Toimialan osaamisen kehittämisen yksikkö tekee yhteistyössä kehittämisspalveluiden kanssa vuosittaisen riittävän kattavan osaamisen kehittämissuunnitelman, joka hyväksytään ja jonka toteutumista seurataan toimialan digitalisaatio-ohjausryhmässä.

Kasvatuksen ja koulutoimialojen seurata digitaalisia ympäristöjä, järjestelmiä ja laitekantaa sekä kehittää ja uusii niitä tarpeen mukaan, sekä selvittää leasing-laitteiden käyttöönoton kustannushyödyt.

Opettajien, oppijoiden ja huoltajien tarpeisiin vastaamisen kannalta on tärkeää, että he osallistuvat palveluiden suunnitteluun. Tarpeiden pohjalta suunnitellaan, kuinka niihin voidaan parhaiten vastata digitaalisilla ratkaisuilla. Digitaalisten ympäristöjen ja järjestelmien käyttöä seurataan ja käytöstä ja järjestelmien kustannuksista raportoidaan säännöllisesti toimialan digitalisaatio-ohjausryhmässä. Leasing-laitteiden käyttöönotto selvitetään osana Helsingin kaupungin digitalisaatio-ohjelmaa.

Käsittely

26.05.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ted Apter: Lisätään osioon 32 (8) jatkeeksi seuraava uusi kohta (9) (eli ennen --- Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee toteuttaa---):

"Päiväkotien ja koulujen rakennuttamis- ja korjausprojektit ovat toistuvasti viivästyneet. On syytä huolehtia siitä, että kaupunkiympäristön toimialalla on riittävästi suunnitteluresursseja näihin suunnitteluprojekteihin tekemällä tarvittavia lisärekrytointeja. Mikäli tämä ei merkittävästi nopeuta kyseisten rakennuttamis- ja korjausprojektien toteuttamista, niin Helsingin kaupungin on myös voimakkaammin tukeuduttava ulkopuoliseen suunnitteluapuun, jotta kaupungin korjausvelkaa voidaan vähentää nykyistä nopeammin."

Kannattaja: Matias Pajula

Vastaehdotus:

Ted Apter: Lisätään osioon 40 uudeksi kohdaksi (15) (ennen Task Force-työryhmä kohtaa)

"Lisäksi jatketaan menestyksekkäitä rekrytointeja kohdentamalla jatkossakin markkinointitoimia kuntiin, jossa on irtisanottu tai lomautettu varhaiskasvatushenkilökuntaa."

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ted Apterin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lautakunnan näkemyksen mukaan tulevaisuudessa peruskorjauksissa ja uudisrakennuksissa tulisi huomioida nykyistä paremmin se, että tilat ovat rajattavissa rauhalliseen pienryhmäkäyttöön. Tilat tulee myös suunnitella niin, että lapsiryhmien on mahdollista toimia päiväkodissa erillisissä tiloissa, eikä niin, että suuri osa päivästä vietetään yhteisessä tilassa muiden ryhmien kanssa.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään osioon 32 (8) jatkeeksi seuraava uusi kohta (9)

(eli ennen --- Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee toteuttaa---): "Päiväkotien ja koulujen rakennuttamis- ja korjausprojektit ovat toistuvasti viivästyneet. On syytä huolehtia siitä, että kaupunkiympäristön toimialalla on riittävästi suunnitteluresurssia näihin suunnitteluprojekteihin tekemällä tarvittavia lisärekrytointeja. Mikäli tämä ei merkittävästi nopeuta kyseisten rakennuttamis- ja korjausprojektien toteuttamista, niin Helsingin kaupungin on myös voimakkaammin tukeuduttava ulkopuoliseen suunnitteluapuun, jotta kaupungin korjausvelkaa voidaan vähentää nykyistä nopeammin."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 11

Ted Apter, Fatim Diarra, Joakim Horsma, Ville Jalovaara, Emma Kari, Pia Kopra, Johanna Laisaari, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Tyhjä: 2

Vesa Korkkula, Petra Malin

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Ted Apterin vastaehdotuksen äänin 11-0. Tyhjää äänesti 2.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti asiasta kahden Ted Apterin ja yhden Petra Malinin vastaehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.05.2020 § 80

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon vuoden 2019 arviointikertomuksesta tarkastuslautakunnan lausuntopyynnössään luettelemiin kohtiin:

"Arviointikertomuksen kohta: Strategia ja johtaminen - kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antama ohjaus

Tarkastuslautakunnan arvioinnin pääkysymykset liittyivät toimialojen ohjauksen kehittämiseen johtamisjärjestelmämuutosten tavoitteiden mukaisesti sekä kaupunginkanslian, toimialojen ja apulaispormestareiden työnjaon ja roolien epäselvyyteen. Toimintamallin muutosta ja kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antamaa ohjeistusta oli tarkasteltu eri osakysymysten kautta.

Mahdollistavatko uusi johtamisjärjestelmä ja toimialamalli sen, että kaupunginkanslia ja pormestari pystyvät ohjaamaan kaupunkikokonaisuutta paremmin?

Kaupunginvaltuusto käyttää kaupungin ylintä poliittista valtaa ja ohjautta ja poliittisesti valittujen pormestarin ja apulaispormestarien tehtävänä on tuoda toimialoille poliittisen ohjauksen näkemyksiä ja tahtotilaa, miten poliittisesti halutaan kehittää ja kohdentaa muun muassa kaupungin voimavaroja palvelujen kehittämiseen. Lisäksi he kaupungin johdon edustajina osallistavat kuntalaisia ja tuovat kuntalaisten tarpeita toimialajohdolle tiedoksi valmistelun ja palvelujen kehittämisen tueksi. Toimialajohtajat puolestaan johtavat oman toimialansa operatiivista toimintaa ja kaupunkistrategian hankkeiden ja linjausten toimeenpanoa.

Uusi johtamisjärjestelmä ja toimialamalli on selkiinnyttänyt kaupungin johtamista erityisesti poliittisen ohjauksen näkökulmasta. Johtamisen foorumit ovat myös selkiintyneet kanslian ja toimialojen välillä. Myös kaupungin johtoryhmätyöskentely on tiiviimpää ja keskeisten strategisten asioiden valmistelu on enenevästi kaupunkiyhteistä. Eri toimijoiden rooleja ja vastuita on silti edelleen syytä selkiyttää. Kuntalaisille ja toimialojen henkilöstölle ei aina ole selkeää, mikä taho vastaa ja käyttää päätösvaltaa eri asioissa.

Ovatko valmistelu ja päätöksenteko säilyneet selkeästi erillään?

Kaupungin kannalta merkittävien päätösten osalta valmistelussa ja päätöksenteossa on tarkoituksenmukaista olla kiinteä vuorovaikutus luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kesken ja näin on toimittu aiemminkin. Operatiivisen johtamisen osalta roolit eivät vielä ole kaikissa tilanteissa riittävän selkeitä.

Onko uudessa organisaatiossa luotu edellytyksiä sille, että tuottavuus ja kustannustehokkuus paranevat?

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioitiin johtamisuu-
distuksen tuottavuutta ja kustannussäästöjä toimialojen hallinto- ja tukipalvelujen keskittämisen osalta. Sosiaali- ja terveystoimissa merkit-

tävät hallinnolliset kustannussäästöt toteutuivat jo 2013 sosiaali- ja terveysviraston yhdistyessä ja hallinto keskitettiin.

Sosiaali- ja terveystoimialan järjestämisen johtamista ollaan vahvistamassa ja toimialan ostojen kokonaisuus on erittäin merkittävä, mikä tulee huomioida toimialan hallinnon ja järjestämisen johtamisen resurssinnissa.

Onko päätöksenteko nopeutunut?

Päätöksenteon nopeuttamiseksi aloitelausuntojen antamisen voisi nykyistä laajemmin delegoida viranhaltijoille. Kaupungin tasolla onkin syytä harkita, miten aloitteiden käsittelyä voidaan tehostaa ja sujuvoittaa valtuutettujen aloiteoikeutta kuitenkin vaarantamatta.

Onko byrokratia keventynyt?

Sosiaali- ja terveystoimen näkökulmasta täyttölupamenettelyn poistaminen ja palkka- ja nimikeprosessin uudistaminen ovat vähentäneet sekä byrokratiaa että edellä mainittujen asioiden käsittelyyn tarvittavaa aikaa.

Onko virkamiesjohdon ja pormestarin sekä virkamiesjohdon ja apulaispormestareiden välinen työnjako selkeä?

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että apulaispormestarien ja toimialajohtajien tulee selventää toimialansa henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohdon välinen työnjako.

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja johtaa toimialan kaupunkistrategian toteuttamista ja operatiivista toimintaa. Sosiaali- ja terveystoimi katsoo, että operatiiviseen toimintaan, toimialan linjauksiin, näkemyksiin tai henkilöstöressurssien käyttöön liittyvien asioiden tulee olla toimialajohdon tiedossa ja ohjannassa, ja että toimialan lausunnot ovat toimialajohtajan hyväksymiä. Pormestarin ja apulaispormestarin tulee roolit suhteessa toimialan johtoon ovat selkiytyneet yhdessä toimissa, ja rooleja ja vastuita kannattaa edelleen selkiyttää, etenkin kuntalaisten ja toimialan henkilöstön suuntaan.

Onko kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antama ohjaus läpinäkyvää?

Kaupunginkanslian ohjauksessa näkyy se, että kanslian eri osastojen välinen tiedonkulku ei ole aina ollut riittävän sujuvaa, eivätkä osastot ole tehneet riittävässä määrin yhteistyötä keskenään. Asiaan on kiinnitetty huomioita yhteisissä keskusteluissa. Jonkin verran näkyy myös se, että julkisjohtamisen osaamista kannattaa edelleen vahvistaa.

Onko kaupunginkanslian ja toimialojen välinen työnjako selkeä?

Kanslian ja toimialojen yhteistyö on kehittynyt ja yhteisiä johtamisen foorumeja on olemassa. On tärkeää edelleen parantaa yhteistä vuoropuhelua, jotta toimialojen tehtävien laaja-alaisuus tulee riittävästi huomioituksi ja riittävä asioiden valmistelu-aika ja suunnitelmallisuus voidaan turvata.

Aikataulujen hallinta on toimialan näkökulmasta välillä vaikeaa ja toimialoilta pyydetään reagointia ja raportointia hyvin lyhyellä aikavälillä.

Kehittämistyön pitkäjänteisyys ja tavoitteellisuus tulisi nostaa nykyistä keskeisemmäksi asiaksi. Toimialojen toiminnan parempi ymmärrys mahdollistaa nopean aikavälin yhteisten kehittämistoimien onnistumisen.

Arviointikertomuksen kohta: Strategia ja johtaminen - tilankäytön tehostamisen vaikutukset

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että kaupunginkanslian ja toimialojen tulee toteuttaa mahdollinen monitoimitiloihin siirtyminen siten, että asiakkaat ja henkilöstö voivat alusta alkaen osallistua tilojen suunnitteluun.

Sosiaali- ja terveystoimialan osalta on arvioitu tilankäytön uudistusten näkymistä perhekeskusten sekä terveys- ja hyvinvointikeskusten palvelujen laadussa ja henkilöstön työolosuhteissa.

Helmikuuhun 2020 mennessä on avattu kolme perhekeskusta: Kallion, Vuosaaren ja Itäkadun perhekeskukset. Tämän lisäksi on avattu Kalasataman ja Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskukset.

Henkilöstön osallistamisen suunnitelmia ja erilaisia työtapoja on kehitetty jatkuvasti ja on otettu oppia edellisten keskusten käyttökokeuksista. Hanke hankkeelta on myös lisätty resursseja henkilöstön osallisuuden vahvistamiseen ja toimintakulttuurin muutoksen tukemiseen. Tilankäyttöä ja toimintamalleja on myös kehitetty jo valmistuneissa hankkeissa. Myös asiakkaiden tarpeita on kuultu ja huomioitu muun muassa laajentamalla asiakaspalveluaikoja ja varmistamalla palvelujen laatu.

Esimerkkejä toimenpiteistä terveys- ja hyvinvointikeskuksissa:

- Henkilöstö on otettu mukaan heti projektisuunnitelman sisällön työstämisestä alkaen. Projektiin liittyvässä tilamuutossuunnittelussa on osallistettu henkilöstöä palvelumuotoiluasiantuntijoiden fasilitoimissa pajoissa.

- Henkilöstön mielipidettä projektiin liittyvissä asioissa on pyydetty aktiivisesti esihenkilöiden kautta, ja henkilöstön palautteenanto ja kysymyksien esittäminen on mahdollistettu monien kanavien kautta.
- Asukkailta on infotilaisuuksissa kysytty halukkuutta osallistua kehittämistyöhön ja esimerkiksi opastesuunnitteluun liittyviä asukaskävelyjä on järjestetty.
- Henkilöstöinfoja ja yhteistoimintafoorumeita sekä asukasinfotilaisuuksia ja asukasilloja on toteutettu säännöllisesti.
- Alueiden asukasyhdistysten kanssa on myös tehty tiivistä yhteistyötä.
- Toimintamalleja on kehitetty jatkuvasti myös hankkeiden valmistumisen jälkeen.

Esimerkkejä toimenpiteistä perhekeskuksissa:

- Kaupunginkanslian kärkihanke "Vuorovaikutus tilahankkeissa" toteutettiin yhteistyössä palvelumuotoilutoimiston kanssa vuonna 2018. Tulokseksi saatua materiaalia on hyödynnetty hankkeissa laajasti. Henkilöstöltä on tullut positiivista palautetta hankkeen vaiheiden havainnollisesta visualisoinnista ja selkeistä ohjeista siitä, missä vaiheissa käyttäjän tietoja toiminnasta tarvitaan.
- Uusien perhekeskusten käyttöönottoon on liittynyt samanaikaisesti useita muutoksia, kun on siirrytty monitilatyöskentelyyn, otettu uusia teknisiä järjestelmiä käyttöön ja aloitettu työskentelemään perhekeskustoimintamallin mukaisesti. Kyseessä on toimintakulttuurin muutos, johon siirtyminen ja sopeutuminen vievät henkilöstöltä aikaa. Tämän vuoksi perhekeskusten suunnittelu- ja käyttöönottoaiheessa on yhä enemmän kiinnitetty huomiota henkilöstön ja lähiesimiesten osallisuuden ja mahdollisuuksiin vaikuttaa. Tämä koskee sekä tilojen suunnittelua että laajemmin perhekeskustoimintamallin kehittämistä.
- Kallion perhekeskuksen suunnitteluun laadittiin osallisuussuunnitelma, johon kirjattiin henkilöstön mielipiteet ja näkemykset tuotiin projektiryhmän käsittelyyn. Osallisuussuunnitelmaa tullaan käyttämään myös tulevaisuudessa hankkeissa.
- Koko henkilöstölle on järjestetty erilaisia työpajoja ja tilaisuuksia, joissa on saanut tietoa suunnittelun etenemisestä sekä mahdollisuuden vaikuttaa tilasuunnitteluun.
- Toimialan intran perhekeskus-sivustolle on koottu kattavasti materiaalia suunnittelun etenemisestä koko henkilöstön nähtäväksi. Lisäksi intraan voi esittää kysymyksiä, joihin projektiryhmä vastaa.

- Asukkaille on tehty erilaisia kyselyjä ja hyödynnetty muun muassa asukasraatitoimintaa. Kallion perhekeskuksen suunnittelussa pidettiin myös asukastyöpajoja.
  - Tieto EB -järjestelmän avulla seurataan tilojen käyttöä sekä reaaliaikaisesti että pidemmillä aikaväleillä raportteja hyödyntäen. Perhekeskusten tilanvarausastetta on mitattu käyttöönottoaiheeseen jälkeen. Käyttöliittymä on helppo ja linkki järjestelmään on saatavissa kaikille perhekeskuksessa. Tietoja on hyödynnetty pullonkaulojen ja ruuhka- huippujen selvittämiseen ja vähäisellä käytöllä olevien tilojen tehokkaampaan hyödyntämiseen.
  - Perhekeskuksessa on noin 15 erilaista palvelua, joten myös tilatarpeet vaihtelevat toiminnoittain. Tämä on tuonut myös suunnittelutyöhön haasteita, kun samanlainen tilakonsepti ei toimi kaikille palveluille ja työtehtäville.
  - Kallion perhekeskuksen valmistumisen yhteydessä laadittiin laatuvaatimusten määrittely, johon sisältyivät tilakortit erilaisista sisustus- ja varustustarpeista kunkin yksikön osalta. Jokaisen toiminnon yksilölliset tilatarpeet on niissä huomioitu ja suunnitteluprosessia vakioitu. Laatuvaatimukset ja erityisesti tilakortit nopeuttavat hankkeen tarveselvitys- ja toteutussuunnittelua. Lähiesimiehet tarkistavat kortit yhdessä henkilöstönsä kanssa, mikä toimii myös osana henkilöstön kuulemista.
  - Sähköiset kyselyt tavoittavat helpoimmin koko henkilöstön ja asiakkaat. Kerro kantasi- ja Crowst-kyselyt on otettu käyttöön; jälkimmäinen toimii erittäin hyvin asiakasnäkökulman ja tarpeiden selvittämiseen.
- Tulevissa hankkeissa vahvistetaan osallisuutta edelleen. Palvelukeskusten tarvekuvausvaiheessa hyödynnetään kaupunginkanslian kilpailuttamaa tulevaisuusmuotoilutoimistoa. Työpajoissa ja kyselyissä tavoitteena on ideoida tulevaisuuden työmalleja ja niiden edellyttämiä vaatimuksia tiloille. Digitalisaatio ja yhteiskunnan muutosten edellyttämät tilavaateet, kuten pandemiat, huomioidaan tilojen suunnittelussa.

Arviointikertomuksen kohta: Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteutuminen; muunkielisten osallistumisen edistäminen varhaiskasvatukseen

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tulee yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan lapsiperheiden palvelujen kanssa edistää muunkielisten osallistumista varhaiskasvatukseen.

Neuvolan 3- ja 4-vuotismääräaikaistarkastusten yhteydessä perheille, joissa lapsi ei vielä ole varhaiskasvatuksen piirissä, jaetaan monikielinen esite varhaiskasvatuksesta.

Lapsen ja koko perheen hyvinvoinnin ja kehityksen arviointiin käytettävään Hyve 4 -keskustelurunkoon ja neuvolan tiedonsiirtomakkeelle on lisätty monikielisiä lapsia varten kielen kehitykseen liittyviä kysymyksiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyönä on myös päivitetty Ota koppi -sivusto, joka on suunniteltu neuvolan, varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen henkilökunnalle kielitietoisien pedagogisen toiminnan edistämiseen ja lapsen kielitaidon kehittämisen tueksi.

Tavoitteena on kaikkien lasten yhdenvertaiset edellytykset oppimiseen ja osallisuuteen sekä kielitietoisien toiminnan lisääminen.

Arviointikertomuksen kohta: Digitalisaatio ja sähköiset palvelut; digitaalisten asiointipalvelujen laatu

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että toimialojen ja kaupunginkanslia tulee

- edelleen tunnistaa palveluita, joita kaupunki voi tarjota ennen asiakkaan tekemään aloitetta silloin, kun kaupungilla on palvelutarve tiedossa
- kehittää palvelujen yhteentoimivuutta niiden tietojen osalta, jotka asiakas on antanut tai jotka kaupungilla on muuta kautta käytössään
- kehittää digitaalisia palveluita siten, että asiakas voisi hoitaa asiansa alusta loppuun saman palvelukanavan kautta
- säilyttää perinteiset palvelut digitaalisten palveluiden rinnalla palvelujen yhdenvertaisen saavutettavuuden varmistamiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii jatkuvasti tunnistamaan palveluja, joita se voi tarjota asiakkaille, mutta toistaiseksi tietosuojalainsäädäntö ja toimialan toimintaa sääntelevä lainsäädäntö eivät ole mahdollistaneet toimialalla olevan yksittäisiä asiakkaita koskevan tiedon hyödyntämistä ennakoivien palvelujen toteuttamiseen. Tätä kuitenkin pyritään aktiivisesti edistämään esimerkiksi terveyshyötyarviota kehittämällä.

Sosiaali- ja terveystoimialalla lainsäädäntö sääntelee voimakkaasti tietojen yhdistelyä eri lähteistä ja käyttötarkoituksissa. Toimiala selvittää yhdessä muun muassa kaupunginkanslian ja HUSin kanssa mahdollisuuksia hyödyntää esimerkiksi asiakkaan itse keräämää terveysdataa terveyshyötyarvion yhteydessä.

Sosiaali- ja terveystoimialalla asiakkaan asiointi sähköisissä palveluissa on jo nyt vähintään tyydyttävällä tasolla. Tilanne paranee entuu-

destaan, kun Maisa-portaali otetaan käyttöön helsinkiläisten osalta huhtikuussa 2021 Apotin käyttöönoton yhteydessä.

Sosiaali- ja terveystoimiala on koko ajan varmistanut, että perinteiset palvelut säilyvät ja digitaalisten palvelujen lisääminen niille asiakkaille, jotka voivat niitä käyttää, mahdollistavat lisääntyvästi asiakkaiden kohtaamisen fyysisesti niiden osalta, jotka eivät voi tai halua käyttää digitaalisia palveluja.

Arviointikertomuksen kohta: Digitalisaatio ja sähköiset palvelut; terveydenhuollon sähköiset asiointipalvelut

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- mahdollistaa perinteisten palvelukanavien käyttö jatkossakin eri asiakasryhmien yhdenvertaisuuden toteutumisen varmistamiseksi
- huomioida paremmin käyttäjien erilaiset vammat ja rajoitteet sähköisissä asiointipalveluissa
- kiinnittää enemmän huomiota sähköisten asiointipalvelujen löydettävyyteen kaupungin verkkosivuilta
- turvata sähköisten asiointipalvelujen saavutettavuus suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä tavoitella asiointipalvelujen selkokielisyyttä.

Sosiaali- ja terveystoimiala varmistaa jatkossakin, että perinteiset palvelut säilyvät digitaalisten rinnalla. Digitaalisten palvelujen lisääminen niille asiakkaille, jotka voivat ja haluavat niitä käyttää, mahdollistavat lisääntyvästi asiakkaiden kohtaamisen fyysisesti niiden osalta, jotka eivät voi tai halua käyttää digitaalisia palveluja.

Tällä hetkellä sähköisten palvelujen saavutettavuus ei ole hyväksyttävällä tasolla suuressa osassa palveluja. Palvelujen osalta on tehty laaja saavutettavuuskartoitus ja korjaavat toimenpiteet ovat meneillään. Maisa-portaalin käyttöönotto keväällä 2021 parantaa selvästi tilannetta nykyiseen verrattuna. Sähköinen palvelu ei voi koskaan olla ainoa vaihtoehto sellaiselle henkilölle, jonka vammat ja rajoitteet estävät niiden käyttämisen. Rinnalla on aina tarjottava myös muita palvelumuotoja. Palveluja kehitettäessä huomioidaan erilaiset rajoitteet, mutta tietosuojaan liittyvät rajoitteet estävät monien kehitystä nopeuttavien kokonaisuuksien hyödyntämistä. Käytettävyyssparannukset tietoturvallisesti onnistuvatkin siksi vain oman kehitystyön kautta.

Sähköisten palvelujen löydettävyyteen kiinnitetään huomiota. Kaupunki uudistaa digitaalisia palveluja ja laatii muun muassa digikanavalinjaukset. Sosiaali- ja terveystoimialan osalta palvelujen löydettävyyttä para-

nee oleellisesti Maisa-portaalin käyttöönoton myötä. Sähköisten asiointipalvelujen saatavuus suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi samoin kuin selkokielisyys turvataan Maisa-portaalissa, mutta asiaan kiinnitetään huomiota myös kaupungin viestintäportaalissa ja muussa asiointissa ja uusien palvelujen käyttöönotoissa ennen Maisaa.

Osa sähköisten palveluiden kehityksestä on kansallisissa käsissä (OmaOlo) ja kielivalikoiman kehitystarve on tunnistettu. Esimerkiksi korona-oirearviosta saatiin nopeasti myös englanninkielinen versio. OmaOlon laajempi englanninkielinen palveluvalikoima tulee käyttöön vuoden 2020 aikana. Terveys- ja päihdepalvelun omissa digipalveluissa kielivalikoiman laajentaminen on myös tärkeää. Huomioitavia kieliä ovat ruotsin ja englannin lisäksi myös muut vieraat kielet, kuten somali ja arabia. Tavoite on löytää tietoturvalliset käännöspalvelut jatkuvasti muokkautuvassa digitaalisessa sisällössä.

Terveys- ja päihdepalveluissa otettiin käyttöön marraskuussa 2019 chatbot, joka osaltaan edesauttaa sähköisten palvelujen ketterää löytymistä, ohjaa potilasta oikeisiin palveluihin ja myös vastaa suoraan osaan potilaan kysymyksistä. Chatbot on ollut vuoden 2020 alusta kaikkien terveysasemapalvelujen sivuilla tarjolla asiakkaille. Chatbottiin on rakennettu sisältöä ja ohjausta muun muassa suun terveydenhuollon ja psykiatria- ja päihdepalvelujen osalta.

Koronaepidemian yhteydessä kyseinen chatbot nostettiin kaupungin etusivulle. Tämä toimii hyvänä benchmarkina tulevalle kehitykselle. Tiedon löydettävyys ja yhteneväisyys ovat tärkeä asia terveys- ja päihdepalveluille.

Arviointikertomuksen kohta: Terveyttä ja hyvinvointia palveluista; vanhusten ympärivuorokautisen hoidon laadunvalvonta

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee laatia yhdessä vanhusneuvoston kanssa vuosittain arviointi iäkkäiden sosiaalipalveluiden riittävydestä ja laadusta kaupungin päätöksenteon, taloussuunnittelun ja hyvinvointiraportoinnin tueksi sekä varata nykyistä enemmän resursseja toimintayksiköiden omavalvonnan tukemiseen, seurantaan ja kehittämiseen.

Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelma sisältää kokonaisuuden ikääntyneiden toimintakyvyn ja osallisuuden vahvistamisesta. Kokonaisuus on Stadin ikäohjelma, joka on kaupungin lakisääteinen suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 5 §). Vanhusneuvosto on mukana kaupungin hyvinvointisuunnitelman ja Stadin ikäohjelman laadinnassa ja seurannassa.

Tämän valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaan sisältyvän Stadin ikäohjelman avulla edistetään ikääntyneiden toimintakykyä ja osallisuutta kuuden tavoitteen ja 33 toimenpiteen avulla. Yhtenä kuudesta tavoitteesta on parantaa ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen laatua ja pyrkimys huomioida entistä paremmin ikääntyneiden tarpeet palvelutuotannossa. Tavoitteen toteutumista seurataan muun muassa myönteisellä asiakaskokemuksella terveys- ja sosiaalipalveluissa, ja toisaalta riittämättömästi vanhusten kotihoitoa tai muita vanhusten palveluja saaneita heidän osuuden seurannalla (THL:n FinSote).

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut seuraa itse palvelujen riittävyyttä muun muassa seuraamalla palvelujen piiriin pääsyn odotusaikoja. Ympäri vuorokautiseen hoivaan odotusajan mediaani oli 36 vuorokautta vuonna 2019. Suomen kuuden suurimman kaupungin Kuusikkoraportista käy ilmi, että Helsingissä ympärivuorokautisen hoivan piirissä on saman verran kaupungin asukkaita kuin Vantaalla ja Espoossa. Palvelujen laatua seurataan muun muassa omavalvonnalla, RAI-mittareiden tuloksia tarkastelemalla, asiakastyytyväisyyskyselyillä sekä valvontaviranomaisten seurannoilla. Palvelujen riittävydestä, laadusta ja tyytyväisyydestä palvelujen sisältöön kertyy tietoa myös ikääntyneiden neuvontapalvelun, Seniori-infon, neljännesvuosittain julkaistavasta raportista asiakkaiden yhteydenottojen määristä ja sisällöistä.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut on katsonut, että edellä kuvatut palvelun laadun ja määrän seurannat ovat riittäviä. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut katsoo myös, että vanhusneuvosto osallistuu hyvinvointisuunnitelman ja Stadin ikäohjelman laadintaan ja seurantaan, saa riittävästi tietoa vanhuspalvelujen laadusta ja riittävydestä. Stadin ikäohjelman toteutumista seurataan 33 seurantamittarin avulla. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja on vanhusneuvoston jäsen ja palvelukokonaisuuden edustajat osallistuvat myös pyydettyä vanhusneuvoston kokouksiin. Näin ollen ei ole tarpeen kehittää vanhusneuvostolle erillistä palvelun laadun ja määrän seurantaa, mutta vanhusneuvoston kanssa sovitaan vuosittainen yhteinen käsittelyaika Stadin ikäohjelmaan liittyvien tavoitteiden seurantamittareiden ja sairaala-, kuntoutus- ja hoiva palveluissa jo käytössä olevien seurantojen osalta Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) vuosiraportin ilmestyttyä.

Omavalvontasuunnitelman rakennetta voidaan käsitellä pyydettyä milloin vain.

Tavoitteena on, että omavalvonnan tilannekuva tullaan käsittelemään sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtoryhmässä. Koronaepidemian vuoksi aikataulu on siirtynyt suunnitellusta keväästä myöhemmäksi.

Arviointikertomuksen kohta: Terveyttä ja hyvinvointia palveluista; Suun terveydenhuollon saatavuus ja tuloksellisuus

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että sosiaali- ja terveystoimialan suun terveydenhuollossa tulee

- jatkaa kiireettömän ajanvarauksen yhteydensaannin ja aikojen saatavuuden ongelmien syiden selvittämistä ja tehdä selvityksen perusteella tarvittavat toimet ongelmien ratkaisemiseksi
- varmistaa, että potilaiden hoitoon pääsystä saadaan luotettavat ja taroituksenmukaiset tiedot
- jatkaa hammashoitoloiden laatuerojen syiden selvittämistä ja tehdä selvityksen perusteella toimenpiteitä erojen vähentämiseksi.

Kiireettömään hoitoon pääsyn turvaaminen on Helsingin suun terveydenhuollon tärkeimpiä tavoitteita. Helsingin suun terveydenhuollon asiakasmäärät ovat kasvaneet. Kun tarkastellaan 20–60-vuotiaiden helsinkiläisen määrää väestössä ja Helsingin suun terveydenhuollon palveluissa vuosina 2006 ja 2017, todetaan, että tämän ikäinen väestö on lisääntynyt 11 prosenttia, mutta heitä on ollut hoidossa 28 prosenttia enemmän kuin vuonna 2006.

Väestö- ja potilasryh- mät	Vuosi 2006 lkm	Muutos 2006-2017 lkm	Muutos 2006-2017 %
Väestö (20-60v.)	352 350	+38 100	+10 %
Kaikki potilaat	74 000	+20 500	+27,7 %

Nordic Healthcare Groupin (NHG) laskelmien mukaan Helsingin suun terveydenhuollon asiakasmäärät kasvavat noin 1,1 prosenttia vuodessa ja nousevat 67 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Yhtenä ratkaisuna on ollut resurssien lisääminen: yhteydensaannin ja hoitoon pääsyn turvaamiseksi henkilöstöpalveluyhtiö Seuresta on vuokrattu kuusi hammashoitajaa ja suun terveydenhuoltoon on saatu lisättyä kaksi vakanssia keskitettyyn ajanvaraukseen ja kymmenen vakanssia kliiniseen hoitoon vuonna 2019 sekä 16 vakanssia vuonna 2020.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyysi 4.7.2019 Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialalta selvitys- ja kuulemispyynnöllä selvitystä Lifecare-potilastietojärjestelmän toiminnasta sekä hoitoon pääsystä Helsingin suun terveydenhuoltoon. Päätöksessään 17.4.2020 aluehallintovirasto edellyttää välittömän yhteydensaannin lainmukaista toteuttamista: kiireettömän hoidon ajanvarauksen on oltava mahdollista koko suun terveydenhuollon ilmoitetun virka-ajan ja takaisinsoittoon on vastattava samana päivänä. Mikäli tilanne koronaepidemian aiheutta-

man poikkeustilanteen päätyttyä ei ole yllä kuvattu, aluehallintovirasto tulee harkitsemaan määräys- ja uhkasakkomenettelyn käynnistämistä.

Yhteydensaannin juurisyyt on tunnistettu jo vuosi sitten. Haasteina ovat muun muassa vastaanottoaikojen riittävyys, ajanvarauksen toimiminen tiiminä, ajanvarauspuhelujen tarkempi sisällön analyysi, yhtenäinen johtamisrakenne hoitolaryhmien kanssa ja valmentavan johtamisen kehittäminen. Digitaalisia ja muita palvelukanavia ei myöskään ole vielä riittävästi korvaamaan perinteistä puhelimella toteutettua ajanvarausta. Suun terveydenhuollossa jatketaan määrätietoisesti johtamistoimenpiteitä niiden ratkaisemiseksi. Suun terveydenhuollossa on lisätty sähköistä ajanvaraamista sekä kiireellisen että kiireettömän hoidon aikojen suhteen. Sähköisen ajanvarauksen mahdollisuuksia on selvitettävä myös Apotissa. Asiakassegmentointia on selkiytettävä, jotta asiakkaille pystytään tarjoamaan sujuvat hoitopolut tarpeenmukaiseen hoitoon.

Suun terveydenhuollon tavoitteet vuodelle 2020 on laadittu vuorovaikutteisesti esihenkilötiimien kanssa ja niitä ovat hoidon saatavuus, hoidon laatu ja vaikuttavuus, johtaminen, moniammatillinen yhteistyö ja viestintä.

Suun terveydenhuollossa on nimetty vuodelle 2020 kärkihankkeet, joilla turvataan hoidon parempaa saatavuutta, kavennetaan väestön terveys- ja hyvinvointieroja ja hillitään suun terveydenhuollon palvelujen kustannusten kasvua sekä järjestetään ja tuotetaan vaikuttavia suun terveydenhuollon palveluja, joihin asiakkaat ovat tyytyväisiä ja jotka henkilöstö kokee merkityksellisinä. Vuoden 2020 kärkihankkeet ovat

- Apotin käyttöönottoon valmistautuminen
- Fiksu hoitola: tarkoituksena on luoda nykyistä laadukkaampi ja vaikuttavampi suun terveydenhuollon palvelujen tuottamismalli kasvattamatta kokonaiskustannuksia
- Haartmaninkatu 1: HUSin, Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston yhteisen suu- ja hammaskeskuksen vahvuutena on moniammatillisten tiimien laajan osaamisen ja monipuolisten palvelujen hyvä saatavuus asiakkaiden hoidontarpeen mukaisesti
- Oikomishoidon uudistaminen OHJUS: yhtenevät oikomishoidon käytännöt, henkilöstömitoitus, tiimien rakenne ja sijoittuminen hammashoitolaverkossa sekä oikomishoidon johtaminen
- Palvelusetelitoiminnan kehittäminen: uudet kokonaishoidon ja oikomishoidon palvelusetelit, uusi palveluseteliportaali Effector ja palveluseteliprosessin kehittäminen

- Terveys- ja hyvinvointikeskus-, perhekeskus- ja seniorikeskustoimintamallit ovat yhteistä työtämme
- Henkilöstöressurssien ja osaamisen proaktiivinen suunnittelu
- Hyvinvoivat työyhteisöt ja huipputiimit.

Suun terveydenhuollossa on käytössä useita tuotantotapoja hoidon saatavuuden turvaamiseksi. Oman henkilökunnan työpanoksen ohella (85 %) käytössä ovat ostopalvelut, palvelusetelit ja kiireettömään hoidon palveluhankinta, joita hankitaan täydentämään omaa palvelutuotantoa ja vastaamaan väestön suun terveydenhuollon palvelujen kysyntään kuitenkin siten, että oman henkilökunnan korkealaatuinen osaaminen kaikilla hammaslääketieteen osa-alueilla varmistetaan. Suun terveydenhuollon eri tuotantotapojen kokonaissuunnittelun yhtenä lähtökohdiana on ollut lisätä potilaan valinnanvapautta ja samalla turvata potilaiden kokonaishoito välttämällä hoidon pirstaloitumista.

Terveydenhuoltolain mukainen hoitoon pääsyn seuranta

Hoitoon pääsyn seurannan edellytyksenä on toimiva tietojärjestelmä. Terveydenhuoltolain mukaisia tietoja kiireettömään hoitoon pääsystä Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL:lle), valvoville viranomaisille, Helsingin kaupungin sisäiselle tarkastukselle ja sosiaali- ja terveyslautakunnan kautta kaupunginvaltuustolle ei edelleenkään pystytä raportoimaan, ja näille tahoille joudutaan selvittämään säännöllisin väliajoin syitä tähän. Helsingin suun terveydenhuollon sitovaksi toiminnalliseksi tavoitteeksi on määritetty, että suun terveydenhuollon kaikkien asiakkaiden kiireetön hoito on käynnistynyt 90 vuorokauden kuluessa hoidon tarpeen arviosta, jota ei siis pystytä raportoimaan.

THL:ään siirtyvissä tiedoissa hoitoketjuja on jäänyt auki vuosina 2018 ja 2019 johtuen Lifecare-potilastietojärjestelmässä olleesta ohjelmavirheestä. Ongelma on jatkunut Lifecaren käyttöä alkaen.

Lifecare-version 14.06.02 version myötä hoidon tarpeen arvio (HTA) on tehty kaikille potilaille. Tässäkin Lifecare-versiossa on edelleen todettu jäävän hoitoketjuja sulkeutumatta tilanteissa, joissa hoidontarpeen arvio tehdään yli organisaatorajojen lähipalveluista keskitettyihin palveluihin ja toisinpäin.

Ongelman korjaamisesta (avoimien hoitoketjujen sulkemisesta) on tehty tukipyyntö jo 28.6.2019, mutta korjaaminen on edelleenkin kesken. THL:n raporteissa näkyy yhä virheelliset tiedot Helsingin suun terveydenhuollon aikuispotilaiden kiireettömään hoitoon pääsystä. Tieto Oyj on toimittamassa Helsingin suun terveydenhuollon tukipyyntöön liittyen puutteellisten ketjujen sulkemisesta ja vastauksen, joka tulee si-

sältämään Tiedon tekemän analyysin hoidon toteutumisesta, vaikka hoitoketjuja olisikin jäänyt auki. Tätä listausta voidaan käyttää viranomaisen suuntaan osoituksena hoidon toteutumisesta. Listauksessa on tieto per hoitoketju: mitkä tapahtumat (yhteydenotto, hoidontarpeen arvio, käynti) löytyvät tietokannasta ja löytyykö potilaalle tämän jälkeen ajanvarausta ja käyntitilastoa. Näistä tiedoista voidaan päätellä, että hoitoa on saatu, vaikka hoitoketju olisi jäänyt auki. Vialliset ketjut voidaan sulkea vuoden 2019 osalta kesäkuussa 2020.

Apotin myötä tullaan saamaan luotettavampaa tietoa hoitoon pääsystä. Yhtenäiset hoidon tarpeen arvioinnin kriteerit ja kirjaamiskäytännöt tulevat olemaan hoitoon pääsyn seurannan perusta jatkossakin.

Suun terveydenhuollon tuloksellisuus

Tarkastuslautakunta toteaa, että suun terveydenhuollon tuloksellisuus on parantunut erityisesti laadun näkökulmasta. Hoidon laadusta saatu asiakaspalaute ja laatumittareilla mitattu laatu ovat kansallisesti vertailun hyvää tasoa ja ne ovat myös kehittyneet viime vuosina parempaan suuntaan. Laatu vaihtelee kuitenkin paljon hoitoloiden välillä.

Hoitoloiden laadun vaihtelun syitä tulee edelleen selvittää. Osa vaihtelusta voi liittyä hammashoitoloiden erilaisiin asiakassegmentteihin ja alueiden sosioekonomisiin eroihin. Sosioekonomisesti heikoilla alueilla perheiden ja yksilöiden voimavarat ja omahoidon taso eivät mahdollista parasta saavutettavissa olevaa suun terveyttä. Joidenkin alueiden väestö hyötyisi positiivisesta erityiskohtelusta ja terveyden edistämisen resurssien kohdentamisesta väestö-, kohderyhmä- ja yksilötasolla.

Suun terveydenhuollon tärkeimmiksi henkilöstötuottavuuden ajureiksi on tunnistettu onnistumisen mahdollistava johtaminen, yhteistyön vahvistaminen ja palvelustrategian kirkastaminen.

Arviointikertomuksen kohta: Terveyttä ja hyvinvointia palveluista; yhteistyö ja moniammatillisuus perhekeskuksissa

Tarkastuslautakunta totesi arviointikertomuksessa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee lisätä aikuisten psykiatria- ja päihdepalvelujen ja perhekeskusten välistä yhteistyötä sekä vahvistaa maahanmuuttajien palveluita perhekeskuksissa.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa ammattilaisten välistä yhteistyötä tarkasteltiin erityisesti perhekeskuksiin keskitetyissä palveluissa, mutta myös perhekeskusten ja muiden perheen tai lapsen kannalta olennaisten palvelujen välillä.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa todetusta poiketen perhekeskuksia oli vuonna 2016 suunnitteilla kuusi, joista helmikuuhun 2020 mennessä on avattu Kallion, Vuosaaren ja Itäkadun perhekeskukset. Vuoden 2019 lopussa kaikkien kuuden perhekeskuksen alueelle perustettiin moniammatilliset esihenkilöverkostot sekä lisäksi ruotsinkielisten palvelujen kehittämisverkosto.

Perhekeskuksen moniammatillinen työ toteutuu laajasti ottaen ammattilaisten tekemässä asiakastyössä raportissa mainittujen neuvolatiimi- ja lapsiperheiden palvelutarpeen arviointi ja tuki -toimintamallien ohella. Perhekeskustoimintamallin sisäisten toimijoiden kesken konsultaatiot ja yhteistyö ovat kehittyneet sujuvammaksi. Muiden yhteistyökumppaneiden, kuten aikuisten psykiatria- ja päihdepalvelujen kanssa, se vaatii vielä hiomista.

Moniammatillisen yhteistyön kehittämistä psykiatria- ja päihdepalvelujen kanssa on tehty lapsiperheiden palvelutarpeen arviointi ja tuki -palvelun kehittämisen yhteydessä. Työryhmässä työskentelee psykiatria- ja päihdepalveluista sairaanhoitaja, jonka roolina on tunnistaa palvelutarpeen arvioinnin aikana perheen aikuisten mahdollisia psykiatria- ja päihdepalvelujen tarpeita, antaa välitöntä tukea sekä ohjata tarvittaessa oikean palvelun piiriin. Tämä asiantuntemus on koettu erittäin merkittäväksi työryhmässä ja tärkeäksi linkiksi psykiatria- ja päihdepalveluihin. Toimintamalli varmistaa tiiviin asiakaslähtöisen yhteistyön. Ajoittaista vaikeutta on ollut psykiatristen sairaanhoitajien rekrytoinnissa ja tiedonkulussa psykiatria- ja päihdepalvelujen ja lastensuojelun välillä. Näiden ongelmien välttämiseksi on keväällä 2020 sovittu selkeät yhteistyörakenteet lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen ja psykiatria- ja päihdepalveluiden alueellisten esihenkilöiden välille.

Lastensuojelulla ja psykiatria- ja päihdepalveluilla on säännölliset yhteiset johdon kokoukset ja yhteistyön rakenteet. Keväällä 2020 on päivitetty lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen, lastensuojelun ja psykiatria- ja päihdepalveluiden yhteistyöohje. Yhteistyöohjeessa kuvataan kaupunkitasoisesti toimintamallit muun muassa tilanteisiin, joissa havaitaan vanhemman päihde- tai mielenterveysongelma. Yhteistyönä on keväällä 2020 käynnistetty muun muassa päihteitä käyttävien perheiden kuntoutuksen yhteinen kehittämisprojekti. Lisäksi on järjestetty yhteisiä koulutuksia henkilöstölle.

Itäkadun perhekeskuksen sosiaalisen raportoinnin hankkeessa on kartoitettu perhekeskuksen sekä psykiatria- ja päihdepalvelujen yhteistyötarpeita ja hiottu yhteistyömalleja. Konsultaatiokäytäntöjä on todettu alikäytetyiksi ja niiden markkinointia ja käyttöönottoa on lisätty. Jatkossa kyseessä olevia käytäntöjä ja malleja on tärkeä levittää myös muihin perhekeskuksiin.

Vuonna 2019 on aloitettu lasten ja nuorten matalan kynnyksen perustason mielenterveyspalveluketjujen kehittäminen yhteistyössä HUSin ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialojen kanssa. Masentuneen äidin hoitopolku on laadittu yhteistyössä perhe- ja sosiaalipalvelujen, terveys- ja päihdepalvelujen sekä HUSin kanssa. Moniammatillista yhteistyötä parannetaan myös lähi-suhdeväkivalta sekä päihteet ja riippuvuudet lapsiperheessä - palveluketjukehittämisen myötä sisältäen maahanmuuttajataustaisten lasten ja perheiden palvelut.

Maahanmuuttajataustaiset perheet käyttävät samaa palvelujärjestelmää kuin kantaväestökin. Maahanmuuttajataustaiset perheet ovat väestöosuuteensa nähden yliedustettuina erityispalveluissa ja on tärkeä lisätä varhaista tukea kyseiselle väestöryhmälle. Järjestötoimintaa vahvistetaan perhekeskuksissa huomioiden maahanmuuttajataustaisten asukkaiden tarpeet. Perhe- ja sosiaalipalveluissa aloittaa tähän työhön osoitettu järjestökoordinaattori. Tulkkipalvelujen käyttöä jatketaan. Perhe- ja sosiaalipalveluissa on aloitettu myönteisen erityiskohtelun rahoituksen käyttö ja sen kohdennuksen kriteerinä on muun muassa maahanmuuttajataustaisen väestön osuus perhekeskusalueella.

Hallitusohjelmaan liittyvässä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeessa painotetaan kansalliseen mielenterveysstrategiaan liittyen matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen saatavuuden parantamista sekä moniammatillisen yhteistyön ja integraation kehittämistä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Jatkokehitystä tullaan tekemään näitä linjauksia noudattaen."

Käsittely

19.05.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä Juha Jolkkonen joutui poistumaan kokouksesta kesken tämän asian käsittelyn ja terveys- ja päihdepalvelujen johtaja Leena Turpeinen siirtyi hänen tilalleen esittelijäksi.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: Kohdasta "Onko päätöksenteko nopeutunut?" poistetaan kaksi ensimmäistä virkettä.

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Vastaehdotus 2:

Jäsen Hannu Tuominen: Esitän kohdan "Ovatko valmistelu ja päätöksenteko säilyneet selkeästi erillään?" jälkimmäisen kappaleen poistamista.

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Hannu Tuominen: Esitän kohdan "Onko päätöksenteko nopeutunut?" kahden viimeisen virkkeen korvaamista lauseella "Kaupungin tasolla onkin syytä harkita, miten aloitteiden käsittelyä voidaan tehostaa ja sujuvoittaa valtuutettujen aloiteoikeutta kuitenkin vaarantamatta."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 13

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Alekski Niskanen, Reko Ravela, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 13 - 0.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

09.12.2020

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 14.05.2020 § 88

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon tarkastuslautakunnan lausuntopyyntöön koskien suurten liikennehankkeiden toteuttamista:

Liikenneliikelaitos (HKL) on esittänyt tarkastuslautakunnan 1. toimikunnalle marraskuussa 2019 näkemyksensä Helsingissä toteutettujen ja työn alla olevien suurten investointihankkeidensa kustannusten muodostumisesta. HKL toteaa, että suunnitelmien tarkkuustason nostaminen parantaa yleensä niiden perusteella laadittujen kustannusarvioiden luotettavuutta. Tärkeää on myös ymmärtää eri suunnitelmatasojen sisältämien epävarmuuksien suuruudet suurten liikennehankkeiden kustannus- ja aikatauluarvioissa. Tavoiteltavaa olisi, että päätöksenteon yhteydessä pystytään kuvaamaan toimielimille ja luottamushenkilöille riittävällä tarkkuudella kyseisen hankkeen suunnitelmien valmius ja niiden sisältämien kustannus- ja aikatauluarvion epävarmuustaso.

Suunnittelun tarkkuuden nostaminen ei ole kuitenkaan kaikissa tilanteissa tarkoituksenmukaista, vaikka näin saadaankin päätöksenteon tueksi luotettavampia kustannusarvioita, koska myös suunnittelun kustannukset ovat suurissa hankkeissa huomattavia. Suunnittelun tarkkuuden nostaminen ei aina täysimittaisesti lisää kustannusarvioiden luotettavuutta suhteessa käytettyyn aikaan ja suunnitteluun kuluneisiin kustannuksiin. Mikäli hanke ei siirtyisikään viivytyksettä toteutukseen, olisi huomattavan rahasumman sitominen suunnitteluun tällöin vaikeammin perusteltavissa. Lisäksi HKL toteaa, että tällä hetkellä ei ole olemassa luotettavaa ja todistettua tietoa eri suunnitelmatasojen kustannusarvioiden luotettavuuksista. Myös kaupunkiyhteinen näkemys eri suunnitelmatasojen sisällöstä kustannusarvion luotettavuuden suhteen puuttuu.

HKL osallistuu kaupunkiympäristön toimialan kehityshankeeseen, jossa tarkennetaan ohjetta liikennehankkeen yleissuunnitteluvaiheen sisällöstä. Ohjeeseen lisätään yhteisesti käyttöön otettavat eri suunnittelutasojen yhtenäiset kuvaukset. Tämä parantaa eri suunnitelmata-

kuuksien perusteella laadittujen kustannus- ja aikatauluarvioiden luotettavuutta ja mahdollistaa niiden arvioimisen päätöksenteossa. Menetelymallin avulla pystytään hankkeiden eri suunnitteluvaiheiden kustannusarvioita vertaamaan toteutuneisiin kustannuksiin ja aikatauluun. Ajan kanssa saadaan kehitettyä tilastotietoa eri suunnitteluvaiheiden epätarkkuuksista ja edelleen kehitettyä mallia.

HKL kehittää toimintaansa suurten investointihankkeiden (esim. pikaraitiotiehankkeiden) osalta siten, että päätöksenteon yhteydessä pystytään arvioimaan ja päättämään hankkeeseen liittyvästä suunnittelutarkkuuden epävarmuudesta. Hankkeiden kustannus- ja aikatauluriskien hallinta kaikissa suunnittelun ja päätöksenteon vaiheissa tuodaan selkeästi esille tulevien hankkeiden kohdalla. Näillä toimilla parannetaan suurten liikennehankkeiden pysymistä päätetyissä budjetissa ja aikataulussa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ari Päivärinta, talouspalvelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

09.12.2020

Ärende/7

§ 356

Överlåtelse av byggnader vid Gustafsgårds servicecentral genom apportplacering i Helsingfors stads bostäder Ab:s ägo

HEL 2020-009616 T 02 07 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade överlåta byggnaderna F, G och H vid Gustafsgårds servicecentral genom en vederlagsfri apportplacering i Helsingfors stads bostäder Ab:s fond för inbetalt fritt eget kapital.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kartta
- 2 Sote toimialan lausunto Kustaankartanon apportti

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Helsingfors stads bostäder Ab

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Överföring av byggnaderna

Syftet med strukturreformen av tjänsterna för den åldrande befolkningen är att erbjuda vård som motsvarar klienternas behov, stärka närståendevården, serviceboendet och hemvården och minska institutionsvården och stegvis övergå huvudsakligen till serviceboende.

Helsingfors stads mål är att av funktionella och ekonomiska orsaker centralisera sin bostadsegendom till Helsingfors stads bostäder Ab (HEKA). I det nämnda centraliseringssyftet och för att förenhetliga sta-

09.12.2020

dens funktioner är det ändamålsenligt att överföra byggnaderna F, G och H som Helsingfors stad äger vid Gustafsgårds servicecentral i Helsingfors stads bostäder Ab:s ägo. Överföringen gör det möjligt att ordna byggnadernas ägarskap, beslutsfattande, verksamhet, ekonomi och finansiering på ett ändamålsenligare sätt än tidigare.

Byggnaderna D och E vid Gustafsgårds servicecentral överfördes som apport till Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnot 31.12.2012. Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnot uppgick i HEKA 31.12.2014. Byggnaderna D och E har byggts om under åren 2014–2017. Att en och samma ägare förfogar över byggnaderna förtydligar objektets underhåll och genomförandet av sådana reparationer som gäller hela området för Gustafsgårds servicecentral.

Byggnaderna som överläts är i behov av ombyggnad. HEKA har möjlighet att få ARA-finansiering för reparationerna som de behöver. HEKA är dessutom berättigad till återbäring av mervärdesskatt. Lokalerna kommer att hyras ut till social- och hälsovårdssektorn. Lokalerna kommer i fortsättningen att användas för social- och hälsovårdstjänster och bostadsbruk. HEKA:s organisation förvaltar över många fastigheter som används för boende och tjänster för äldre och i organisationen finns gediget yrkeskunnande i fråga om underhåll av fastigheter av den här typen, samverkan med social- och hälsovårdssektorn och de särskilda behoven hos byggnadernas användare.

Egendom som överförs som apport

Helsingfors stad äger byggnaderna F, G och H vid Gustafsgårds servicecentral. Byggnaderna är belägna i Dammen i Åggelby, på Åldermansvägen 32 (tomt 91-28-169-5). Byggnad F har färdigställts år 1953, dess yta är 3 641 m² och byggnadsbeteckning 103402388W. Byggnad G har färdigställts år 1955, dess yta är 3 456 m² och byggnadsbeteckning 103402389X. Byggnad H har färdigställts år 1954, dess yta är 3 427 m² och byggnadsbeteckning 103402390Y.

Lokaliseringskartan finns som bilaga 1.

Det sammanlagda värdet på byggnaderna är cirka 5,8 miljoner euro. En utomstående värderare har gett ett värderingsinstrument om värdet. Tomten som byggnaderna finns på kommer i samband med överlåtelser av byggnaderna att hyras ut till HEKA på ARA-grunder. Värderingsinstrumentet ingår i det bifogade materialet.

Helsingfors stad äger hela aktiestocken i HEKA. Överföringen av byggnaderna genomförs som en vederlagsfri apportplacering i bolagets fond för inbetalt fritt eget kapital.

Värdering som gäller statligt stöd

Följande anges i artikel 107 punkt 1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF): "Om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna."

I samband med beredningen av överlåtelsen av de ovannämnda byggnaderna vid Gustafsgårds servicecentral har det bedömts huruvida sådant statligt stöd som avses i artikel 107 punkt 1 i EUF ingår i apporten. Ekonomiska transaktioner som genomförs av offentliga organ ger inte deras motparter någon fördel och utgör därför inte stöd, om de genomförs enligt normala marknadsvillkor (Kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd 2016/C 262/01 artikel 74). HEKA får av överlåtelsen inte statligt stöd i enlighet med artikel 107 punkt 1 i EUF, eftersom villkoren för överlåtelsen är förenliga med marknadsvillkoren.

Utlåtande av social- och hälsovårdssektorn

Social- och hälsovårdssektorn har i sitt utlåtande 23.10.2020 tillstyrkt överföringen av byggnaderna. Utlåtandet finns som bilaga 2.

Befogenheter och verkställigheten av beslutet

I enlighet med 7 kap. 1 § 11 punkten i förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, om försäljning av lös egendom då priset överstiger 5 miljoner euro.

Stadsstyrelsen har för avsikt, om stadsfullmäktige godkänner beslutsförslaget, att i samband med verkställandet av fullmäktiges beslut realisera överlåtelsen av byggnaderna F, G och H vid Gustafsgårds servicecentral genom en vederlagsfri apportplacering i Helsingfors stads bostäder Ab:s fond för inbetalt fritt eget kapital samt bemyndiga chefen för teamet avtal och verksamhetsstyrning inom tjänsten tomter och utveckling av markegendomen vid stadsmiljösektorn att underteckna handlingarna som gäller överföringen av egendomen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

09.12.2020

Ärende/7

- 1 Kartta
- 2 Sote toimialan lausunto Kustaankartanon apporti

Bilagematerial

- 1 Sekretessbelagd (MyndOffL (621/1999) 24.1 § 20 p)

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Helsingfors stads bostäder Ab

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Social- och hälsovårdssektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 832

HEL 2020-009616 T 02 07 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää luovuttaa Kustaankartanon palvelukeskusten rakennukset F, G ja H vastikkeettomana apporttisijoituksena Helsingin kaupungin asunnot Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Käsittely

30.11.2020 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

09.12.2020

Ärende/7

---

maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 490

HEL 2020-009616 T 02 07 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunkiympäristölautakunta oikeutettaisiin luovuttamaan Kustaankartanon palvelukeskuksen rakennukset F, G ja H apporttiomaisuutena Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle (Heka).

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ismo Aalto, diplomi-insinööri, puhelin: 310 40356
ismo.aalto(a)hel.fi

§ 357

Projektplan för Stadin ammatti- ja aikuisopisto i Kvarnbäckens campus

HEL 2020-005494 T 02 08 03 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände de lokaler som ingår i projektplanen för projektet för offentlig-privat samverkan vid Stadin ammatti- ja aikuisopisto i Kvarnbäckens campus, daterad 3.9.2020, så att projektet omfattar cirka 10 350 m² bruttoyta och maximipriset för byggkostnaderna exklusive mervärdesskatt uppgår till 48 044 000 euro i kostnadsnivån för juli 2020 samt så att nybyggnaden kommer i Fastighets Ab Verksamhetslokaler- na i Helsingfors ägo och att bolagets aktiestock för nybyggnad tas upp i Helsingfors stads ägo.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Projektplanen gäller den läroanstalt som byggs som nybyggnad för Stadin ammatti- ja aikuisopistos bygg- och hustekniska linjer. Läroanstalten kommer att placeras i Kvarnbäcken invid Ring I på Runobygatan 2. Nybyggnaden ersätter de befintliga verksamhetsställena för bygg- och hustekniklinjerna på Vuokkiniemigatan, Abraham Wetters väg och Sturegatan.

Fostrans- och utbildningsnämnden har godkänt behovsutredningen 26.6.2020, och 24.11.2020 gav nämnden ett utlåtande där projektet tillstyrks.

En projektplan daterad 3.9.2020 har utarbetats i samarbete mellan stadsmiljösektorn och fostrans- och utbildningssektorn. Projektet genomförs som ett projekt för offentlig-privat samverkan genom konkurrenspräglad dialog. Kostnadsberäkningen och den beräknade helhets-

omfattningen baserar sig på ett målstyrt lokalprogram. Det har ännu inte utarbetats några referensplaner för projektet, utan för närvarande pågår en förhandlingsfas, varefter anbudsgivarna lämnar in sina slutliga anbud.

Projektplanen finns som bilaga 1 och projektplanens bilagor som bilaga 2.

Föredragandens motiveringar

Projektets behövlighet

Utbildning inom byggteknik och husteknik ges för närvarande vid tre olika verksamhetsställen. De nuvarande lokalerna är i dåligt skick och uppfyller inte de funktionella krav som utbildningen ställer. Nybyggnaden ersätter verksamhetsställena på Vuokkiniemigatan, Abraham Wetters väg och Sturegatan.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto erbjuder yrkesutbildning inom flera olika branscher. Man har beaktat hela Stadin ammatti- ja aikuisopistos långsiktiga utveckling vid planeringen av omfattningen av verksamhetsstället för bygg- och hustekniklinjerna. Projektet motsvarar den lokalanvändningsplan som 2018 utarbetades för Stadin ammatti- ja aikuisopisto för åren 2018–2028. Behovet av fostrans- och utbildningstjänster samt platsernas tillräcklighet följs regelbundet upp på områdes- och stadsnivå. Stadin ammatti- ja aikuisopistos utbildning inom bygg- och husteknikbranschen koncentreras i sin helhet till den nya byggnaden. Stadin ammatti- ja aikuisopisto och yrkeshögskolan Metropolia bildar tillsammans ett campus där de studerande utbildar sig till proffs inom husteknik och byggbranschen i samarbete med varandra och företag i branschen.

Projektets läge

Campus för bygg- och hustekniklinjerna vid Stadin ammatti- ja aikuisopisto placeras på Runobygatan 2 i Kvarnbäcken.

Att läroanstalten placeras i Kvarnbäcken baserar sig på en notering i Helsingfors stadsstrategi 2017, enligt vilken Helsingfors gör satsningar på fysiska lärmiljöer som främjar inläringen av kunskaper som behövs i arbetslivet och informationssamhället. I anslutning till yrkeshögskolan Metropolia i Kvarnbäcken bildas ett internationellt intressant campus inom byggteknik, där man utbildar yrkesutbildade personer på yrkeshögskolenivå och på andra stadiet.

Tjänsten förvaltning av byggd egendom vid stadsmiljösektorn har undersökt de tre olika tomtalternativen för placeringen av läroanstalten

som planläggaren för området föreslagit. I samarbete med fostrans- och utbildningssektorn, detaljpaneläggningsen och stadskansliets områdesprojekt valdes kvarteret 45584 till byggnadsplats. Kvarteret är beläget nordost om Ring I, i korsningen mellan Lallukkavägen och Ring I.

Som grunder för beslutet om placering betonades bland annat närheten till yrkeshögskolan Metropolia och förbindelsen till yrkeshögskolan Metropolias campus längs den lätta trafikleden under Ring I. Dessutom är placeringslösningen möjlig genom undantag från detaljplanen, någon detaljplaneändring behövs inte för tomten. Tomten är även byggnadsekonomiskt förmånlig jämfört med andra föreslagna alternativ.

Modell för offentlig-privat samverkan

Syftet i enlighet med Helsingfors stadsstrategi är att förbättra kvaliteten på fastighetsbeståndet, att förbättra hanteringen av kvalitetsrisker bland annat med offentlig-privat samverkan och att vid sidan av att minska problemen med inomhusluften även främja lokaleffektiviteten.

Stadin ammatti- ja aikuisopistos campus är Helsingfors fjärde projekt för offentlig-privat samverkan. Den som genomför projektet, det vill säga serviceproducenten, svarar för byggnadens planering och ritningar, för uppförandet av byggnaden och för underhållstjänster i 20 års tid. Avtalsperioden är uppdelad i en investeringsperiod och en serviceperiod. Beställaren svarar för finansieringen av byggnaden och betalar en serviceavgift till serviceproducenten. Storleken på avgiften för objektet fastställs på basis av lokalernas användbarhet och servicenivå.

Serviceproducenten planerar och omsätter i praktiken lösningar med vilka objektets användbarhet garanteras på ett kostnadseffektivt sätt i enlighet med de fastställda målsättningarna. Serviceproducenten svarar för att objektets kondition, förhållanden och tekniska restvärde är förenliga med serviceavtalet under den 20 år långa serviceperioden och vid dess slut. Med projektmodellen flyttar man över risker på serviceproducentens ansvar. Ansvaret omfattar de tekniska riskerna som hänförs till planering, byggande och underhåll, inklusive omständighetsrelaterade risker, såsom eventuella inneluftsproblem.

Fördelarna med modellen för offentlig-privat samverkan grundar sig till en stor del på en effektiv riskhantering och en ändamålsenlig överföring av ansvaren. I projektet för offentlig-privat samverkan fastställs ett exakt skick för byggnaden, där objektet efter serviceperioden överläts till beställaren och där byggnadens skick motsvarar cirka 85 procent av en ny byggnads skick. Det beror på att byggnaden ska underhållas fortlöpande och på underhållsprogrammet som sträcker sig över 20 år.

Val av serviceproducent för projektet för offentlig-privat samverkan

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Serviceproducenten väljs genom konkurrenspräglad dialog där beställaren väljer ut anbudsgivare till projektets underhandlingsfas bland de kandidater som uppfyller minimikraven. Efter underhandlingsfasen lämnar anbudsgivarna in de slutliga anbuden i januari 2021.

Anbuden poängsätts med utnyttjande av bästa förhållande mellan pris och kvalitet som urvalsgrund. Jämförelsekriterierna huvudpunkter utgörs av en evaluering av planeringslösningen (funktionalitet, arkitektoniska och stadsbildsmässiga lösningar, ekologiska aspekter och miljömålsättningar) och en evaluering av genomförandet (planering och byggande, underhåll och service samt underhållsplan).

Nuvärdet av anbudspriset för det bästa anbudet i anbudstävlingen jämförs med det kostnadsförslag som staden utarbetat (nuvärdet av jämförelsepriset). Vid denna granskning av jämförelseprisets nuvärde beaktas alla priskomponenter i prisanbudet för projektet för offentlig-privat samverkan (entreprenadpris, fastighetstjänster, städning, kalkylerade energikostnader samt underhållsåtgärder) samt de uppskattade förväntade kostnaderna för de risker som projektet medför för staden. Prisjämförelsen görs med hjälp av nuvärdesmetoden. Om det bästa anbudet inte kan anses godtagbart i förhållande till jämförelseprisets nuvärde, som staden har räknat ut, kan staden avbryta upphandlingen.

Projektets omfattning

Den målsatta omfattningen för projektet är 7 385 m² effektiv yta. Projektets totala omfattning är cirka 10 350 m² bruttoyta och 8 800 m² lägenhetsyta. Den totala omfattningen och lägenhetsytan är uppskattningar och de kommer att preciseras enligt den slutliga planen.

Underhållskostnader

Serviceproducenten för projektet för offentlig-privat samverkan ansvarar för byggnadens underhåll under en serviceperiod på 20 år. Underhållet omfattar manageringen, fastighetsunderhållet, underhållet av områdena utomhus, uppvärmningen och städningen. De årliga kostnaderna beräknas uppgå till cirka 601 500 euro. Den underhållskostnad som betalas till serviceproducenten täcks av den underhållshyra som betalas av användaren.

I serviceavtalet ingår dessutom nödvändiga investeringar i enlighet med investeringsplanen på lång sikt (s.k. PTS-investeringar). Den preliminära kostnadskalkylen för investeringarna uppgår till 2 950 000 euro under en tidsperiod på 20 år i kostnadsnivån vid anbudstidpunkten. Kostnaderna är bundna till byggnadskostnadsindex. De PTS-investeringar som betalas till serviceproducenten täcks av andelen av den kapitalhyra som betalas av användaren.

Kostnader för att använda lokalerna

En preliminär uppskattning av den totala hyran för byggnaden, beräknad på basis av maximipriset för projektets investeringskostnader, är 273 054 euro i månaden, det vill säga 3 276 644 euro per år. Månadshyran är 31,05 euro/m², varav kapitalhyrans andel är 24,85 euro/m², underhållshyrans andel är 5,70 euro/m² och förvaltningskostnadernas andel är 0,5 euro/m². Grunden för hyran är 8 794 m² lägenhetsyta.

Den slutliga hyran beräknas på basis av de verkliga kostnaderna när projektet har blivit färdigt. Modellen för intern hyra kommer under projektets gång att förnyas i enlighet med fastighetsstrategin. Den nuvarande beräkningen av intern hyra baserar sig på en modell enligt vilken byggnaden slits till 70 procent under en period på 30 år. I modellen för offentlig-privat samverkan ansvarar serviceproducenten för att kraven för överlåtelseskick uppfylls. Då är byggnadens slitage cirka 15 procent efter en period på 20 år.

Tillfälliga lokaler

Det finns inget behov av tillfälliga lokaler i projektet.

Byggnadskostnader och finansiering av projektet

Maximipriset för projektet beräknat på basis av det teoretiska lokalbehovet uppgår till 48 044 000 euro i kostnadsnivån för juli 2020. Investeringskostnaderna uppgår till cirka 4 644 euro/m² bruttoyta och 43 675 euro per elev.

I enlighet med förteckningen Hyres- och aktieobjekt, planerade nybyggnads- och ombyggnadsprojekt under åren 2020–2022, som utgör bilaga till budgeten för 2020, har man planerat att genomföra projektet som ett projekt som står utanför stadens eget investeringsprogram. Projektet har beretts att bli genomfört av Fastighets Ab Verksamhetslokaler i Helsingfors, som helt ägs av Helsingfors stad.

Fastighets Ab Verksamhetslokaler i Helsingfors är ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag som äger byggnader som används huvudsakligen för Helsingfors stads egen serviceproduktion på tomter som arrenderats ut av Helsingfors stad eller ägs av fastighetsbolaget. I byggnaderna finns enheter inom flera av stadens olika sektorer. Kännetecknande för bolaget är ett mångsidigt samarbete med staden eftersom bolaget har genomfört flera nybyggnads- och ombyggnadsprojekt för staden. Dessutom sköter bolaget skötseln av de lokalfastigheter som bolaget äger och som är i stadens bruk.

09.12.2020

Genom att utnyttja det befintliga bolaget och dess organisations kompetens undviker man att bilda ett nytt bolag, bygga en ny organisation samt förvalta ett nytt separat bolag. Projektet lämpar sig väl för Fastighets Ab Verksamhetslokalerna i Helsingfors. Uppföljningen av det nya objektets ekonomi får ett eget kostnadsställe. Fastighets Ab Verksamhetslokalerna i Helsingfors finansierar projektet huvudsakligen med ett långfristigt lån. Beslut om eventuell kapitalisering av bolaget fattas separat. Om bolaget får finansiering från finansinstitut, kommer bolaget på grund av projektets omfattning och karaktär att ansöka om borgen från Helsingfors stad för lånen.

Genomförande av projektet och dess tidtabell

Enligt den målsatta tidtabellen fattas upphandlingsbeslutet om den aktör som genomför projektet och den serviceproducent som ansvarar för planeringen och genomförandet av projektet i januari 2021. Det är meningen att byggarbetet ska inledas våren 2021 och att lokalerna ska vara färdiga i maj 2023 så att de tas i bruk i augusti 2023.

Fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande

Fostrans- och utbildningsnämnden har tillstyrkt projektplanen genom ett utlåtande 24.11.2020 och konstaterat att denna väl svarar mot de funktionella målsättningarna för fostran och utbildning. Utlåtandet finns i sin helhet i ärendets beslutshistoria.

Befogenheter

I enlighet med 7 kap. 1 § 3 punkten i förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige om projektplaner vars kostnadskalkyl överstiger 10 miljoner euro.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Fostrans- och utbildningsnämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 833

HEL 2020-005494 T 02 08 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Stadin ammatti- ja aikuisopiston Myllypuron kampuksen 3.9.2020 päivätyn elinkaarihankkeen hankesuunnitelman mukaiset tilat siten, että hankkeen laajuus on noin 10 350 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 48 044 000 euroa heinäkuun 2020 kustannustasossa sekä siten, että uudisrakennus tulee Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen omistukseen ja että yhtiön uudisrakennusta koskeva osakekanta merkitään Helsingin kaupungin omistukseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 24.11.2020 § 290

HEL 2020-005494 T 02 08 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 3.9.2020 päivätystä Stadin ammatti- ja aikuisopisto Myllypuron kampuselinkaarihankkeen hankesuunnitelmasta (liitteet 1 ja 2).

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon henkilöstön ja opiskelijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä.

Lautakunta edellyttää että, tilojen toteutuksessa kaupunkiympäristön toimiala varmistaa, että toiminnallisten tavoitteiden ja tilaohjelmassa esitettyjen, pedagogisia tavoitteita tukevien tilojen, toiminnallisuus täyttyy.

Myös tilojen ääneneristyksen ja -vaimennuksen huolelliseen toteutukseen sekä valaistukseen tulee kiinnittää huomiota, sillä toimivalla valaistuksella tuetaan monipuolisia työskentelyolosuhteita ja edistetään turvallisuutta. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Lisäksi lautakunta painottaa hankkeen kustannus seurannan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Hankesuunnitelma on laadittu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyönä.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Mia Kuokkanen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
mia.kuokkanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 17.09.2020
§ 106

HEL 2020-005494 T 02 08 03 00

Runokylänkatu 2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Stadin ammatti- ja aikuisopiston Myllypuron kampuksen elinkaarihankkeen 3.9.2020 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen laajuus on noin 10 350 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 48 044 000 euroa heinäkuun 2020 kustannustasossa.

Päätös tehtiin ehdolla, että kasvatusta ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Sirkka-Liisa Sundvall, projektinjohtaja, puhelin: 310 23058
sirkka-liisa.sundvall(a)hel.fi
Päivi Etelämäki, tiimipäällikkö, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

§ 358

Detaljplaneändring för Bulevarden 29-31 (nr 12627)

HEL 2018-009888 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för tomten 3 i kvarteret 7 i 4 stadsdelen (Kampen) enligt ritning nr 12627, daterad 20.10.2020, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Behandling

Ledamoten Petrus Pennanen understödd av ledamoten Sami Muttilainen föreslog att stadsfullmäktige skulle bordlägga ärendet.

15 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, bordläggning NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Bordläggning

Ja-röster: 65

Maija Anttila, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harjimo, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 15

Mika Ebeling, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mari Rantanen, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Thomas Wallgren, Paavo Väyrynen

09.12.2020

Ärende/9

Blanka: 5

Pentti Arajärvi, Mai Kivelä, Petra Malin, Mika Raatikainen, Suldaan Sa-
id Ahmed

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12627 kartta, päivätty 20.10.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12627 selostus, päivätty 20.10.2020,
päivitetty Kylk:n 20.10.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 20.10.2020 ja viranomaisneuvottelun muistio
17.8.2020
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Tehdyt muutokset
- 6 Havainnekuva, 20.10.2020

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnads-
ordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och mil-
jöcentralen i Nyland

De som sökt detaljpla-
neändring

Museiverket, skydd av
kulturmiljön

Den som begärt informa-
tion om beslutet om god-
kännande av planen
Samkommunen Helsing-
forsregionens miljöjtjän-
ster

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av gene-
ralplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av gene-
ralplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av gene-
ralplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av gene-
ralplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

09.12.2020

Ärende/9

Helen Ab
Helen Elnät Ab

Förslagstext
Förslagstext

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Detaljplaneändringen (detaljpanelösningen) gäller Metropolias tomt och fastigheter som sålts av staden och numera ägs av Kojamo Abp (tre fastighetsaktiebolag) och Lakewood Ab (ett fastighetsaktiebolag). Metropolias före detta yrkeshögskolebyggnader har ett imponerande läge vid kanten av Sandvikstorget. Efter att undervisningen flyttats från byggnaderna till Metropolias nya campusområde i Kvarnbäcken håller man på att omdisponera kvarteret för användning som hotell, bostäder och affärs- och verksamhetslokaler. Tekniska högskolans före detta huvudbyggnad omdisponeras för hotellanvändning och möjligheten för tillbyggande utreds. De gamla och nya kemibygnaderna samt byggnaden på Bulevarden 29 omdisponeras för användning som bostäder och affärs- och verksamhetslokaler. I och med detaljplaneändringen kommer byggnaderna att skyddas med detaljplanebestämmelser. För tillfället är Tekniska högskolans huvudbyggnad och byggnaden på Bulevarden 29 på tomt 26 skyddade med stöd av förordningen om skydd för staten tillhöriga byggnader (480/85), tills skyddsbeslutet senare kommer att ersättas med ett beslut i enlighet med lagen om skyddande av kulturarv (498/2010).

Den nya bostadsvåningsytan uppgår till 6 365 m² och våningsytan för verksamhetslokaler uppgår till 17 850 m². Tomtens exploateringstal (e) är 2,5. Antalet invånare ökar med ca 140.

Förverkligandet av detaljpanelösningen har i synnerhet en sådan inverkan att byggnadens kulturhistoriska och arkitektoniska värden samt stadsbildsvärdet bevaras och området får mer tjänster och bostäder.

Beslut som detaljpanelösningen bygger på

Detaljpanelösningen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål genom att öka centrumets dragningskraft och byggandet av bostäder med goda trafikförbindelser. I Generalplan 2016 för Helsingfors är området en del av innerstaden C2, vilket betyder att detaljpanelösningen är i enlighet med generalplanen.

Utgångspunkter för området och nuläge

Kvartershelheten som dominerar Sandvikstorget i västra ändan av Bulevarden har sedan år 1877 verkat som centrum för teknisk undervisning. Helheten inkluderar fyra byggnader: Tekniska högskolans före detta huvudbyggnad vid kanten av Sandvikstorget, byggnaden på Bulevarden 29, den gamla kemibyggnaden i tegel på innersidan av kvarteret och den avlånga nya kemibyggnaden.

Tekniska högskolans före detta huvudbyggnad och fastigheten på Bulevarden 29 hör till Esplanaden-Bulevarden som klassas som en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009). Detaljplaneområdet hör i sin helhet till Helsingfors empirecentrum och stenstad, en värdefull kulturmiljö på landskapsnivå.

I den giltiga detaljplanen är området markerat som en tomt för en allmän byggnad. Byggnaderna är inte skyddade i detaljplanen.

Kvartersområdet är i privat ägo. Detaljpanelösningen har utarbetats på ansökan och innehållet i lösningen har diskuterats med sökanden.

Detaljpanelösningens kostnader

Att detaljpanelösningen genomförs innebär inga kostnader för staden. Detaljpanelösningen höjer områdets värde, men på grund av det som kommer fram i punkten för fortsatta åtgärder finns det inte ett behov av något markanvändningsavtal för området.

Växelvekan under beredningen av detaljplanen

I den bifogade rapporten om växelverkan presenteras en sammanfattning av myndigheternas ställningstaganden och intressenternas åsikter, vilka kommit in under beredningen av planen, samt dessas bemötanden inklusive påpekanden.

Myndighetssamarbete

Under beredningen av detaljplanen har man samarbetat förutom med olika aktörer inom stadsmiljösektorn också med följande myndigheter: Helen Ab, Helen Elnät Ab, Helsingforsregionens miljötjänsters (HRM) vattenförsörjning, Museiverket och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen).

Myndigheternas ställningstaganden om programmet för deltagande och bedömning samt beredningsmaterialet gällde detaljplaneområdets skyddsvärden. Det som presenterats i ställningstagandena har tagits i beaktande i detaljplanearbetet så att både Museiverket och NTM-centralen har varit med i styrningen och sammanställandet av referensplanen. Planbeteckningarna har sammanställts tillsammans med

Museiverket. Samråd mellan myndigheter om detaljplaneändringen ordnades 17.8.2020 staden, Museiverket och NTM-centralen emellan.

Åsikter

Åsikterna om programmet för deltagande och bedömning samt beredningsmaterialet riktades till skyddande av byggnaderna, ändringen av Tekniska högskolans användningsändamål till hotell och dess tillbyggande samt bristen på parkeringsplatser i området. Åsikterna har tagits i beaktande i planlägningsarbetet så att skyddsbestämmelser för byggnaderna har sammanställts både gällande byggnadernas yttre arkitektur och viktiga delar av interiören. Tillbyggandet till Tekniska högskolan har arrangerats så att den gamla byggnadens fasad bevaras. Områdets parkering utreds i samband med planeringen av Sandvikstorget. Det lämnades in fyra skriftliga åsikter.

Detaljplaneförslaget offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 11.5–9.6.2020, vilket kungjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Det kom in två anmärkningar om förslaget till detaljplan. Anmärkningarna gällde omdisponeringen av Tekniska högskolans före detta huvudbyggnad till hotell, tillbyggandet och trafiken. Anmärkningarna gällde även att gammalt trädbestånd förstörs.

Följande myndigheter gav utlåtande om detaljplaneförslaget: HRM, Museiverket och NTM-centralen. Påpekandena som kom fram i utlåtandena gällde mängden tillbyggande till Tekniska högskolans före detta huvudbyggnad, beteckningarna för byggnadsytan och skyddsbestämmelserna. Dessutom gavs ett utlåtande om separering av avlopps- och dagvattensystemen och om avfallshanteringen på tomten. Dessutom meddelade Helen Ab att det inte har någonting att yttra.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om detaljplaneförslaget i sammandrag och bemötandena till de påpekanden som framförts i dessa. Det som framförts i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset). Ändringarna gällde bl.a. skydds-beteckningar, höjden av

09.12.2020

Ärende/9

tillbyggandet och planteringar i fråga om Tekniska högskolans före detta huvudbyggnad.

De ändringar som gjorts efter det offentliga framläggandet har diskuterats med berörda parter. De vars intresse ändringarna gäller har blivit separat hörda genom myndigheternas samråd och per e-post.

Mera ingående motiveringar

Konsekvenserna av detaljpanelösningen och de närmare motiveringarna till denna framgår av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Fortsatta åtgärder

Målet att ändra användningsändamålet och ändringarnas inverkan på köpesumman har kommits överens om i ett ramavtal mellan staden och den nuvarande markägaren om fastighetsaffärer och -utveckling. Ramavtalet gäller Yrkeshögskolan Metropolias fastigheter som inte längre används i undervisningssyfte. Till detaljplaneområdet hänför sig inte något förfarande med markanvändningsavtal.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12627 kartta, päivätty 20.10.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12627 selostus, päivätty 20.10.2020, päivitetty Kylk:n 20.10.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 20.10.2020 ja viranomaisneuvottelun muistio 17.8.2020
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Tehdyt muutokset
- 6 Havainnekuva, 20.10.2020

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset
- 4 Asemakaavan muutoshakemus 20.9.2018, Abrahaminkatu 1, Bulevardi 31, Lönnrotinkatu 34, Bulevardi 29, Kamppi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

09.12.2020

Ärende/9

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

De som sökt detaljplaneändring

Museiverket, skydd av kulturmiljön

Den som begärt information om beslutet om godkännande av planen
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

Helen Ab
Helen Elnät Ab

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Stadsmuseet
Detaljpanelläggning

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 835

HEL 2018-009888 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 7 tontin 3 asemakaavan muutoksen 20.10.2020 päivätyn piirustuksen nro 12627 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

09.12.2020

Ärende/9

23.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 20.10.2020 § 598

HEL 2018-009888 T 10 03 03

Hankenumero 6064_1

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 20.10.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12627 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelia 77 tonttia 3.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävillä-oloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätössiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

20.10.2020 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Suvi Huttunen ja tiimipäällikkö Hanna Pikkarainen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

09.12.2020

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Suvi Huttunen, arkkitehti, puhelin: 310 37335
suvi.huttunen(a)hel.fi
Hanna Pikkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 31037027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi
Mikko Tervola, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 44131
mikko.tervola(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 24.04.2020 § 27

HEL 2018-009888 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12627 pohjakartan kaupunginosassa
4 Kamppi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12627
Kaupunginosa: 4 Kamppi
Kartoituksen työnumero: 49/2019
Pohjakartta valmistunut: 1.11.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Antti Soljanto, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 310 22065

09.12.2020

---

antti.soljanto(a)hel.fi

§ 359

Detaljplaneändring för Bangatan 3

HEL 2016-008769 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för tomten 14 i kvarteret 94 i 5 stadsdelen (Rödbergen) enligt ritning nr 12637, daterad 11.8.2020, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12637 kartta, päivätty 11.8.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12637 selostus 11.8.2020, päivitetty Kylk:n 11.8.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Osa päätöshistoriaa

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Den som sökt detaljplaneändring

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Detaljplaneändringen (detaljpanelösningen) gäller en tomt i hörnet av Georgsgatan och Bangatan i Rödbergen, på Bangatan 3.

Detaljpanelösningen möjliggör att byggnaden som varit i ämbetsverks- och kontorsbruk även kan användas i bostadssyfte. Utrymmena på marknivå i källarvåningen upptas som affärslokaler och hela första våningen som affärs- eller kontorslokaler.

Målet är att möjliggöra ändring av användningsändamålet med respekt för byggnadens skyddsvärden. Byggnaden skyddas som värdefull för stadsbilden samt arkitektoniskt och kulturhistoriskt värdefull, och betecknas med sr-2.

Den nya bostadsvåningsytan uppgår till 4 490 m² och det finns 1 140 m² vy för affärs- och verksamhetslokaler. I referensplanens lösning finns det 41 bostäder. Tomtexploateringstalet är 4,0.

Genomförandet av detaljpanelösningen har i synnerhet en sådan inverkan att området får mer bostäder genom att det gamla byggnadsbeståndet förnyas med respekt för miljöns historiska värden. Samtidigt betyder det att genom ändringen minskar utbudet på verksamhetslokaler.

Beslut som detaljpanelösningen bygger på

Detaljpanelösningen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål genom att möjliggöra nytt bostadsbyggande i centrum. Enligt Generalplan 2016 för Helsingfors är området på gränsen av områdesbeteckningarna Affärs- och servicecentrum C1 och Innerstaden C2. Enligt den underjordiska generalplanen för Helsingfors (nr 11830) är det fråga om ett ytbergsområde i innerstaden. Detaljpanelösningen stämmer överens med generalplanerna ovan.

Utgångspunkter för området och nuläge

På tomten ligger en byggnadshelhet som bildas av tre olika delar och är byggd åren 1888–1890. Byggnaderna var ursprungligen i bostadsanvändning. Byggnaderna har senare höjts och är numera 5–6 våningar höga. Bostäderna ändrades småningom till kontorslokaler, och under 1970-talet bestod byggnaden av endast kontor. Under den senaste

tiden har fastigheten varit i arbets- och näringsministeriets användning. För tillfället är byggnaderna tomma.

För området gäller en detaljplan från 1987, i vilken området anges som kvartersområde för förvaltnings- och ämbetsverksbyggnader.

Kvartersområdet ägs av staten. Detaljpanelösningen har utarbetats på ansökan och innehållet i lösningen har diskuterats med sökanden.

Detaljpanelösningens kostnader

Att detaljpanelösningen genomförs innebär inga kostnader för staden. Detaljpanelösningen höjer områdets värde.

Till detaljplaneområdet hänför sig ett förfarande med markanvändningsavtal, vilket bör slutföras innan detaljplanen godkänns. Stadsmiljönämnden har godkänt avtalet 27.10.2020 och det har undertecknats 23.11.2020.

Växelvekan under beredningen av detaljplanen

I den bifogade rapporten om växelvekan presenteras en sammanfattning av myndigheternas ställningstaganden och intressenternas åsikter, vilka kommit in under beredningen av planen samt dessas bemötanden inklusive påpekanden.

Myndighetssamarbete

Under beredningen av detaljplanen har man samarbetat förutom med olika aktörer inom stadsmiljösektorn också med följande myndigheter: kultur- och fritidssektorns stadsmuseum.

Stadsmuseets ställningstagande till programmet för deltagande och bedömning samt till beredningsmaterialet gällde förnyelse av skyddsbestämmelsen och behovet att utreda eventuella dekorationsmålningar i interiören. Det som kommit fram i ställningstagandet har tagits i beaktande i detaljplanearbetet genom att skyddsbestämmelsen har precisrats och den har diskuterats med sökanden och stadsmuseet, och man har sammanställt en kartläggning på interiörens ursprungliga färger.

Åsikter

Åsikterna om programmet för deltagande och bedömning och om beredningsmaterialet gällde bevarande av områdets funktionella helhet och affärs- och verksamhetslokaler i de lägsta våningarna, beaktande av kulturhistoriska värden, trafikens smidighet, parkeringsplatsernas tillräcklighet i området samt eventuell skuggning p.g.a. nybyggnad och följande av regeln för en ljusvinkel på 45°. I en av åsikterna lyftes

dessutom fram konstruktionernas ljudisolering mot grannhusen, vilken tidigare har varit otillräcklig. Det lämnades in tre skriftliga åsikter.

Åsikterna har beaktats i detaljplanearbetet genom att i planbestämmelserna förutsätta att första våningen och lokalerna på Georgsgatans sida på gatunivå reserveras för affärs- och kontorsbruk. Med skyddsbestämmelserna försäkras det att byggnadens historiska värden och stadsbildsvärden bevaras. Ändringarna som görs i det nuvarande yttertaket har ansetts vara rimliga med hänsyn till värnande om ljusförhållandena och de historiska värdena. Sökanden har sammanställt en parkeringsutredning gällande platser för bilar och cyklar.

Detaljplaneförslaget offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 19.3–17.4.2020, vilket kungjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Det gjordes inga anmärkningar mot förslaget.

Följande myndigheter gav utlåtande om detaljplaneförslaget: Helen Ab, Helen Elnät Ab, Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) och kultur- och fritidssektorns stadsmuseum. I utlåtandena fanns ingenting att påpeka.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt

Det gjordes ändringar i detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och övriga material efter att planen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

De ändringar som gjorts efter det offentliga framläggandet har diskuterats med berörda parter.

Mera ingående motiveringar

Konsekvenserna av detaljpanelösningen och de närmare motiveringarna till denna framgår av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12637 kartta, päivätty 11.8.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12637 selostus 11.8.2020, päivitetty

09.12.2020

3 Kylk:n 11.8.2020 päätöksen mukaiseksi
Osa päätöshistoriaa

Bilagematerial

1 Sijaintikartta
2 Ilmakuva
3 Tehdyt muutokset
4 Maankäyttösopimus sähköisesti allekirjoitettu 23.11.2020

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Den som sökt detaljpläneändring

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Stadsmuseet
Detaljplaneläggning
Detaljplaneläggning/Koski

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 831

HEL 2016-008769 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 5. kaupunginosan (Punavuori) korttelin 94 tontin 14 asemakaavan muutosehdotuksen 11.8.2020 päivätyn piirustuksen nro 12637 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 11.08.2020 § 401

HEL 2016-008769 T 10 03 03

Hankennumero 2121_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 11.8.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12637 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 5. kaupunginosan (Punavuori) korttelin 94 tonttia 14.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1 tai Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111, asiakaspalvelu muuttaa elokuussa 2020, tarkistathan osoitetiedon ennen saapumistasi), sekä internet-sivuilla: Päätökset-
teko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijalta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - o Senaatti-kiinteistöt: 5 000 euroa

Käsittely

11.08.2020 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, ettei Noora Laak esteellisenä osallistunut asian käsittelyyn eikä ollut läsnä sitä käsiteltäessä.

Esteelliset: Noora Laak (hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Sinikka Lahti, arkkitehti, puhelin: 310 37478
sinikka.lahti(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 16.3.2020

HEL 2016-008769 T 10 03 03

Kaupunkiympäristö on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Ratakatu 3 koskevista asemakaavaehdotuksista. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaavan muutos mahdollistaa virasto- ja toimistokäytössä olleen rakennuksen muuttamisen myös asuinkäyttöön. Maantasokerrokseen osoitetaan liike- ja toimistotilaa. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa käyttötarkoituksen muutos rakennuksen suojeluarvoja kunnioittaen. Rakennus suojellaan rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaana merkinnällä sr-2. Viitesuunnitelman mukaisessa ratkaisussa on 45 asuntoa. Tonttitehokkuus on 4,0. Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueelle saadaan lisää asuntoja vanhaa rakennuskantaa uudistamalla ja ympäristön historiallisia arvoja kunnioittaen. Toisaalta käyttötarkoituksen muutoksen myötä alueen toimitilatarjonta vähenee. Korttelialue on valtion omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kiinteistö koostuu kolmesta rakennuksesta. Ratakadun ja Yrjönkadun kulmarakennus valmistui vuonna 1888. Sen suunnittelivat arkkitehti Selim A. Lindqvist ja rakennusmestari Elia Heikel, joista jälkimmäinen piirsi pohja- ja leikkauspiirustukset ja Lindqvist julkisivut. Piharakennus valmistui Elia Heikelin suunnitelmin vuonna 1888 tontin perälle, keskel-

le korttelia. Ratakadun puoleinen siipirakennus valmistui vuonna 1889. Tämänkin rakennuksen julkisivut suunnitteli Lindqvist ja pohjat piirsi Heikel. Alun perin nelikerroksista kulmarakennusta korotettiin kahdella kerroksella vuonna 1934. Viimeksi talossa on toiminut ympäristöministeriö vuosina 1987–1999 ja sitten kauppa- ja teollisuusministeriö. Vuonna 2008 kauppa- ja teollisuusministeriöstä ja työministeriöstä muodostettiin työ- ja elinkeinoministeriö, joka on toiminut talossa viimeksi. Toimistokäyttö ja kolmen rakennuksen yhdistäminen on tarkoittanut suuria muutoksia suhteessa alkuperäiseen tilanteeseen. Sisätiloissa ei ole juuri jäljellä alkuperäisiä sisustusmateriaaleja, väliovia tai kiinteää sisustusta, lisäksi kaikki uunit on purettu. Ikkunat on vaihdettu eri aikoina. Parhaiten on säilynyt vanha pääporras Yrjönkadun puolella.

Voimassa olevassa asemakaavassa (vuodelta 1987) rakennus on suojeltu sr-2 -suojelumerkinnällä. Suojelumerkintä sr-2 säilytetään, mutta se ulotetaan koskemaan myös piharakennusta. Suojelumääräystä tarkennetaan ja myös Yrjönkadun puoleinen pääporrashuone suojellaan. Katuun rajautuvien julkisivujen osalta ainoastaan palauttavat toimenpiteet ovat sallittuja, mutta muihin julkisivuihin ja vesikattoon voidaan tehdä kohtuullisia muutoksia. Jos rakennuksen ikkunat uusitaan, tulee ne palauttaa alkuperäisen puitejaon mukaisiksi ja puuikkunoiksi. Yrjönkadun puoleinen pääporrashuone mosaiikkibetonisine lattiapintoineen ja porraskaiteineen tulee säilyttää. Lisäksi määrätään, että sisätiloissa tehtävien muutostöiden yhteydessä tulee porrashuoneiden ja huoneistojen päätilojen katto- ja seinäpintarakenteet tutkia. Mikäli alkuperäisiä koristemaalauksia on jäljellä, ne tulee säilyttää.

Kaupunginmuseo on osallistunut kaavaa koskeviin neuvotteluihin ja sen esittämät kommentit on otettu kaavatyössä huomioon. Museolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotukseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 16.9.2019

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 13.02.2020 § 9

HEL 2016-008769 T 10 03 03

Päätös

09.12.2020

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12637 pohjakartan kaupunginosassa 5 Punavuori. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12637
Kaupunginosa: 5 Punavuori
Kartoituksen työnumero: 57/2019
Pohjakartta valmistunut: 16.12.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 360

Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om nya badbryggor

HEL 2020-007756 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Alviina Alametsä och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder möjligheten att bygga nya badbryggor i Nordsjö och Munksnäs, uppskattar de genomsnittliga kostnaderna för att bygga bryggorna samt utreder möjligheten att bygga bryggor även på andra strandområden.

Stadsstyrelsen konstaterar att byggandet av nya badbryggor är en god idé både för att öka motionsmöjligheterna och för att förbättra åtkomligheten av det marina Helsingfors. Kostnaderna för att bygga nya badbryggor är dock höga i relation till deras användarantal. Stadsstyrelsen anser att det är ändamålsenligt att besluta om byggandet av nya badbryggor först efter att de slutliga kostnaderna och informationen om användarantal för badbryggan som ska byggas på Drumsö är klara.

Drumsös badbryggan är ett av medborgarbudgeteringens projekt och planeras av stadsmiljösektorn. Kultur- och fritidssektorns idrottservice deltar i planeringen av badbryggan och kommer att underhålla bryggan efter att den blivit färdig. Andra badbryggor som underhålls av idrotts-

servicen finns för tillfället i samband med Munksnäs och Rastböles badstränder.

I byggandet av nya badbryggor måste flera faktorer beaktas som har att göra med säkerhet. Det bör göras en riskanalys om badstrandens säkerhet och ett säkerhetsdokument som baserar sig på riskanalysen. Enligt idrottsstjänsten ska alla badplatser byggas som klart skilda badanläggningar eller med ett tillräckligt avstånd från stadens livliga sjötrafik. Som exempel är Solvikens strandboulevard inte ett lämpligt ställe för en badbrygga p.g.a. den livliga båttrafiken.

Badbryggan på Drumsö planeras bli placerad i sydspetsen av ön, som en förlängning på berget. Kostnaderna för bryggan höjs av den krävande placeringen, eftersom det ska vara möjligt att komma fram till den med utryckningsfordon. Friluftsstigarna ska göras bredare och det ska byggas en säker och obehindrad gång över strandberget. Kostnadsberäkningarna för bryggan och det övriga arbetet relaterat till bryggan är för tillfället 300 000 euro.

I planeringen av nya badbryggor kan förslag som kommit av stadsbor och genom medborgarbudgetering tas i beaktande gällande områden dit badbryggor önskas. Efter att de slutliga kostnaderna för Drumsös badbrygga blivit klara, kan det uppskattas närmare i hur stor omfattning det lönar sig att bygga badbryggor.

Svaret är samstämmigt med kultur- och fritidsnämndens utlåtande.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 23.11.2020 § 816

HEL 2020-007756 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

16.11.2020 Pöydälle

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.10.2020 § 164

HEL 2020-007756 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ajatusta uusien uimalaitureiden rakentamisesta kannatettavana. Lautakunta kuitenkin toteaa samalla, että uimalaitureiden perustamiskustannukset vaikuttaisivat olevan korkeita suhteessa laitureiden tuleviin kävijämääriin. Tilanteen selviämiseksi lautakunta ehdottaa, että odotetaan Lauttasaaren uimalaiturin lopullisten kustannusten ja todellisten kävijämäärien selviämistä.

Liikuntapalveluiden ylläpitämiä uimalaitureita on Munkkiniemen ja Rastilan uimarannan yhteydessä. Uimalaituri on uimapaikka, johon kohdistuu velvoitteita. Uimalaituri tulee liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan sijoittaa turvallisen matkan päähän kaupungin vilkkaasta vesiliikenteestä, joka nostaa laiturin perustamiskustannuksia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei suunnittele Lauttasaaren avointa uimalaituria, vaan kyseessä osallistuvan budjetin hanke, joka on kaupunkiympäristön toimialan suunnittelussa. Lauttasaaren suunniteltu laituri on määrä sijoittaa saaren eteläkärkeen kallion jatkeeksi. Tämä lisää perustamiskustannuksia, koska laiturin läheisyyteen tulee päästä

hälytysajoneuvolla, eli ulkoilureittejä tulee leventää sekä rantakallion yli tulee rakentaa turvallinen ja esteetön käynti laiturille. Hankkeen suunnittelu on edelleen kesken, mutta laiturin ja siihen liittyvien toimenpiteiden kustannusarvio on 300 000 euroa. Osallistuvan budjetoinnin hankkeista vastaavan henkilön mukaan kustannusarvio tarkentuu vielä suunnittelun edetessä. Liikuntapalvelut on osallistunut uimalaiturin suunnitteluun tulevana uimalaituritoiminnan ylläpitäjän roolissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ehdottaa osallistuvan budjetin ja kaupunkilaisten ehdotusten tarkastelua siitä, mille alueille uimalaitureita toivotaan. Rakennettavien laiturien, kuten Lauttasaaren uimalaiturin lopullisen kustannusten perusteella voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti laitureita kannattaa perustaa. Tavoitteena on kaupunkilaisten laajempi pääsy vapaa-ajan viettoon merellisessä Helsingissä.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan ainoa tapa toteuttaa turvallinen uimapaikka kaupunkiympäristöön, jossa sijaitsee venesatamia sekä veneväyliä on toteuttaa se erillisenä uimalana, jolloin alue on selkeästi eroteltu ja uiminen on turvallista, tai vaihtoehtoisesti turvallisen matkan päässä venesatamista ja veneväylistä. Tämä huomioiden uintipaikkaa ei tule esimerkiksi toteuttaa Aurinkolahden rantabulevardin yhteyteen vilkkaan veneilytoiminnan vuoksi.

Uimapaikan perustamisessa tulee huomioida että, uimarannat ja uimapaidat kuuluvat kuluttajaturvallisuuslainsäädännön piiriin. Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011) määrää palvelun tarjoajalle huolellisuusveloitteen. Palvelun tarjoajan tulee huolehtia siitä, ettei kuluttajapalveluksesta aiheudu vaaraa. Palvelun tarjoajan tulee tuntea palveluun liittyvät riskit.

Uimarantojen ja uintipaikkojen turvallisuusjärjestelyiden tulee perustua riisiarviointiin. Riskien arvioinnissa tunnistetaan, mitä vaaroja toimintaan liittyy, missä tilanteessa vaaroja voi esiintyä ja millaisia tapaturmia tai onnettomuuksia toiminnassa voi tapahtua. Arvioinnin pohjalta toteutetaan toimenpiteitä vaarojen poistamiseksi, riskien pienentämiseksi ja tapaturmien ennaltaehkäisemiseksi. Kirjallinen riskien arviointi tulee sisällyttää osaksi turvallisuusasiakirjaa.

Opetusministeriön laatimassa uimarantojen rakentamiseen suunnatussa liikuntapaikkajulkaisussa ei oteta suoranaisesti kantaa kaupunkiympäristöön sijoitettuihin uimarantoihin tai uimapakkoihin. Julkaisu ohjeistaa hyvin mihin uimapaiikkoja on hyvä toteuttaa ja mihin ei, esimerkiksi veneväylien ja venesatamien läheisyyteen niitä ei tule toteuttaa turvallisuussyistä. (Opetusministeriö Liikuntapaikkajulkaisu 90).

Uimapaikan perustamisessa on otettava huomioon seuraavat asiat:

- Hälytysajoneuvojen toimintaedellytykset (esimerkiksi pelastustiet)
- Pelastusvälineet
- Yleinen saavutettavuus (muun muassa parkkipaikat)
- Ympäristö (läheinen asutus)
- Veden uintikelpoisuus (läheiset viemärit ja mahdolliset virtaukset)
- Maisemointi (sopiiko uintipaikka ympäristöönsä)
- Erityisryhmien tarpeet (rampit ja muu esteetön käyttö)
- Palvelut (muun muassa WC, suihkut, jätehuolto, sähkö, pukeutumistilat)
- Ohjeet ja opasteet
- Rakenteellinen turvallisuus (muun muassa rantapohja, syvyys, valaistus)
- Liikenneturvallisuus (autot, pyörät ja veneet)
- Ympäristövaikutukset
- Toimintapaikat (auringonotto, kuntoilu)
- Vastuutaho (seura/yhdistys/kaupunki)

Haastavia tekijöitä erityisesti:

- Laivaväylät ja venereitit sekä venesatamat
- Veden laatu (esimerkiksi mattolaiturit)
- Uintipaikan ympärivuotisuus
- Laiturin turvalliset rakenteet
- Turvallinen uintialue rajattu selkeästi
- Selkeä havaittavuus uima-alueen ulkopuolelta

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva:

Lisäys viidenneksi kappaleeksi: Lautakunta ehdottaa osallistuvan budjetin ja kaupunkilaisten ehdotusten tarkastelua siitä, mille alueille uimailaitureita toivotaan. Rakennettavien laituriin, kuten Lauttasaaren uimailaiturin lopullisen kustannusten perusteella voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti laitureita kannattaa perustaa. Tavoitteena on kaupunkilaisten laajempi pääsy vapaa-ajan viettoon merellisessä Helsingissä.

Kannattaja: Pauliina Saares

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Johanna Nuortevan vastaehdotuksen yksimielisesti.

22.09.2020 Pöydälle

09.12.2020

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 361

Den av ledamoten Jussi Chydenius väckta motionen om bilplatserna i Britas idrottspark

HEL 2020-007757 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jussi Chydenius och 21 andra ledamöter föreslår i sin motion staden utreder möjligheterna att ersätta den norra parkeringsplatsen vid Britas idrottspark med en annan lösning och att utvidga Centralparken till att ersätta det nuvarande parkeringsområdet. Det totala behovet av parkeringsplatser i området ska bedömas på nytt och parkeringsplatserna vid den nya idrottshallen placeras så att man inte fäller skog i Centralparken på grund av dem.

Stadsstyrelsen konstaterar att för Britas idrottspark gäller den detaljplan för mellersta delen av Centralparken som stadsfullmäktige godkände 29.1.2014. I detaljplanen har en tomt på Britas skogsväg 2, som ligger väster om den befintliga simhallen, anvisats för idrottsplatsbyggnad. Detaljplanen har vunnit laga kraft.

Stadsstyrelsen gav 3.2.2020 (§ 89) kultur- och fritidsnämnden rätt att arrendera ut området till Pirkkolan liikuntahalli Oy (nedan hallbolaget) för att bygga en idrottshall. Kultur- och fritidsnämnden arrenderade

19.5.2020 (§ 91) ut området till hallbolaget för tiden 1.6.2020–31.12.2049. Avtalet är i kraft.

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion beviljade 3.5.2019 (§ 97) hallbolaget bygglov där byggherren åläggs att bygga 85 nya bilplatser och fyra bussplatser väster om den befintliga norra parkeringsplatsen i Britas. Dessutom ska 45 bilplatser reserveras för den nya idrottshallen i ett redan byggt parkeringsområde invid Britasvägen. Bygglovet har vunnit laga kraft.

Hallbolaget lät Siren Arkkitehdit Oy i enlighet med bygglovet göra en parkeringsutredning om parkeringsplatsernas läge och antal. Utredningen blev klar 1.7.2019.

Parkeringsplatserna vid Britas idrottspark blir redan nu fullsatta under samtidiga spel eller evenemang. Staden har inga goda styrmedel för att samordna tidpunkterna för evenemangen, eftersom det finns flera aktörer som ordnar evenemangen. Om det inte finns någon ledig plats vid idrottsparkens parkeringsområde, söks platser i parkeringsområdet vid Månsas urlund eller i det närliggande småhusområdet i Britas. Inget av dessa alternativ är önskvärt.

Enligt anvisningen för beräkning av bilplatser vid idrottshallar är miniantalet bilplatser i Britas en plats per 35 kvadratmeter våningsyta, vilket i detta fall innebär ett krav på 260 bilplatser. Eftersom det finns flera aktörer i Britas idrottspark och parkeringsplatserna används gemensamt, har kravet på platser enligt beräkningsanvisningen ändrats till 130 platser i bygglovet.

Stadsmiljönämnden och kultur- och fritidsnämnden anser i sina utlåtanden att inga nya parkeringsplatser ska byggas på det sätt som bygglovet förutsätter eftersom en utbyggnad av parkeringsplatsen i norr skulle minska Centralparkens grönområde. I utlåtandena föreslås som ett alternativ att nya parkeringsplatser byggs i området norr om Britasvägen. Stadsstyrelsen upprepar sektornämndernas åsikt att de nya parkeringsplatserna ska genomföras på något annat sätt än genom att inskränka Centralparken och efterlyser en lösning på detta tillsammans med hallföretagaren.

Stadens verksamhetsmöjligheter i detta ärende bestäms av en detaljplan och ett bygglov som vunnit laga kraft samt av ett arrendeavtal som ingåtts med hallbolaget och som gäller till 2049. I egenskap av myndighet och lojal avtalspartner kan staden inte ensidigt vidta åtgärder för att ingripa i hallbolagets berättigade förväntningar eller arrendeområdets besittningsrätt.

09.12.2020

Man kan däremot söka ett nytt läge för parkeringsplatserna i samarbete med hallbolaget. Staden har utrett möjligheten att bygga nya parkeringsplatser öster om parkeringsplatsen vid Britasvägen.

För närvarande finns där en rullskridskobana. Kultur- och fritidssektorn har preliminärt utrett möjligheterna att flytta banan till Stensböle. Detaljplanen för området gör det möjligt att använda rullskridskobanan för parkering vintertid. Parkering året om förutsätter ett undantagsbeslut av markanvändningsdirektören. Efter undantagsbeslutet kan hallbolaget söka ändring i bygglovet.

En mer omfattande behovsutredning av parkeringsplatserna i Britas görs när de nya idrottsplatserna och Jokerbanan är i bruk. Då bedöms även om det är möjligt att minska det norra parkeringsområdet i Birkas och återställa området till skog.

Samtidigt konstaterar stadsstyrelsen att Helsingfors förvaltningsdomstol nyligen har förkastat besvär enligt naturvårdslagen som gällde hallprojektet och upphävt åtgärdsförbudet i anslutning till det. Förvaltningsdomstolens beslut har inte vunnit laga kraft. Helsingfors stad är inte part i ärendet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 23.11.2020 § 815

HEL 2020-007757 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallitus toistaa toimialalautakuntien näkemyksen, että uudet pysäköintipaikat tulisi toteuttaa muulla tavalla kuin Keskuspuistoa kaventamalla ja kehottaa löytämään tähän ratkaisun yhdessä halliyrittäjän kanssa.

Laajempi Pirkkolan pysäköinnin tarveselvitys tehdään kun uudet urheilupaikat ja raidejokeri ovat käytössä. Tällöin myös tulee arvioitavaksi, onko Pirkkolan pohjoista pysäköintialuetta mahdollista supistaa ja ennallistaa aluetta metsäksi.

Käsittely

23.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Lisätään kappaleen 10 loppuun:

Kaupunginhallitus toistaa toimialalautakuntien näkemyksen, että uudet pysäköintipaikat tulisi toteuttaa muulla tavalla kuin Keskuspuistoa kaventamalla ja kehottaa löytämään tähän ratkaisun yhdessä halliyrittäjän kanssa.

Kannattaja: Tomi Sevander

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Lisätään kappaleen 10 loppuun:

Kaupunginhallitus toteaa, että uudet pysäköintipaikat tulisi pyrkiä toteuttamaan muulla tavalla kuin Keskuspuistoa kaventamalla ja kehottaa selvittämään edellytyksiä tälle yhdessä halliyrittäjän kanssa.

Kannattaja: Pia Pakarinen

Reetta Vanhasen ja Daniel Sazonovin vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

EI-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Jaa-äännet: 10

Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima

Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 5

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Reetta Vanhasen vastaehdotuksen äänin 10 - 5.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 9 (1 tyhjä).

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: kappaleen 14 tilalle kappale:

Laajempi Pirkkolan pysäköinnin tarveselvitys tehdään kun uudet urheilupaikat ja raidejokeri ovat käytössä. Tällöin myös tulee arvioitavaksi, onko Pirkkolan pohjoista pysäköintialuetta mahdollista supistaa ja ennallistaa aluetta metsäksi.

Kannattaja: Nasima Razmyar

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Poistetaan kappale 14 ja tilalle:

Kaupunginhallitus kehottaa tekemään laajemman pysäköinnin tarveselvityksen, joka ottaa huomioon valmistuvan uuden hallin pysäköintikäytännöt ja alueen paranevat joukkoliikenneyhteydet, kuten Raide-Jokerin valmistuminen. Selvityksessä kartoitetaan mahdolliset ratkaisut ja arvioidaan onko pohjoista pysäköintialuetta mahdollista supistaa ja/tai sijoittaa uudelleen metsän ennallistamiseksi.

09.12.2020

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Tomi Sevanderin ja Reetta Vanhasen vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Ei-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotus

Jaa-äännet: 6

Veronika Honkasalo, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 9

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Tomi Sevanderin vastaehdotuksen äänin 6 - 9.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 9 (1 tyhjä).

16.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 155

HEL 2020-007757 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa sitä, että kaupunkiympäristön toimiala sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala selvittävät yhdessä, mikä uusien pysäköintipaikkojen todellinen tarve on ja onko tarvittavia pysäköintipaikkoja mahdollista toteuttaa muutoin kuin poikkeamis päätöksen ehtojen mukaisesti. Yhtenä vaihtoehtona tutkitaan kaikkien uusien pysäköintipaikkojen toteuttamista Pirkkolantien pohjoispuolella olevalle alueelle.

Helsingin 28. kaupunginosassa (Oulunkylä) sijaitsevassa Pirkkolan liikuntapuistossa on voimassa kaupunginvaltuuston 29.1.2014 hyväksymä Keskuspuiston keskiosan asemakaava numero 12185. Kaavassa on osoitettu liikuntapaikkarakentamiseen nykyisen uimahallin länsipuolella rekisteröitävä tontti 91–28–205–2, osoite Pirkkolan metsätie 2, osana kiinteistöä 091–403–0001-0142. Kaupunginhallitus antoi kokouksessaan 3.2.2020, § 89 kulttuuri- ja vapaa- aikalautakunnalle oikeuden vuokrata kaavan mukainen noin 8 900 neliömetrin maa-alue Pirkkolan liikuntahalli Oy:lle 9 100 kerrosneliömetrin kokoisen liikuntahallin rakentamista varten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti kokouksessaan 19.5.2020 vuokrata kyseisen maa-alueen, jonka tarkka pinta-ala on 9 049 neliömetriä Pirkkolan liikuntahalli Oy:lle ajaksi 1.6.2020–31.12.2049.

Pirkkolan liikuntahalli Oy on saanut hankkeelleen rakennusluvan 28–0612–19–A kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolta 3.5.2019, § 97, jossa rakentaja veloitetaan toteuttamaan 85 autopaikkaa (joista 4 liikkumisesteisille) ja 4 linja-autopaikkaa Pirkkolan nykyisen pohjoisen pysäköintialueen länsipuolelle. Lisäksi uuden liikuntahallin käyttöön tulee varata 45 autopaikkaa Pirkkolantien varressa olevalta jo rakennetulta pysäköintialueelta.

Pirkkolan liikuntahalli Oy teetti Pirkkolan liikuntapuiston pysäköintipaikkojen sijainnista ja määrästä Siren Arkkitehdit Oy:llä rakennusluvan mukaisen pysäköintiselvityksen, joka valmistui 1.7.2019.

Käsittely

09.12.2020

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre.

Vastaehdotus:

Jussi Chydenius: Korvataan lausunnon toinen kappale kuulumaan seuraavasti:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa sitä, että kaupunkiympäristön toimiala sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala selvittävät yhdessä, mikä uusien pysäköintipaikkojen todellinen tarve on ja onko tarvittavia pysäköintipaikkoja mahdollista toteuttaa muutoin kuin poikkeamis päätöksen ehtojen mukaisesti. Yhtenä vaihtoehtona tutkitaan kaikkien uusien pysäköintipaikkojen toteuttamista Pirkkolantien pohjoispuolella olevalle alueelle.

Kannattaja: Pauliina Saares

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 3

Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Otto Meri

Ei-äännet: 10

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Sami Mutttilainen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 3–10.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 515

HEL 2020-007757 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Jo nykytilanteessa pysäköintialueet täyttyvät samanaikaisten pelien tai tapahtumien aikana. Ohjauskeinoja pelien tai muiden tapahtumien ajankohtien koordinoimiseen ei ole, koska järjestäviä tahoja on useita. Mahdollinen ylivuotopysäköinti ohjautuisi joko Maunulan uurnalehdon pysäköintialueelle, joka sekin pienenee Raide-Jokerin vuoksi, tai läheiselle Pirkkolan omakotitaloalueelle. Kumpikaan edellä mainituista ei ole toivottavaa.

Autopaikkojen laskentaohjeessa on liikuntahallien autopaikkojen vähimmäismääräksi tällä alueella annettu 1 ap / 35 k-m², joka tuottaisi tässä tapauksessa 260 autopaikan vaatimuksen. Koska Pirkkolan liikuntapuistossa kuitenkin on useita toimijoita ja autopaikat ovat yhteiskäytössä, laskentaohjeen mukaisesta autopaikkavaatimuksesta ollaan tässä tapauksessa tingitty. Uuden hallin pysäköintitarpeita varten henkilöautoille varataan poikkeamispäätöksen ehtojen mukaisesti yhteensä 130 autopaikkaa.

Lautakunta linjaa, että mikäli kaavailtuja pysäköintipaikkoja yleensä tarvitaan, ne toteutetaan muutoin kuin poikkeamispäätöksen ehtojen mukaisesti, jossa 85 uutta autopaikkaa sijoitettaisiin hallin pohjoispuolella olevan pysäköintialueen jatkeeksi nykyiseen metsikköön. Keskuspuiston viheraluetta ei ole tarkoituksenmukaista kaventaa nykyisestä. Yhtenä vaihtoehtona tutkitaan mahdollisten uusien pysäköintipaikkojen toteuttamista Pirkkolantien pohjoispuolella olevalle alueelle.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Esityksen vika kappale muokataan uudestaan seuraavaan muotoon:

Lautakunta linjaa, että mikäli kaavailtuja pysäköintipaikkoja yleensä tarvitaan, ne toteutetaan muutoin kuin poikkeamispäätöksen ehtojen mukaisesti, jossa 85 uutta autopaikkaa sijoitettaisiin hallin pohjoispuolella olevan pysäköintialueen jatkeeksi nykyiseen metsikköön. Keskuspuiston viheraluetta ei ole tarkoituksenmukaista kaventaa nykyise-

09.12.2020

stä. Yhtenä vaihtoehtona tutkitaan mahdollisten uusien pysäköintipaikkojen toteuttamista Pirkkolantien pohjoispuolella olevalle alueelle.

Kannattaja: Atte Kaleva

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esityksen vika kappale muokataan uudestaan seuraavaan muotoon: Lautakunta linjaa, että mikäli kaavailtuja pysäköintipaikkoja yleensä tarvitaan, ne toteutetaan muutoin kuin poikkeamispäätöksen ehtojen mukaisesti, jossa 85 uutta autopaikkaa sijoitettaisiin hallin pohjoispuolella olevan pysäköintialueen jatkeeksi nykyiseen metsikköön. Keskuspuiston viheraluetta ei ole tarkoituksenmukaista kaventaa nykyisestä. Yhtenä vaihtoehtona tutkitaan mahdollisten uusien pysäköintipaikkojen toteuttamista Pirkkolantien pohjoispuolella olevalle alueelle.

Jaa-äännet: 1

Risto Rautava

Ei-äännet: 12

Sirpa Asko-Seljavaara, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Noora Laak, Jape Lovén, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi vastaehdotuksen äänin 12-1.

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eetu Saloranta, liikenneinsinööri: 310 20498
eetu.saloranta(a)hel.fi

§ 362

Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om uppehåll i avverkningen under fåglarnas häckningstid

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Emma Kari och 22 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden börjar bereda en riktlinje för att sluta med all trädavverkning sommartid av andra än alldeles tvingande skäl. I motionen anser motionärerna att man med hjälp av noggrann planering kan genomföra avverkningar i anknytning till byggprojekt utan att störa friden under fåglarnas häckningstid.

I nuläget gäller för sådan trädavverkning som avses i motionen stadens byggnadstillsyns anvisning för avverkning av träd, där det följande konstateras: "Träd med fågelbon får inte avverkas, och vid avverkning av träd får man under tiden 1.4–15.8 inte störa fåglar som häckar." Staden har ordnat tiderna för sina egna naturvårdsarbeten så att trädavverkningarna inte infaller under den här tidsperioden.

Stadsstyrelsen anser det motiverat att utreda motionen om att sluta med trädavverkning sommartid ur olika perspektiv. Riktlinjen och de utredningar som den kräver görs till en del av åtgärdsprogrammet för att trygga naturens mångfald i Helsingfors 2020–2028, som färdigställs

09.12.2020

under slutet av året. I beredningen av riktlinjen ska åtminstone följande aspekter beaktas: hurdana konsekvenser saken har för bostadsproduktionen, hur stora trädavverkningar som ska tolkas som skogsröjning (yta, antal träd) och hurdana tvingande skäl som möjliggör avverkningar under häckningstiden. Även ändringens konsekvenser för fågelbeståndet bör bedömas noggrannare än i det ovan nämnda. Samtidigt ska det granskas om stadens nuvarande anvisning om trädavverkning på tomter är tillräcklig för att trygga friden under fåglarnas häckningstid.

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion har gett ett utlåtande om motionen. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.11.2020 § 339

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 751

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 08.10.2020 § 188

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Lausunto

Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua ovat allekirjoittaneet aloitteen, jonka mukaan Helsingin tulisi tehdä linjaus pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi muista kuin pakottavista syistä.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää antaa seuraavan lausunnon:

Luonnonsuojelulain 39 §:n rauhoitussäännökset kieltävät rauhoitettujen lintujen tahallisen tappamisen tai pyydystämisen, pesien sekä munien tahallisen vahingoittamisen ja tahallisen häiritsemisen, erityisesti lisääntymisaikana. Valtaosa lintulajeista on rauhoitettu läpi vuoden ja ns. häittalinnuillakin on pesimäaikainen rauhoitus metsästysasetuksen 25a §:n mukaan.

Helsingin rakennusvalvonnan puiden kaatamista koskevassa ohjeessa todetaan seuraavasti: "Lintujen pesäpuita ei saa kaataa, eikä puita kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4.-15.8. välisenä aikana." Kaupunki on järjestänyt omien luonnonhoitotöidensä aikataulut siten, että puunkaadot eivät ajoitu tälle välille. Tonttien raivaamisessa ennen rakentamista on ollut yksittäisiä tapauksia, joissa puita on kaadettu lintujen pesimäaikana ja on herännyt epäilyjä siitä, että lintujen pesiä olisi tuhoutunut.

Metsissä ja siten myös metsäisillä tonteilla pesivän linnuston tiheys vaihtelee Etelä-Suomessa noin 2-7 pariin hehtaaria kohden. Useimmil-

le pienille tonteille ei osu linnunpesiä, ellei niillä ole asuttuja linnunpönttöjä tai rakennuksissa pesiviä lintuja. Raivattavan alan kasvaessa todennäköisyys pesintöihin maassa tai puissa kasvaa.

Metsäympäristössä on elokuun alkupuoliskolla enää hyvin vähän muna- tai poikaspesiä. Pesimärauhan kannalta riittävä jakso olisi 1.4.-31.7. Puidenkaato-ohjeessa päättymisaika 15.8. on perusteltu, koska siinä tarkastellaan yksittäisten pesintöjen mahdollisuutta.

Ohjeistuksen vahvistamisella ei ilmeisesti olisi laajaa luonnonsuojelubiologista merkitystä. Kysymys onkin periaatteellisesta luonnonsuojelulain 39 §:n mukaisen rauhoituksen kirjaimellisesta noudattamisesta ja myös eläinsuojelulain 1 §:n mukaisesta eläinten tarpeettoman kärsimyksen välttämisestä. Tämä tavoite on itsessään arvokas.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että aloitteen käsittelemä asia tulee selvittää eri näkökulmista. Näitä ovat ainakin seuraavat: millainen vaikutus asiantuotantoon, minkä kokoinen puuston raivaus tulkitaan metsänhakkuuksi (pinta-ala, puiden lukumäärä) ja millainen pakottava syy mahdollistaisi pesimäaikaisen hakkuun. Myös muutoksen vaikutus linnustolle on syytä arvioida edellä esitettyä tarkemmin. Samalla tulisi tarkastella, onko Helsingin nykyinen puiden kaatamista tonteilta koskeva ohje riittävä lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Ympäristö- ja lupajaosto esittää, että linjaus sen vaatimine selvityksiin liitetään osaksi loppuvuodesta valmistumassa olevaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

§ 363

Den av ledamoten Tapio Klemetti väckta motionen om beaktande av kostnaderna för bilplatser i markanvändningsavgifterna

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Tapio Klemetti och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att byggkostnaderna för bilplatser kompenseras mer än i nuläget vid fastställandet av markanvändningsavgifter och ersättningar för kompletteringsbyggande för att främja frivilligt kompletteringsbyggande. I motionen framför motionärerna sin oro över att nettovärdeökningen som en detaljplaneändring medför för privata markägare och ersättningarna för kompletteringsbyggande som betalas till arrendetagare på stadens bostadstomter ofta blir svaga incitament och projekten ogenomförda, om kompletteringsbyggandet kräver att de nuvarande bilplatserna på gatuplanet måste byggas om som parkeringsanläggningar.

Stadsstyrelsen konstaterar utgående från stadsmiljönämndens utlåtande att beviljandet av betydande nya nedsättningar i markanvändningsersättningarna förutsätter antingen att grundnivån för ersättningarna höjs för att bevara kostnadstäckningen eller att ett separat, direkt bidrag som betalas från stadens skattetäkter eller andra intäkter beviljas till ägare av privata flervånings- eller radhustomter för att förverkliga det

kompletteringsbyggande som planläggs. På motsvarande sätt förutsätter ett betydande tilläggsstöd till innehavare av stadens arrendetomter att den nuvarande anslagsnivån höjs. Ersättningsnivån som arrendetomtens innehavare är berättigad till kan av jämlikhetsorsaker inte i den motsvarande planändringen överskrida nivån på nettovärdeökningen som en privat markägare får.

I andra delen av de markpolitiska riktlinjerna som håller på att färdigställas i stadsmiljösektorn har man sökt en lösning för sådana situationer som motionärerna beskriver och som framhävs i områden där bostadsbyggrätterna är på en låg nivå. Eftersom det är mycket svårt att bedöma behovet av nedsättningar eller tilläggsstöd och tilläggskostnaderna som de orsakar för staden, föreslår man i riktlinjerna ett tidsbundet lokalt försök i områden där främjande av kompletteringsbyggande kan anses särskilt viktigt. Efter försöket analyserar staden åtgärdernas konsekvenser, kostnader och respons, som ger en god grund för bedömningen av eventuella fortsatta åtgärder.

Förfarandet som gäller markanvändningsersättning enligt markanvändnings- och bygglagen (MBL) grundar sig på kostnadstäckning. Markägaren betalar som markanvändningsersättning endast de genomsnittliga infrastrukturinvesteringarna som krävs av staden för att detaljplanen ska förverkligas. Utan förvärv och byggande av gatuområden och andra allmänna områden, samt ledningsflyttningar och bullerskydd etc. som utförs på dem, kan markägaren inte utnyttja sin nya byggrätt. Tekniskt är markanvändningsersättningen bunden till den marknadsbaserade värdeökningen som detaljplanen medför.

Förfarande som gäller markanvändningsavtal

Bestämmelserna om förfarandet som gäller markanvändningsavtal i 12 a kap. i markanvändnings- och bygglagen (MBL) har utfärdats för att uppmuntra kommunerna att utveckla sin samhällsstruktur på ett meningsfullt sätt i situationer där kommunerna inte äger mark som lämpar sig för sådana ändamål. Förfarandet gör det möjligt att debitera sådana investeringar som genomförandet av detaljplanen orsakar för kommunen av markägare som får betydande ekonomisk nytta i och med detaljplanläggningen.

Stadsstyrelsen godkände det nuvarande förfarandet 9.6.2014 (§ 685). Betydande ekonomisk nytta definieras i beslutet som 1 000 000 euro i fråga om detaljplaneändringar för flervånings- och radhustomter och 700 000 euro i fråga om annan mark. De genomsnittliga kostnaderna för samhällsbyggande som staden orsakas bedömdes utifrån MBL, dock utan att beakta åtgärder i anknytning till genomförandet av detaljplanen som utförts på förhand. I detaljplaneändringar beräknas stadens

kostnader i genomsnitt till 155 euro/m² våningsyta för ny byggrätt. Staden ingick under åren 2015–2019 sammanlagt 87 markanvändningsavtal. De gällde ny byggrätt för sammanlagt 850 000 m² våningsyta, varav 700 000 m² våningsyta för boende. Ersättningarna var sammanlagt 150 miljoner euro, dvs. i genomsnitt 175 euro/m² våningsyta.

I fastställandet av markanvändningsersättningen beaktar staden alla faktorer som påverkar byggrättens marknadsvärde, inklusive detaljplanens bilplatslösningar. Sålunda höjer en förmånlig, och sänker en dyr, bilplatslösning värdet på byggrätten, vilket påverkar storleken på värdeökningen och markanvändningsersättningen. Bilplatslösningarna beaktas alltså redan i nuläget i markanvändningsersättningarna. Dessutom är ersättningströskeln för flervånings- och radhustomter 300 000 euro högre än den allmänna ersättningströskeln.

Ersättning för kompletteringsbyggande

Staden strävar att främja kompletteringsbyggande i gamla områden genom att betala ersättning för kompletteringsbyggande i sådana detaljplaneändringsprojekt där innehavaren av arrendetomten överlåter den nya byggrätten som uppstår i och med detaljplaneändringen till stadens fria besittning. Staden ingick under åren 2015–2019 sammanlagt 11 avtal som möjliggjorde sammanlagt 30 000 m² nytt bostadsbyggande. Ersättningarna som betalades uppgick sammanlagt till 6,3 miljoner euro, vilket betyder att staden i genomsnitt betalade 215 euro/m² våningsyta för den arrenderätt som den fick, dvs. cirka 33 % av den marknadsbaserade värdeökningen som detaljplaneringen genererade. Staden har i sin budget under de senaste åren anvisat ett anslag på 3,5 miljoner euro för ersättningar för kompletteringsbyggande. I andra delen av de markpolitiska riktlinjerna förslås att förfarandet förenhetligas med förfarandet som gäller markanvändningsavtal, så att arrendetagarens incitament och bundenheten till genomförandet kan ökas.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande om motionen. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

09.12.2020

1 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.11.2020 § 340

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 743

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.10.2020 § 634

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Varavaltuutettu Tapio Klemetti ja 16 muuta allekirjoittajaa ehdottavat valtuustoaloitteessaan, että vapaaehtoista täydennysrakentamista edistetään kompensoimalla autopaikkojen rakentamiskustannuksia nykyistä voimakkaammin määrättäessä maankäyttömaksuja ja täydennysrakentamiskorvauksia. Aloitteessa esitetään huoli siitä, että asemakaavamuutoksen tuoma nettoarvonnousu yksityisille maanomistajille ja kaupungin asuntotonttien vuokralaisille maksettavat täydennysrakentamiskorvaukset usein jäävät kannustavuudeltaan heikoiksi ja hankkeet toteutumatta, jos täydennysrakentaminen vaatii nykyisten maantasossa sijaitsevien autopaikkojen uudelleen rakentamista pysäköintilaitoksina.

Lautakunta toteaa, että Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukainen maankäyttökorvausmenettely perustuu kustannusvastaavuuteen. Maanomistaja maksaa maankäyttökorvauksena vain asemakaavan toteuttamisen kaupungilta vaatimat keskimääräiset infrainvestoinnit. Ilman katu- ja muiden yleisten alueiden hankkimista ja rakentamista, niillä tehtäviä johtosiirtoja ja melusuojuuksia jne. maanomistaja ei voisi uutta rakennusoikeuttaan hyödyntää. Teknisesti maankäyttökorvaus on sidottu asemakaavan tuomaan markkinaperusteiseen arvonnousuun.

Merkittävien uusien alennusten myöntäminen maankäyttökorvauksiin vaatisi joko korvausten perustason nostamisen kustannusvastaavuuden säilyttämiseksi tai suoran, kaupungin vero- tai muista tuloista maksettavan erillisen tuen myöntämistä yksityisten kerros- ja rivitalotonttien omistajille kaavoitettavan täydennysrakentamisen toteuttamiseksi.

Vastaavasti merkittävä lisätuki kaupungin vuokratonttien haltijoille vaatisi nykyisen määrärahatason nostamista. Vuokratontin haltijan saama korvaustaso ei tasapuolisuussyistä kuitenkaan voi vastaavassa kaavamuuutoksessa ylittää yksityisen maanomistajan saaman nettoarvon nousun tasoa.

Viimeistelyvaiheessa olevassa maapoliittisten linjausten toisessa osassa on haettu parannusta aloitteentekijöiden kuvaamiin tilanteisiin, jotka korostuvat asuntorakennusoikeuksien alhaisen tason alueilla. Koska alennusten tai lisätuen tarpeen arviointi ja niiden kaupungille aiheuttamien lisäkustannusten määrän arviointi on erittäin vaikeaa, linjauksissa esitetään määräaikaista alueellista kokeilua alueilla, joiden täydennysrakentamisen edistäminen on katsottu erityisen tärkeäksi. Kokeilun jälkeen kaupunki analysoi toimenpiteiden vaikuttavuutta, kustannuksia ja palautetta, jotka antavat hyvän pohjan mahdollisten jatkotoimenpiteiden valmisteluun.

Maankäytösopimusmenettelystä

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 12 a –lukuun sisältyvät säännökset maankäytösopimusmenettelystä on säädetty kannustamaan kuntia

yhdyskuntarakenteensa mielekkääseen kehittämiseen tilanteissa, joissa kunnilla ei ole omistuksessaan siihen soveltuvaa maata. Menettely mahdollistaa kaavan toteuttamisen kunnille aiheuttamien investointien perimistä niiltä maanomistajilta, jotka saavat asemakaavoituksen myötä merkittävää taloudellista hyötyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi nykyisen menettelyn 9.6.2014 (§ 685). Merkittäväksi taloudelliseksi hyödyksi se määrittä kerros- ja rivitalotonttien asemakaavojen muutoksissa 1 000 000 euroa ja muulle maalle 700 000 euroa. Kaupungille aiheutuvat keskimääräiset yhdyskuntarakentamisen kustannukset arvioitiin MRL:n pohjalta, ottamatta kuitenkaan huomioon kaavan toteuttamisesta ennalta suoritettuja toimenpiteitä. Asemakaavamuutoksissa keskimääräisiksi kaupungin kustannuksiksi arvioidaan 155 euroa/k-m² uutta rakennusoikeutta.

Kaupunki teki vuosina 2015-2019 yhteensä 87 maankäyttösopimusta. Ne koskivat yhteensä 850 000 k-m² uutta rakennusoikeutta, josta asumiseen 700 000 k-m². Korvaukset olivat yhteensä 150 milj. euroa eli keskimäärin 175 euroa/k-m².

Maankäyttökorvausta määritettäessä kaupunki ottaa huomioon kaikki rakennusoikeuden markkina-arvoon vaikuttavat tekijät, myös asemakaavan autopaikkaratkaisut. Siten esimerkiksi edullinen autopaikkaratkaisu nostaa ja kallis laskee rakennusoikeuden arvoa, mikä vaikuttaa arvonnousun määrään ja maankäyttökorvauksen suuruuteen. Autopaikkaratkaisuja otetaan siis jo nykyään huomioon maankäyttökorvauksissa. Lisäksi kerros- ja rivitalotonttien korvauskynnys on 300 000 euroa yleistä korvauskynnystä korkeampi.

Täydennysrakentamiskorvauksista

Menettely on kaupungin itse luoma. Erillislainsäädäntöä ei ole säädetty.

Kaupunki teki vuosina 2015–2019 yhteensä 11 sopimusta, jotka mahdollistivat uutta asuntorakentamista yhteensä 30 000 k-m². Maksetut korvaukset olivat yhteensä 6,3 milj. euroa, joten kaupunki maksoi saamastaan vuokraoikeudesta keskimäärin 215 euroa/k-m², eli noin 33 % asemakaavoituksen tuomasta markkina-arvoperusteisesta arvonnoususta. Kaupunki on talousarvioissaan viime vuosina osoittanut 3,5 miljoonan euron suuruisen määrärahan täydennysrakentamiskorvauksia varten.

Maapoliittisten linjausten toisessa osassa menettelyä esitetään muutettavaksi maankäyttösopimusmenettelyn kaltaiseksi, jotta vuokralaisen kannusteita ja toteuttamisen sitovuutta voidaan lisätä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

09.12.2020

Mikko Aho

Lisätiedot

Peter Haaparinne, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

§ 364

Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om ändring av Vasagatan till gårdsgata

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Mia Haglund understödd av ledamoten Petrus Pennanen föreslog följande hemställningskläm:

Då denna motion godkänns förutsätter stadsfullmäktige att staden utreder möjligheterna till ett försök med trivsammare gaturum på Vasagatan under sommaren 2021.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

16 omröstningen

Ledamoten Mia Haglunds hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Då denna motion godkänns förutsätter stadsfullmäktige att staden utreder möjligheterna till ett försök med trivsammare gaturum på Vasagatan under sommaren 2021.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 41

Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Mia Haglund, Atte Harjanne, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Johanna Nuorteva, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 6

Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Otto Meri, Mika Raatikainen, Mari Rantanen

Blanka: 37

Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Sinikka Vepsä

Frånvarande: 1

Jussi Chydenius

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Mia Haglunds förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mia Haglund och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden börjar planera en ändring av Vasagatan till gårdsgata. De som lämnat in motionen anser att man bör utveckla Vasagatan så att trafiken där sker på cyklisternas och fotgängarnas villkor, men så att biltrafik ändå är tillåten. Vid den parkliknande gatan skulle affärerna kunna öppna sig mer mot gatan för att göra stadsrummet mer levande.

Med hänvisning till stadsmiljönämndens utlåtande anser stadsstyrelsen att det inte är nödvändigt att göra Vasagatan permanent till en gårdsgata för att nå de målsättningar som föreslås i motionen. Däremot fortsätter staden att utveckla ett mer trivsamt stadsrum genom att i framtiden göra det möjligt att med enkla medel ordna försök för att göra gatorna

mer fotgängarvänliga, grönare och trivsammare. Tillfälliga arrangemang, såsom att placera ut växter och bänkar på parkeringsplatser vid kantstenen kan göras på sådana gatuavsnitt i innerstaden som staden anser vara lämpliga.

Trafik- och gatuplanering samt interaktion är centrala då man planerar försök med tillfälliga arrangemang för gatorna. Stadsstyrelsen anser därför att det är viktigt med en omfattande interaktion med invånarna och samarbete med stadens olika experter då man genomför eventuella försök. Innan man gör upp planer för en gårdsgata eller något annat som gäller gatan ska man dessutom tillsammans med företagslotsarna reda ut hur företagarna vid gatan och dess tvärgator förhåller sig till förslagen.

Under de närmaste åren finns det begränsat med resurser för att förbättra gatumiljön på platser i stil med Vasagatan, som inte stöder kollektivtrafiken eller bostadsproduktionen eller ökar den allmänna säkerheten. För de närmaste åren har inga investeringsanslag anvisats för Vasagatan och för den finns inget behov av ombyggnad.

Trafikregleringarna på Vasagatan behandlades som en följd av en fullmäktigemotion senast 2013. Då föreslogs det att Vasagatan ska ändras till gågata. Som en följd av motionen genomfördes ett försök med en gågata på Vasagatan under sommaren 2013, tillfälligt såsom stadsfullmäktige förutsatt. Efter att man provat ha Vasagatan som gågata beviljades lov för Parklet-terrasser, som ersätter parkeringsplatser. Man har kunnat boka Vasaparken via e-tjänsten Varaamo och där finns eluttag för evenemang.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

---

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.11.2020 § 341

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 785

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.11.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys kappaleen 4 loppuun: "Väliaikaisia katutilan viihtyvyyttä lisääviä järjestelyjä kokeillaan Vaasankadulla kesällä 2021."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 6

Fatim Diarra, Veronika Honkasalo, Mikko Kiesiläinen, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

09.12.2020

Tyhjä: 2
Nasima Razmyar, Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 6 (2 tyhjää).

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 562

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuusto päätti 27.2.2013, että Vaasankadulla kokeillaan kesäaikaista kävelykatua, sillä määrärahojen niukkuuden vuoksi katua ei ollut mahdollista muuttaa kävelykaduksi rakenteellisesti. Liikennesuunnittelupäällikön päätöksen 26.4.2013 mukaisesti Vaasankatu muutettiin kävelykaduksi 1.6. - 30.9.2013 väliseksi ajaksi. Kokeilu toteutettiin kevyesti tilapäisillä liikennemerkeillä. Kaupunki järjesti puitteet kokeilulle, toimi lupaviranomaisena muun muassa terassien laajentamiselle sekä vastasi kokeilun vuorovaikutuksesta ja seurannasta. Kävelykatukokeilusta raportoitiin lautakunnalle 26.11.2013 lähinnä uusien toimintatapojen ja vuorovaikuttamisen näkökulmasta. Kävelykatukokeilu poisti kadulta 80 asukaspysäköintipaikkaa ja huoltoajo kadulla oli edelleen mahdollista kello 5 – 11 välisenä aikana.

Pihakadulla tarkoitetaan jalankululle ja ajoneuvoliikenteelle yhteisesti tarkoitettua katua. Pihakadun yleisvaikutelman tulee olla sellainen, että autoilija tai muu ajoneuvon kuljettaja huomaa liikkuvansa hänelle itselleen ja jalankulkijoille yhteisesti tarkoitettulla alueella, jossa hänen tulee ajaa hitaasti ja väistää jalankulkijoita. Tieliikennelaissa pihakadulle on määriteltävä omat liikennesäännöt:

- Pysäköinti on sallittu vain merkityillä pysäköintipaikoilla.
- Ajonopeus on sovitettava jalankulun mukaiseksi eikä se saa ylittää 20 km/h.
- Ajoneuvon kuljettajan on annettava jalankulkijalle esteetön kulku.
- Jalankulkija saa kulkea sen kaikilla osilla ajoneuvoliikennettä kuitenkin

kaan tarpeettomasti estämättä.

- Risteyksessä pihakadulta tulevan kuljettajan on aina väistettävä muuta liikennettä.

Vaasankatu on tonttikatu, jonka molemmin puolin on kadunvarsipyysäköinti sallittu. Nopeusrajoitus on 30 km/h. Ajoradan leveys on 5 metriä ja jalkakäytävien perusleveydet 4 metriä. Liittymien kohdat on kavennettu kadunylitysten kohdalla. Suojateitä on merkitty vain risteyksalueille. Kinaporinkadun ja Vaasankadun liittymiskohta on varustettu korotetulla suojaiteella. Pyöräilijät käyttävät ajorataa. Fleminginkadun ja Kinaporinkadun välisellä katuosuudella on tasa-arvoisia katuliittymiä 125 - 160 metrin välein. Kaupungin liikennemäärätiedot ovat Vaasankadulla 27 vuotta vanhoja, joten katu on lisätty liikenne- ja katusuunnittelupalvelun moottoriajoneuvoliikenteen liikennemäärien laskentaohjelmaan keväälle 2021. Samassa yhteydessä on tarkoitus laskea myös jalankulkijamääriä. Vuoden 1993 laskentojen mukaan liikennemäärät ovat olleet keskimäärin 1800 - 4100 ajoneuvoa arkivuorokaudessa. Vuosina 2009 – 2020 kadulla tapahtui 22 poliisin tietoon tullutta onnettomuutta, joista yksi johti henkilöauton kuljettajan ja yksi jalankulkijan loukkaantumiseen. Muut onnettomuudet ovat olleet pääosin moottoriajoneuvoihin kohdistuneita omaisuusvahinkoja. Kadun pinnoitteet ovat luonnonkiveä erotuskaistoilla, joilla on paikoin pyörätelineitä. Kadun pohjoisreunassa on puurivi. Katutilassa on siten useita erilaisia jalankulkijoiden viihtyisyyttä ja liikenneturvallisuutta lisääviä elementtejä.

Jotta Vaasankadun pihakaduksi muuttaminen olisi tarkoituksenmukaista ja tukisi tieliikennelain säännöksiä toteutumista, kadun liikennemäärien tulisi olla alhaiset, enintään 500 ajoneuvoa vuorokaudessa. Pihakadulla ei saa olla jalankulkua ja muuta liikennettä toisistaan erottavia jalkakäytäviä. Myös suoria yli 50 metriä pitkiä katuosuuksia tulee välttää. Autojen läpiajoliikenne tulee estää rakenteellisesti. Pihakadun sisään- ja ulosajokohdan tulee myös erottua reunakivijärjestelyiltään muista normaaleista katuliittymistä eikä pihakatu saisi olla yksi nelihaararisteyksen haaroista. Kadun huoltoliikenteen tulee olla vähäistä. Pihakaduilla panostetaan muun muassa päällysteiden, valaistuksen ja kalusteiden yksityiskohtaiseen suunnitteluun siten, että niillä voidaan turvata pihakadun toiminnallisuus ja kunnossapito.

Vaasankadun katutilan muuttaminen kokonaan tai osittain pihakaduksi edellyttää liikenne- ja katusuunnittelua, huoltoliikenteen tarpeiden ja reittien selvittämistä, kadunvarsipaikkojen poiston vaikutusten ja yritysvaikutusten arviointia, laajaa vuorovaikuttamista asukkaiden kanssa ja yhteistyötä kaupungin eri asiantuntijoiden kanssa. Liikennesuunnittelun ja vuorovaikutuksen tarve koskee myös kokeiluja. Kadulle ei kohdistu lähivuosina perusparannustarpeita eikä sille ole osoitettu investo-

intimäärärahaa. Katua on kunnostettu hiljattain. Olemassa olevan ympäristön, kuten Vaasankadun, parantamisen resurssit ovat vähäiset seuraavina vuosina niissä kohteissa, jotka eivät tue joukkoliikennettä tai asuntotuotantoa tai eivät lisää yleistä turvallisuutta, ellei hankkeelle ole järjestettävissä erillismäärärahaa.

Vaasankadun kävelykatukokeilun jälkeen kadulle on myönnetty lupia Parklet -terasseille korvaamaan pysäköintipaikkoja. Vaasanpuistikkoa on voinut varata tapahtumiin sähköisen Varaamo -palvelun, joka on luotu helpottamaan tapahtumien ja vuokrauksien organisoimista, kautta. Aukion kehittämistyö jatkuu, mikä antaa suuntaviivoja myös alueen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Tähän mennessä aukiolle on rakennettu jo tapahtumasähkö. Vaasankadun elävöittämiseksi asukkaat voivat hyödyntää myös kaupungin yritysluotseja. Pihakaduksi muuttaminen ei siten ole välttämätöntä aloitteessa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vehreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lisäys lausunnon loppuun:

Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vehreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Kannattaja: Laura Rissanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisäys lausunnon loppuun: Kaupunki jatkaa viihtyisämmän

09.12.2020

kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vihreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Antti Koskela, Jape Lovén

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Noora Laak, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 1

Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mia Haglundin vastaehdotuksen äänin 7-5 (1 tyhjä).

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Inga Valjakka, tiimipäällikkö: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi

§ 365

Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om ett försök med personlig utsläppshandel i Helsingfors

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamot Leo Stranius och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors utreder möjligheterna att göra ett försök med personlig utsläppshandel exempelvis med hjälp av modellen som Lahtis har utvecklat eller på ett annat sätt som lämpar sig i Helsingfors.

Åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 innehåller en åtgärd som gäller en utredning om personlig utsläppshandel. Åtgärdsprogrammets 101:a åtgärd är följande: Metoder för personlig utsläppshandel som tas i bruk i olika städer utreds och utnyttjas. Staden har inlett verkställandet av åtgärden genom att bekanta sig med den personliga utsläppshandeln i Lahtis.

För tillfället pågår en bakgrundsutredning i anknytning till ett eventuellt projekt. I utredningen behandlas möjliga finansieringskanaler och görs bekantskap med redan utvecklade applikationer för uppföljning av personliga växthusgasutsläpp och söks potentiella partner också utanför den offentliga sektorn.

09.12.2020

Tillsammans med Lahtis utreds möjligheten för ett gemensamt utvecklingsprojekt. I projektet är det möjligt att utnyttja Lahtis erfarenheter och utvidga utsläppshandeln också till någon sektor utanför trafiken. Även Vanda stad har visat ett intresse för ett gemensamt projekt och det finns också ytterligare städer i Finland och utomlands som är intresserade av projektet.

Verksamhetsgruppen Ilmastovahtikoirat (klimatvakthundarna), med frivilliga stadsbor som övervakar Helsingfors kolneutralitetsåtgärder, har från första början varit med och kläcka idéer kring genomförandet av åtgärden personlig utsläppshandel.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.11.2020 § 342

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

09.12.2020

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 745

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 489

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että henkilökohtainen päästökauppa on kirjattu toimenpiteeksi numero 101 Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelmaan. Toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu tutustumalla Lahden henkilökohtaiseen päästökauppaan.

Henkilökohtaisen päästökaupan toteuttamisen on todettu vaativan kaupungin ulkopuolisten resurssien hakemista ja kumppanuuksia useiden toimijoiden kesken. Yhteistyöpalaverissa Lahden kanssa pohdittiinkin yhteisen kehittämishankkeen mahdollisuutta. Hankkeessa voitaisiin hyödyntää Lahden kokemuksia ja laajentaa päästökauppaa myös jollekin liikenteen ulkopuoliselle sektorille. Yhteishankkeesta on kiinnostunut myös Vantaan kaupunki ja tiedossa on myös muitakin hankkeesta mahdollisesti kiinnostuneita kaupunkeja Suomessa ja ulkomailla.

Tällä hetkellä käynnissä on taustaselvitystyö mahdolliseen hankkeeseen liittyen. Selvitystyössä käydään läpi mahdollisia rahoituskanavia ja tutustutaan jo kehitettyihin henkilökohtaisten kasvihuonekaasupäästöjen seurannan sovelluksiin sekä etsitään potentiaalisia partnereita myös julkisen sektorin ulkopuolelta.

09.12.2020

Helsingin hiilineutraaliustoimenpiteitä vahtiva vapaaehtoisten kaupunkilaisten toimintaryhmä "Ilmastovahtikoirat" on myös alusta alkaen ollut mukana ideoimassa henkilökohtainen päästökauppa -toimenpiteen toteutusta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pirita Kuikka, ympäristösuunnittelija: 310 32045
pirita.kuikka(a)hel.fi

§ 366

Den av ledamoten Mai Kivelä väckta motionen om bättre hobby- möjligheter för paddlare

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mai Kivelä och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden främjar hobbymöjligheterna för paddlingsgrenar genom att förbättra landstigningsplatserna och informationen samt genom att erbjuda förvaringsplatser för paddlingsredskap.

Stadsstyrelsen konstaterar att idrottstjänsterna vid kultur- och fritidssektorn under de två senaste somrarna har placerat ut bojar vid tolv badstränder för att visa var de som paddlar kajak eller paddelbräda kan ta i land. Paddlingsföreningarna har fått hyra lokaler för förvaring av redskap och annan verksamhet, men förvaringslokalerna är för tillfället fulla och föreningarna kan inte ta nya medlemmar på grund av bristen på utrymme.

En naturlig plats för förvaring av paddlingsredskap är småbåtshamnen, som det finns 77 stycken av i Helsingfors. Bryggorna i småbåtshamnarna lämpar sig dock inte som avgångsbryggor för kajaker, eftersom de är för höga. Staden bör skaffa nytt förvaringsutrymme för paddlingsredskap och bygga bryggor som lämpar sig för paddling. Det är möjligt

09.12.2020

att hyra ut förvaringsutrymme via systemet för reservering av båtplatser, men inga anslag har reserverats för anskaffning av nya förvaringsutrymmen och bryggor.

Strandplatserna som lämpar sig för paddlingsgrenar räknas upp på stadens webbplats. Olika företag och föreningar ansvarar till stor del för informationen om paddlingsrutterna.

Staden håller för närvarande på att utveckla appen Ahti för havstjänster, som samlar stadsbor, båtförare, turister, företagare, sammanslutningar och aktörer vid havsnära mål. Appen skapar en kanal för förmedling av tjänster och erbjuder ett system för matchning av utbud och efterfrågan. Den är en ypperlig kanal för paddlingsföreningar och -företag som vill ge information om sina paddlingsmål och -rutter.

Kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet. Stadsstyrelsen har dessutom i sitt beslut förutsatt att det ytterligare ska kartläggas landstigningsplatser och nya förvaringsplatser lämpliga för paddlingsgrenar.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.11.2020 § 343

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

09.12.2020

Föredragande
Stadsstyrelsen

Upplysningar
Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 753

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunki kartoittaa rantautumispaikkoja ja uusia säilytyspaikkoja.

Käsittely

09.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotukseen kohta:

"Samalla kaupunki kartoittaa rantautumispaikkoja ja uusia säilytyspaikkoja."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä
kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 154

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kaupungin tulisi edistää melonnan harrastamista Helsingin vesialueilla.

Liikuntapalvelut on kahtena viime kesänä lisännyt 12 uimarannan (Aurinkolahti, Kallahti, Iso Kallahti, Rastila, Marjaniemi, Tuorinniemi, Laajasalo, Mustikkamaa, Hietaranta, Lauttasaari, Munkkiniemi, Pikkukoski) yhteyteen rantautumispaikkoja kanooteille ja sup-laudoille. Rantautumispaikat ovat uimarantojen viereen erillisillä poijuilla merkityt rantautumiskaistaleita. Rantautumispaikat on lueteltu kaupungin nettisivuilla.

On kuitenkin huomioitava, että suurimmasta osasta kaupungin vesirajasta vastaa kaupunkiympäristön toimiala.

Liikuntapalvelut on vuokrannut tiloja kanoottiseuroille kanoottitoimintaa ja kanoottien varastointia varten. Liikuntapalveluiden tiedon mukaan seurojen varastointitilat ovat täynnä, eivätkä pysty ottamaan uusia jäseniä tilan puutteen vuoksi.

Luonteva paikka kanoottien varastoinnille olisi pienvenesatama, joita Helsingissä on yhteensä 77 kpl. Kanoottien varastointitilan vuokraamisesta voitaisiin huolehtia venepaikkavarauksjärjestelmän kautta. Kanooteille tulee hankkia varastointitila sekä kanoottitoiminnalle soveltuvia laitureita. Pienvenesatamissa sijaitsevat laiturit ovat tarkoitettu veneille ja ovat näin olleen liian korkeita, ja tästä johtuen ne eivät sovellu kanoottien lähtölaitureiksi. Hankinnat eivät ole mahdollisia ilman lisämäärärahoitusta. Liikuntapalveluiden talousarvioissa ei ole varattu erillismäärärahaa varastotilojen ja laitureiden hankintaan.

Melontareittien tiedottamista vastaa Suomessa suurilta osin erilaiset yritykset ja yhdistykset. Helsinki on kehittämässä merellisiä palveluita tarjoavaa AHTI-sovellusta. Sovelluksen tehtävä on kerätä yhteen merellisiä toimijoita, kaupunkilaisia, veneilijöitä, turisteja, yrittäjiä, yhteisöjä ja kohteiden ylläpitäjiä. Sovellus luo kanavan tiedon ja palveluiden välittämiseksi sekä tarjoaa järjestelmän kysynnän ja tarjonnan kohtauselle.

Sovellus on liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan oiva kanava melonnasta vastaaville tahoille tuoda esiin palveluitaan ja melontareittejä, joista he jo nykyin ilmoittavat omilla nettisivuillaan. Kaupungin ei tulisi lähteä erikseen luomaan omaa melontareittikanavaa ja -karttaa, vaan tukeuduttaisiin nykyisten yritysten ja yhteisöjen ilmoittamiin reitteihin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 367

Den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen om reservering av konstgräsplaner också för andra än idrottsföreningar

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Johanna Nuorteva och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att reservering av konstgräsplaner görs möjligt inte bara för idrottsföreningar, utan också för t.ex. ungdomsgårdar, invånarföreningar och skolornas klubbverksamhet, varvid de kan reservera öppna spelturer för invånarna i området. I motionen föreslås också att en del av planen kan lämnas utanför reserveringen, så att invånarna kan använda den utan reservering.

Stadsstyrelsen konstaterar att en möjlighet att utnyttja konstgräsplaner har reserverats för helsingforsare som inte är medlemmar i idrottsföreningar. På totalt femton konstgräsplaner som staden förvaltar har allmänna spelturer för öppet bruk reserverats vardagar kl. 16–18 och veckoslut kl. 10–12. Under de öppna allmänna spelturerna har konstgräsplanerna huvudsakligen utnyttjats tämligen sparsamt, med undantag av Tölö bollplan. Konstgräsplanen i Arabiastranden, som öppnades i augusti 2020, har varit öppen för allmänt bruk under hela hösten 2020 och på den delas inga spelturer ut till idrottsföreningar före år 2021. Det

är meningen att antalet öppna allmänna spelturer ökas i takt med att nya konstgräsplaner färdigställs.

Staden förvaltar för tillfället 30 konstgräsplaner. De är mycket populära och används effektivt för flera olika sportgrenar. Utöver fotboll används konstgräsplanerna bland annat för boboll, rugby, amerikansk fotboll, baseboll och lacrosse. Stadens förmånliga spelturer är den viktigaste stödformen till idrottsföreningarna.

Att reservera skilda delar av konstgräsplaner separat för ungdomsgårdar, invånarföreningar eller andra motsvarande aktörer förverkligar inte nödvändigtvis de mål som ställs för det. Det finns inte tillräckligt med spelturer på konstgräsplaner för alla sökande, eftersom antalet spelturer är mycket mindre än antalet villiga användare. Ärligen blir små idrottsföreningar, aktörer vid staden, arbetsgemenskaper och kamratgrupper utan spel- eller träningstider på konstgräsplaner. Även kultur- och fritidsnämnden uttrycker i sitt utlåtande sin oro över att det inte finns konstgräsplaner för ett tillräckligt antal öppna allmänna spelturer och inte heller för föreningsspelturer.

Konstgräsplanernas viktigaste användargrupp är fotbollsspelarna. Det här är motiverat eftersom fotboll är den tydligt populäraste föreningshobbyn bland barn och unga i Helsingfors. I fotbollsföreningar som staden stöder rör sig cirka 16 200 barn och unga och cirka 4 300 vuxna. Fotbollsföreningarna utnyttjar de av staden beviljade spelturerna effektivt genom att dela upp planen mellan flera olika lag. Föreningarnas medlemmar består oftast av invånare från närområdet, vilket innebär att konstgräsplanerna också via föreningsverksamheten i huvudsak utnyttjas av invånarna i området.

Utöver de öppna allmänna spelturerna kan konstgräsplanerna användas fritt då de inte har reserverats på förhand. Utbudet på utekonstgräsplanerna kompletteras av öppna s.k. myntspelturer i Bollkvarnen i Kvarnbäcken och i fotbollshallen i Tali, på vilka det är förmånligt att delta. Idrottslokaler av motsvarande slag finns också på stadens 30 grusplaner, varav en betydande del används mycket sparsamt och där lediga spelturer kan hittas enkelt. Lediga spelturer på stadens samtliga idrottsplatser kan sökas i Bokningskalendern på stadens webbsidor.

Kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

09.12.2020

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.11.2020 § 344

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 792

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

09.12.2020

maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.10.2020 § 166

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että yksittäisten osien, kuten 1/4, kategorinen varaaminen tekonurmiekonurmikentistä erikseen nuorisotalojen, asukasyhdistysten tai muiden vastaavien tahojen käyttöön ei välttämättä ajaisi sille asetettuja tavoitteita.

Helsingin kaupunki hallinnoi yhteensä 30 tekonurmikenttää. Kentät ovat tällä hetkellä erittäin suosittuja ja tehokkaassa käytössä usean eri urheilulajin toimesta. Tekonurmikenttiä hyödyntävät muun muassa jalkapallo, pesäpallo, rugby, amerikkalainen jalkapallo, baseball ja lacrosse.

Tekonurmikenttien merkittävin käyttäjäryhmä ovat jalkapalloilijat. Tämä on perusteltua, sillä helsinkiläisten lasten ja nuorten keskuudessa jalkapallo on selvästi suosituin seuraharrastus. Poikien keskuudessa jalkapallo on suosituin ja tyttöjen keskuudessa toiseksi suosituin urheilulaji. Avustettavissa helsinkiläisissä jalkapalloseuroissa liikkuu noin 16 200 lasta ja nuorta sekä noin 4 300 aikuista.

Jalkapalloilijoille myönnetään pääosin seurojen kautta tekonurmikenttävuoroja arkipäiville ja viikonlopuille. Näistä kiintiövuoroista noin 50 % käytetään Palloliiton otteluaikoihin. Jalkapallon jäljelle jäävästä kiintiöstä (noin 50 %) jaetaan vuoroja Helsingin 34:lle suurimmalle seuralle. Merkittävin osa näistä vuoroista myönnetään lasten ja nuorten (alle 20-vuotiaat) toimintaan.

Jalkapalloseurat hyödyntävät kaupungilta saamiaan harjoitusvuoroja lähtökohtaisesti tehokkaasti jakamalla kentän usean eri joukkueen kesken. Kenttiä hyödyntävien seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista ja nuorista. Näin ollen tekonurmikentät ovat pääosin alueen omien lähiasukkaidensa käytössä.

Vakiovuorojen lisäksi tekonurmikentillä järjestetään epäsäännöllisesti esimerkiksi turnauksia.

Tekonurmikenttävuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille hakijoille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Vuosittain useat pienet urheiluseurat, kaupungin toimijat, työyhteisöt ja kaveriporukat jäävät jakoprosessissa ilman peli- tai harjoitusaikaa tekonurmikentillä.

Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on varattu erillinen mahdollisuus hyödyntää tekonurmikenttiä. Yhteensä 15:sta kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu kaikille tarkoitettuja, matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä tulevaisuudessa sitä mukaan, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu. Näin toimittiin esimerkiksi elokuussa 2020 auenneen Arabianrannan tekonurmikentän kohdalla, joka on koko syksyn 2020 yleisessä käytössä. Seuroille ei jaeta laisinkaan vuoroja kyseiselle kentälle ennen vuotta 2021. Muiden kuin liikuntaseuroihin kuulumattomien vuorojen määrää pyritään kasvattamaan sitä mukaa, kun uusia kenttiä saadaan käyttöön.

Yleisövuorojen aikana kentät ovat olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta.

Yleisövuorojen lisäksi tekonurmikenttiä voi käyttää vapaasti aina silloin, kun niillä ei ole etukäteen varattua vuoroja. Tiedottamista näistä vapaista vuoroista on mahdollista kehittää.

Ulkotekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia niin sanottuja kolikkovuoroja, joille osallistuminen on yksilölle edullista. Tekonurmikenttien ohella vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy kaupungin 30 hiekkakentältä. Näistä kentistä merkittävä on hyvin pienellä käytöllä ja niiltä vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti.

Helsingin kaupungin kaikkien liikuntapaikkojen vapaiden vuorojen tarkastaminen onnistuu osoitteesta hel.fi/liikuntatilojen varaaminen. Sivustolta löytyy Liikuntakalenteri. Lisäksi valitsemalla "Muu toiminta" näkee kaikkien liikuntamuotojen vuorot kentällä.

Linkki kalenteriin:

https://asiointi.hel.fi/wps/portal/sahkoinen-asiointi/applications/calendar-application!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfIjo8ziPT1NjAw9TAx93R0dzQwCDQyCA40CgJSBqX5wWqZ-QbajlgAm23ny/

Kesän 2021 eri toimintojen (liikuntapalvelun ja nuorisopalvelun vuorot, yleisövuorot sekä eri lajeille osoitettavat seuravuorot) tarve käydään läpi syksyn 2020 aikana. Vuorojen jakamisessa otetaan huomioon kaupungin oma toiminta (esimerkiksi liikuntapalvelu ja nuorisopalvelu) ja yleisövuoroaika-tarve sekä se, että liikuntapalvelun edulliset vuorot ovat merkittävin tukimuoto liikuntaseuroille.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kantaa huolta siitä, että tekonurmi-
kenttiä ei ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisvuoroille, eikä
myöskään seuravuoroille.

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Taina Korell. Asiantuntija
poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Otto Meren poistuttua kokouksesta ennen tämän asian päätöksente-
koa, valitsi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tämän asian ja loppujen
kokousasioiden ajaksi hänen tilalleen pöytäkirjantarkastajaksi Sami
Muttilaisen.

Vastaehdotus 1:

Johanna Nuorteva: Muutetaan kappaleessa yhdeksän seuraava virke:
"Yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä tulevaisuudessa sitä mu-
kaan, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu." muotoon "Yleisövuorojen
määrää on tarkoitus tulevaisuudessa lisätä."

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 2:

Johanna Nuorteva: Lisäys Arabianrannan tekonurmesta kertovan esi-
merkin perään kappaleessa yhdeksän: Arabianrannan tekonurmi ra-
kennettiin OmaStadi -rahoituksella ja alueen asukkaiden aloitteesta.
Tämän kentän osalta arvioidaan varauskriteereitä erikseen.

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 3:

Johanna Nuorteva: Poisto kappaleen 12 lopusta: Kenttiä hyödyntävien
seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista ja nuo-
rista. Näin ollen tekonurmikentät ovat pääosin alueen omien lähiasuk-
kaidensa käytössä

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 4:

Sami Muttilainen: Lisätään lausunnon loppuun.

Lautakunta kantaa huolta siitä, että tekonurmikenttiä ei ole tällä hetkellä
riittävästi avoimille yleisvuoroille, eikä myöskään seuravuoroille.

Kannattaja: Johanna Nuorteva

1 äänestys

09.12.2020

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 1 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 1 äänin 8–4 (1 poissa).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 2 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 2 äänin 8–4 (1 poissa).

3 äänestys

09.12.2020

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 3 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Mutttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 3 äänin 8–4 (1 poissa).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Mutttilaisen vastaehdotuksen 4 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Sami Mutttilainen, Johanna Nuorteva, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Mutttilaisen vastaehdotuksen 4 mukaan muutettun ehdotuksen äänin 0–12 (1 poissa).

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja

Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 368

Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om parrelationsstöd med låg tröskel på familjecentren

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Emma Kari och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att parrelationsstöd med låg tröskel ska erbjudas på familjecentren och att det ska göras lättare att nå parrelationstjänsterna.

Stadsstyrelsen konstaterar att familjecentrens parrelationsstöd erbjuds som en del av den egna verksamheten av mödra- och barnrådgivningen, uppfostrings- och familjerådgivningen, socialhandledningen för barnfamiljer och enheten för bedömning av barnfamiljers servicebehov, särskilda stödets familjesocialarbete och barnskydd samt parterapienheten som erbjuder psykoterapi för par. Det är meningen att förstärka samarbetet med aktörer från tredje sektorn. Även psykiatri- och missbrukartjänsterna erbjuder hjälp till barnfamiljers parförhållanden.

Till stadsstrategins 2017–2021 riktlinjer hör bl.a. att förbättra basnivåns service och att främja hälsa och välfärd. I sektorernas driftsplaner har man årligen riktat och även i framtiden är det möjligt att rikta resurser till tjänster för att i rätt tid stötta familjer, som det nämns i motionen. I social- och hälsovårdens driftsplan för 2020 bildar stödet för barnfamil-

09.12.2020

jers parförhållanden en del av utvecklandet av psyktjänster med låg tröskel för barn och unga genom stöttandet av föräldraskap. Stöttandet av parförhållanden tas i beaktande i förebyggande syfte även i utvecklandet av servicekedjan för våld i nära relationer och servicekedjan för missbruk i barnfamiljer.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med nämndens utlåtande.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.11.2020 § 345

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 786

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Päätös

09.12.2020

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 138

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin sekä 18 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esiin koronatilanteen aiheuttamaa parisuhdeongelmien lisääntymistä ja tämän negatiivisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin. Valtuutetut ovat huolissaan, ettei perhekeskusten ammattilaisilla ole tarpeeksi aikaa ja osaamista parisuhdeasioiden käsittelyyn ja ettei kaupungin oma pariterapiayksikkö pysty vastaamaan ja saavuttamaan kaikkia pariterapian tarpeessa olevia vanhempia. Valtuutetut ehdottavat, että Helsingissä tarjottaisiin matalan kynnyksen parisuhdetukea perhekeskuksissa sekä useammalle vanhemmalle mahdollisuuksia saada parisuhdeterapiaa.

Koronatilanteen vaikutuksista

Koronakriisi on samanaikaisesti sekä lisännyt perheiden yhdessäoloaika että vähentänyt perheiden kasvatustyön tukirakenteita (etäkoulu, päivähoidon vähentyminen). Tämä on lisännyt poliisin ja lastensuojelun tietojen mukaan myös parisuhteisiin liittyviä ongelmia (vuorovaikutusongelmat, päihteiden käyttö, riidat). Näiden ongelmien ratkaisuihin tarvitaan kaikkia lapsiperheiden kanssa työtä tekeviä toimijoita sekä näiden toimijoiden välistä yhteistyötä.

Nykyiset palvelut parisuhteita tukemassa

Parisuhdetukea tarjoavat perhekeskuksissa jo tällä hetkellä useat eri toimijat (äitiys- ja lastenneuvola, kasvatus- ja perheneuvonta, lapsiperheiden sosiaaliohjaus sekä lapsiperheiden palvelutarpeen arviointiyksi-

köt, erityistä tukea tarvitsevan perhesosiaalityö, lastensuojelu) osana omaa perustehtävää. Suoraa tietoa ei ole siitä, miten moni asiakas saa parisuhteeseen liittyvää tukea eri perhekeskuspalveluissa.

Perhekeskusten henkilöstöllä on koulutusten ja työkokemusten perusteella hyvät perusvalmiudet tarjota vanhemmille ammatillista tukea parisuhteisiin. Perhekeskuksissa on myös tarjolla keskitetty pariterapian yksikkö, joka tarjoaa paripsykoterapiaa. Pariterapian kiirehoitoa (5–7 tapaamista), joka on tarkoitettu kaikista kiireellisintä apua tarvitseville pareille, saa noin 120 asiakasparia vuodessa. Kokonaisuudessaan pariterapiassa hoidetaan noin 700 paria vuodessa. Heistä valtaosa on pikkulapsiperheitä. Pariterapiaa odottaa tällä hetkellä 415 perhettä ja jonotusaika on noin 10 kuukautta. Keväällä osa pariskunnista ei halunnut tarjottua etävastaanottoaika ja osa perheistä sai ajan nopeammin. Keväällä tarjottiin tavanomaista enemmän myös kiireaikoja.

Peruspalveluissa keskitytään tunnistamaan ne parit ja perheet, jotka tulevat autetuksi kevyemmän tason palveluissa ja jotka tarvitsevat paripsykoterapiaa parisuhteen vuorovaikutuspulmien ratkaisemiseksi. Peruspalveluissa resursseja pyritään myös kohdentamaan siten, että yhä useampi saa riittävästi tukea peruspalveluissa. Paripsykoterapia ei ole kaikkien vanhempien kohdalla tarkoituksenmukaisin palvelu parisuhteiden tukemiseen. Parisuhteiden tukemisen palveluvalikoimaa on lisätty perhekeskusten kasvatusta- ja perheneuvoloissa, joissa on lisätty ryhmämuotoista toimintaa ja avoimia teemailtoja, jotta yhä useampi saisi palveluja. Järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä on hyviä kokemuksia ja sitä aiotaan lisätä. Lapsiperheiden parisuhteet pyritään huomioimaan myös esimerkiksi päihde- ja psykiatrian palveluissa. Parisuhteiden tukemiseksi kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen on myös keskeistä.

Sosiaali- ja terveystalokunta pitää tärkeänä, että lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea koronasta seuranneiden ongelmien ratkaisemiseksi matalalla kynnyksellä ja ilman kohtuuttomia odotusaikoja. Lautakunta toivoo, että lapsiperheiden lisääntynyt tuen tarve otetaan huomioon talousarviota laadittaessa.

Perhekeskusten palvelujen toimijoiden hyvää parisuhteiden tukemisen osaamista on tärkeää kehittää entisestään. Laajan verkostomaisen työotteen lisäksi tarvitaan kouluttautumista turvaamaan hyvä osaamisen taso. Tätä kouluttautumista huomioidaan ja toteutetaan talousarvion puitteissa.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Toteutetut ja suunnitellut toimet lapsiperheiden parisuhteiden tukemiseksi ovat linjassa Helsingin kaupunkistrategian hyvinvoinnin ja tervey-

den edistämisen tavoitteiden kanssa. Peruspalveluissa on strategian mukaisesti kehitetty yhteistyömalleja riskiryhmien etsimiseksi ja tunnistamiseksi sekä ohjaamiseksi sopivaan palveluun. Strategian lasten ja nuoren syrjäytymisen ehkäisyyn mukaisesti parisuhteiden tukemisella on vahvistettu vanhemmuutta sekä tätä kautta edistetty lasten ja nuorten hyvinvointia.

Vuoden 2020 käyttösuunnitelmassa lapsiperheiden parisuhteiden tukeminen on mukana vanhemmuuden tukemisen kautta lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämisessä. Parisuhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös käyttösuunnitelman mukaisissa lähisuhdeväkivallan palveluketjun sekä päihteiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä.

Yhteenveto

Peruspalvelujen henkilöstön nykyinen osaaminen ja resursointi ovat riittävät parisuhteiden ammatilliseksi tukemiseksi perhekeskuksissa. Lisäksi pariterapiayksikkö tarjoaa tukea terapeuttisempaa palvelua tarvitseville pareille. Perhekeskuksissa on perusteltua jatkaa toimintamallien kehittämistä nykyisillä resursseilla lapsiperheiden vanhempien parisuhteiden tukemiseksi. Olemassa olevien toimien ja suunnitelmien lisäksi voidaan talousarvion puitteissa ohjata asiakkaita muun muassa järjestöjen tuottamien parisuhdepalvelujen piiriin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupungin nykyiset palvelut pystyvät tarjoamaan riittävässä määrin palveluja lapsiperheiden vanhempien parisuhteiden tukemiseksi. Maksuttomat julkisin varoin tuotetut matalan kynnyksen parisuhteen palvelut mahdollistavat myös pienituloisten käyttää palveluja. Palvelut ovat saatavilla kaikille helsinkiläisille lapsiperheille."

Käsittely

01.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esityksen kohdan "Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan" toisen kappaleen viimeisen virkkeen kuulumaan seuraavasti: "Parisuhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös käyttösuunnitelman mukaisissa lähisuhdeväkivallan palveluketjun sekä päihteiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä."

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään kappaleen 6 jälkeen seuraavaa: "So-

09.12.2020

siaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea koronasta seuranneiden ongelmien ratkaisemiseksi matalalla kynnyksellä ja ilman kohtuuttomia odotusaikoja. Lautakunta toivoo, että lapsiperheiden lisääntynyt tuen tarve otetaan huomioon talousarviota laadittaessa."

Kannattaja: jäsen Kati Juva

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 4

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Touko Niinimäki, Aleksi Niskanen, Sanna-Mari Oranen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän muutetusta ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

18.08.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

§ 369

Den av ledamoten Marcus Rantala väckta motionen om ett åtgärdsprogram för att trygga servicen på svenska för barn med särskilda behov

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Ledamoten Marcus Rantalas motion

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Marcus Rantala och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion ett åtgärdsprogram för att trygga servicen på svenska för barn med särskilda behov.

Till riktlinjerna i stadsstrategin 2017–2021 hör minskning av ojämlikhet och förebyggande av utslagning bland barn och unga. Till Helsingfors stads resurser hör en yrkeskunnig personal som ger invånarna service på både finska och svenska. Social- och hälsovårdssektorn, fostrans- och utbildningssektorn, Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt samt andra aktörer samarbetar intensivt i tjänsterna för barn och unga med särskilt stödbehov. Frågorna som lyfts fram i motionen och utlåtandena hör till sektorernas prioriteringar och utvecklingsobjekt utan ett särskilt program. Nödvändiga rapporter och utredningar om tillgång till tjänster och fullbordan av utvecklingsåtgärder går att sammanställa för social- och hälsovårdsnämnden och fostrans- och utbildningsnämnden.

09.12.2020

Social- och hälsovårdsnämnden samt fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtanden i ärendet.

Stadsstyrelsen uppmanar fostrans- och utbildningsnämnden samt social- och hälsovårdsnämnden att följa med tillgången till och kvaliteten av tjänsterna för svenskspråkiga barn med särskilda behov och att vidta åtgärder för att rätta till brister som upptäckts.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Ledamoten Marcus Rantals motion

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.11.2020 § 346

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Stadsstyrelsen 16.11.2020 § 787

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Stadsstyrelsen uppmanar fostrans- och utbildningsnämnden samt social- och hälsovårdsnämnden att följa med tillgången till och kvaliteten av tjänsterna för svenskspråkiga barn med särskilda behov och att vidta åtgärder för att rätta till brister som upptäckts.

Behandling

16.11.2020 Med avvikelse från föredragandens förslag

Motförslag:

Marcus Rantala: Stadsstyrelsen uppmanar fostrans- och utbildningsnämnden samt social- och hälsovårdsnämnden att följa med tillgången till och kvaliteten av tjänsterna för svenskspråkiga barn med särskilda behov och att vidta åtgärder för att rätta till brister som upptäckts.

Understödd av: Daniel Sazonov

Stadsstyrelsen godkände enhälligt Marcus Rantalas förslag som ändrats enligt motförslaget.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Stadsstyrelsen 09.11.2020 § 747

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

09.11.2020 Bordlades

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt bordlägga ärendet på förslag av Marcus Rantala.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Nämnden för fostran- och utbildning 15.09.2020 § 213

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Utlåtande

Fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande till stadsfullmäktige gällande ledamoten Marcus Rantals motion om åtgärdsprogram för att trygga svenskspråkig service för barn med särskilda behov:

Särskilt stöd inom den svenska servicehelheten inom fostran och utbildning

Inom sektorn för fostran och utbildning i Helsingfors stöds barnet och den unga utifrån hans individuella behov. Stödet diskuteras och planeras i samarbete med vårdnadshavare. Inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen fattas beslut om särskilt stöd för de barn och unga som är i behov av detta. Stödet planeras mångprofessionellt och nätverksmöten hålls. I nätverksmöten deltar de personer som är involverade i barnets eller den ungas vård, omsorg samt fostran och utbildning. Stödet som ges inom småbarnspedagogiken och inom den grundläggande utbildningen följer samma lagstiftning och linjdragningar för båda språkgrupperna, det vill säga att stödet utgår från barnets eller den ungas individuella behov.

Mötesstrukturer, stadieövergångar och nätverkssamarbete

Den svenska servicehelheten vid fostran och utbildning har under många års tid satsat på en enhetlig lärtig för stadens svenskspråkiga barn och unga. Senaste läsår utvecklades mötesstrukturer och processer för elevvård och stöd för lärandet. Som en del av utvecklingsarbetet En förskola och skola för alla har också samarbetet mellan förskola och skola utvecklats. Även andra övergångar ses över och processbeskrivningar utarbetas både gemensamt inom den svenska servicehelheten men också områdesvis. Vikten av nätverksmöten har betonats och möteskulturen har utvecklats. Samtidigt som den svenska servicehelheten vid fostrans- och utbildningssektorn utvecklat sina processer för barn och unga i behov av särskilt stöd har även Berghälls familjecenter utvecklat sina processer och sin mötesstruktur. Flera av processerna och strukturerna innefattar samma personal och kundkrets. Här behövs ett sektorsövergripande arbete för att utveckla och förtydliga processer och strukturer för att servicen ska bli smidigare för såväl personal som kunderna. I detta utvecklingsarbete är det viktigt att också övriga samarbetsparter så som till exempel HUS och Kårkulla samkommun deltar.

Specialpedagogisk kompetens bland lärare inom den grundläggande undervisningen

Inom fostrans- och utbildningssektorn i Helsingfors arbetar vi för att förverkliga närskoleprincipen. I närskolan ska eleven få det stöd hen behöver i den miljö och bland de människor som är bekanta. Genom pedagogiska arrangemang och metoder förverkligas stödet inom allmän undervisning. I varje skola finns speciallärare som kan ge specialundervisning i grupp, individuellt eller genom samundervisning med ämnes- och klasslärare. Då eleven behöver mer stöd än vad som är möjligt inom allmän undervisning får eleven stöd i specialklass. Våra svenskspråkiga områdesvisa specialklasser finns i Botby grundskola (åk 1-6), i Minervaskolan (åk 1-6) och i Grundskolan Norsen (åk 7-9). Specialklasser för elever med förlängd läroplikt finns i Zacharias Topeliuskolan (åk 1-9). I samma skola finns också Eva-klasserna, som är specialklasser med stöd och främst ämnade för elever med psykiska symtom och vårdkontakt. Zacharias Topeliuskolan ansvarar också för sjukhusundervisningen som är till för sjukhuspatienter. Specialklasserna undervisas av specialklasslärare. Målet med all undervisning är att ge eleverna färdigheter att klara sig i samhället därför integreras eleverna i specialklasserna i mån av möjlighet i allmän undervisning.

För att en inkluderande skola och närskoleprincipen ska kunna förverkligas behöver skolans personal arbeta mångprofessionellt och det behöver finnas specialpedagogiskt kunnande bland personalen. I så väl ämnes- som klasslärarutbildningen ingår det specialpedagogiska studier. I möten med Helsingfors universitets svenskspråkiga lärarutbildning och med Åbo Akademis pedagogiska fakultet har behovet av lärarnas specialpedagogiska kompetens lyfts fram. De svenskspråkiga direktörerna, cheferna och sakkunniga i huvudstadsregionen har påtalat att fler speciallärare och specialklasslärare utbildas vid båda universiteten, men också att klass- och ämneslärare får tillräcklig specialpedagogiskt kunnande i sin grundutbildning.

Fostrans- och utbildningssektorn arbetar för tillfället med att förverkliga en inkluderande skola. Utvecklingsarbetet görs gemensamt för den finska och den svenska verksamheten, med beaktande av de båda gruppernas särdrag. Processer och strukturer ses över på administrativ nivå för att bättre kunna stöda den verksamhet som ska förverkligas på enheterna. Skolornas ledning och övrig personal fortbildas och stödmaterial produceras för att skolorna ska ha bättre förutsättningar stöda alla elever utifrån deras individuella behov.

Trots ökade rekryteringsinsatser och diskussioner med universiteten är behörigheten bland specialklasslärarna låg. Enligt vårens statistik är 10 av de 24 lärare som jobbar med specialklassläraruppdrag behöriga.

Behörigheten är högre bland speciallärarna där 19 av 27 speciallärare är behöriga. Sektorn fortsätter att satsa på rekryteringen och göra Helsingfors stads skolor till attraktiva arbetsplatser, men insatser på nationell nivå behövs också för att behörigheten och tillgången av specialklasslärare och speciallärare ska öka.

Sjukhusundervisning och undervisning av elever med vårdkontakt

Grundskolelever som är sjukhuspatienter har rätt till sjukhusundervisning. Skolan som erbjuder undervisningen beslutar tillsammans med vårdpersonalen och patientens vårdnadshavare när undervisningen kan inledas. Av hälsoskäl kan utbildningen delvis ordnas på ett annat sätt än det som föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning. Målet är att eleven flyttar tillbaka till sin egen skola efter vården på sjukhus. Zacharias Topeliusskolan ansvarar för sjukhusundervisning för svenskspråkiga elever i Helsingfors stad, men erbjuder i enlighet med lagstiftningen tjänsten även till utsocknes elever som vårdas på sjukhus i Helsingfors.

Elever som på grund av sin mentala hälsa inte kan delta i allmän undervisning i närskola eller i områdets specialklass kan få sin undervisning i specialklass med stöd i Zacharias Topeliusskolan. Dessa klasser går under benämningen EVA-klasser. De yngre eleverna arbetar i skolans utrymmen, medan de äldre eleverna är utlokaliserade i Arbis utrymmen på Dagmarsgatan. Alla elever har en vårdkontakt och skolgången samt vården planeras och utvärderas på nätverksmöten där vårdnadshavare och ibland även eleven deltar. Denna skolform erbjuds endast till stadens egna elever. Det finns dock efterfrågan och önskan av tvåspråkiga elever som deltar i finskspråkig undervisning, och utsocknes elever att få plats i EVA-klassen. Helsingfors stad har inte avtal för denna undervisningsform med andra kommuner och tar därför inte emot utsocknes elever. EVA-klasserna har ett gott rykte och får god respons av bland annat vårdande enheter. Målet är att eleven går i EVA-klassen så länge behovet av denna stödform finns, men att eleven återgår till sin närskola när hen klarar av det.

Ledamoten Marcus Rantala efterlyser i sin motion en utredning av en svenskspråkig motsvarighet till Sofia Mannerheimin koulu och Jorvs sjukhusskola. Den verksamhetsform och den service som erbjuds via Zacharias Topeliusskolans olika undervisningsformer motsvarar verksamheten i de två skolor Rantala lyfter fram i sin motion. Stödformerna, specialklassverksamheten och samarbetet med vårdande enheter utvärderas och utvecklas konstant. De finska skolorna har genom sitt breda elevunderlag möjlighet att erbjuda specifika klasser och undervisningsformer för sina elever. Inom den svenska servicehelheten behöver arrangemangen och linjedragningarna vara betydligt mer flexibla

och elevunderlaget i allmän undervisning och specialklass blir därför mer heterogent. Detta har sina fördelar och nackdelar. Elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och som t.ex. har högkänslighet för sinnesintryck kan ha svårt att klara av en skolgång i de skolbyggnader vi har i Helsingfors. Detta är viktigt att ta i beaktande då nya skolbyggnader planeras och specialklasstrukturen samt inkluderande skola utvärderas och utvecklas.

Studier efter den grundläggande utbildningen för elever i behov av krävande särskilt stöd

Elever i behov av krävande särskilt stöd har oftast förlängd läroplikt och studerar enligt verksamhetsområden eller med individuella planer i alla skolans läroämnen. För dessa elever är fortsatta studier efter grundskolan begränsade. Vid Optima finns TELMA, en utbildning som handleder för arbete och självständigt liv, och VALMA, en utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildningen och förbättrar möjligheter att avlägga en yrkesinriktad grundexamen. De senaste tre åren har alla elever som gått ut med förlängd läroplikt från Zacharias Topelius-skolan fått studieplats vid Optima. År 2017 fick fyra av sju elever studieplats vid Optima. De tre som inte fick plats studerade vid Kårkulla. År 2016 fick alla elever studieplats, medan fyra av sex elever fick plats år 2015.

Trots att nästan alla elever med krävande särskilt stöd i Helsingfors fått studieplats de senaste fem åren så finns det en oro bland de familjer som berörs varje år. Informationen om antagningen kommer i slutet av juni. För dessa unga finns det inte så många alternativ ifall de inte får studieplats, eftersom de flesta utbildningar i t.ex. folkhögskolor inte är lämpliga för dem. Detta kan innebära att vårdnadshavarna med kort varsel ska ordna vården och kvalitativ verksamhet för sina unga ifall de inte får en studieplats. För dessa unga och deras familjer skulle det också vara viktigt att kunna hinna förbereda sig för skolstarten genom besök och träffar. Zacharias Topelius-skolans lärare upplever att det skulle gynna de ungas start i den nya skolan om lärarna på våren kunde föra över information om sina elever till följande skola.

Eftermiddagsverksamhet för elever i behov av särskilt stöd

Fostrans- och utbildningssektorn ordnar eftermiddagsverksamhet i grupp för elever i årskurserna 1-2 och för elever som får särskilt stöd, till exempel elever med intellektuell funktionsnedsättning och autism. Elevgruppens stödbehov beaktas i eftermiddagsverksamheten. För att verksamheten ska vara kvalitativ behövs tillräcklig, behörig, kompetent och motiverad personal. Elever i behov av assistentresurs i skolan behöver ofta stödet också i eftermiddagsverksamheten.

Bland elever i behov av särskilt stöd finns det elever som har utmaningar av att klara av en hel skoldag och därmed även eftermiddagsverksamhet i grupp. Dessa elever skulle gynnas av vuxenstöd hemma efter skoldagen. Bland de svenska eleverna i Helsingfors handlar det om en handfull elever i året som skulle behöva det här stödet. Kring dessa frågor har social- och hälsovårdssektorn samt fostrans- och utbildningssektorn diskuterat, men utan att nå fram till någon lösning eftersom det finns oenigheter gällande vem som ansvarar för servicen. På individnivå har man försökt lösa problemet genom att anställa stödpersoner till eleven, men rekryteringen på svenska har ofta inte lyckats eller tagit lång tid. Samarbetet mellan sektorerna behöver fortsätta och nya verksamheter utvecklas.

Svenskspråkig korttidsvård, intervallvård och avlastning

Social- och hälsovårdssektorns svenskspråkiga tjänster för barnfamiljer i Helsingfors ges vid Berghälls familjecenter. Klienter inom handikappservicen ska erbjudas bl.a. korttidsvård, intervallvård och avlastning. Det finns dock ett bristfälligt antal platser för svenskspråkiga barn och unga i behov av korttidsvård och intervallvård. Precis som ledamöterna beskriver är det ofta barn och unga med mångfacetterat stöd- och vårdbehov som är mest utsatta. Ändamålsenliga vårdplatser med svensk service finns inte för alla barn och unga, varken i Helsingfors eller i övriga Finland.

Svenskspråkig service och resurser inom barn- och ungdomspsykiatri

I social- och hälsovårdssektorns utredning till Rantalas motion redogörs det för den svenskspråkiga servicen och dess resurser inom barn- och ungdomspsykiatri. Under de senaste åren har de svenskspråkiga direktörerna och cheferna inom fostran och utbildning i huvudstadsregionen deltagit i diskussioner och utvecklingsarbeten för att förbättra samarbetet och servicen gällande mentalvård till våra barn och unga. I dessa arbetsgrupper har man lyft fram de svenska behoven och i de dokument som utarbetats har det skrivits in att servicen som beskrivs bör garanteras även på svenska. Exempel på arbetsgrupper är social- och hälsovårdssektorns samt fostrans- och utbildningssektorns gemensamma arbetsgrupp Palvelujen integraatioryhmä som utarbetat en beskrivning av servicekedjan för barn och ungdomar med mentala problem (Lasten ja nuorten mielenterveysongelmien palveluketjumallinus). I VIP-nätverket (Utveckling av styr- och servicenätverken för krävande särskilt stöd) som fostrans- och utbildningssektorn i Helsingfors deltagit i har också de svenska behoven inom barn- och ungdomspsykiatri lyfts fram. Utvecklingsarbetet är alltså på gång och behöver också fortsätta för att den svenska servicen ska kunna garanteras både

genom tillräckliga resurser och genom ett välfungerande samarbete mellan servicegivarna.

Åtgärdernas koppling till stadens och sektorns strategi

De åtgärder som lyfts fram i motionen för att stöda svenskspråkiga barn i behov av särskilt stöd är i enlighet med stadens strategi och fostrans- och utbildningssektorns målsättningar. Förbättring av social- och hälsovårdssektorns, fostrans- och utbildningssektorns och HUS samt andra berörda aktörers samarbete hör till Helsingfors stadsstrategi att minska ojämlikhet och barn/ungas marginalisering. Styrande principer för Mukana-programmet är samarbete mellan väsentliga aktörer, att ge stödet vid rätt tid, att kunna identifiera de som befinner sig i särskilt sårbar position och att erbjuda tjänster som är lättillgängliga för klienten. Därmed kan konstateras att utvecklingsarbetet redan är på gång och många åtgärder som nämns i motionen redan vidtagits.

Sammanfattning

I denna utredning framkommer det att ett åtgärdsprogram utifrån motionens alla elva punkter inte är nödvändig att utarbetas i Helsingfors stad eftersom vissa punkter bör åtgärdas på nationell nivå och andra redan är åtgärdade eller under arbete. De utvecklingsområden inom svenskspråkig service som kräver sektorsöverskridande arbete och för tillfället är problematiska och bristfälliga är följande: 1) ändamålsenlig svenskspråkig kort- och långtidsvård 2) sektorsöverskridande utveckling av eftermiddagsverksamhet för elever i behov av krävande särskilt stöd 3) en gemensam processbeskrivning för den svenskspråkiga servicen inom social- och hälsovårdssektorn, fostrans- och utbildningssektorn och HUS samt andra berörda aktörer. Fostrans- och utbildningsnämnden förordar därmed inte ledamöternas motion för att utarbeta ett åtgärdsprogram, men förordar åtgärder för de ovannämnda tre punkterna gällande vård, eftermiddagsverksamhet och processbeskrivning för sektors överskridande samarbete.

Nämnden konstaterar att det i utredningen klart formulerats specifika problemområden som förutsätter åtgärder och samarbeten. Nämnden föreslår att det görs en plan för åtgärder på basen av utredningen och att åtgärdernas verkställighet rapporteras till nämnden under 2021.

Bedömning av hur det påverkar barnen

Genom att utveckla den svenskspråkiga verksamheten inom kort- och långtidsvården, eftermiddagsverksamheten och det sektors överskridande samarbetet kan de barn som är särskilt utsatta på grund av sin ålder, sin funktionsförmåga, sin funktionsvariation och sin mentala hälsa ges möjlighet till bättre vård och service i rätt tid. Dessa barn behö-

ver många av de tjänster som samhället erbjuder. Genom dessa åtgärder främjar vi likabehandlingen av språkgrupperna. Då vi utvecklar servicen kan vi indirekt påverka barnens och familjernas funktionsförmåga och förmåga att klara sig i vardagen.

Behandling

15.09.2020 Med avvikelse från föredragandens förslag

Motförslag:

Martina Harms-Aalto: Tillägg:

Nämnden konstaterar att det i utredningen klart formulerats specifika problemområden som förutsätter åtgärder och samarbeten. Nämnden föreslår att det görs en plan för åtgärder på basen av utredningen och att åtgärdernas verkställighet rapporteras till nämnden under 2021.

Understödd av: Petra Malin

Fostrans- och utbildningsnämnden godkände enhälligt det förslag som ändrats enligt Martina Harms-Aaltos motförslag.

Föredragande

sektorchef i fostrans- och utbildningssektorn
Liisa Pohjolainen

Upplysningar

Agneta Lundmark, pedagogiskt sakkunnig, telefon: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 159

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Marcus Rantalan sekä 20 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta liittyen toimenpideohjelmaan erityislasten palvelujen turvaamiseksi:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esille ruotsinkielisten erityislasten ja heidän perheidensä vaikeuden saada ruotsin kielellä tarvitsemiaan palveluja. Valtuutettujen mukaan palveluiden saatavuus on erityisen hankalaa, jos lapsella on yhtäaikaista tuen tarpeita kehitysvamman ja mielenterveysongelmien vuoksi tai lapsella on neuropsykiatrisen diagnoosi. Valtuutetut ehdottavat ratkaisuna 11 kohdan toimenpideohjelmaa ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi ja havaittujen ongelmien ja puutteiden ratkaisemiseksi.

Toimenpideohjelman tavoitteena olisi 1) saada erityislapsille ja heidän perheille tarvittavat ympärivuorokautiset palvelut ruotsin kielellä, 2) luoda ruotsinkieliset tilapäishoidot ja intervallihoidot sekä kotiin vietävät palvelut, 3) turvata riittävä ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä, 4) parantaa eri toimialojen välistä yhteistyötä, 5) lisätä ruotsinkielisten erityisopettajien määrää, 6) vaikuttaa ruotsinkielisten erityisopettajien koulutuksen lisäämiseen, 7) kehittää eri koulutusasteiden välistä yhteistyötä, 8) parantaa perusopetuksen jälkeisiä opintopolkuja erityistukea tarvitsevien nuorille, 9) turvata riittävät resurssit ruotsinkielisille lapsi- ja nuorisopsykiatrian palveluille, 10) selvittää mahdollisuus tarjota ruotsinkielinen vastine Sofia Mannerheimin koululle ja Jorvin sairaalakoululle sekä luodaan mahdollisuudet koulutuksen ja laitoshoidon yhdistämiselle, sekä 11) turvata erityislasten ruotsinkielinen iltapäivähoito.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten ruotsinkieliset palvelut sosiaali- ja terveystoimialalla

Perusopetuslaissa ja sosiaalihuoltolaissa erityistä tukea tarvitsevilla lapsella tarkoitetaan eri asiakasryhmiä. Sosiaalihuoltolain mukainen määritelmä on suppeampi kuin perusopetuslain mukainen määritelmä. Sosiaalihuoltolain mukaan erityistä tukea tarvitsevilla lapsilla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveystalvaku- ja kognitiivisen tai psyykkisen vamman tai sairauden, päihteiden ongelmakäytön, usean yhtäaikaisen tuen tarpeen tai muun syyn vuoksi tai siksi, että lapsen terveys tai kehitys vaarantuu lapsen kasvuolosuhteiden tai oman käyttäytymisen vuoksi. Tarkoituksena on, että mahdollisimman moni lapsi ja nuori saisi tarvitsemansa palvelut peruspalveluissa. Perusopetuslaissa erityistä tukea tarvitseva lapsi tarvitsee tehostetun tuen (säännöllistä tukea oppimisessa ja koulunkäynnissä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja) lisäksi enemmän tukea.

Helsingissä sosiaali- ja terveystoimialalla ruotsinkielistä erityistä tukea tarvitsevien palvelut on integroitu samaan organisaatioon suomenkielisten palvelujen kanssa. Näitä palveluja on keskitetty ruotsinkielisten osalta Kallion perhekeskukseen palvelemaan kaikkia ruotsinkielisiä helsinkiläisiä perheitä. Tunnistamisen ja varhaisen tuen tarjoamisen helpottamiseksi ruotsinkielisillä peruspalveluilla on yhteistyö- ja konsultti- rakenteet varhaiskasvatukseen ja perhekeskuksen välillä.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten sosiaalityön palveluja annetaan suunnitelmallisen sosiaalityön keinoin perhesosiaalityön palveluissa (perhesosiaalityön yksikössä, kasvatus- ja perheneuvolassa sekä nuorten sosiaalityössä), lastensuojelussa sekä vammais- palvelussa. Asiakkaaksi perhesosiaalityöhön ja vammais- palveluun tullaan sosiaalityöntekijän tekemän palvelutarpeen arvioinnin perusteella, jonka pohjalta asiakkaalle tarjotaan hänen ja hänen perheensä tarvitsemia palveluja. Erityi-

stä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille tarjotaan omana tuotantona ruotsinkielistä lapsiperheiden kotipalvelua ja perhesosiaalityön perheille sosiaaliohjausta ja perhetyötä.

Lastensuojelulain perusteella järjestetään tuki niille erityistä tukea tarvitseville lapsille, jotka tarvitsevat lastensuojelulain mukaisia palveluja, esimerkiksi tehostettua perhetyötä, ympärivuorokautista perhekuntoutusta tai huostaanottoa ja sijoitusta kodin ulkopuolelle. Ruotsinkielistä lastensuojelun sosiaalityötä ja tehostettua perhetyötä tuotetaan omana palveluna. Ruotsinkielisen ympärivuorokautisen perhekuntoutuksen ja sijaishuollon palvelut hankitaan pääsääntöisesti ostopalveluna.

Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden määrä on pieni. Siksi myös ruotsinkielisten työntekijöiden määrä on pieni ja palvelut ovat haavoittuvia niin sosiaali- ja terveystoimessa kuin muissakin palveluissa.

Vammaispalvelun ruotsinkielinen lyhytaikais- ja tilapäishoito sekä intervallihoitojak-
sot

Vammaispalvelun asiakkaille tarjotaan tarvittaessa lyhytaikais- ja tilapäishoitoa sekä intervallihoidon jaksoja. Ruotsinkielisten vammaispalvelujen haasteena on suomenkielisiin palveluihin verrattuna vähäisempi tai puuttuva palvelutarjonta. Taustalla on määrällisesti huomattavasti pienimuotoisempi palvelujen tarve sekä ruotsinkielisten osajien ja toimijoiden puuttuminen. Tämä tuottaa suuria haasteita palvelujen tuottamiselle sekä omana että ostopalveluna. Ruotsinkielisiä vammaispalveluja tuotetaan lähes täysin ostopalveluna: kaikki päivätoiminta- ja asumispalvelut sekä tilapäishoidon ja intervallihoidon jaksot ostetaan. Helsingillä on omana tuotantona vammaispalvelussa sosiaalityön lisäksi lyhytaikaishoitoa tarjoava kotiin vietävä lapsiperheiden kotipalvelu sekä Kärkullan kuntayhtymän kanssa yhteistyössä tuotetut palvelut.

Ruotsinkielisten vammaispalvelun ostopalvelujen kanssa tehtävä yhteistyö sujuu pääsääntöisesti hyvin, ja asiakkaat ovat perheineen tyytyväisiä saamansa palveluun. Asiakkaat saavat myös pääsääntöisesti hyvin sekä tilapäishoitoa että intervallihoitoa vähäisestä palvelutarjonnasta huolimatta. Osassa ostopalveluja on haastavaa saada mukautettua palveluja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti esimerkiksi asiakkaiden vaikeahoitoisuuden tai väkivaltaisuuden vuoksi. Tällöin ostopalvelut voivat myös valikoida, keitä asiakkaita he vastaanottavat. Sama haaste on ostopalveluissa myös suomenkielisissä palveluissa. Palveluista puuttuvat myös ruotsinkielinen kotiin vietävä lyhytaikainen hoito erityisen haastavasti käyttäytyville lapsille sekä lasten pitkäaikaisen asumisen palvelut. Pitkäaikaisen asumisen ruotsinkieliset palvelut puuttuvat täy-

sin koko Suomesta. Palvelujen puuttuminen johtaa joko kyseisten palvelujen saamattomuuteen tai sellaiseen palvelujen muotoiluun, joka ei aina vastaa asiakkaiden tarvetta parhaalla mahdollisella tavalla.

Ruotsinkieliset lasten- ja nuorisopsykiatriset palvelut ja resurssit

HUSin ruotsinkielisen lasten- ja nuortenpsykiatrian toiminta vastaa diagnostiikan ja hoidon tarpeen arvioinnin suhteen suomenkielisiä palveluja. Työssä hyödynnetään keskitetyn neuropsykiatrisen yksikön osaamista aivan kuten suomenkielisillä poliklinikoillakin. Suomenkielisten palvelujen tavoin erikoissairaanhoidossa tehdään diagnostiikka ja suunnitellaan hoito, joka saatetaan ostaa yksityisiltä palveluntarjoajilta. Tilanteen ja oireilun vakaavuusasteen helpottuessa tai ollessa lievää tai keskivaikeata asiakas voidaan ohjata perustasolle jatkohoitoon. Lapsi- ja nuorisopsykiatrian ostopalvelut ovat kuitenkin suomenkielisiä rajoitetumpia ostopalvelujen rajallisuuden (neuropsykiatrisen valmennus) tai täydellisen puuttumisen vuoksi (esimerkiksi Kelan sopeutumisvalmennukset ja LAKU-kuntoutus). Tämän vuoksi ruotsinkielisessä työryhmässä hoidetaan neuropsykiatristen lasten hoitoa omana työnä. Ruotsinkielisten palvelujen resursseissa ei ole HUSin puolelta huomautettavaa. Ongelmana on sen sijaan jo aiemmin mainittu tiettyjen palvelujen puuttuminen ruotsin kielellä.

Ruotsinkielisten palvelujen ja toimijoiden välinen yhteistyö

Ruotsinkielisissä sosiaali- ja terveys- sekä kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa tehdään suomenkielisiä palveluja enemmän yhteistyötä. Yhteistyö on hyvin usein myös suomenkielisiä palveluja toimivampaa pienemmän toimijajoukon vuoksi. Toimijat tuntevat toisensa ja palvelunsa, ja tätä kautta yhteistyön tekeminen on suomenkielisiä palveluja helpompaa ja toimivampaa. Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyötä on myös kehitetty systemaattisesti viime vuosina. Yhteistyön kriittisiä kohtia parannetaan niin sosiaali- ja terveystoimialan sisällä kuin yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa.

Palvelujen rajapinnoilla ja monia palveluja tarvitsevien lasten ja nuorten palvelujen järjestämisessä on Helsingissä haasteita niin suomenkielisten kuin ruotsinkielisten palvelujen osalta. Taustalla on usein toimintakäytänteiden kankeus, liian tiukat asiakasrajaukset sekä työntekijöiden taitamattomuus räätälöidä palveluja asiakkaille sopiviksi. Tarvitaan laajempaa sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuspalvelujen palvelumuotoilua, jotta asiakkaiden palveluihin voitaisiin vastata mahdollisimman asiakaslähtöisesti. Muiden palvelujen puutteellisuus ja toimimattomuus voivat johtaa yksittäisissä tilanteissa lastensuojelun asiakkuuteen, jos erityistä tukea tarvitseva lapsi ja hänen perheensä eivät saa tarvitsemaansa tukea.

Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyön parantamiseksi sosiaali- ja terveystoimialalla on ruotsinkielisten palvelujen työryhmä, jossa on edustajia eri palveluista. Työryhmän painopisteet ovat ruotsinkielisten palvelujen kehittäminen ja palvelut ylittävä yhteistyö. Työryhmällä on palvelukeskuksittain kolme alatyöryhmää (perhekeskustoiminta, terveys- ja hyvinvointipalvelut sekä senioripalvelut), joiden tehtävänä on kehittää ja vahvistaa ruotsinkielisiä palvelu- ja konsultaatiomalleja omissa toiminnoissaan sekä kehittää asiakastarpeiden mukaisia eri palvelujen uudistamisen toimintamalleja alatyöryhmien välillä. Tärkeänä tehtävänä on tunnistaa erityisiä teemoja, jossa on tarpeellista toimia monitoimijaisesti ja myös samanaikaisesti tunnistaa yhteisen työn mahdollisuudet. Perhekeskustoiminnan alatyöryhmä toimii samalla ruotsinkielisten perheiden palvelujen esimiesfoorumina. Ruotsinkielisten palvelujen monitoimijaista kehittämistä on tehty myös lasten ja nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä.

Ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä

Helsingissä ruotsinkielisiä sosiaalityöntekijöitä työskentelee erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän perheiden kanssa lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnissa, perheneuvolassa, perhesosiaalityössä, lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa, vammaispalvelussa sekä nuorten sosiaalityössä. Sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on ollut Helsingissä välillä haasteita, mutta ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa ei ole ollut sellaisia haasteita kuin suomenkielisten sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa.

Ruotsinkielisten erityislasten iltapäivähoito, kasvatusta ja koulutus

Kasvatusta- ja koulutuksen toimiala vastaa ruotsinkielisestä iltapäivähoidon järjestämisestä (myös erityistä tukea tarvitseville lapsille), erityisopetuksen riittävydestä, koulutusasteiden välisestä yhteistyöstä, peruskoulun jälkeiseen koulutukseen vaikuttamisesta sekä sairaalakoulutoiminnan organisoimisesta. Perhe- ja sosiaalipalvelujen ja kasvatusta- ja koulutuksen toimialan kesken ollaan työstämässä iltapäivähoitoon liittyviä ongelmia ja etsimässä niihin ratkaisuja.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Sosiaali- ja terveystoimialalla on tehty strategian ja käyttösuunnitelman mukaisesti yhteistyötä kasvatusta- ja koulutuksen toimialan, HUSin ja muiden aiheeseen liittyvien toimijoiden kanssa, jotta parannetaan yhteistyötä ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluissa. Strategian tavoitteiden mukaisesti yhteistyön parantamisella on kehitetty oikea-aikaisia ja oireidenmukaisia hoitoja sekä pyritty vähentämään mielenterveysongelmien vuoksi sijoitettujen lasten määrää. Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien palvelujen integroiminen nä-

iden lasten koulutukseen on vahvistanut strategian mukaisesti oppilas- ja koulukohtaista opiskeluhoitoa. Vuoden 2020 käyttösuunnitelman mukaisesti meneillään olevassa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä on myös huomioitu erikseen ruotsinkieliset matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut.

Yhteenveto

Sosiaali- ja terveystoimialalla on hyvä tilannekuva ja ymmärrys ruotsinkielisistä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluista. Palvelut toimivat suurimmaksi osaksi hyvin ja asiakkaat ovat pääosin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Vaikutettavissa oleviin kriittisiin kohteisiin on pyritty puuttumaan ja palveluja on pyritty muotoilemaan paremmin asiakkaille sopivaksi. Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan ruotsinkielisten vammaispalvelujen ja psykiatrisen ostopalvelujen kehittämistä yhdessä eri toimijoiden välillä. On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Erityistä tukea tarvitsevat lapset ovat ikänsä, heikon toimintakykynsä, vammaisuuden ja mielenterveysongelmien vuoksi erityisen haavoittuvassa asemassa. Nämä lapset ja heidän perheensä käyttävät myös paljon sosiaali- ja terveyspalveluja. Olemassa olevilla ja suunnitelluilla toimilla edistetään näiden asiakkaiden palvelujen saatavuutta ja yhdenvertaisuutta. Palvelujen tuottamisella ja kehittämisellä edistetään myös välillisesti asiakkaiden ja heidän perheidensä toimintakykyä ja arjessa selviytymistä.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Cecilia Ehrnrooth: Lausunnon viimeinen lause ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia muutetaan muotoon: On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Kannattaja: jäsen Hannu Tuominen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Cecilia Ehrnroothin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

09.12.2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

01.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalveluiden päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi

Riitta Vartio, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 56309
riitta.vartio(a)hel.fi

§ 370

Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om utredning av upplevd rasism i social- och hälsovårdstjänsterna

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 2 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mia Haglund och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion att upplevd rasism inom social- och hälsovårdstjänsterna ska utredas, att åtgärder för att bekämpa rasism ska vidtas och att diskrimineringsfall ska rapporteras.

Stadsstyrelsen konstaterar att den verksamhet som föreslås i motionen redan börjat förberedas. Som grund för jämställdhets- och likabehandlingsplaneringen under följande strategiperiod görs en invånarenkät för att klarlägga bl.a. upplevelser av diskriminering och osakligt bemötande av olika orsaker, såsom etnisk bakgrund. Enkäten gäller stadens agerande i olika servicehelheter, även social- och hälsovårdstjänsterna. Slutsatser dras och eventuell ytterligare utredning beställs när invånarenkäten är avslutad. Enkäten genomförs på flera olika språk.

En av social- och hälsovårdssektorns centrala målsättningar är att bjuda på en positiv upplevelse för klienterna. Kunskapsbaserat ledarskap ges en större roll, och respons samlas in via olika kanaler och används

systematiskt för att utveckla servicen. Även rapporteringen på sociala medier kan ge praktiskt tillämpbar kunskap om hur antirasistisk praxis kan byggas upp och stärkas.

De etiska principerna för stadens anställda betonar det som diskrimineringslagen föreskriver om likabehandling. Olika befolkningsgruppers rätt till eget språk och egen kultur respekteras, och rasism är inte tillåten i någon som helst form. I alla arbetsgemenskaper har de etiska föreskrifterna i stor utsträckning gått igenom med personalen.

Social- och hälsovårdsnämnden och likabehandlingskommittén har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 2 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.11.2020 § 347

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 788

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys kappaleen 4 loppuun: ”Kysely toteutetaan usealla eri kielellä.”

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.10.2020 § 189

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Haglundin ja 21 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta rasismikokemusten tutkimisesta sosiaali- ja terveystalvveluissa seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa nostetaan esille rasistinen syrjintä sekä yhteiskunnallisena ilmiönä että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden kokemuksena. Aloitteessa todetaan, että asiakkaiden kokemukset rasistisesta häirinnästä ja syrjinnästä jäävät usein aliraportoituja. Valtuutetut esittävät, että kaupunki toteuttaa selvityksen sekä työntekijöiden, että asiakkaiden rasismikokemuksista sosiaali- ja terveystalvveluissa ja toimeenpanee

johdonmukaiset käytännöt rasismien torjumiseen ja syrjintätapausten raportointiin.

Sosiaali- ja terveystoimiala osallistuu kaupunginkanslian syksyllä 2020 toteuttamaan kuntalaiskyselyyn rasismi- ja syrjintäkokemuksista ja henkilöstön osalta arvioi asiaa Kunta10-tulosten mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystoimialan yksi keskeisiä tavoitteita on hyvän asiakaskokemuksen tarjoaminen helsinkiläisille. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi kerätään asiakaspalautetta kaikista palveluista monien eri kanavien kautta. Yksi käytössä oleva kanava on kaupunkiyhteinen palautejärjestelmä. Tämän palautekanavan kautta tulee vuodessa noin 6 500–7 000 palautetta. Palautteet luokitellaan asiasisällön mukaisesti ja niistä tunnistetaan myös yhdenvertaisuuteen tai tasa-arvoon liittyvät asiat. Palautteet, joissa kuvataan koettua syrjintää, mutta ei välttämättä rasismia, muodostavat noin 3–5 prosenttia kaikista palautteista. Määrä on pysynyt samalla tasolla viimeiset kolme vuotta.

Saatu palautetietoa hyödynnetään entistä systemaattisemmin palvelujen kehittämisessä ja vahvistetaan tiedolla johtamista paremman asiakaskokemuksen aikaan saamiseksi.

Helsingin henkilöstöä koskevat uudet eettiset ohjeet korostavat yhdenvertaisuuslain mukaista syrjimättömyyttä. Eri väestöryhmien oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin kunnioitetaan, eikä rasismi ole missään muodossa sallittua. Eettisiä ohjeita on käyty laajasti läpi henkilökunnan kanssa kaikissa työyhteisöissä.

Kunta10-tutkimus selvittää kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä työelämän vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Parhaillaan on menossa vuoden 2020 kysely. Vuodesta 2016 lähtien on kysytty työntekijöiden syrjintäkokemuksista. Aikaisemmissa mittauksissa noin 10 prosenttia vastaajista on kokenut syrjintää työssään. Tulokset ovat samalla tasolla koko kaupungissa ja sosiaali- ja terveystoimialalla sekä kansallisessa Kunta10-aineistossa.

Helsingin kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman pohjaksi tehtiin keväällä 2019 kuntalaiskysely. Vastaajista noin puolet kuuluivat erilaisiin vähemmistöihin. Kyselyn tulosten mukaan noin kolmasosa ilmoitti kokeneensa syrjintää sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa. Eniten syrjintää koettiin iän, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen ja sukupuoli-identiteetin ja etnisen taustan vuoksi.

Kaupunginkanslia suunnittelee parhaillaan uutta kuntalaiskyselyä, jossa kootaan tietoja seuraavan strategiakauden yhdenvertaisuussuunnitelman pohjaksi. Kysely toteutetaan tänä syksynä ja siihen sisältyy kysymyksiä koetusta rasismista ja syrjinnästä kaupungin eri toimialoilla,

myös sosiaali- ja terveysterveyspalveluista. Selvityksen toteuttaa ulkopuolinen tutkimuslaitos.

Sosiaali- ja terveysterveyslautakunta toteaa, että myös kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisten aiheesta toteuttama sosiaalinen raportti voisi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi.

Yhteenveto

Tiedon tuottaminen kuntalaisten ja henkilöstön rasismikokemuksista kaikissa kaupungin palveluissa, sosiaali- ja terveysterveysterveyspalvelut mukaan lukien, on ajankohtaista.

On tärkeää saada tietoa tästä ilmiöstä laajasti koko kaupungin tasolla. Tutkittu tieto auttaa kohdentamaan oikeita ja vaikuttavia toimenpiteitä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Rasismikokemukset heikentävät ihmisarvoa ja itsetuntoa. Näillä kokemuksilla on suoria vaikutuksia hyvinvointiin. Sosiaali- ja terveysterveyspalveluissa tiedolla johtaminen on keskeistä palveluja kehittäessä. Kaikki tutkimustieto, joka lisää palvelujen yhdenvertaisuutta ja parantaa asiakaskokemusta, mahdollistaa asiakkaille vaikuttavat palvelut.

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystä siten, että lausuntoehdotukseen lisättiin ennen kohtaa "Yhteenveto" seuraava kappale:

"Sosiaali- ja terveysterveyslautakunta toteaa, että myös kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisten aiheesta toteuttama sosiaalinen raportti voisi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi."

Esittelijä Juha Jolkkonen joutui poistumaan kokouksesta kesken asian käsittelyn ja terveys- ja päihdepalvelujen johtaja Leena Turpeinen siirtyi asian esittelijäksi.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Aleks Niskanen: Lautakunta ei kannata Mia Haglundin valtuustoaloitetta. Aloitteessa ei määritellä, mitä rasismi on ja mitä rasismi ei ole. Kun rasismia ei aloitteessa määritellä, syntyy suuri riski sille, että selvityksestä tulee tarkoituksenhakuinen, mikä johtaa helposti perättömiin rasismisyytöksiin. Perättömillä rasismisyytöksillä voidaan pahim-

massa tapauksessa tuhota työntekijän ammatillinen maine tai aiheuttaa vakavaa mainehaittaa työntekijöille ja yrityksille. Viime aikoina on Suomessa useita esimerkkejä siitä, että esimerkiksi virkaa tekevää poliisia, virkaa tekevää lipuntarkastajaa ja muitakin ammattikuntia on perusteettomasti syytetty rasismista, kun henkilöt ovat suorittaneet normaalisti työtehtävänsä. Tällaisella perättömillä syytöksillä on vaikeutettu näiden ammattilaisten työn suorittamista. Lautakunta näkee, että tällainen selvitys johtaa helposti siihen, että sosiaali- ja terveystoimialalla alkavat lääkärit ja hoitohenkilökunta saamaan perättömiä rasismisyytöksiä, jotka vaikeuttavat heidän normaalia työn suorittamistaan.

Lisäksi aloitteessa ei ole kerrottu, mikä on selvityksen konkreettinen päämäärä. Aloitteessa todetaan seuraavaa: ”Valtuutetut esittävät, että kaupunki toteuttaa selvityksen sekä työntekijöiden, että asiakkaiden rasismikokemuksista sosiaali- ja terveystoimialalla ja toimeenpanee johdonmukaiset käytännöt rasismien torjumiseen ja syrjintätapausten raportointiin.” Lautakunnan mielestä aloitteessa tulisi määritellä, mitä ovat johdonmukaiset käytännöt ja syrjintätapausten raportointi käytännön esimerkkeinä.

Jäsen Aleksi Niskasénin vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveystoimialan lautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Aleksi Niskanen jätti sosiaali- ja terveystoimialan lautakunnan lausunnosta vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Pirkko Excell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73867
pirkko.excell(a)hel.fi

§ 371

Den av ledamoten Mirita Saxberg väckta motionen om utveckling av verksamheten och servicen inom barntillsynen

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder möjligheten att fastställa bedömningskriterier för barntillsynsverksamheten, på så sätt att man kan följa upp och bedöma servicens kvalitet och tillgänglighet. (Mirita Saxberg)

Behandling

Ledamoten Mirita Saxberg understödd av ledamoten Sami Muttilainen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder möjligheten att fastställa bedömningskriterier för barntillsynsverksamheten, på så sätt att man kan följa upp och bedöma servicens kvalitet och tillgänglighet.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

17 omröstningen

Ledamoten Mirita Saxbergs hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder möjligheten att fastställa bedömningskriterier för barntillsynsverksamheten, på så sätt att man kan följa upp och bedöma servicens kvalitet och tillgänglighet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 75

Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Hallaaho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara,

Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Blanka: 8

Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Terhi Koulumies, Seija Muurinen, Hannu Oskala, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Ilkka Taipale

Frånvarande: 2

Maija Anttila, Heimo Laaksonen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Mirita Saxbergs förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mirita Saxberg och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att verksamheten och tjänsterna inom barntillsynen ska utvecklas.

Stadsstyrelsen konstaterar att enheten för familjerättsärenden vid social- och hälsovårdssektorn håller på med utveckling för närvarande. Socialtjänster i samband med att reda ut föräldraskap samt underhåll,

09.12.2020

vård och umgängesrätt som gäller barn är en myndighetsverksamhet som hör till barntillsynens uppgifter. Målet är att säkerställa kvaliteten och tillgången på jämlik och opartisk service genom att utveckla handledningen, samarbetet och verksamhetssätten.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med nämndens utlåtande.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.11.2020 § 348

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 789

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 140

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mirita Saxbergin ja 15 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien lastenvalvojatoiminnan kehittämistä ja palvelun laadun parantamista:

"Perheoikeudelliset palvelut ovat yksi sosiaalihuollon palvelutehtävistä, ja niiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) ja -asetuksessa (607/1983) sekä sosiaalihuoltolaissa mainituissa muissa laeissa. Perheoikeudellisten palvelujen tarkoituksena on turvata lapsen oikeus vanhemmuuteen, elatukseen, huoltoon ja vanhempiensa tapaamiseen. Vanhemmuuden selvittämiseen sekä lapsen elatuksesta, huollosta ja tapaamisoikeudesta sopimiseen liittyvät sosiaalipalvelut kuuluvat lastenvalvojien tehtäviin.

Lastenvalvojien tehtävien kannalta keskeiset lait ovat uudistuneet huomattavasti viime vuosina. Uusi isyyslaki (11/2015) tuli voimaan 1.1.2016 ja äitiyslaki (253/2018) 1.4.2019. Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983) on muuttunut merkittävästi 1.12.2019 alkaen, kun aikaisemmin tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvia asioita on siirtynyt sopimusmenettelyn piiriin ja näin ollen lastenvalvojien tehtäviksi. Samassa yhteydessä myös lapsen elatuksesta annettuun lakiin on tullut joitakin muutoksia.

Perheoikeudellisten asioiden alayksiköllä on valtakunnallisesti merkittävä erityisasema. Kaikissa edellä mainituissa erityislaeissa on määriteltä toimivaltaiseksi viranomaiseksi Helsingin sosiaalilautakunta tai Helsingin lastenvalvoja silloin, kun toimivalta on Suomen viranomaisilla eikä muuta toimivaltaista viranomista voida osoittaa. Perheoikeudellis-

ten asioiden alayksiköllä on erityinen asema myös sikäli, että Helsingissä vahvistetaan vuosittain noin 10 prosenttia lasten huoltoa ja elatusta koskevista sopimuksista Suomessa. Vuonna 2019 Helsingissä vahvistettiin yhteensä 9 876 sopimusta, joista 4 606 koski lapsen huoltoa ja 5 270 lapsen elatusta.

Sosiaalihuoltoasetuksen mukaan sosiaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että tarpeellisissa asiayhteyksissä lapsen vanhemmille kerrotaan, miten vanhemmat voivat lain mukaan sopia lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta sekä elatuksesta. Sosiaalilautakunnan on myös huolehdittava siitä, että tarvittaessa vanhempia ohjataan ja avustetaan lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevien kirjallisten sopimusten tekemisessä. Lastenvalvojan tehtäviin ei kuulu lain mukaan vanhempien keskinäinen sovittelu, mutta lastenvalvojat työskentelevät sovitteluun työottein avustaessaan vanhempia sopimukseen pääsemiseksi. Tarvittaessa vanhempia ohjataan perheasioiden sovitteluun, mikäli yhteisymmärrystä lasten asioissa ei näytä löytyvän.

Perheoikeudellisten asioiden alayksikössä on asiakastyössä yhteensä 15 lastenvalvojaa ja lakimies. Lastenvalvojista kolme on koulutukseltaan oikeustieteen maistereita ja muut yhteiskuntatieteiden tai valtiotieteiden maistereita erilaisilla pääaineilla. Suurimmalla osalla on työkokemusta lastenvalvojan työstä noin 5–10 vuotta. Lisäksi useimmilla on myös kokemusta lastensuojelusta tai muusta sosiaalityöstä.

Uutta työntekijää perehdytetään käytännön tehtäviin systemaattisesti vähintään 3–6 kuukautta ja tehtävät lisääntyvät sitä mukaa, kun osaaminen kasvaa. Työntekijöiden perehdyttäminen työhön ja osaamisen ylläpitäminen lastenvalvojatyössä on haastavaa. Lastenvalvojapalvelut ovat erittäin kysytyjä ja pääpaino työssä on asiakasvastaanotossa. Lastenvalvojan työ perustuu useisiin eri lakeihin. Lastenvalvojan on sovellettava työssään isyys- ja äitiyslakeja, elatuslakia ja lakia lapsen huollosta muiden sosiaalihuoltoa sääntelevien lakien lisäksi (esimerkiksi sosiaalihuollon asiakaslaki ja tietosuojalainsäädäntö). Kansainvälisiä liittyviä sisältävissä tapauksissa tulee lisäksi huomioida näitä asioita koskevat erityissäännökset. Lastenvalvojan tehtävään liittyvien erityislakien soveltaminen on mahdollista oppia ainoastaan käytännön työssä.

Kaikki lastenvalvojat ovat mukana asiakaspalvelussa ja vanhempia ohjataan ja avustetaan tapaamisilla sekä päivittäin puhelimitse neuvonta-numerossa, johon kukin lastenvalvoja vastaa vuorollaan. Puhelinneuvonnassa on kuitenkin kysymys yleisestä neuvonnasta, ja yksityiskohteisempi perheen tilanteen tarkastelu tapahtuu vanhempien yhteisellä varatulla ajalla lastenvalvojalle. Lastenvalvojapalveluissa keskustelut vanhempien kanssa käydään samanaikaisesti, jotta molemmat vanhemmat saavat saman informaation ja molempien vanhempien

näkökulmat tulevat huomioiduiksi. Tästä periaatteesta joudutaan poikkeamaan silloin, kun perheessä on vakavaa väkivallan uhkaa tai määrätty lähestymiskielto.

Lastenvalvoajapalvelun hyvä laatu on aloitteessa kuvatulla tavalla erittäin tärkeää. Ristiriitaisten neuvojen ja ohjeiden saaminen on omiaan kärjistämään perheiden tilanteita. Perheoikeudellisissa asioissa on valmisteltu "Lastenvalvojan käsikirjaa", johon on koottu keskeiset ohjeet ja linjaukset lastenvalvojatyöhön liittyen. Käsikirjan valmistelu on vielä kesken, ja tavoitteena on saada käsikirja valmiiksi tulevan syksyn ja ensi kevään aikana. Lastenvalvojatyöhön liittyy kuitenkin myös paljon kysymyksiä, joihin ei ole saatavilla valmiita tai oikeita vastauksia. Muun muassa neuvontapuhelimeen vastattaessa tulee huomioida tarkkaan se, että kysyttävästä ja mahdollisesti riitaisesta asiasta saadaan vain toisen osapuolen kertomus. Tästä syystä neuvontapuhelimeen vastaamisen laatuun tulee aina kiinnittää erityistä huomiota.

Lastenvalvojatyötä ei toistaiseksi ohjata valtakunnallisesti, joten sitä ohjataan paikallisesti. Pääkaupunkiseudun kuntien kesken on pyritty yhteistyöhön ja järjestetty työn sisältöihin liittyviä yhteisiä koulutuksia. Tällainen oli muun muassa yrittäjien maksukyvyyn arvioimiseen liittyvä koulutuskokonaisuus viime vuonna.

Elatusapujen osalta oikeusministeriö on julkaissut vuonna 2007 oppaan elatusavun suuruuden arvioimiseksi. Kysymyksessä on suositus, jonka tarkoituksena on auttaa vanhempia arvioimaan elatusavun määrää sekä toisaalta ohjata kuntien sosiaalitoimia yhtenäiseen käytäntöön vanhempia opastettaessa sekä sovittujen elatusapujen vahvistamisessa. Ohjetta noudatetaan suosituksenomaisesti myös Helsingissä ja sen pohjalta on laadittu niin sanottu elatusapulaskuri, jonka avulla elatusavun määrää voidaan arvioida. Vanhemmat ilmoittavat tulonsa elatusapuohjeen mukaisessa varallisuusselvityksessä, joka sisältää elatusavun laskemiseksi tarvittavat tiedot.

Lastenvalvoajapalvelun kehittämisessä on pyritty lisäämään ja parantamaan sähköisesti saatavilla olevaa tietoa. Helsingin kaupungin internet-sivuja päivitetään ja kehitetään koko ajan. Perheentuki-sivustolle on myös valmisteltu Lapsiperheiden eropalvelut -kokonaisuus, josta on löydettävissä kootusti erotilanteeseen liittyvät palvelut sekä tietoa aiheesta.

Neuvontaa on tarjolla asiakkaille viikoittain myös Kallion perhekeskuksessa. Eron ensiapupiste tarjoaa ohjausta ja neuvontaa erotilanteisiin, eroperheen erityiskysymyksiin ja lasten asioiden järjestämiseen. Eron ensiapupisteellä asiakkaita ottavat vastaan lastenvalvoja yhdessä eri järjestöjen edustajien kanssa.

09.12.2020

Palveluiden laadun varmistamisen lisäksi on tärkeää pyrkiä turvaamaan palvelun saatavuus. Asiakaspalautteet lastenvalvojapalveluun liittyen ovat koskeneet pääsääntöisesti palvelun saatavuutta ja ajanvarausjonoja. Lastenvalvojapalvelussa onkin panostettu siihen, että vakanssien täyttöaste olisi mahdollisimman korkea sekä ylläpidetty omaa sijaisrekisteriä. Myös toimintatapoja on muutettu ja ajanvarausruuhkan purkamiseksi on aloitettu viikoittain ilman ajanvarausta toimiva walk in -palvelu niille vanhemmille, jotka tulevat yhdessä sopimaan lasta koskevan elatussopimuksen tai elatusapupäätöksen jatkamisesta tai muuttamisesta.

Hyvän hallinnon periaatteet edellyttävät viranomaistoiminnalta muun muassa tasapuolisuutta ja puolueettomuutta. Työskenteleminen kahden erimielisen osapuolen kanssa, erityisesti korostaen kolmannen eli lapsen oikeuksia, on haasteellinen tehtävä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lastenvalvojatoiminnan laadukas ja saatavissa oleva palvelu edesauttaa lapsiperheiden hyvinvointia vanhempien erotilanteen eri vaiheissa ja vanhemmuuden selvittämiseen liittyvissä tehtävissä."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Katja Niemelä, Perheoikeudellisten asioiden päällikkö, puhelin: 040 3347129
katja.niemela(a)hel.fi

§ 372

Motioner inlämnade vid sammanträdet

HEL 2020-013652, 2020-013655, 2020-013657, 2020-013661, 2020-013662, 2020-013663, 2020-013684

Beslut

Budgetmotioner

- Motion av ledamoten Sinikka Vepsä m.fl. om ekonomiskt stöd för mindre bemedlade helsingforsare för anskaffning av smarta enheter och internetanslutningar

Motioner som hör till stadsfullmäktiges befogenheter

- Motion av ledamoten Jukka Järvinen m.fl. om fler rusmedelsfria boendetjänster
- Motion av ledamoten Mia Haglund m.fl. om en klimatbudget
- Motion av ledamoten Dan Koivulaakso m.fl. om dagvård för asylsökandes barn
- Motion av ledamoten Mia Haglund m.fl. om lättare tillgång till bostad efter en skyddshemsperiod

Motioner som hör till stadsstyrelsens befogenheter

- Motion av ledamoten Terhi Koulumies m.fl. om bättre trafiksäkerhet vid strandområdet kring Munksnäs
- Motion av ledamoten Seija Muurinen m.fl. om en bostadsdatabas för att förutse äldres boendebehov

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

09.12.2020

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 350, 351, 353, 355, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371 ja 372 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 352, 354, 356 ja 357 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

09.12.2020

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

09.12.2020

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

09.12.2020

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 358 ja 359 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

09.12.2020

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

09.12.2020

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

350, 351, 353, 355, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371 och 372 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2

BESVÄRSANVISNING

352, 354, 356 och 357 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
---	--	---	-----------------------	--

09.12.2020

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Ändringssökanden ska framföra besvärsgrunderna innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS

09.12.2020

Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligen. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges:

1. det beslut i vilket ändring söks, (det överklagade beslutet);
2. till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena);
3. grunderna för yrkandena;
4. vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden i fråga får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Till besvärsskriften ska följande fogas:

09.12.2020

1. det överklagade beslutet med besväransvisning;
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa;
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Hos den som har inlett ett ärende som gäller sökande av ändring tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter (1455/2015).

Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

3 BESVÄRSANVISNING

358 och 359 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

09.12.2020

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsrätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

09.12.2020

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandling av ett ärende som gäller ändringssökande. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i

09.12.2020

lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Norra esplanaden 11–13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

09.12.2020

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otso Kivekäs
puheenjohtaja
ordförande

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Jasmin Hamid

Matti Parpala

Terhi Peltokorpi

Pentti Arajärvi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

09.12.2020

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 23.12.2020.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 23.12.2020.

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566